

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civillietas>Tiesas spriedumu atzīšana un izpilde>Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi

Ja strīda risināšanā ir iesaistīta tiesa, procesam ir divi nobeiguma posmi. Pirmkārt, tiesai jāpieņem spriedums un, otrkārt, spriedums jāizpilda.

Lai panāktu, ka otra strīda puse (atbildētājs vai parādnieks) ievēro jūsu labā pieņemto spriedumu (piemēram, samaksā parādu), jums būs jālūdz tiesībsargājošo iestāžu palīdzība. Tikai tās var piespiest parādnieku atdot parādu — vajadzības gadījumā piemērojot likuma spēku.

Saskaņā ar **pārstrādāto Brisele I regulu**, kas regulē spriedumu atzīšanu un izpildi pārrobežu lietās, ja vienā Savienības dalībvalstī ir izdots izpildāms spriedums, bez jebkādas papildu procedūras ievērošanas var vērsties pie izpildes iestādēm otrā dalībvalstī, kur atrodas, piemēram, parādnieka aktīvi (ar regulu ir atcelta atzīšanas jeb eksekvāturā procedūra). Parādnieks, pret kuru ir vēsta izpilde, var vērsties tiesā, lūdzot izpildes atteikumu. To tiesu nosaukumi un atrašanās vietas, kas ir kompetentas izskatīt minēto pieteikumu un citas turpmākas sūdzības, atrodami **šeit**.

Parasti sprieduma izpilde jānodrošina parādu piedziņas lietās, tomēr var gadīties, ka jāpanāk, lai atbildētājs izpilda kādu citu prasību (veic kādu darbību vai atturas no kādas darbības veikšanas, piemēram, piegādā preces, pabeidz darbu vai neapmeklē konkrētas vietas).

Pārrobežu civillietās var izmantot dažādas Eiropas procedūras (piemēram, **Eiropas maksājuma rīkojuma** procedūru, **Eiropas procedūru maza apmēra prasībām** un **Eiropas izpildes rīkojuma** procedūru), bet spriedums vienmēr jāizpilda saskaņā ar izpildes valsts noteikumiem un procedūrām (parasti tā ir valsts, kurā atrodas parādnieka dzīvesvieta vai īpašumi).

Iesniedzot sprieduma izpildes pieprasījumu, parasti jāuzrāda izpildu dokuments (tiesas spriedums vai publisks akts). Izpildes procedūras un par sprieduma izpildi atbildīgās tiesībsargājošās iestādes (tiesas, parādu piedziņas aģentūras un tiesu izpildītājus) nosaka saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem.

Lai iegūtu sīkāku informāciju par konkrētu valsti, noklikšķiniet uz tās karodziņa.

Papildu saite

Izpildes atlants, ko izstrādāja ES finansēts projekts, sniedz informāciju par tiesiskās izpildes procedūrām (procedūrām, prasībām, kompetenci, izmaksām un termiņiem) ES valstu un Apvienotās Karalistes izpildes sistēmās.

Lapa atjaunināta: 02/06/2023

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdz skatīt juridiskajā paziņojumā.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Beļģija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Ja parādnieks brīvprātīgi neizpilda spriedumu, viņu var piespiest tiesas ceļā, ko dēvē par piespiedu izpildi. Tai ir nepieciešams izpildu dokuments (Tiesu kodeksa 1386. pants), jo tas ir saistīts ar parādnieka personiskās tiesiskās sfēras aizskārumpu. Šāds dokuments parasti ir spriedums vai notariālais akts. Ievērojot parādnieka tiesības uz privātās dzīves neaizskārumību, noteiktos gadījumos dokumentu nav iespējams izpildīt (Tiesu kodeksa 1387. pants).

Dokumentu izpilda tiesu izpildītājs.

Piespiedu izpildi parasti izmanto, lai piedzītu naudu, taču to var piemērot arī akta vai no tā izrietošu saistību izpildei.

Vēl viens svarīgs aspekts ir naudas sods (Tiesu kodeksa 1385.a pants). Tas ir līdzeklis, ar ko izdarīt spiedienu uz notiesāto, lai veicinātu pakļaušanos spriedumam. Tomēr naudas sodu nevar piemērot noteiktos gadījumos: kad personai ir uzdots maksāt naudas summu vai ievērot darba līgumu un kad tas ir pretrunā ar cilvēka cieņu. Naudas sods tiek piemērots, pamatojoties uz dokumentu, kas to paredz, tādēļ cits dokuments nav nepieciešams.

Ja personai ir uzdots maksāt naudas summu, prasījums tiek īstenots pret parādnieka aktīviem, un to dēvē par aresta uzlikšanu. Izšķir arestētās mantas veidu (kustama vai nekustama) un aresta veidu (iepriekšējs arests un arests sprieduma izpildes ietvaros). Iepriekšēju arestu izmanto steidzamos gadījumos, lai piemērotu mantai tiesas aizsardzību: aktīvi tiek iesaldēti, lai nodrošinātu iespēju īstenot izpildi pēc tam. Arestētās mantas īpašnieks vairs nepārvalda to un nevar to pārdot vai nodot tālāk. Ja parādnieka manta tiek arestēta sprieduma izpildes ietvaros, tā tiek pārdota, un attiecīgie ieņēmumi tiek atdoti prasītājam. Prasītājam nav tiesību uz pašu arestēto mantu — tikai uz ieņēmumiem no tās pārdošanas.

Turklāt, piemērojot Tiesu kodeksa 1445. un turpmākos pantus, ir spēkā arī aresta uzlikšana trešās personas īpašumam (sk. turpmāk).

Papildus standarta iepriekšējam arestam un kustamā un nekustamā īpašuma arestam ir arī īpaši noteikumi attiecībā uz aresta uzlikšanu kuģiem (Tiesu kodeksa 1467.–1480. pants un 1545.–1559. pants), apķīlāšanu (Tiesu kodeksa 1461. pants), prasību par kustamas mantas valdījuma atdošanu (Tiesu kodeksa 1462.–1466. pants) un aresta uzlikšanu nenovāktai augļu un kultūraugu ražai (Tiesu kodeksa 1529.–1538. pants). Turpmāk dokumentā ir apskatīts standarta arests.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesu izpildītāji vai arestu tiesneši. Arestu tiesneši ir kompetenti lemt strīdos attiecībā uz izpildi.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

2.1.1. Iepriekšējs arests

Iepriekšējam arestam principā ir vajadzīga arestu tiesneša atļauja un nepieciešams steidzamības pamatojums (Tiesu kodeksa 1413. pants). Atļauja jālūdz ar vienaspusēju pieteikumu (Tiesu kodeksa 1417. pants). Šo pašu pieteikumu nevar vienlaikus izmantot kustamā vai nekustamā īpašuma arestam. Nekustamā īpašuma arestam jebkurā gadījumā vienmēr ir nepieciešams atsevišķs pieprasījums.

Arestu tiesnesis pieņem lēmumu ne vēlāk kā astoņas dienas pēc pieteikuma iesniegšanas (Tiesu kodeksa 1418. pants). Tiesnesis var izlemt liegt prasītājam atļauju vai piešķirt to pilnībā vai daļēji. Arestu tiesneša lēmums ir jānogādā parādniekam. Lēmumu izsniedz tiesu izpildītājam, kurš pēc tam veic nepieciešamās darbības, lai to nogādātu.

Šim noteikumam ir viens būtisks izņēmums, kad arestu tiesneša atļauja nav nepieciešama: katrs spriedums ir uzskatāms par atļauju uzlikt iepriekšēju arestu attiecībā uz pasludinātajiem spriedumiem (Tiesu kodeksa 1414. pants). Arī tādā gadījumā lietai ir jābūt steidzamai. Spriedums ir vienkārši jānodod tiesu izpildītājam, kas veic nepieciešamās darbības, lai arestētu mantu.

Iepriekšēju arestu var pārvērst par arestu izpildes ietvaros (Tiesu kodeksa 1489.–1493. pants).

2.1.2. Arests sprieduma izpildes ietvaros

A. Vispārīgi

Arestu sprieduma izpildes ietvaros var uzlikt tikai saskaņā ar izpildu dokumentu (Tiesu kodeksa 1494. pants). Spriedumus un aktus var izpildīt, tikai uzrādot apliecinātu kopiju vai oriģinālu kopā ar likuma ievadformulu, kas noteikta ar karaļa dekrētu.

Vispirms tiesas spriedums tiek nogādāts atbildētājam (Tiesu kodeksa 1495. pants). Ja izpildu dokuments ir spriedums, pirms tā nodošanas jebkurā gadījumā ir jāinformē parādnieks. Taču, ja izpildu dokuments ir akts, tas nav nepieciešams, jo parādnieks jau būs informēts par dokumentu. Laika periods, kas piešķirts lēmuma pārskatīšanai vai pārsūdzēšanai, sākas ar brīdi, kad spriedums ir izsniegts. Apelācijas perioda laikā arestam ir apturošs spēks, ja arests tiek uzlikts sprieduma izpildes ietvaros (bet ne iepriekšēja aresta gadījumā), kad pusei ir uzdots samaksāt naudas summu. Iepriekšējs arests (iepriekš izpildāma sprieduma gadījumā) ir uzskatāms par ieņēmumu apturošajam spēkam ierastajās pārskatīšanas vai apelācijas procedūrās.

Otrais posms prasītāja centienos panākt īpašuma pārdošanu ir maksājuma rīkojums (Tiesu kodeksa 1499. pants). Tā ir pirmā izpildes darbība un pēdējais brīdinājums parādniekam, kurš šajā brīdī vēl var izvairīties no aresta uzlikšanas. Pēc maksājuma rīkojuma izdošanas ir vienu dienu ilgs gaidīšanas periods pirms aresta uzlikšanas kustamajam īpašumam (Tiesu kodeksa 1499. pants) un 15 dienas ilgs gaidīšanas periods pirms aresta uzlikšanas nekustamajam īpašumam (Tiesu kodeksa 1566. pants). Rīkojums ir jānodod parādniekam, un tas ir uzskatāms par paziņojumu par saistību nepildīšanu un maksājuma pieprasījumu. Piespiedu izpildi var izmantot tikai maksājuma rīkojumā norādītās summas piedzišanai.

Kad gaidīšanas periods ir pagājis, mantai var uzlikt arestu. Tas notiek ar tiesu izpildītāja rīkojumu. Tādējādi izpilde notiek ar kompetentas amatpersonas starpniecību. Šī amatpersona tiek uzskatīta par prasītāja pārstāvi; tās funkcija ir noteikta ar likumu, un tā darbojas tiesas uzraudzībā. Tai ir līgumiskas saistības attiecībā uz prasītāju un ārpuslīgumiskas saistības attiecībā uz trešām personām (saskaņā ar likumu un pamatojoties uz vispārīga rūpības pienākuma nepildīšanu).

Trīs darbadienu laikā tiesu izpildītājs nosūta aresta uzlikšanas paziņojumu Arestu uzlikšanas, parādu pārvedumu, parādu nodošanas, kolektīvo parādu atmaksāšanas un protestu paziņošanas centrālajam reģistram (*Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en van protest*) (Tiesu kodeksa 1390. panta pirmā daļa). Aresta paziņojums ir obligāts gan par kustamu mantu, gan par nekustamu mantu. Arestu sprieduma izpildes ietvaros vai ieņēmumu sadalīšanu nav iespējams veikt, pirms tam neiepapīstoties ar aresta paziņojumiem Centrālajā paziņojumu reģistrā (Tiesu kodeksa 1391. panta otrā daļa). Šis noteikums tika ieviests, lai novērstu nevajadzīgus arestus un stiprinātu aresta kopējo spēku.

B. Arests sprieduma izpildes ietvaros: kustama manta

Lai uzliktu arestu kustamai mantai sprieduma izpildes ietvaros, ir nepieciešams maksājuma rīkojums, ko parādniekam ir tiesības apstrīdēt. Arestu uzliet ar tiesu izpildītāja rīkojumu, un pirmajā instancē tas ir piesardzības pasākums: mantu nepārvietoto, un nenotiek izmaiņas tās īpašumtiesībās un izmantošanā. Ir iespējams uzlikt arestu arī mantai, kas neatrodas parādnieka mājās un trešās personas telpās.

Kustamā īpašuma gadījumā aresta uzlikšana neaprobežojas tikai ar vienu procedūru, taču praktiski nav jēgas uzlikt arestu tai pašai mantai otrreiz, ņemot vērā saistītās izmaksas. Attiecībā uz proporcionālu ieņēmumu sadalīšanu no parādnieka mantas pārdošanas tiks iesaistīti arī citi prasītāji, nevis tikai tas, pēc kura prasības arests ir uzlikts (Tiesu kodeksa 1627. un turpmākie panti).

Tiek izstrādāts oficiāls ziņojums par aresta uzlikšanu. Apkļūlātā manta tiek pārdota ne ātrāk kā vienu mēnesi pēc oficiālā aresta uzlikšanas ziņojuma kopijas nogādāšanas vai paziņošanas. Šāds termiņš ir paredzēts, lai sniegtu parādniekam pēdējo iespēju izvairīties no mantas pārdošanas. Pārdošana ir jāizsludina publiski, izmantojot plakātus un paziņojumus laikrakstos. Tā notiek telpās, kurās tiek rīkotas izsoles, vai atklātā tirgū, ja vien nav iesniegts pieprasījums par citu piemērotāku vietu. To veic tiesu izpildītājs, kurš raksta oficiālu ziņojumu un savāc ieņēmumus no pārdošanas. Pēc tam 15 dienu laikā tiesu izpildītājs proporcionāli sadala ieņēmumus (Tiesu kodeksa 1627. un turpmākie panti). Šī procedūra parasti norit miermīlīgā ceļā, pretējā gadījumā lietu nodod arestu tiesnesim.

C. Arests sprieduma izpildes ietvaros: nekustamais īpašums (Tiesu kodeksa 1560.–1626. pants)

Izpilde sākas ar maksājuma rīkojuma nodošanu.

Arestu uzliet ne ātrāk kā pēc 15 dienām un ne vēlāk kā pēc sešiem mēnešiem, pretējā gadījumā rīkojums zaudē juridisko spēku. Pēc tam aresta uzlikšanas rīkojums ir jāiereģistrē kļūl reģistrā 15 dienu laikā un jānodod parādniekam sešu mēnešu laikā. Rīkojuma ierakstīšanas rezultātā īpašums vairs nav pieejams, un maksimālais šī ieraksta spēkā esamības laiks ir seši mēneši. Ja rīkojums netiek ierakstīts, aresta uzlikšanai nav juridiska spēka. Atšķirībā no kustamā īpašuma, nekustamā īpašuma gadījumā tiek piemērots tikai vienreizēja aresta princips (īpašumu, kas ir arestēts vienreiz, nevar arestēt otrreiz).

Pēdējais solis ir pieteikums arestu tiesnesim nozīmēt notāru, kurš vada mantas pārdošanu un veic ieņēmumu izmaksu kreditoriem saskaņā ar apstiprināto prioritāšu kārtību. Parādnieks var iesniegt arestu tiesnesim iebilduma paziņojumu par nozīmētā notāra darbībām. Detalizēti noteikumi par mantas pārdošanu ir skaidri izklāstīti likumā (Tiesību kodeksa 1582. un turpmākie panti). Pārdošana parasti notiek publiski, taču pēc tiesneša iniciatīvas vai prasītāja pieprasījuma arestētās mantas pārdošanu ir iespējams organizēt privāti. Pēc tam ieņēmumus no pārdošanas sadala starp kreditoriem atbilstoši apstiprinātajām prioritātēm (tiesu izpildītāja noteiktajai kārtībai) (sk. Tiesu kodeksa 1639.–1654. pantu). Strīdi par tiesu izpildītāja noteikto kreditoru kārtību tiek nodoti izskatīšanai arestu tiesnesim.

2.1.3. Aresta uzlikšana trešās personas īpašumam

Aresta uzlikšana trešās personas īpašumam ir aresta uzlikšana parādnieka prasījumiem pret trešo personu (piemēram, par ienākumiem no viņa darba devēja). Tādējādi šī trešā persona ir sekundārais parādnieks prasītājam, kurš pieprasa aresta uzlikšanu. Aresta uzlikšana trešās personas īpašumam (*beslag onder derden*) nav tas pats, kas aresta uzlikšana parādniekam piederošajai mantai, kas atrodas trešās personas telpās (*beslag bij derden*).

Prasījums, kas uzskatāms par pamatu aresta uzlikšanai, ir arestu pieprasījušā kreditora prasījums pret parādnieku, kura mantai ir uzlikts arests. Prasījums, ar kuru ir uzlikts arests, ir prasījums, kas arestētās mantas īpašniekam ir pret trešo personu / sekundāro parādnieku.

Detalizēti noteikumi par aresta uzlikšanu trešās personas īpašumam ir izklāstīti Tiesu kodeksa 1445.–1460. pantā (iepriekšējs arests) un Tiesu kodeksa 1539.–1544. pantā (arests sprieduma izpildes ietvaros).

2.1.4. Izmaksas

Papildus juridiskajiem izdevumiem ir arī tiesu izpildītāju nodevas, kas jāņem vērā aresta uzlikšanas gadījumos. Atbildība par tiesu izpildītāju oficiālajiem pakalpojumiem ir noteikta 1976. gada 30. novembra Karaļa dekrētā, ar ko nosaka tiesu izpildītāju pakalpojumu izmaksas civillietās un komercietās un dažu papildu maksu apjomu (*Koninklijk Besluit van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen*) (sk. Federālā Tieslietu civildienesta (*Service public fédérale Justice / Federale Overheidsdienst Justitie*) tīmekļa vietni).

3.2 Galvenie noteikumi

A. Iepriekšējs arests

Jebkurš prasītājs ar prasījumu, kuram ir noteiktas iezīmes, var izmantot tiesības pieprasīt iepriekšēju arestu neatkarīgi no arestētās mantas vērtības un prasījuma summas (sk. Tiesu kodeksa 1413. pantu).

Pirmais šāda aresta priekšnosacījums ir steidzamība: parādnieka maksāspējai ir jābūt tādā mērā apdraudētai, ka turpmākā aktīvu izpārdošana ir pakļauta riskam. Lēmumu par to, vai šis nosacījums ir izpildīts, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, pieņem tiesa. Steidzamībai ir jābūt ne tikai tajā laikā, kad arests tiek piemērots, bet arī tad, kad tiek novērtēta nepieciešamība turpināt aresta piemērošanu. Šim nosacījumam ir daži izņēmumi: aresta uzlikšana viltojuma gadījumā, aresta uzlikšana par vekseļu parādiem un ārvalstu sprieduma izpilde.

Otrais nosacījums iepriekšējam arestam ir tāds, ka prasītājam ir jābūt iesniegušam prasījumu. Ja ir nepieciešams prasījums, tam ir jāatbilst noteiktiem nosacījumiem (Tiesu kodeksa 1415. pants): tai ir jābūt galīgai (beznosacījumu), samaksājamai (attiecas arī uz turpmāku prasījumu garantijām) un fiksētai

(summai ir jābūt noteiktai vai nosakāmai). No otras puses, prasījuma būtība un apmērs ir nebūtiski faktori. Arestu tiesnesis lemj par to, vai šie nosacījumi ir izpildīti, bet tiesai, kas pēc tam izskata lietu, šis lēmums nav saistošs.

Treškārt, prasītājam, kurš pieprasa iepriekšēju arestu, ir jābūt kompetentam to darīt. Tā ir kontroles (nevis izmantošanas) darbība, ko, ja nepieciešams, var veikt likumiskais pārstāvis.

Ir nepieciešama arestu tiesneša atļauja, ja vien prasītājs jau nav saņēmis spriedumu (sk. iepriekš). Taču tas nav nepieciešams iepriekšēja aresta uzlikšanas gadījumā trešo personu īpašumam vai apķīlāšanas gadījumā, vai prasītājiem, kuri jau ir saņēmuši spriedumu (Tiesu kodeksa 1414. pants: ikviens spriedums ir uzskatāms par izpildu dokumentu). Arī notariālie akti ir izpildu dokumenti.

B. Arests sprieduma izpildes ietvaros

Arī arestam sprieduma izpildes ietvaros ir nepieciešams izpildu dokuments (Tiesu kodeksa 1494. pants). Tas var būt tiesas lēmums, autentisks dokuments, rīkojums par piespiedu izpildi, ko izdevušas nodokļu iestādes, ārvalstu spriedums ar eksekvatūru utt.

Prasījumam ir jābūt izklāstītam dokumentā, kam ir jāatbilst noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā iepriekšēja aresta gadījumā, prasījumam ir jābūt noteiktam, fiksētam un samaksājamam. Tiesu kodeksa 1494. panta otrajā daļā ir noteikts, ka arests, kas uzlikts, lai iegūtu ienākumu samaksu, kas jāmaksā pa daļām, attiecas arī uz turpmākām maksājuma daļām, ja tādas ir paredzētas.

Arī dokumentam ir jābūt aktuālam. Arestu tiesnesis neuzskata, ka dokuments ir aktuāls, ja kreditors, kurš pieprasījis aresta piemērošanu, vairs nav prasītājs vai ja viss prasījums vai tā daļa vairs nav spēkā (jo tai ir ierobežots termiņš, tas ir nomaksāts vai nokārtots kā citādi).

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

A. Vispārīgi

Arestu var uzlikt tikai parādniekam piederošai kustamai vai nekustamai mantai. Mantai, kas pieder trešai personai, arestu nevar uzlikt, lai gan nav svarīgi, kā valdījumā parādnieka manta atrodas konkrētajā brīdī. Tādēļ pēc tiesas atļaujas saņemšanas ir iespējams uzlikt arestu īpašumam, kas atrodas trešās personas telpās (Tiesu kodeksa 1503. pants).

Parasti prasītājs var piedzīt parādu tikai no parādnieka apgrozāmiem aktīviem. Uzlikt arestu arī parādnieka bijušajiem aktīviem ir iespējams tikai tad, ja parādnieks padara sevi par maksātnespējīgu negodīgā ceļā. Aresta uzlikšana turpmākiem aktīviem parasti ir izslēgta, izņemot nākotnes prasījumu gadījumā. Iepriekšējā aresta gadījumā ienākumi no arestētās mantas parasti paliek arestētās mantas īpašniekam. Aresta gadījumā, kas uzlikts sprieduma izpildes ietvaros, arestu uzliek arī ienākumiem, tādējādi tie pāriet tā kreditora īpašumā, kurš pieprasījis arestu.

Arestu iespējams uzlikt nedalītam īpašumam, bet šī īpašuma piespiedu pārdošanu pēc tam aptur, līdz īpašums tiek sadalīts (sk., piemēram, Tiesu kodeksa 1561. pantu). Uz laulātajiem attiecas īpaši noteikumi.

B. Manta, kurai var uzlikt arestu

Mantai jābūt tādai, lai tai varētu uzlikt arestu. Noteiktai mantai arestu uzlikt nevar. Arestu nevar uzlikt, jo to nosaka tiesību akti, mantas būtība vai fakts, ka mantai ir cieša personīga saistība ar parādnieku. Piemēram, mantu nav iespējams pasargāt no aresta, pamatojoties uz tās izmantošanas nolūku. Tādējādi arestu nevar uzlikt šādai mantai:

mantai, kas minēta Tiesu kodeksa 1408. pantā. Šis ierobežojums tika ieviests, lai parādniekam un viņa ģimenei garantētu pieņemamus dzīves apstākļus;

mantai, kurai nav pārdošanas vērtības, tādējādi prasītājs to nevar izmantot;

mantai, kas ir neatsavināma, jo tai ir ļoti cieša personiska saikne ar parādnieku;

mantai, kurai netiek piemērots arests, pamatojoties uz speciāliem tiesību aktiem (t. i., nepilngadīgu personu ienākumi un alga, npublicētas grāmatas un mūzika, ienākumi, ko nopelnījuši cietumnieki, strādājot cietumā);

algām (aresta uzlikšana ienākumiem) un līdzīgiem prasījumiem arests parasti tiek piemērots tikai ierobežotā apmērā (sk. Tiesu kodeksa 1409. pantu, 1409.

a pantu un 1410. panta pirmo daļu). Tajos ietilpst, piemēram, tiesas piešķirtie uzturlīdzekļu maksājumi nevainīgajam laulātajam. Tomēr noteikti maksājumi, piemēram, minimālie iztikas līdzekļi, ir pilnībā izslēgti no aresta piemērošanas (sk. Tiesu kodeksa 1410. panta otro daļu). Taču ierobežojumi tiesībām uzlikt arestu netiek piemēroti prasītājiem, kuri vēlas atgūt uzturlīdzekļu parādu un kuru prasījumi ir prioritāri (Tiesu kodeksa 1412. pants).

Agriāk valdībai bija imunitāte pret izpildes darbībām, kā rezultātā nebija iespējams uzlikt arestu valsts īpašumam. Tagad ar Tiesu kodeksa 1412.a pantu tas ir nedaudz mainīts.

Pastāv īpaši noteikumi, ar ko regulē aresta uzlikšanu kuģiem un lidmašīnām (attiecībā uz iepriekšēju arestu sk. Tiesu kodeksa 1467.–1480. pantu un attiecībā uz arestu sprieduma izpildes ietvaros sk. Tiesu kodeksa 1545.–1559. pantu).

C. *Kantonnement*

Ja kādai lietai ir uzlikts arests, tas parasti attiecas uz lietu kopumā, pat ja tās vērtība pārsniedz prasījuma summu. Tas ir ļoti neizdevīgi parādniekam, jo lieta kļūst viņam pilnīgi nepieejama. Tādēļ Beļģijas likumdevējs ir paredzējis tiesiskās noguldīšanas iespēju (*kantonnement*): parādnieks iemaksā noteiktu summu, un viņam ļauj izmantot viņa īpašumu (sk. Tiesu kodeksa 1403.–1407.a pantu).

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

A. Aresta uzlikšana

Parādnieks zaudē tiesības atsavināt savu mantu no brīža, kad tai tiek uzlikts arests. Taču arests nepadara arestu pieprasījušā kreditora prasījumu par prioritāru. Tiesību ierobežošana nozīmē, ka parādniekam nav jāatsavinā vai apgrūtinā. Taču manta paliek parādnieka valdījumā.

Praktiski situācija nemainās, taču tiesiskā situācija ir citādāka.

Sods par šīs tiesību ierobežošanas pārkāpšanu paredz, ka darbības, ko veic arestētās mantas īpašnieks, nav saistošas kreditoram, kas pieprasījis aresta piemērošanu.

Šī tiesībnespēja gan ir tikai relatīva tādā nozīmē, ka tā attiecas tikai uz priekšrocību kreditoram, kurš pieprasījis aresta piemērošanu. Citiem prasītājiem joprojām ir jāsamierinās ar parādnieka aktīvu svārstībām. Tomēr viņiem ir vienkāršs risinājums — pievienoties arestam, kas jau ir uzlikts.

Tiesību ierobežošana ir pirmais posms aktīvu pārdošanas procesā. Manta nonāk tiesas pārraudzībā. Tādējādi arestam sprieduma izpildes ietvaros pirmajā instancē ir arī piesardzības funkcija.

B. Aresta uzlikšana trešās personas īpašumam

Šis aresta veids atceļ kontroli pār visu arestēto prasījumu, neskatoties uz prasījuma vērtību, kas ir aresta uzlikšanas pamatā. Trešā persona, kuras īpašumam uzlikts arests, var veikt daļēju maksājumu (*kantonneren*). Darbības, kas ietekmē prasījumu, nav izpildāmas pret kreditoru, kurš pieprasījis aresta piemērošanu. Ja ir paziņots par aresta uzlikšanu trešās personas īpašumam, turpmāka vienošanās starp arestētās mantas īpašnieku un trešo personu, pie kuras atrodas arestētā manta, nav iespējama.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

A. Iepriekšējs arests

Iepriekšējs arests ir spēkā līdz trim gadiem. Kustama īpašuma aresta gadījumā un aresta uzlikšanas gadījumā trešās personas īpašumam trīs gadu periods sākas no aresta ordera vai rīkojuma izdošanas datuma (Tiesu kodeksa 1425. un 1458. pants). Nekustamā īpašuma aresta gadījumā trīs gadu perioda sākums ir reģistrēšanas datums ķīlu reģistrā (Tiesu kodeksa 1436. pants).

Šo periodu var pagarināt, ja ir labi pamatoti iemesli to darīt (Tiesu kodeksa 1426., 1459. un 1437. pants).

B. Arests sprieduma izpildes ietvaros

Ja arests tiek uzlikts sprieduma izpildes ietvaros, maksimālo spēkā esamības periodu piemēro tikai rīkojumam, kas ir izdots pirms aresta uzlikšanas. Šī aresta veida spēkā esamības periods ir desmit gadi kustama īpašuma gadījumā (parastais laika ierobežojums, jo netiek piemēroti īpaši noteikumi) un seši mēneši nekustamā īpašuma gadījumā (Tiesu kodeksa 1567. pants). Kuģu aresta periods ir viens gads (Tiesu kodeksa 1549. pants).

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

A. Iepriekšējs arests

Ja arestu tiesnesis neatļauj iepriekšēju arestu, pieteicējs (t. i., prasītājs) viena mēneša laikā var iesniegt apelācijas sūdzību Apelācijas tiesā. Tas ir vienpusējs process. Ja pēc apelācijas arestu atļauj, parādniekam ir tiesības uzsākt trešās personas tiesvedību pret lēmumu (sk. Tiesu kodeksa 1419. pantu). Ja arestu tiesnesis atļauj iepriekšēju arestu, parādnieks vai jebkura cita ieinteresētā persona var uzsākt trešās personas tiesvedību pret lēmumu. Termins tās uzsākšanai ir viens mēnesis, un tiesvedība ir jāuzsāk tajā tiesā, kas izdevusi lēmumu. Pēc tam tiesa lemj par pretējās puses procedūru. Trešās personas tiesvedībai parasti nav apturoša spēka (sk. Tiesu kodeksa 1419. un 1033. pantu).

Ja iepriekšēju arestu var uzlikt bez tiesas atļaujas, parādnieks var iebilst pret to, vērsties pie arestu tiesneša ar lūgumu atcelt arestu (Tiesu kodeksa 1420. pants). Šī ir iebilduma procedūra pret arestu, un to izskata kā noregulējuma tiesvedību, ja nepieciešams, kopā ar naudas soda piemērošanu.

Pamatojums prasījumam var būt steidzamības neesamība (1984. gada 14. septembra kasācija, *Arr. Cass.* 1984-85, 87).

Ja mainās apstākļi, arestētā īpašuma īpašnieks (uzaicinot visas puses ierasties pie arestu tiesneša) vai kreditors, kurš pieprasījis aresta uzlikšanu, vai starpnieks (iesniedzot pieteikumu) var lūgt arestu tiesnesim grozīt vai atcelt arestu.

B. Arests sprieduma izpildes ietvaros

Parādnieks var iesniegt iebilduma paziņojumu par maksājuma rīkojumu, tādējādi apstrīdot tā juridisko spēku. Likumā tam nav noteikts laika ierobežojums, un iebildumam nav apturoša spēka. Iebilduma iemesli ietver trūkumus procedūrā un prasību pagarināt periodu (ja izpildu dokuments ir notariālais akts).

Parādnieki var iesniegt arestu tiesnesim iebilduma paziņojumu par viņu īpašumu izpārdošanu, taču arī šim iebildumam nav apturoša spēka.

Prasītāji, kas nav kreditors, kurš pieprasījis aresta uzlikšanu, var apstrīdēt pārdošanas cenu, bet ne pašu pārdošanas darījumu.

Trešā persona, kura apgalvo, ka ir arestētās mantas īpašnieks, arī var iesniegt iebilduma paziņojumu arestu tiesnesim (Tiesu kodeksa 1514. pants). Tā ir piedziņas procedūra, un tai nav apturoša spēka.

Puse, kura vēlas panākt sprieduma izpildi, saņem tikai vienu apliecinātu kopiju. To izsniedz reģistrs, kad tiek samaksāta nodeva (izsniegšanas nodeva).

Izpildes forma:

“Es, Filips, Beļģijas iedzīvotāju karalis,

Visiem klātesošajiem un tiem, kuri vēl pievienosies, daru zināmu:

Mēs uzdodam un pavēlam, lai visi tiesu izpildītāji, kuriem tas tiek lūgts, izpilda šo spriedumu, nolēmumu, lēmumu, rīkojumu vai aktu;

Lai mūsu ģenerālprokurori un prokurori pirmās instances tiesās to īsteno un lai visi valsts iestāžu vadītāji un amatpersonas sniedz palīdzību, ja to nosaka likums;

To apliecinot, šo spriedumu, nolēmumu, lēmumu, rīkojumu vai aktu ir parakstījis un apzīmogojis tiesnesis vai notārs.”

Par darbībām, kas saistītas ar sprieduma vai akta izpildi, tiesu izpildītājs ir atbildīgs arestu tiesneša priekšā. Ētikas jautājumos viņš ir atbildīgs prokuratūras un tiesu izpildītāju kameras reģionālās nodaļas priekšā.

Tās vietas reģistrs, kurā manta atrodas (Tiesu kodeksa 1565. pants). Reģistrs sniedz informāciju par nekustamo īpašumu, t. i., īpašumtiesībām, īpašuma iekļaušanu.

T. i., visas puses piedalās lietā.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Tiesu kodeksā ir iekļauti dažādi noteikumi attiecībā uz mantu, kurai nepiemēro arestu (Tiesu kodeksa 1408.–1412.c pants).

Kreditori var neiesniegt prasījumus pret noteikta veida taustāmu kustamo mantu: tādu, kas ir nepieciešama arestētās mantas īpašnieku un viņu ģimeņu ikdienas dzīvei, par viņu profesijas pilnveidi vai par arestētās mantas īpašnieku vai viņu tajā pašā adresē dzīvojošu apgādājamo bērnu apmācības vai studiju turpināšanu (sk. Tiesu kodeksa 1408. pantu). No aresta piemērošanas un cedēšanas ir daļēji atbrīvoti ienākumi no darba un citām darbībām, kā arī pabalsti, pensijas un citi ienākumi.

Robežvērtības pilnīgi vai daļēji aresta nepiemērošanai ir minētas Tiesu kodeksa 1409. panta pirmajā daļā un tiek indeksētas katru gadu. Arestējamo vai cedējamo summu maksājumu daļas palielinās, ja parādniekam ir apgādājami bērni.

Tiesiskajam prasījumam attiecībā uz tiesas sprieduma izpildi principā piemēro vispārējo noilguma termiņu, t. i., 10 gadus.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 15/12/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Bulgārija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde ir tiesvedības procesa pēdējā stadija. Tā paredz iespēju prasītājam, kuram par labu tiesa ir nolēmusi pieprasīt, lai kompetentā izpildes iestāde veic visus tai pieejamos un likumā paredzētos pasākumus prasītāja prasījuma apmierināšanai par to, ka otra puse nav maksājusi brīvprātīgi.

Tiesības uz piespiedu izpildi izriet no izpildāma tiesas dokumenta vai cita dokumenta un uz tā pamata izdota izpildes atļaujas dokumenta (izpildraksta).

Piespiedu izpildes pasākumi ietver:

kustamā īpašuma apķīlāšanu,
nekustamā īpašuma apķīlāšanu,
nekustamā īpašuma aprakstīšanu un novērtēšanu,
nekustamā īpašuma pārdošanu publiskā izsolē,
parādnieka bankas konta apķīlāšanu,
transportlīdzekļa apķīlāšanu,
īpašuma atgūšanu,
kustamā īpašuma arestu,
izpildi attiecībā uz uzņēmuma kapitāla daļām,
bērna atdošanas pienākuma izpildi,
izpildi attiecībā uz laulāto mantu.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Amatpersonas, kas ir kompetentas veikt izpildi Bulgārijā, ir tiesu izpildītāji, kuri var būt:

valsts tiesu izpildītāji;
privātie tiesu izpildītāji.

Privāto tiesu izpildītāju statusu nosaka Privātās tiesu izpildes likums (*Zakon za chasnoto sadebno izpalnenie (ZChSI)*). Likumā privātais tiesu izpildītājs ir definēts kā amatpersona, ko valsts pilnvarojusi piespiedu kārtā izpildīt privātus prasījumus.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa (CK) 404. pantu piespiedu izpildes procesu var uzsākt uz šādiem pamatiem:

res judicata spriedumi un rīkojumi, apelācijas instances tiesu spriedumi, izpildrīkojumi, tiesas apstiprināti izlīgumi, izpildāmi spriedumi un rīkojumi vai spriedumi un rīkojumi, kas pasludināti par izpildāmiem piespiedu kārtā nākotnē vai nekavējoties, šķīrējtiesu spriedumi un to apstiprināti izlīgumi; spriedumi, akti un tiesas apstiprināti izlīgumi, ko pieņēmušas citu valstu tiesas, kas neatrodas Bulgārijā, ja tie Bulgārijā ir izpildāmi piespiedu kārtā bez papildu procesa;

spriedumi, akti un tiesas apstiprināti izlīgumi, ko pieņēmušas citu valstu tiesas, kas neatrodas Bulgārijā, kā arī šķīrējtiesu (kuras neatrodas Bulgārijā) spriedumi un to apstiprināti izlīgumi, kas atzīti par izpildāmiem piespiedu kārtā Bulgārijā.

Saskaņā ar CK 405. pantu izpildrakstus izdod, pamatojoties uz rakstveida pieteikumu, un parādniekam nav nepieciešams izsniegt tā kopiju.

Saskaņā ar CK 405. panta 2. punktu iesniegtie pieteikumi ir piekritīgi šādām tiesām:

CK 404. panta 1. punktā minētajos gadījumos — pirmās instances tiesai, kas izskatījusi lietu vai izdevusi izpildrīkojumu, bet, ja darbība piespiedu kārtā izpildāma nekavējoties — tiesa, kas pieņēmusi spriedumu vai izdevusi izpildrīkojumu,

CK 404. panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos — tiesa, kas ir kompetenta apstiprināt piespiedu izpildi,

attiecībā uz spriedumiem, kurus pieņēmušas valsts šķīrējtiesas, un šo tiesu apstiprinātiem šķīrējtiesas procesa izlīgumiem — Sofijas pilsētas tiesa (*Sofijski Gradski Sad*).

Terminš, kādā jāiesniedz apelācija par rīkojumu, ar kuru apmierina vai noraida pieteikumu par izpildraksta izdošanu, ir divas nedēļas (CK 407. pants).

Saskaņā ar Bulgārijas tiesību aktiem pieteikumu par izpildraksta izdošanu var iesniegt persona, kura nav advokāts, tostarp lietas dalībnieks, kas vēlas panākt piespiedu izpildi, vai tā pārstāvis. Nav paredzētas īpašas iesniegšanas prasības, kas jāizpilda, lai saņemtu izpildrakstu.

Piespiedu izpildes izmaksas ir paredzētas Privātās piespiedu izpildes likumā (Valdības Vēstnesis (SG) Nr. 35/2006) noteiktajos Nodevu un maksājumu tarīfos. Izpildraksta izsniegšanas izmaksas sedz persona, kuras labā šis izpildraksts ir izdots.

3.2 Galvenie noteikumi

Lai sāktu piespiedu izpildes procesu, ieinteresētajai personai ir rakstiski jāvēršas pie valsts vai privātā tiesu izpildītāja, pievienojot izpildrakstu vai citu izpildu dokumentu. Pieteikumā jānorāda vēlamā izpildes metode, kas procesa gaitā var tikt mainīta (CK 426. pants).

Izpildes pieteikums jāiesniedz tiesu izpildītājam, kura prakses teritorijā atrodas īpašums, pret kuru veicamas piespiedu izpildes darbības, vai parādnieka juridiskā adrese (ja izpilde vērstā pret saņemamo mantu), vieta, kur parādniekam ir pienākums rīkoties vai atturēties no rīcības, un kreditora vai parādnieka pastāvīgā adrese (izvēle ir kreditora ziņā) (ja izpilde ir saistīta ar uzturīdzekļu piedziņu).

Tiesu izpildītājs rakstveidā aicina parādnieku labprātīgi apmierināt prasījumu, kas parādniekam jādara divu nedēļu laikā no uzaicinājuma saņemšanas. Uzaicinājumā parādnieku brīdina, ka prasījuma neapmierināšanas gadījumā tiks celta prasība par piespiedu piedziņu. Uzaicinājumā jānorāda piemērotie apķīlājumi un aresti, un tam jāpievieno izpildāma sprieduma kopija. Aicinot parādnieku labprātīgi izpildīt pienākumu, tiesu izpildītājam arī jānorāda datums, kurā tiks sagatavots mantas inventāra saraksts, kā arī, ja piespiedu izpilde attiecas uz nekustamo īpašumu — jānosūta īpašumu reģistram paziņojums par arestu.

Pamatojoties uz kreditora pilnvaru, privātais tiesu izpildītājs saistībā ar piespiedu izpildes procesu var veikt šādus pasākumus: izpētīt parādnieka mantisko stāvokli, meklēt dokumentāciju, saņemt dokumentus, materiālus utt., noteikt izpildes veidu un būt par detalizēti uzskaitīta īpašuma glabātāju.

Tiesu izpildītājs reģistrē visus veiktos vai izpildītos pasākumus.

Ja sākotnējā izpildes metode tiek mainīta, tiesu izpildītājs par izmaiņām paziņo parādniekam saskaņā ar CK 428. pantu.

Ja piespiedu izpildes procesa uzsākšanas brīdī nav zināma parādnieka pastāvīgā vai pašreizējā adrese, rajona tiesas tiesnesis pēc kreditora lūguma iecel parādnieka *ad hoc* pārstāvi (CK 430. pants).

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu izpildes darbības var veikt attiecībā uz šādu parādnieka īpašumu:

kustamo īpašumu,
darba samaksu,
ienākumiem no nekustamā īpašuma, tostarp ienākumiem no Īres utt.,
bankas kontiem,
nekustamo īpašumu,

komercuzņēmumu emitētām kapitāla daļām un obligācijām,

kopīpašumā esošu kustamo un nekustamo īpašumu vai kustamu un nekustamu laulāto mantu.

Saskaņā ar CK 442. pantu kreditors piespiedu izpildi var vērst pret jebkuru parādnieka mantu vai saņemamo mantu.

Tiesu izpildītāja noteiktajiem aizsardzības pasākumiem un izmantotajām izpildes metodēm ir jābūt samērīgiem ar saistību apjomu. Ja tiek konstatēts, ka attiecīgie aizsardzības pasākumi ir nesamērīgi, tiesu izpildītājam tie ir jāatceļ.

CK 444. pantā kā nekonfiscējamas (t. i., pret kurām nevar vērst piespiedu izpildes darbības) ir uzskaitītas šādas īpašuma vienības:

sadzīves priekšmeti, kurus izmanto parādnieks un tā ģimene un kuri norādīti Ministru padomes (Ministerski savet) apstiprinātā sarakstā,

pārtika, kas nepieciešama parādnieka un tā ģimenes uzturam vienam mēnesim, vai zemnieka gadījumā — līdz jaunajai ražai vai tās ekvivalentam, kas izteikts citos lauksaimniecības produktos,

trīs mēnešu apkurei, ēdiena gatavošanai un apgaismojumam nepieciešamais kurināmais,

ierīces un iekārtas, kas parādniekam nepieciešamas, lai varētu turpināt savu arodu vai nodarbošanos,

daļa no parādniekam piederošās zemes (līdz 0,5 ha — vīna dārzu un citas aramzemes gadījumā, līdz 3 ha — citu vispārizmantojamu lauku gadījumā, kā arī iekārtas un ierīces, mēslošanas līdzekļi, augu aizsardzības līdzekļi un sēklas, kas paredzētas sēšanai viena gada garumā),

lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju gadījumā — nepieciešamie darba lopi, proti, divi darba liellopi, govys, piecas aitas un kazas, desmit bišu stropi un mājputni, kā arī tiem nepieciešamā barība līdz nākamajai ražai vai līdz to izlaišanai ganībās,

parādniekam piederošais mājoklis, ja parādniekam un tā ģimenes locekļiem nav cita mājokļa, neatkarīgi no tā, vai parādnieks tur faktiski dzīvo. Ja mājoklis saskaņā ar īpašu Ministru padomes pieņemtu regulējumu pārsniedz parādnieka un tā ģimenes vajadzības, pārdod daļu no tā, ja ir ievēroti īpašuma likuma (Zakon za sobstvenostta) 39. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi,

citi priekšmeti vai saņemamā manta, kas ar likumu atbrīvota no piespiedu izpildes.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Aicinot parādnieku labprātīgi izpildīt pienākumu, tiesu izpildītājam arī jānorāda datums, kurā tiks sagatavots mantas inventāra saraksts, kā arī, ja piespiedu izpilde attiecas uz nekustamo īpašumu — jānosūta īpašumu reģistram paziņojums par arestu.

Kustama īpašuma vai prasījumu apķīlāšanu veic, sagatavojot inventāra sarakstu.

Apķīlāšanai un arestam ir turpmāk minētās sekas attiecībā uz parādnieku.

No šo ierobežojumu noteikšanas parādnieks nedrīkst nedz atsavināt saņemamo mantu vai īpašumu (nekustamu vai kustamu), nedz izmainīt, apgrūtināt vai iznīcināt īpašumu, un par to tam draud kriminālvajāšana. Šīs sekas ir spēkā, sākot no dienas, kad izsniegts uzaicinājums par parāda brīvprātīgu samaksu.

Apķīlāšanai vai arestam ir turpmāk minētās sekas attiecībā uz kreditoru.

Saskaņā ar CK 452. panta 1. punktu jebkura apķīlātā kustamā īpašuma vai saņemamās mantas atsavināšana nav spēkā attiecībā uz kreditoru un

kopkreditoru, izņemot, ja saņēmējs var atsaukties uz īpašuma likuma 78. pantu. Tas paredz, ka persona, kura tiesiski nopērk kustamo īpašumu vai uzrādītāja vērtspapīrus, pat ja neapzināti tos nopirkusi no personas, kura nav īpašnieks, iegūst īpašumtiesības, izņemot, ja īpašumtiesību pārejai nepieciešams notariāls akts vai darījuma pušu parakstu notariāls apliecinājums. Šis noteikums attiecas arī uz citu lietu tiesību uz kustamo īpašumu iegūšanu. Ja piespiedu izpildes darbības vērs pret nekustamo īpašumu, spēkā neesoši ir tikai atsavināšanas darījumi, kas veikti pēc aizliedzošā apķīlājuma reģistrācijas datuma (CK 452. panta 2. punkts).

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Likumā nav noteikts laika ierobežojums šo pasākumu spēkā esamībai. To mērķis ir apmierināt kreditora prasījumu, tādēļ tie ir spēkā līdz piespiedu izpildes procesa beigām.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Piespiedu izpildes procesā pieejamie tiesību aizsardzības līdzekļi ir noteikti CK 39. sadaļas I un II iedaļā.

Kreditors var iesniegt apelāciju, ja:

tiesu izpildītājs atsakās veikt konkrēto izpildes darbību,

tiesu izpildītājs atsakās no jauna novērtēt īpašumu, pret kuru vērstas piespiedu izpildes darbības, un piespiedu izpilde tiek apturēta, atcelta vai pabeigta.

Parādnieks var iesniegt apelāciju par:

rīkojumu, ar kuru tiesu izpildītājs uzliek sodu parādniekam,

piespiedu izpildes darbību vērsšanu pret īpašumu, kuru parādnieks uzskata par nekonfiscējamu,

kustamā īpašuma vienības arestu vai parādnieka izlikšanu no nekustamā īpašuma, atsaucoties uz to, ka parādnieks netika pienācīgi informēts par piespiedu izpildi,

tiesu izpildītāja atteikumu no jauna novērtēt īpašumu, pret kuru vērstas piespiedu izpildes darbības,

trešās personas kā īpašuma glabātāja iecelšanu,

tiesu izpildītāja atteikumu apturēt, atcelt vai pabeigt piespiedu izpildi un

izpildes izmaksām.

Trešā persona (kas nav puse izpildu procesā) var iesniegt apelāciju par tiesu izpildītāja darbībām tikai gadījumos, kad izpilde tiek vērstā pret priekšmetiem, kas apķīlāšanas, aresta vai nodošanas dienā atrodas šīs personas valdījumā.

Trešā persona var iesniegt apelāciju par nekustamā īpašuma atgūšanu tikai tad, ja šis īpašums atradās trešās personas valdījumā pirms datuma, kurā tika celts prasījums, kas tagad tiek izpildīts (CK 435. pants).

Ja ir notikusi publiska izsole, rīkojumu, ar kuru piešķir īpašumu, var pārsūdzēt persona, kura ir iemaksājusi drošības naudu ne vēlāk kā izsoles pēdējā dienā, kreditors, kurš solījis šajā izsolē, nemaksājot drošības naudu, vai parādnieks sakarā ar to, ka izsole nav notikusi tiesiski vai īpašums nav nonācis pie personas, kura solījusi visvairāk.

Saskaņā ar CK 436. pantu apelācija jāiesniedz nedēļas laikā no apstrīdētās darbības, ja lietas dalībnieks ir bijis klāt darbības veikšanas laikā vai ticis uz to aicināts, bet visos pārējos gadījumos — nedēļas laikā no datuma, kad par to ticis paziņots. Apelāciju ar tiesu izpildītāja starpniecību iesniedz provinces tiesai, kuras jurisdikcijā atrodas izpildes vieta. Kad celta apelācija, tiesas izpildītājs sniedz apstrīdētās darbības pamatojumu.

Minēto apelāciju izskata slēgtā sēdē, izņemot trešo personu iesniegtas apelācijas, ko izskata atklātā sēdē, uz kuru uzaicina visus piespiedu izpildes procesa dalībniekus. Lēmumu par apelāciju pieņem mēneša laikā.

Apelācija neaptur piespiedu izpildes procesu, bet tiesa var noteikt, ka process ir jāaptur, kamēr nav pieņemts lēmums attiecībā uz apelācijā ietvertajiem tiesību jautājumiem. Ja procesu aptur, par to nekavējoties paziņo tiesu izpildītājam (CK 438. pants).

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

CK 432. pantā ir noteikti dažādi gadījumi, kuros tiesa var tiesiski atlikt piespiedu izpildes procesu pēc kreditora pieteikuma.

Saskaņā ar 433. panta 1. punkta 8. apakšpunktu, ja kreditors nepieprasa veikt izpildes darbības divus gadus, tiesu izpildītājs izbeidz piespiedu izpildes procesu. Vienīgais pieļaujamais šā noteikuma izņēmums attiecas uz uzturlīdzekļu lietām.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 16/02/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Čehija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Tā nozīmē piespiedu izpildīt pienākumu, kas noteikts ar izpildu dokumentu, pat pret personas gribu, kurai noteikts attiecīgais pienākums. Ja šī persona labprātīgi neizpilda pienākumu, kas tai uzlikts ar izpildāmu spriedumu, kreditors var vērsties tiesā vai pie tiesu izpildītāja, lai izpildi panāktu tiesas ceļā. Tiesa uzdod un veic piespiedu izpildi, izņemot attiecībā uz izpildu dokumentiem, kas tiek izmantoti administratīvajās vai nodokļu lietās. Tādēļ civillietās kreditors vienmēr var vērsties tiesā.

Ar spriedumu noteiktais kreditors var vērsties arī pie tiesu izpildītāja. Tiesu izpildītājs spriedumus izpilda ar tiesas atļauju, izņemot šādus spriedumus: spriedumus par nepilngadīga bērna aprūpi; spriedumus lietās par aizsardzību pret vardarbību ģimenē; Eiropas Savienības iestāžu spriedumus; ārvalstu spriedumus.

Tomēr pieteikumu par izpildi var iesniegt, ja izpildei jānotiek, pamatojoties uz spriedumu par nepilngadīga bērna uzturlīdzekļiem vai ārvalsts spriedumu, kura izpildāmība pasludināta saskaņā ar tieši piemērojamiem Eiropas Savienības tiesību aktiem, starptautisku līgumu vai lēmumu par atzīšanu.

Sprieduma piespiedu izpildi tiesas ceļā regulē Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem) 251.–351.a pants. Tomēr Likuma Nr. 292/2013 par īpašo tiesvedības kārtību (ar grozījumiem) 492.–513. pantu piemēro tiesu spriedumu ģimenes tiesību lietās izpildei.

Sprieduma piespiedu izpildi ar tiesu izpildītāja starpniecību galvenokārt regulē Likuma Nr. 120/2001 par tiesu izpildītājiem un piespiedu izpildes darbībām (Izpildes kodekss, ar grozījumiem), 35.–73. pants. Tiesas iecelts tiesu izpildītājs arī rīkojas saskaņā ar Civilprocesa kodeksu, jo īpaši attiecībā uz noteikumiem par atsevišķām sprieduma izpildīšanas metodēm.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Parasti atbildētāja vispārējai tiesai ir jurisdikcija izdot rīkojumus un veikt **sprieduma izpildi** (Likuma Nr. 99/1963 [Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem] 252. panta 1. punkts). Izņēmumi no šī noteikuma ir paredzēti Civilprocesa kodeksa 252. pantā.

Sīkāk par atbildētāja vispārējo tiesu sk. "[Vietējās jurisdikcijas pamatnoteikums](#)" (2.2.1. iedaļa informatīvajā lapā "[Kuras valsts tiesai ir piekritība? — Čehijas Republika](#)").

Izpildi var veikt tiesas un tiesas iecelti tiesu izpildītāji. Izpildes tiesa, kurai lieta ir piekritīga pēc būtības saskaņā ar Likuma Nr. 120/2001 par tiesu izpildītājiem un izpildu darbībām (Izpildes kodekss), ar grozījumiem, 45. pantu ir rajona tiesa. Izpildes tiesa ar teritoriālo piekritību ir tiesa, kuras jurisdikcijā atbildētājam ir pastāvīgā dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta Čehijas Republikā saskaņā ar uzturēšanās atļauju (ārzemniekiem), juridiskā adrese utt. Piekritība sīkāk ir regulēta iepriekš minētajā Izpildes kodeksa pantā.

Sīkāk sk. arī jautājumu "Kas ir piespiedu izpilde civillietās un komercietās?"

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Sprieduma izpildes panākšana

Procesu var uzsākt vienīgi pēc kreditora pieteikuma, ja atbildētājs labprātīgi neizpilda pienākumu, kas tam uzlikts ar izpildāmu spriedumu. Pat bez pieteikuma saskaņā ar Likumu Nr. 292/2013 par īpašo tiesvedības kārtību (ar grozījumiem) tiesa uzdod izpildīt atsevišķus prejudiciālos nolēmumus, piemēram, attiecībā uz aizsardzību pret vardarbību ģimenē.

Sprieduma izpildi var uzdot tikai tad, ja spriedumā identificēts kreditors un parādnieks, definēta izpildāmā pienākuma, par kuru iesniegts pieteikums par piespiedu izpildi, darbības joma un tā saturs, kā arī noteikts termiņš, kādā jāizpilda attiecīgais pienākums. Ja tiesas spriedumā nav noteikts termiņš, kādā jāizpilda pienākums, tiek pieņemts, ka ar spriedumu noteiktais pienākums jāizpilda trīs dienu laikā, bet izlikšanas gadījumā — 15 dienu laikā no galīgā sprieduma stāšanās spēkā. Ja saskaņā ar spriedumā noteikto pienākums jāizpilda vairāk nekā vienam atbildētājam un tas ir dalāms, pienākums, ja spriedumā nav noteikts citādi, jāizpilda visiem atbildētājiem vienādi.

Kreditoru, kad tas iesniedz pieteikumu par piespiedu izpildi, nav jāpārstāv advokātam.

Pieteikumā par tāda sprieduma izpildi, ar kuru uzliek samaksāt naudas summu, jānorāda konkrēta izpildes metode un jāizpilda citi likumā paredzētie priekšnoteikumi. Pieteikumam par izpildi pievieno sprieduma kopiju, kas papildināta ar apstiprinājumu par tā izpildāmību. Tiesa, kas lietu izskatījusi pirmajā instancē, izsniedz šādu apstiprinājumu par spriedumu. Sprieduma kopija nav jāpievieno, ja pieteikumu par izpildi iesniedz tiesā, kas lietu izskatījusi pirmajā instancē.

Lēmumus piespiedu izpildes procesā vienmēr pieņem rezolūcijas veidā.

Tiesa parasti nosaka piespiedu izpildi, neuzklausot atbildētāju.

Par tiesvedību Čehijas Republikā ir jāmaksā tiesas nodeva (sk. Likumu Nr. 49/1991 par tiesu nodevām, ar grozījumiem). Pamatotos gadījumos šis likums paredz atbrīvojumu no tiesas nodevas.

Izpildes process

Izpildi veic tiesu izpildītājs, kuru kreditors norādījis pieteikumā par izpildi. Tiesu izpildītāja darbības tiek uzskatītas par izpildes tiesas darbībām.

Izpildes procesu sāk pēc kreditora pieteikuma vai tādās personas pieteikuma, kura pierāda, ka tai par labu pārgājušas vai nodotas ar spriedumu piespriedstās tiesības. To sāk datumā, kad pieteikums iesniegts tiesu izpildītājam. Tiesu izpildītājs atbildētāja mantas identificēšanu un pārņemšanu var sākt tikai pēc tam, kad tiesa to atļāvusi un uzdevusi veikt izpildi.

Pieteikumā par izpildi jāietver:

norāde uz tiesu izpildītāju, kurš veiks izpildi, norādot uz tā prakses vietu (tiesu izpildītāju saraksts ir pieejams [Čehijas Republikas Tiesu izpildītāju padomes \(Exekutorská komora České republiky\)](#) tīmekļa vietnē; tiesu izpildītāju jurisdikcija nav noteikta ģeogrāfiski, katrs tiesu izpildītājs var veikt darbības visā Čehijas Republikā);

norāde uz lietu, par kuru iesniegts pieteikums, un tā mērķis;

norāde uz lietas dalībniekiem, proti, kreditoru jeb personu, kam ar spriedumu ir piešķirtas tiesības, un atbildētāju; fizisku personu gadījumā tā ir dalībnieku vārds, uzvārds, pastāvīgā dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta Čehijas Republikā saskaņā ar uzturēšanās atļauju, ja persona ir ārvalstnieks, un, ja nepieciešams, dalībnieku personas kods vai dzimšanas datums, bet juridisku personu gadījumā — uzņēmuma nosaukums vai darbības nosaukums, juridiskā adrese un identifikācijas numurs;

precīza norāde uz izpildu dokumentu;

pienākums, kura izpilde jāpanāk, kā arī informācija par to, vai un, ja nepieciešams, ciktāl atbildētājs ir izpildījis piespiedu kārtā izpildāmo pienākumu;

ja nepieciešams — atsauces uz pierādījumiem, uz kuriem kreditors atsaucas, pamatojot savas tiesības;

paraksts;

pieteikumam par izpildi jāpievieno izpildu dokumenta oriģināls vai apliecināta kopija, kas papildināta ar apliecinājumu par tā izpildāmību, vai notariāla akta kopija ar atļauju to izpildīt, ja vien izpildu dokumentu nav izdevusi izpildes tiesa. Iestāde, kas izdevusi izpildu dokumentu, apliecina tā izpildāmību, savukārt izlīgumiem un līgumiem apliecinājumu sniedz iestāde, kas tos apstiprinājusi.

3.2 Galvenie noteikumi

Tiesas sprieduma piespiedu izpildīšanu (izpildi) var noteikt, pamatojoties uz izpildu dokumentu, ja noteiktais pienākums netiek izpildīts labprātīgi.

Izpildu dokuments ir:

izpildāms tiesas vai tiesu izpildītāja lēmums, ja ar to tiek atzītas tiesības, uzlikts pienākums vai ietekmēta manta;

izpildāms tiesas vai citas izmeklēšanas, prokuratūras vai strīdu izšķiršanas iestādes spriedums, ja ar to atzīst tiesības vai tas skar mantu;

izpildāms šķīrējtiesas spriedums (piezīme: Čehijas Republikas Augstākā tiesa vairākkārt ir atzinusi, ka, lai gan šķīrējtiesas spriedumi, kas izdoti saskaņā ar Ņujorkas Konvenciju par ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu, var kalpot par pamatu nolēmuma izpildei tiesā bez īpašas procedūras, tos pašus par sevi nevar izmantot kā izpildāmus spriedumus — skatīt 2018. gada 12. jūnija tiesas lēmumu Nr. 20 Cdo 754/2018, 2017. gada 16. augusta tiesas lēmumu Nr. 20 Cdo 5882/2016 un 2016. gada 3. novembra tiesas lēmumu Nr. 20 Cdo 1165/2016.

notariāls akts ar atļauju veikt izpildi, kas sagatavots saskaņā ar speciālajiem tiesību aktiem;

izpildāms tiesas spriedums un cits publiskas iestādes izpildu dokuments;

citi izpildāmi lēmumi, apstiprināti izlīgumi un dokumenti, kuru piespiedu izpilde atļauta tiesību aktos.

Ja izpildu dokumentā nav noteikts termiņš, kādā jāizpilda pienākums, tiek pieņemts, ka izpildu dokumentā noteiktais pienākums jāizpilda trīs dienu laikā, bet izlikšanas gadījumā — 15 dienu laikā no galīga sprieduma stāšanās spēkā.

Izpilde tiesas ceļā

Atbildētāja vispārējai tiesai ir jurisdikcija pieņemt spriedumu un panākt tā izpildīšanu, rīkoties kā tiesai pirms izpildrīkojuma izdošanas, kā arī attiecībā uz mantiskā stāvokļa deklarācijām, ja Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem) 252. pants nenosaka citādi.

Piespiedu izpildi var noteikt tikai tādā apmērā, kādu ir lūdzis kreditors un kas atbilstīgi spriedumam ir pietiekama, lai tas varētu gūt apmierinājumu (Likuma Nr. 99/1963 [Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem] 263. panta 1. punkts).

Tiesa noraida pieteikumu par izpildes panākšanu, ja no pieteikuma ir skaidrs, ka ar iegūto naudas summu nepietiks, lai segtu vismaz izpildes izdevumus (Likuma Nr. 99/1963 [Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem] 264. panta 2. punkts).

Izpildes process

Tiesu izpildītājs veic piespiedu izpildi ar tiesas atļauju, izņemot iepriekš (1. punkts) minētos spriedumus.

Tiesu izpildītājs, kurš saņēmis pieteikumu par izpildi, ne vēlāk kā 15 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas lūdz izpildes tiesu atļaut izpildi un izdot rīkojumu.

Tiesa dod atļauju 15 dienu laikā, ja ir ievēroti visi likumā paredzētie priekšnoteikumi. Ja nav ievēroti visi likumā paredzētie priekšnoteikumi izpildes veikšanai, tiesa uzdod tiesu izpildītājam pilnībā vai daļēji noraidīt vai atteikties no pieteikuma par izpildi vai apturēt izpildes procesu. Šie norādījumi tiesu izpildītājam ir saistoši.

Tiesa, kam izpildu lieta ir piekritīga pēc būtības, ir rajona tiesa.

Izpildes tiesa ar teritoriālo piekritību ir tiesa, kuras jurisdikcijā atbildētājam, kurš ir fiziska persona, ir pastāvīgā dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta Čehijas Republikā saskaņā ar uzturēšanās atļauju (ārzemniekiem). Ja atbildētājs ir juridiska persona, vietējā jurisdikcija ir tiesai, kuras teritorijā ir atbildētāja juridiskā adrese. Ja atbildētājam, kurš ir fiziska persona, Čehijas Republikā nav pastāvīgas dzīvesvietas vai uzturēšanās vietas, vai ja atbildētājam, kurš ir juridiska persona, Čehijas Republikā nav juridiskās adreses, teritoriālā piekritība ir tiesai, kuras jurisdikcijā atrodas atbildētāja manta.

Daži izņēmumi no vietējās jurisdikcijas izriet no Likuma Nr. 292/2013 par īpašo tiesvedības kārtību (ar grozījumiem), piemēram, tā 511. panta.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu izpildes darbības var veikt gan attiecībā uz kustamo, gan uz nekustamo īpašumu, tiesībām un citiem aktīviem, izņemot dažus gadījumus.

Jo īpaši piespiedu izpildes darbības nevar veikt attiecībā uz šādu mantu, kā paredzēts Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem) 321.–322. pantā:

mantu, kuru saskaņā ar speciālajiem tiesību aktiem aizliegts pārdot vai kurai saskaņā ar speciālajiem tiesību aktiem nepiemēro piespiedu izpildi;

atbildētājam piederošo mantu, kas atbildētājam ir nepieciešama, lai apmierinātu savas un savas ģimenes mantiskās vajadzības vai lai veiktu darbu, kā arī citus priekšmetus, kuru pārdošana būtu amorāla (jo īpaši tas attiecas uz ikdienas apģērbi, parastajiem mājāsaimniecības priekšmetiem, laulības gredzeniem un līdzīgiem priekšmetiem, medicīniskajām precēm un citiem priekšmetiem, kuri atbildētājam ir nepieciešami slimības vai fizisko trūkumu dēļ, naudas līdzekļiem, kas nepārsniedz divkārtu speciālajos tiesību aktos noteikto personas iztikas minimumu, dzīvniekiem, kurus netur ekonomisku apsvērumu dēļ un kas ir lolojumdzīvnieki);

ja atbildētājs veic uzņēmējdarbību — tam piederošajiem priekšmetiem, kas ir nepieciešami uzņēmējdarbības veikšanai (nepiemēro, ja tiem piemērotas aizturējuma tiesības un to mērķis ir apmierināt kreditora prasījumu);

tehniskas ierīces, kurās saskaņā ar speciālajiem tiesību aktiem atbildētājs glabā ierakstus par ieguldījumu vērtspapīriem vai dokumentus par šo ierakstu datiem, kā arī tehniskas ierīces, kas tiek izmantotas, lai sniegtu informāciju par ieguldījumu vērtspapīru īpašniekiem saskaņā ar speciālajiem tiesību aktiem; priekšmetus, ko atbildētājs ieguvus kā aizstājējaktīvus (neattiecas uz gadījumiem, kad parādniekam ir tiesības brīvi atsavināt šos priekšmetus vai kad izpilde paredz mirušas personas parādu vai ar tādu priekšmetu aizgādību, kas iegūti kā aizstājējaktīvi, saistītu parādu piedziņu).

Kreditors jebkurā laikā var arī iesniegt pieteikumu par minēto priekšmetu apķīlāšanu, ja tos ieguvus atbildētājs, kurš, izdarot tīšu noziedzīgu nodarījumu, ar šo noziedzīgo nodarījumu netaisni iedzīvoies, ja kreditors ir cietušais šajā noziedzīgajā nodarījumā.

Piespiedu izpildi neveic arī pret šādu mantu:

prasījumiem no izlīguma, kurus saskaņā ar apdrošināšanas polisi apmaksā apdrošināšanas uzņēmums, ja izlīgumā iegūto izmantos, lai uzbūvētu jaunu ēku vai saremontētu veco;

sociālo pabalstu naudas līdzekļiem uztura pabalstiem, valsts sociālajiem pabalstiem, mājokļa pabalstiem un vienreizējiem valsts sociālā atbalsta un audžuģimenēm piešķirtajiem līdzekļiem;

prasījumiem, ko atbildētājs ieguvus kā aizstājējaktīvus; tas neattiecas uz gadījumiem, kad parādniekam ir tiesības brīvi atsavināt prasījumu vai kad piespiedu izpilde paredz testatora parādu vai ar tādu priekšmetu aizgādību, kas iegūti kā aizstājējaktīvi, saistītu parādu piedziņu;

piespiedu izpildi veic tikai attiecībā uz divām piektdaļām no fizisku personu, kuras veic saimniecisko darbību, prasījumiem, kas radušies no to saimnieciskās darbības; ja ir saņemts pieteikums par prioritāru prasījumu piedziņu, piespiedu izpildi veic attiecībā uz trim piektdaļām no tiem;

ja atbildētājs ir autors, piespiedu izpildi veic tikai attiecībā uz divām piektdaļām prasījumu par autoratlīdzības izmaksu; ja ir saņemts pieteikums par prioritāru prasījumu piedziņu, piespiedu izpildi veic attiecībā uz trim piektdaļām no tiem (tas attiecas arī uz prasījumiem, kas izriet no izpildītāju tiesībām, kā arī rūpnieciskā īpašuma iniciatoru tiesībām).

Šajā sarakstā ir iekļauti galvenie ierobežojumi mantas apgrūtināšanai piespiedu izpildes vai izpildes ceļā. Civilprocesa kodeksā papildus ir noteikti atsevišķi īpaši ierobežojumi, piemēram, 267.b pantā.

Laulāto mantas apķīlāšanas metode ir noteikta Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem) 262.a panta 1. un 2. punktā, kā arī Likuma Nr. 120/2001 (Izpildes kodekss, ar grozījumiem) 42. pantā. Piespiedu izpildi attiecībā uz mantu, kas ietilpst laulāto mantā, var noteikt arī tāda parāda piedziņai, kas radies vienam no laulātajiem laulības laikā vai pirms tās. Izpildrīkojuma vajadzībām par daļu no laulāto mantas, kas pieder atbildētājam un tā laulātajam, uzskata arī mantu, kas nav laulāto mantas daļa tikai tādēļ, ka laulāto mantas statuss ir atcelts vai tās joma sašaurināta ar tiesas lēmumu, vai laulāto mantas statusa joma ir sašaurināta ar līgumu, vai noteikta laulāto mantas šķirtība, vai ar līgumu noteikta laulāto mantas izcelsme uz laulības izbeigšanās brīdi. Ja tiek piedzīts parāds, kas ir daļa no laulāto mantas, tā piespiedu izpildei var noteikt atskaitījumus no darba samaksas vai citiem atbildētāja laulātā ienākumiem, arestēt atbildētāja laulātā kontu finanšu iestādē, arestēt citus atbildētāja laulātā mantiskus prasījumus vai citu atbildētāja laulātā mantu.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Izpilde tiesas ceļā:

Naudas summas samaksu var īstenot, veicot atskaitījumus no algas, mantas arestu, kustamās un nekustamās mantas pārdošanu, ražotnes arestu un tiesas labā nosakot apgrūtinājumu nekustamajai mantai (Likuma Nr. 99/1963 [Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem] 258. panta 1. punkts).

Piespiedu izpilde, ar kuru uzliek pienākumu, kas nav naudas summas samaksa, ir atkarīga no uzliktā pienākuma būtības. Tā var izpausties kā izlikšana, mantu aizvākšana, kopmantas dalīšana, darba pabeigšana un cita veida faktiskā izpilde (Likuma Nr. 99/1963 [Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem] 258. panta 2. punkts).

Piespiedu izpildi, **izmantojot ķīlas pārdošanu**, attiecībā uz prasījumu, pēc kura veikts arests, var veikt, pārdodot iekļāto kustamo un nekustamo mantu, sadzīves priekšmetus un priekšmetu kopumu, arestējot iekļātu finanšu prasību un arestējot citas iekļātas īpašuma tiesības (Likuma Nr. 99/1963 [Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem] 258. panta 3. punkts).

Tiesu izpildītājs pēc tam, kad izpilde ir ierakstīta uzsāko izpildes lietu reģistrā, izvērtē, kā izpilde veicama, un izdod vai atceļ izpildrīkojumu attiecībā uz mantu, kuru skar izpilde. Izpildrīkojums ir rīkojums par izpildes veikšanu kādā no Likumā Nr. 120/2001 (Izpildes kodekss, ar grozījumiem) paredzētajiem veidiem. Izpildrīkojumā tiesu izpildītājs izvēlas tādu izpildes metodi, kas nav acimredzami nepiemērota, jo īpaši, ja atbildētāja parāda apmērs ir nesamērīgs ar tā priekšmeta cenu, ar kuru ir paredzēts panākt parādnieka parāda samaksu.

Izpildi, ar kuru nosaka samaksāt naudas summu, var veikt kā atskaitījumus no darba samaksas un citiem ienākumiem, kā mantas arestu, kustamās un nekustamās mantas pārdošanu, ražotnes arestu un tiesu izpildītāja apgrūtinājumu nekustamajai mantai, nekustamās mantas pārvaldību vai autovadītāja apliecības darbības apturēšanu.

Izpildes metode, ar kuru uzliek pienākumu, kas nav naudas summas samaksa, ir atkarīga no uzliktā pienākuma būtības. Tas var izpausties kā izlikšana, mantu aizvākšana, kopmantas dalīšana, darba pabeigšana un cita veida faktiskā izpilde.

Izpildi, izmantojot **ķīlas pārdošanu**, attiecībā uz prasījumu, pēc kura veikts arests, var veikt, pārdodot iekļāto kustamo un nekustamo mantu.

Aizliegums atsavināt mantu ir noteikts Likuma Nr. 120/2001 (Izpildes kodekss, ar grozījumiem) 44.a pantā un 47. panta 5. punktā. Ja tiesu izpildītājs nav noteicis citādi, pēc paziņojuma par izpildes uzsākšanu izsniegšanas atbildētājs nedrīkst atsavināt tam piederošo mantu, tostarp nekustamo īpašumu un laulāto mantā ietilpošo mantu, izņemot parasto uzņēmējdarbību un darbību, atbildētāja uztura pamatvajadzību apmierināšanu un tādu personu pamatvajadzību apmierināšanu, kuras tam ir pienākums uzturēt, kā arī aktīvu uzturēšanu un pārvaldību. Jebkurš tiesiskais darījums, ar kuru atbildētājs pārkāpj šo pienākumu, nav spēkā. Tomēr tiesisko darījumu uzskata par spēkā esošu, ja tā spēkā esamību neapstrīd tiesu izpildītājs, kreditors vai reģistrētais kreditors, lai nodrošinātu izpildu prasījuma apmierināšanu. Iebilduma pret spēkā esamību tiesiskās sekas iestājas vienlaikus ar attiecīgā tiesību akta spēkā esamību, ja izpildrīkojums vai cits tiesu izpildītāja, kreditora vai reģistrētā kreditora gribas izteikums ir nodots visiem tiesību akta, pret kuru tiesu izpildītājs, spriedumā noteiktais kreditors vai reģistrētais kreditors ir cēlis iebildumu par spēkā neesamību, dalībniekiem.

Atbildētājs nedrīkst nodot citai personai mantu, uz ko attiecas izpildrīkojums, kā arī to apgrūtināt vai atsavināt jebkurā citā veidā. Jebkurš tiesiskais darījums, ar kuru atbildētājs pārkāpj šo pienākumu, nav spēkā.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Šie pasākumi ir spēkā, līdz izpilde tiek apturēta, prasījums, tā papild elementi un izpildes izmaksas ir piedzītas utt. Aizliegums atsavināt mantu tiek izbeigts ar lēmumu, ja atbildētājs iemaksā tiesu izpildītājam naudas summu, kas atbilst piedzenamajam prasījumam, izpildes izmaksām un kreditora izmaksām.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Kamēr notiek sprieduma izpildes tiesas ceļā, ir iespējams iesniegt apelāciju saskaņā ar Civilprocesa kodeksa vispārējiem noteikumiem par apelācijām.

Atbildētājam apelācija 15 dienu laikā no sprieduma rakstiskas kopijas izsniegšanas jāiesniedz tiesā, par kuras lēmumu tā tiek iesniegta. Ja to iesniegusi persona, kurai ir tādas tiesības, apelācijai noteiktajā termiņā, spriedums nestājas spēkā, kamēr apelācijas instances tiesa nav pieņēmusi galīgo lēmumu par apelāciju (sk. arī Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem), 254. pantu).

Sprieduma izpildes laikā likumā noteiktu iemeslu dēļ nav iespējams apturēt procesu un atcelt termiņa ievērošanas prasību. Tāpat nav iespējams arī iesniegt prasību par piespiedu izpildes atsākšanu, taču ir iespējams iesniegt prasību par anulēšanu, bet tikai tad, ja ar šo prasību tiek apstrīdēts apelācijas tiesas galīgais lēmums, ar kuru tika noraidīta apelācija vai izbeigta apelācijas tiesvedība, kā arī apelācijas tiesas galīgais lēmums, ar kuru tika apstiprināts vai

kavējuma dēļ grozīts pirmās instances tiesas lēmums par atteikumu ierosināt apelāciju vai apelācijas pārskatīšanu (sk. arī Civilprocesa kodeksa, ar grozījumiem, 229. panta 4. punktu un 254. panta 2. punktu).

Tiesības uz mantu, pret kuru piespiedu izpilde nav pieļaujama, pret kreditoru var īstenot ar pieteikuma starpniecību, kurā tiek lūgts šai mantai nepiemērot piespiedu izpildi saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 267. panta 1. punktu.

Mutatis mutandis ar šādu pieteikumu var īstenot tiesības uz mantu, kas ietilpst laulāto mantā vai izpildrīkojuma vajadzībām tiek uzskatīta par daļu no laulāto mantas, kura pieder atbildētājam un tā laulātajam, lai arī piedzenamo prasījumu no šīs mantas nevar apmierināt (Civilprocesa kodeksa 267. panta 2. punkts). Arī ienākumu sadalei reģistrēto vai sprieduma izpildes gaitā citādi apmierināto prasījumu autentiskumu, summu, grupu vai secību attiecībā pret kreditoru apstrīd, izmantojot pieteikumu saskaņā ar likumā noteiktām mantas apgrūtināšanas metodēm (Civilprocesa kodeksa 267.a pants).

Lietas dalībnieks var celt iebildumus pret atsevišķiem tiesas lēmumiem. Tādi ir, piemēram, atbildētāja iebildumi, kas ir saistīti ar mantas inventarizāciju, iebildumi pret ziņojumu par ražotnes vadību, kā arī iebildumi pret šķīrējtiesas spriedumu.

Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi, atbildētājs piespiedu izpildes un izpildes procesā var iesniegt pieteikumu atlikt vai pārtraukt sprieduma piespiedu izpildi (izpildi). Sprieduma piespiedu izpildes (izpildes) atlikšanu un apturēšanu regulē Civilprocesa kodekss, kā arī Izpildes kodekss (jo īpaši Likuma Nr. 99/1963 [Civilprocesa kodekss, ar grozījumiem] 266., 268. un 269. pants, kā arī Likuma Nr. 120/2001 [Izpildes kodekss, ar grozījumiem] 54., 55. un 55.a pants).

Apelācija izpildes procesā:

Izpildes kodeksā paredzētajos gadījumos (sk. 55.c iedaļu) tiesu izpildītāja lēmumu var pārsūdzēt.

30 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas, ar kuru tiesu izpildītājs pilnībā vai vismaz tā daļā noraidījis pieteikumu par priekšmeta izslēgšanu no saraksta, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 267. pantu izpildes tiesā var iesniegt pieteikumu, apstrīdot tiesu izpildītāja lēmumu par minēto pieteikumu, ar kuru lūgts izslēgt priekšmetu no saraksta. Kustamo mantu nav iespējams pārdot laikā starp pieteikuma iesniegšanu par priekšmeta izslēgšanu no saraksta un šī termiņa beigām, kā arī pieteikuma izskatīšanas laikā.

Lietas dalībnieks var celt iebildumus pret rīkojumu par procesuālo izmaksu segšanu astoņu dienu laikā pēc šī rīkojuma pieņemšanas.

Attiecībā uz pieteikumu par izpildes atlikšanu vai apturēšanu sk. iepriekš "Opravne prostředky při soudním výkonu rozhodnutí".

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Pēc izpildrīkojuma (Izpildes kodeksa 44. un turpmākās iedaļas) mantas atsavināšanas aizliegums neattiecas uz atbildētāja parasto uzņēmējdarbību un darbību, tā uztura pamatvajadzību apmierināšanu un tādu personu pamatvajadzību apmierināšanu, kuras tam ir pienākums uzturēt, kā arī aktīvu uzturēšanu un pārvaldību. Atbildētājs var arī lūgt, lai tiesu izpildītājs atzīst, ka atsavināšanas aizliegums neattiecas uz daļu no mantas; šajā pieteikumā atbildētājam jāpamato, ka ar atlikušo mantu nepārprotami un viennozīmīgi pietiek, lai apmierinātu piedzenamo prasījumu, ieskaitot kredītoram radītās izmaksas un izpildes izmaksas.

Atbildētājs pēc tiesas tiesu izpildītāja aicinājuma, kurā ietverta informācija par maksājuma veikšanas termiņu un iespējamajām sekām nesamaksāšanas gadījumā, var par samazinātu maksu arī samaksāt piedzenamo prasījumu, kā arī drošības naudu. Aizliegums atsavināt mantu (Izpildes kodeksa 44.a panta 1. punkts un 46. panta 6. punkts) izbeidzas, kad tiek samaksāts piedzenamais prasījums un atmaksāta drošības nauda. Pretējā gadījumā tiesu izpildītājs veic izpildi.

Atbildētājs tiek īpaši aizsargāts situācijā, kad netiek izlikšana no dzīvokļa vai cita nekustamā īpašuma, kurā tas dzīvo, saskaņā ar Čehijas Tieslietu ministrijas 1991. gada 23. decembra dekrēta Nr. 37/1992 par rajona un reģiona tiesu reglamentu (ar grozījumiem) 65. pantu. Tas ir saistīts ar to, ka, ja izpildītājs, kas veic izlikšanu no nekustamā īpašuma, būves, dzīvokļa vai istabas, konstatē, ka izliekamā persona ir slimnieks, kuram noteikts gultas režīms, vai sieviete pēcdzemdību periodā vai grūtniecības pēdējā posmā un ka izlikšana apdraudētu šīs personas veselību, izpildi veikt ir aizliegts; ja netiek iesniegts ārsta apstiprinājums vai ir apšaubām minētā apstiprinājuma patiesums, tiesu izpildītājs lūdz atzinumu medicīnas speciālistam.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu uz dažiem parādniekam piederošajiem priekšmetiem šī prasība neattiecas; sk. arī jautājumu "Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?"

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 28/03/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [de](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#)

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Vācija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpildes panākšana (*Zwangsvollstreckung*) ir procedūra, ko piemēro, lai oficiāli piespiedu kārtā izpildītu privāttiesību prasījumu. Pilnvaras veikt izpildi ir valstij, kas rīkojas ar savu pārstāvju starpniecību saskaņā ar savu suverēno varu.

Lai piespiestu parādnieku izpildīt tam uzlikto pienākumu veikt maksājumu, izpildīt darbību utt., ir pieejami turpmāk aprakstītie izpildes panākšanas pasākumi: aresta uzlikšana mantai (*Pfändung*);

aresta uzlikšana prasījumiem un citiem parādnieka turētajiem aktīviem (tostarp ienākumu apķīlāšana);

parādnieka paziņojums par aktīviem (*Vermögensauskunft*);

piespiedu izpildes pasākumi (*Zwangsmassnahmen*), ar ko nodrošina, ka tiek veiktas darbības vai no tām atturas;

piespiedu pārdošana (*Zwangsversteigerung*);

īpašuma tiesību nodošana (*Zwangsverwaltung*).

Izpildes panākšanu Vācijā regulē galvenokārt Civilprocesa kodeksa (*Zivilprozessordnung – ZPO*) 704. pants un turpmākie panti un Likums par piespiedu pārdošanu un īpašuma tiesību nodošanu (*Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung – ZVG*).

Regula (ES) Nr. 655/2014, ar ko regulē pārrobežu prasījumu izpildi starp ES dalībvalstīm, Vācijā ir ieviesta ar *ZPO* 946. pantu un turpmākiem pantiem.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Skatīt tālāk atbildi uz 3. jautājumu.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Vai izpildāmi ir gan tiesu, gan citu iestāžu nolēmumi?

Jā. Attiecīgie nolēmumi ir šādi: galīgi spriedumi, kas vairs nav pārsūdzami vai kas izpildāmi pagaidu kārtībā (*ZPO* 704. pants), pagaidu arests (*Arrest*) un pagaidu rīkojumi (*einstweilige Verfügungen*, *ZPO* 929. un 936. pants), kā arī citi izpildāmie dokumenti, kas uzskaitīti *ZPO* 794. pantā, tostarp ne tikai tiesu izdoti rīkojumi, bet arī šķīrējtiesā panāktas vienošanās (*Vergleiche vor Gütestellen*), advokātu panāktas vienošanās (*Anwaltsvergleiche*) un notariāli akti (*notarielle Urkunden*).

Vai ir jāiesniedz pieteikums, lai iegūtu tiesas rīkojumu, ar ko tiek atļauta izpilde?

Tiesas rīkojums ir nepieciešams prasījumu un citu parādnieka turētu aktīvu arestam, lai piespiedu izpildes pasākuma rezultātā panāktu, ka tiek veiktas darbības vai no tām atturas, un izpildes panākšanai pret nekustamo īpašumu saskaņā ar Publisku izsoļu un īpašuma tiesību nodošanas likumu.

Kuras tiesas kompetencē ir izdot rīkojumu par izpildes panākšanu?

Attiecībā uz parādnieka turētu prasījumu arestu kompetentā tiesa ir vietējā tiesa (*Amtsgericht*) vietā, kur dzīvo parādnieks.

Attiecībā uz piespiedu izpildes pasākumiem, lai nodrošinātu, ka tiek veiktas darbības vai no tām atturas, — atbilstošā pirmās instances tiesa.

Attiecībā uz piespiedu pārdošanu un īpašuma tiesību nodošanu — vietējā tiesa vietā, kur atrodas īpašums.

Tiesu izpildītāja statuss un pilnvaras

Tiesu izpildītājs (*Gerichtsvollzieher*) ir federālās zemes tiesas ierēdnis, kura darbību administratīvi uzrauga vietējās tiesas priekšsēdētājs. Tomēr tiesu izpildītājs ir funkcionāli neatkarīgs, īstenojot savus izpildes pienākumus, un minēto administratīvo uzraudzību nevar izmantot, lai ietekmētu viņa darbību. Pret tiesu izpildītāja veiktajiem pasākumiem un sagatavotajiem izmaksu pārskatiem var iebilst, iesniedzot iebildumu (*Erinnerung*). Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad tiesu izpildītājs atsakās izpildīt rīkojumu. Iebildumu izskata tiesa, kurai ir jurisdikcija attiecībā uz izpildes panākšanu.

Tiesu izpildītājs ir atbildīgs par spriedumu izpildi civillietās saskaņā ar *ZPO* 8. grāmatu. Izpilde galvenokārt tiek vērsta pret kustamo mantu. Tiesu izpildītājam principā ir tiesības atļaut parādniekam veikt maksājumus pa daļām, un viņam ir pienākums nodrošināt, ka izpildes procedūra tiek pabeigta savlaicīgi un efektīvi. Viens no viņa primārajiem uzdevumiem ir saņemt no parādnieka ar zvērestu apliecinātu paziņojumu par aktīviem. Citas kompetences jomas ir šādas: kustamā un nekustamā īpašuma atsavināšana (izlikšana no tā);

pārvarēt parādnieka pretošanos darbībām, kuras tam ir pienākums atļaut;

pēc puses pieprasījuma nodot dokumentus, kas nepieciešami izpildes panākšanai;

rīkojumu par pagaidu arestu un pagaidu rīkojumu izpildes panākšana (ja tas nav tiesas ziņā);

apcietināšanas ordera izpildes panākšana pēc atteikšanās sniegt paziņojumu par aktīviem.

Vai pieteikums par izpildes panākšanu ir jā sagatavo advokātam?

Tiesa, kurai ir jurisdikcija attiecībā uz pieteikumiem par izpildes panākšanu, parasti ir vietējā tiesa, kurā juridiskā pārstāvība nav obligāta.

Attiecībā uz piespiedu izpildes pasākumiem, ar ko nodrošina, ka darbības tiek veiktas vai no tām atturas, pieteikums ir jāiesniedz atbilstošajā pirmās instances tiesā, kas noteiktos gadījumos var būt augstākas instances tiesa (apgabaltiesa (*Landgericht*)), kurā juridiskā pārstāvība principā ir obligāta.

Izpildes panākšanas pasākumu izmaksas

Tiesību aktos ir paredzētas dažādas izpildes metodes atkarībā no nodrošināmā prasījuma. Dažādu izpildes panākšanas pasākumu izmaksas ir atšķirīgas:

a) aresta uzlikšana mantai

Ja ir akceptētas tiesības uz noteiktas naudas summas samaksu, kreditors var lūgt tiesu izpildītāju panākt maksājuma izpildi. Par aresta uzlikšanu parādnieka kustamajai mantai, ko veic tiesu izpildītājs, ir jāmaksā EUR 26 saskaņā ar Tiesu izpildītāja izmaksu likuma (*Gerichtsvollzieherkostengesetz – GvKostG*) pielikumā pievienotā maksu saraksta (*Kostenverzeichnis – KV*) 205. punktu. Par arestēto mantu pārdošanu, publisku izsoli (kas var būt vietēja izsole vai izsole internetā un kas ir publiski pieejama, izmantojot izsoļu platformu) vai realizēšanu kādā citā veidā piemēro papildu maksu EUR 52 apmērā saskaņā ar maksu saraksta 300. punktu. Tāpat tiek piemērota piemaksa par laiku saskaņā ar minētā saraksta 500. punktu, ja tiesu izpildītāja sastādītais pārskats liecina, ka oficiālā akta noformēšana bija aizņēmusi vairāk nekā trīs stundas. Laika piemaksa ir EUR 20 par katru nākamo stundu vai tās daļu. Turklāt ir jāapmaksā arī tiesu izpildītāja izdevumi, it īpaši ceļa izdevumi (maksu saraksta 711. punkts).

b) aresta uzlikšana parādnieka turētajiem prasījumiem

Rīkojumu par naudas summas samaksu var nodrošināt arī, iesniedzot tiesā pieteikumu par aresta uzlikšanu parādnieka turētajam prasījumam (piem., prasījumam par ienākumu samaksu) un cedējot to kreditoram, un tā rezultātā maksājumi tiek atskaitīti no parāda (*zur Einziehung*, “iekasēšanai”), vai cedējot kreditora prasījumu nokārtošanu pret parādnieku (*an Zahlungs statt*, “maksājuma vietā”) (*ZPO* 829. un 835. pants). Parasti pieteikumu par prasījuma arestu un cedēšanu iesniedz kopā, kā arī par tiem izdod kopēju lēmumu par arestu un cedēšanu. Par pieteikuma procedūru ir jāmaksā tikai EUR 20 saskaņā ar Tiesas izdevumu likumam (*Gerichtskostengesetz – GKG*) pievienotā nodevu saraksta 2111. punktu. Maksu par izdevumiem, tostarp saistībā ar tiesas lēmuma nodošanu, iekasē atsevišķi saskaņā ar minētā nodevu saraksta 9. daļu.

c) paziņojuma par aktīviem pieņemšana

Par paziņojuma par aktīviem pieņemšanu tiesu izpildītājs piemēro maksu EUR 33 apmērā saskaņā ar Tiesu izpildītāja izmaksu likumam pievienotā maksu saraksta 260. punktu.

d) izpildes panākšana pret nekustamo īpašumu

Izpildes panākšana pret parādnieka nekustamo īpašumu izpaužas kā hipotēka, kas nostiprināta zemes reģistrā, vai īpašuma piespiedu pārdošana vai īpašuma tiesību nodošana.

Lai hipotēku nostiprinātu zemes reģistrā prasījuma nodrošināšanai, ir jāveic maksājums saskaņā ar Tiesu un notāru izdevumu likumam (*Gerichts- und Notarkostengesetz – GNotKG*) pievienotā nodevu saraksta 14121. punktu, proti, 1 % apmērā no nodrošināmā prasījuma summas (likuma 53. panta 1. punkts). Maksājumu tabula attiecībā uz summām līdz EUR 3 miljoniem ir dota 1. pielikumā.

Tiesas nodevas par procedūru saskaņā ar Likumu par piespiedu pārdošanu un īpašuma tiesību nodošanu ir noteiktas Tiesas izdevumu likuma pielikumā pievienotā nodevu saraksta 2. daļas 2. sadaļas 1. un 2. apakšdaļā. Maksājums EUR 100 apmērā ir jāveic par lēmumu, kas pieņemts par pieteikumu izdot piespiedu zemes pārdošanas rīkojumu vai par pieprasījumu pievienoties procedūrai. Tāpat ir jāapmaksā nodeva par pašu procedūru, maksa par vismaz

vienas izsoles ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus organizēšanu, maksa par pārdošanas noslēgšanu un no pārdošanas gūto ienākumu sadali; katra no šīm maksām ir 0,5 % apmērā. Maksa par procedūru un izsoles organizēšanu ir noteikta atkarībā no tā īpašuma vērtības, ko tiesa akceptējusi izpildes panākšanai (tirgus vērtība, Tiesas izdevumu likuma 54. panta 1. punkts). Maksu par pārdošanas noslēgšanu un no pārdošanas gūto ienākumu sadali nosaka atkarībā no sekmīgā piedāvājuma, no kura atskaita procentus, tostarp neatrisinātu tiesību vērtības saskaņā ar izsoles nosacījumiem (Tiesas izdevumu likuma 54. panta 2. un 3. punkts). Maksājumu tabula attiecībā uz summām līdz EUR 500 000 ir dota 2. pielikumā. Papildus minētajām maksām atsevišķi ir jāsedz izdevumi, kas radušies procedūras gaitā, saskaņā ar Tiesas izdevumu likumam pielikumā pievienotā nodevu saraksta 9. daļu; tas ietver maksas par vērtētāja veikto īpašuma tirgus vērtības noteikšanu saskaņā ar Tiesu atalgojuma un kompensāciju likumu (*Justizvergütungs und entschädigungsgesetz – JVEG*) (Tiesas izdevumu likumam pielikumā pievienotā nodevu saraksta 9005. punkts).

Maksājums EUR 100 apmērā ir jāveic par lēmumu, kas pieņemts par pieteikumu izdot īpašuma tiesību nodošanas rīkojumu vai par pieprasījumu pievienoties procedūrai. Īpašuma tiesību nodošanai piemēro gada maksu 0,5 % apmērā, nosakot minimālo kopējo maksu EUR 120 apmērā un minimālo maksu gan par pirmo, gan pēdējo kalendāro gadu — EUR 60 apmērā. Maksas apmēru nosaka, atsaucoties uz kopējiem ienākumiem no īpašuma tiesību nodošanas (Tiesas izdevumu likuma 55. pants).

e) piedziņa un piespiedu izpildes pasākumi, lai nodrošinātu, ka darbības tiek veiktas, tiek atļautas vai no tām atturas

Ja parādniekam ir jānodod kustamā manta, tiesu izpildītājs atsavina īpašumu no parādnieka un nodod to kreditoram. Par šo oficiālo aktu tiesu izpildītājs piemēro maksu EUR 26 apmērā saskaņā ar Tiesu izpildītāja izdevumu likumam pielikumā pievienotā maksu saraksta 221. punktu. Papildus minētajai maksai piemēro piemaksu par laiku saskaņā ar minētā saraksta 500. punktu, ja tiesu izpildītāja sastādītais pārskats liecina, ka oficiālā akta noformēšana bija aizņēmusi vairāk nekā trīs stundas. Laika piemaksa ir EUR 20 par katru nākamo stundu vai tās daļu.

Ja parādniekam ir jānodod nekustamais īpašums, tiesu izpildītājs to pārņem valdījumā no parādnieka un nodod to kreditora valdījumā (izlikšana). Par to piemēro maksu EUR 98 apmērā saskaņā ar Tiesu izpildītāja izmaksu likumam pielikumā pievienotā maksu saraksta 240. punktu. Arī šajā gadījumā piemēro laika piemaksu EUR 20 apmērā saskaņā ar minētā saraksta 500. punktu par katru nākamo stundu vai tās daļu, ja oficiālā akta sagatavošana aizņem vairāk nekā trīs stundas. Turklāt ir jāsedz arī tiesu izpildītāja izdevumi, tostarp izmaksas par nepieciešamajiem trešo personu veiktajiem pakalpojumiem, piemēram, par telpu atbrīvošanu vai atslēdznieka pakalpojumiem.

Tiesas procedūrā, kuras rezultātā tiek veikta darbība (vai nu tikai parādniekam, vai citai personai parādnieka vietā), atļaut darbību vai atturēties no darbības, ir jāmaksā tiesas nodeva EUR 20 apmērā par katru gadījumu saskaņā ar Tiesas izdevumu likumam pielikumā pievienotā nodevu saraksta 2111. punktu.

3.2 Galvenie noteikumi

Kreditora rīcībā ir jābūt izpildāmajam spriedumam, ar ko ir nodibināts tā prasījums. Tas var būt galīgs spriedums, kas vairs nav pārsūdzams vai izpildāms pagaidu kārtībā (*ZPO 704. pants*), vai arī kāds no dokumentiem, kuri uzskaitīti *ZPO 794. pantā* (piem., izlīgums tiesā (*gerichtlicher Vergleich*), izpildes rīkojums (*Vollstreckungsbescheid*) vai notariāls akts). Parasti dokumentā ir jābūt tiesas izpildāmības klauzulai (*Vollstreckungsklausel*), un tas ir jānodod parādniekam. Tiesas izpildāmības klauzula ir nepieciešama tikai ārkārtējos gadījumos saistībā ar izpildes rīkojumiem, pagaidu aresta rīkojumiem un pagaidu rīkojumiem (*ZPO 796. pants, 929. panta 1. punkts un 936. pants*).

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildi var vērst pret parādnieka kustamajiem aktīviem, prasījumiem un citām īpašumtiesībām un nekustamo īpašumu.

ZPO 811. pantā ir uzskaitīti kustamie aktīvi, kurus nevar arestēt; tas darīts ar mērķi ļaut parādniekam un tā māsājniecībai paturēt minimumu, kas nepieciešams personiskai vai profesionālai lietošanai.

Aresta ierobežojumi attiecas arī uz parādnieka gūtajiem ienākumiem. *ZPO 850. pantā* un turpmākajos pantos ir noteiktas konkrētas summas, ko nevar arestēt, jo parādniekam tās ir nepieciešamas kā iztikas līdzekļi. Kredīta atlikumu var aizsargāt "kontā, uz ko arests netiek vērst" (*Pfändungsschutzkonto, ZPO 850.k pants*). Šādos kontos uzglabā noteiktas summas, uz kurām arests netiek vērst, neatkarīgi no kredīta atlikuma izcelsmes.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Attiecībā uz parādnieku

Izpildes panākšana pret parādnieka kustamo mantu tiek īstenota ar tās arestu un arestētās mantas realizāciju. Parādnieka prasījumi un tiesības pret trešām personām tiek arestēti ar tiesas izpildes rīkojumu. Abos gadījumos arests ir oficiāls akts, kā rezultātā arestētais priekšmets tiek konfiscēts. Tāpat konfiskācijas rezultātā parādnieks zaudē kontroli pār priekšmetu.

Attiecībā uz trešām personām

Ja tiesu izpildītājs ir arestējis kustamo mantu, kas nepieder parādniekam, bet gan trešai personai, trešā persona var iebilst pret savas mantas arestu, iesniedzot trešās personas iebildumu (*Dritterwiderspruchsklage*).

Ja tiek arestēti un cedēti parādnieka prasījumi pret trešo personu, trešā persona vairs nedrīkst maksāt parādniekam, bet prasījumu, kas ir cedēts kreditoram, lai atskaitītu to no parādnieka prasījuma, trešā persona var samaksāt tikai kreditoram, un tas atbrīvo trešo personu no tās parāda. Pret trešo personu, kas šo pienākumu neievēro, var vērst civilprasību par zaudējumu atlīdzināšanu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Prasījumiem, kas vairs nav pārsūdzami, un prasījumiem saskaņā ar izpildāmiem izlīgumiem vai aktiem ir spēkā 30 gadu noilguma termiņš saskaņā ar Civilt kodeksa (*BGB*) 197. pantu. Kreditors jebkurā laikā šajā laikposmā var uzsākt izpildes panākšanas procedūru.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Vācijas tiesībās nav konkrētas procedūras izpildes piešķiršanai.

Parādnieks var apstrīdēt pret to vērstos pasākumus izpildes procedūras ietvaros. Parādnieks var iesniegt iebildumu (*Erinnerung*) pret izpildes veidu.

Parādnieks var iesniegt tūlītēju sūdzību (*Beschwerde*) pret lēmumu, kas pieņemts procedūrā, kurā nav notikusi uzklaušīšana. Šāda sūdzība ir jāiesniedz divās nedēļās tiesā, pret kuras lēmumu parādnieks iebilst un kura var atcelt savu lēmumu, vai apgabaltiesā kā apelācijas instances tiesā.

Pieteikumam par šādu tiesiskās aizsardzības līdzekli nav tūlītējas ietekmes uz uzsāktās izpildes panākšanas procedūras turpināšanu; nav apturošas ietekmes.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Skatīt iepriekš atbildi uz 4. jautājumu.

1. pielikums

Komercvērtība līdz EUR ..	Maksa B tabula EUR ..	Komercvērtība līdz EUR ..	Maksa B tabula EUR ..	Komercvērtība līdz EUR ..	Maksa B tabula EUR ..
500	15,00	200 000	435,00	1 550 000	2615,00
1000	19,00	230 000	485,00	1 600 000	2695,00
1500	23,00	260 000	535,00	1 650 000	2775,00

2000	27,00	290 000	585,00	1 700 000	2855,00
3000	33,00	320 000	635,00	1 750 000	2935,00
4000	39,00	350 000	685,00	1 800 000	3015,00
5000	45,00	380 000	735,00	1 850 000	3095,00
6000	51,00	410 000	785,00	1 900 000	3175,00
7000	57,00	440 000	835,00	1 950 000	3255,00
8000	63,00	470 000	885,00	2 000 000	3335,00
9000	69,00	500 000	935,00	2 050 000	3415,00
10 000	75,00	550 000	1015,00	2 100 000	3495,00
13 000	83,00	600 000	1095,00	2 150 000	3575,00
16 000	91,00	650 000	1175,00	2 200 000	3655,00
19 000	99,00	700 000	1255,00	2 250 000	3735,00
22 000	107,00	750 000	1335,00	2 300 000	3815,00
25 000	115,00	800 000	1415,00	2 350 000	3895,00
30 000	125,00	850 000	1495,00	2 400 000	3975,00
35 000	135,00	900 000	1575,00	2 450 000	4055,00
40 000	145,00	950 000	1655,00	2 500 000	4135,00
45 000	155,00	1 000 000	1735,00	2 550 000	4215,00
50 000	165,00	1 050 000	1815,00	2 600 000	4295,00
65 000	192,00	1 100 000	1895,00	2 650 000	4375,00
80 000	219,00	1 150 000	1975,00	2 700 000	4455,00
95 000	246,00	1 200 000	2055,00	2 750 000	4535,00
110 000	273,00	1 250 000	2135,00	2 800 000	4615,00
125 000	300,00	1 300 000	2215,00	2 850 000	4695,00
140 000	327,00	1 350 000	2295,00	2 900 000	4775,00
155 000	354,00	1 400 000	2375,00	2 950 000	4855,00
170 000	381,00	1 450 000	2455,00	3 000 000	4935,00
185 000	408,00	1 500 000	2535,00		

2. pielikums

Prasījuma summa līdz EUR ..	Maksa EUR ..	Prasījuma summa līdz EUR ..	Maksa EUR ..
500	35,00	50 000	546,00
1000	53,00	65 000	666,00
1500	71,00	80 000	786,00
2000	89,00	95 000	906,00
3000	108,00	110 000	1026,00
4000	127,00	125 000	1146,00
5000	146,00	140 000	1266,00
6000	165,00	155 000	1386,00
7000	184,00	170 000	1506,00
8000	203,00	185 000	1626,00
9000	222,00	200 000	1746,00
10 000	241,00	230 000	1925,00
13 000	267,00	260 000	2104,00
16 000	293,00	290 000	2283,00
19 000	319,00	320 000	2462,00
22 000	345,00	350 000	2641,00
25 000	371,00	380 000	2820,00
30 000	406,00	410 000	2999,00
35 000	441,00	440 000	3178,00
40 000	476,00	470 000	3357,00
45 000	511,00	500 000	3536,00

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 18/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [et](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Igaunija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde civillietās un komercietās nozīmē, ka parādnieka īpašums tiek izmantots izpildu dokumentā norādītās prasības apmierināšanai vai parādniekam tiek uzlikts pienākums nodot personu vai veikt kādu darbību, vai atturēties no kādas darbības veikšanas.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesu izpildītāji (*kohtutäiturid*), kontaktinformācija pieejama [Šeit](#).

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Tiesas nolēmums tiek izpildīts:

1) pēc tā stāšanās spēkā.

Tiesas spriedums stājas spēkā, kad to vairs nevar apstrīdēt nekādā veidā, izņemot pārskatīšanas procesā (*teistmismenetlus*). Ja tiesas spriedums tiek likumiski pārsūdzēts, tad sprieduma stāšanās spēkā tiek apturēta. Ja tiesas spriedums tiek pārsūdzēts daļēji, tā sprieduma daļa, kas netiek pārsūdzēta, stājas spēkā. Ja tiek pārsūdzēta sprieduma daļa, kas neattiecas uz procesuālo izdevumu noteikšanu, spēkā nestājas arī tā sprieduma daļa, kurā noteikts procesuālo izdevumu apmērs. Tiesas spriedums, kas ir stājies spēkā, ir saistošs procesa dalībniekiem tādā mērā, kādā ar prasību vai pretprasību iesniegts prasījums ir atrisināts, pamatojoties uz prasības pamatā esošajiem apstākļiem, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Spriedums tiek izpildīts saskaņā ar prasītāja pieteikumu;

2) pirms tā stāšanās spēkā, ja tiesa ir pasludinājusi, ka spriedums ir izpildāms nekavējoties.

Tiesas spriedums, kas ir izpildāms nekavējoties, ir izpildāms, pirms tas stājas spēkā. Tiesa pasludina sprieduma tūlītēju izpildi vai nu pašā spriedumā, vai nolēmumā.

Spriedumi tiek izpildīti, pamatojoties uz izpildu dokumentu.

Izpildu dokumenti civillietās un komercietās cita starpā var būt šādi:

spēkā esoši vai nekavējoties izpildāmi tiesas spriedumi un nolēmumi civillietās,

ārvalstu tiesu nolēmumi, kas ir atzīti vai kas izpildāmi bez atzīšanas,

Igaunijas pastāvīgo šķīrējtiesu nolēmumi un citu šķīrējtiesu nolēmumi, kas pasludināti par izpildāmiem,

spēkā stājušies lēmumi, ko pieņēmusi darba strīdu komiteja (*töövaidluskomisjon*) vai mājokļu īres komiteja (*üürikomisjon*).

Pilns izpildu dokumentu saraksts ir sniegts [Izpildes procesa kodeksa \(täitemenetluse seadustik\)](#) 2. pantā.

Ja izpildu dokuments netiek izpildīts labprātīgi, pamatojoties uz prasītāja pieteikumu, var uzsākt izpildes procesu.

Prasījumi, kas izriet no izpildu dokumentiem saskaņā ar tiesību aktiem, tiek izpildīti saskaņā ar Izpildes procesa kodeksu. Izpildu dokumentu izpildi organizē tiesu izpildītāji, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Tiesu izpildītājs īsteno izpildes procesu, pamatojoties uz prasītāja pieteikumu un izpildu dokumentu. Tiesu izpildītājs īsteno izpildes procesu neatkarīgi no prasītāja pieteikumiem, ja izpildu dokuments ir lēmums par atlīdzības samaksu tiesu izpildītājam vai par izpildes izmaksu samaksas norīkošanu, kā arī citos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos.

Izpildei tiek izveidota izpildes lieta, kurā hronoloģiskā kārtībā ir norādītas izpildes darbības un nosūtītie paziņojumi. Izpildes lietā tiek glabāti dokumenti, ko tiesu izpildītājs saņēmis vai izdevis saistībā ar izpildi, vai to kopijas.

Ja iestājas apstākļi izpildes procesa sākšanai, tiesu izpildītājs parādniekam nogādā izpildes paziņojumu. Tiek uzskatīts, ka pēc izpildes paziņojuma nogādāšanas parādniekam izpildes process ir uzsākts.

Tiesu izpildītājs nogādā parādniekam izpildes paziņojumu, kā arī nogādā izpildes procesā iesaistītajām pusēm paziņojumu par īpašuma apķīlāšanu, izsoles ziņojumu, savus lēmumus par sūdzībām, kas iesniegtas pret tā darbībām, kā arī citus tiesību aktos noteiktus dokumentus.

Ja tiesību aktos vai tiesas nolēmumā nav noteikts termiņš labprātīgai izpildu dokumenta izpildei, to nosaka tiesu izpildītājs. Ja vien Izpildes procesa kodeksā nav noteikts citādi, termiņš ir vismaz 30 dienas. Ar prasītāja piekrišanu tiesu izpildītājs var noteikt izpildu dokumenta labprātīgas izpildes termiņu, kas ir ilgāks par 30 dienām.

Tiesu izpildītājam bez kavēšanās jāveic visi tiesību aktos pieļautie pasākumi, lai panāktu izpildu dokumenta izpildi, iegūtu izpildes procesā nepieciešamo informāciju un izskaidrotu izpildes procesa dalībniekiem to tiesības un pienākumus.

Tiesu izpildītājs var atlikt izpildes darbību, pamatojoties uz prasītāja pieteikumu vai atbilstošu tiesas nolēmumu, vai tad, ja mainās persona, kas īsteno izpildes procesu.

Pamatojoties uz parādnieka pieteikumu, tiesa var apturēt izpildes procesu, pagarināt tā izpildes termiņu vai atlikt tā izpildi, ja procesa turpināšana nebūtu taisnīga pret parādnieku. Šajos gadījumos tiek ņemtas vērā prasītāja intereses un citi apstākļi, tostarp parādnieka ģimenes un ekonomiskais stāvoklis.

3.2 Galvenie noteikumi

Turpmāk izklāstīti izpildu dokumenta izpildes priekšnosacījumi.

Izpildei tiek pieņemts spēkā stājies tiesas nolēmums vai spēkā stājies darba strīdu komitejas vai mājokļu īres komitejas lēmums, kurā ir ietverta norāde par tā stāšanās spēkā. Norāde par spēkā stāšanos netiek ietverta lēmumā, kas izpildāms nekavējoties.

Tāda priekšmeta gadījumā, kas pēc savas būtības ir piemērots tikai viena laulātā personīgai lietošanai, tiek pieņemts, ka priekšmets pieder laulātajam, kuram priekšmets būtu jāizmanto atbilstīgi tā būtībai.

Samaksas prasījuma izdošana attiecībā uz laulāto kopīpašumu ir pieļaujama tikai ar tā laulātā piekrišanu, kas nav parādnieks, vai tad, ja izpildu dokumentā ir noteikts, ka pienākums jāpilda abiem laulātajiem. Prasītājs var pieprasīt dalīt kopīpašumu un samaksas prasījumu izdot attiecībā uz to kopīpašuma daļu, kas pieder parādniekam. Ja izpildes procesā tiek veikta piespiedu izpilde pret laulāto kopīpašumu attiecībā uz viena laulātā īpašumu, tā laulātā piekrišana, kas nav parādnieks, tiek pieņemta par labu prasītājam. Attiecīgo īpašumu var apķīlāt un pārdot. Piekrišanas prezumpcija neattiecas uz nekustamo īpašumu, kas pieder laulātajam, kurš nav parādnieks, viņa ienākumiem vai uz viņa vārda atvērtajā bankas kontā esošo naudu. Laulātais, kas nav parādnieks, tiek informēts par šajā pantā minēto īpašuma apķīlāšanu un par iespēju iesniegt iebildumu.

Lai veiktu samaksas prasījumu attiecībā uz partnerībai piederošu īpašumu, ir nepieciešams izpildu dokuments, kas attiecināms uz visiem partneriem.

Ja izpildes procesa laikā iestājas parādnieka nāve, process tiek turpināts attiecībā uz parādnieka mantojumu, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Ja izpildu dokuments ir piemērojams arī tajā norādītam prasītāja vai parādnieka tiesību un pienākumu pārņēmējam, tiesu izpildītājs pieņem izpildu dokumentu izpildes sākšanai, ja ar tiesas nolēmumu, izrakstu no publiska reģistra vai notariāli apliecinātu dokumentu tiesu izpildītājam ir pierādīta tiesību un pienākumu pārņemšana. Šos noteikumus piemēro arī gadījumos, kad tiek izpildīts tiesas nolēmums, kas pieņemts attiecībā uz tā priekšmeta valdītāju, par kuru radies strīds, un priekšmeta valdītājs pēc tiesas nolēmuma pieņemšanas mainās.

Ja izpildu dokumentā ietvertā prasījuma izpilde ir atkarīga no termiņa izbeigšanās, izpildes datuma iestāšanās vai apstākļa izpildīšanās, izpildes darbības var sākt tikai pēc šā termiņa izbeigšanās, izpildes datuma iestāšanās vai apstākļa izpildīšanās.

Ja izpildes process ir atkarīgs no prasītāja sniegtā nodrošinājuma, procesu var sākt vienīgi tad, kad ar rakstisku dokumentu ir apliecināts, ka nodrošinājums ir sniegts, un dokumenta kopija ir nogādāta parādniekam vai tiek nogādāta parādniekam kopā ar izpildes paziņojumu.

Ja izpildu dokumenta izpilde ir atkarīga no tā, ka prasītājs vienlaikus veic pienākumu pret parādnieku, tiesu izpildītājs izpildes procesu nevar sākt, kamēr nav izpildīts prasītāja pienākums; ja prasītājs vai tiesu izpildītājs parādniekam ir izteicis piedāvājumu, ierosinot, ka prasītājs izpilda pienākumu, tad izpildes procesu nevar sākt, kamēr parādnieks nepamatoti atsaka pieņemt pienākuma izpildi vai ir kavējis izpildes pieņemšanu cita iemesla dēļ.

Ja prasītājam ir nepieciešama mantojuma tiesību apliecība vai cits piespiedu izpildei vajadzīgs dokuments, prasītājs parādnieka vietā var pieprasīt, lai notārs vai administratīva iestāde to izdod. Iesniedzot šādu pieprasījumu, prasītājs uzrāda izpildu dokumentu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Samaksas prasījumu var vērst pret parādnieka kustamo un nekustamo īpašumu un pret īpašumtiesībām. Ja parāds radies tādēļ, ka nav samaksāti bērna uzturīdzekļi, tiesa izpildes procesa laikā var apturēt konkrētas parādnieka tiesības un atļaujas, kā arī aizliegt atļauju izdošanu parādniekam.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Samaksas prasījums attiecībā uz kustamo īpašumu

Ja tiek iesniegts samaksas prasījums pret kustamo īpašumu, šāds īpašums tiek apķīlāts un pārdots. Apķīlāšanas gadījumā parādnieks apķīlāto īpašumu nevar atsavināt. Prasītāja prasījumu, kā arī soda naudu par novēlotiem maksājumiem un citas blakusprasības, kuru apmērs ir norādīts izpildu dokumentā, apmierina no līdzekļiem, kas iegūti no pārdošanas. Kustamais īpašums netiek apķīlāts, ja var pieņemt, ka līdzekļu apmērs, kas tiktu iegūts, pārdodot apķīlājamo īpašumu, būtu pietiekams tikai izpildes izdevumu segšanai. Tiesu izpildītājs summu, kas, veicot piespiedu izpildi, no parādnieka aktīviem iemaksāta tiesu izpildītāja oficiālajā bankas kontā (turpmāk "izpildes ieņēmumi"), pārskaita prasītājam desmit darba dienu laikā pēc attiecīgās summas saņemšanas.

Ja finanšu prasība ir iesniegta pret valsti vai pašvaldību, tiek īstenots naudas samaksas prasījums. Ja naudas samaksas prasījums nav apmierināts saprātīgā laikposmā, samaksas prasījums tiek vērst pret mantu.

No apķīlāšanas brīža prasītājam attiecībā uz apķīlāto mantu ir aizturējuma tiesības. Aizturējuma tiesības attiecībā uz apķīlāto mantu nodrošina prasītājam tādas pašas tiesības kā aizturējuma tiesības, kas noteiktas, pamatojoties uz līgumu, vai jebkuras likumiskas aizturējuma tiesības, ja vien tiesību akti neparedz citādi.

Tiesu izpildītājs pārdod apķīlāto kustamo īpašumu publiskā elektroniskā vai mutiskā izsolē, kurā nevar īstenot pirkuma tiesības. Pamatojoties uz prasītāja vai parādnieka iesniegumu, tiesu izpildītājs var pārdot apķīlāto mantu citā veidā, nemutiskā vai elektroniskā izsolē, ja izsole nav bijusi veiksmīga vai ja var pieņemt, ka mantu nevar pārdot izsolē, vai ja sagaidāms, ka iespējamie izpildes ieņēmumi no mantas izsolīšanas būs ievērojami mazāki nekā izpildes ieņēmumi, kas tiks iegūti, pārdodot mantu citā veidā.

Tiesu izpildītājs izpildes ieņēmumus, kas iegūti, pārdodot mantu, sadala prasītājiem un citām personām, kurām ir tiesības uz šādiem ieņēmumiem, ievērojot aizturējuma tiesību iegūšanas secību vai pamatojoties uz vienošanos prasītāju starpā. Summa, kas atlikusi pēc izpildes izdevumu segšanas un prasību apmierināšanas, tiek atdota parādniekam. Ja saņemtie izpildes ieņēmumi nav pietiekami, lai nodrošinātu visus prasījumus, un prasītāji nevar vienoties attiecībā uz līdzekļu sadali, tiesu izpildītājs izpildes ieņēmumus sadala to prasītāju starpā, kuri piedalās izpildes procesā, saskaņā ar sadales plānu. Izpildes izdevumus atskaita no ieņēmumiem, ko pēc tam sadala saskaņā ar sadales plānu.

Samaksas prasījums attiecībā uz nekustamo īpašumu

Ja samaksas prasījums tiek vērst pret nekustamo īpašumu, šāds īpašums tiek apķīlāts un pārdots vai arī tam piemēro piespiedu pārvaldību; šādā gadījumā prasītāja prasība tiek apmierināta no piespiedu pārvaldības ieņēmumiem. Samaksas prasījumu attiecībā uz parādnieka nekustamo īpašumu var vērst, ja parādnieks zemesgrāmatā ir reģistrēts kā nekustamā īpašuma īpašnieks vai ja parādnieks ir zemesgrāmatā reģistrētā īpašnieka vienīgais tiesību un saistību pārņēmējs. Samaksas prasījumu attiecībā uz nekustamo īpašumu var vērst arī pret īpašumu, uz ko attiecas hipotēka.

Lai apķīlātu nekustamo īpašumu, tiesu izpildītājs reģistrē nekustamo īpašumu, tā iekārtojumu un citu mantu, uz ko attiecas hipotēka, aizliedz tā atsavināšanu un zemesgrāmatā izdara atzīmi par attiecīgo aizliegumu. Apķīlātais nekustamais īpašums saglabājas parādnieka valdījumā, un parādnieks var pārvaldīt un izmantot to ierastās pārvaldības ietvaros, izņemot gadījumus, kad nekustamais īpašums ir pakļauts piespiedu pārvaldībai. Apķīlāšanas gadījumā parādnieks apķīlāto īpašumu nevar atsavināt. Ja nekustamā īpašuma apķīlāšana aptver arī kustamo mantu, no tās var atbrīvoties, ciktāl tas ietilpst ierastās pārvaldības ietvaros. Nekustamo īpašumu pārdod piespiedu izsolē, vai arī to pārdod parādnieks tiesu izpildītāja uzraudzībā, taču šādā gadījumā nepieciešama prasītāja iepriekšēja piekrišana.

Nekustamajam īpašumam piemēro piespiedu pārvaldību, pamatojoties uz tiesu izpildītāja, prasītāja vai parādnieka iesniegumu. Piespiedu administratoram saskaņā ar nolēmumu, ar ko tas tiek iecelts par nekustamā īpašuma administratoru, ir tiesības pārņemt nekustamo īpašumu valdījumā. Administratoram ir tiesības un pienākums veikt visus darījumus un darbības, kas nepieciešami, lai saglabātu īpašuma stāvokli, kā arī lai veiktu nekustamā īpašuma ierasto pārvaldību. Piespiedu pārvaldība tiek pārtraukta ar tiesu izpildītāja lēmumu pēc tam, kad ir apmierināts prasītāja prasījums.

Tiesu izpildītājs izpildes ieņēmumus, kas iegūti no nekustamā īpašuma pārdošanas un piespiedu pārvaldības, sadala prasītājiem un citām personām, kurām ir tiesības uz šādiem ieņēmumiem, pamatojoties uz to secību, kas norādīta zemesgrāmatā un apķīlāšanas rīkojumā, vai pamatojoties uz vienošanos prasītāju starpā. Izpildes izdevumus atskaita no izpildes ieņēmumiem, ko pēc tam sadala saskaņā ar sadales plānu.

Samaksas prasījums attiecībā uz īpašumtiesībām

Samaksas prasījumu var vērst arī pret parādnieka kontu. Kredītiestāde tiesu izpildītājam sniedz informāciju par konta esību vai neesību. Konts tiek apķīlāts, pamatojoties uz apķīlāšanas aktu, tādā apmērā, kā norādīts aktā. Naudas summa, kas atbilst apķīlātajai summai saskaņā ar apķīlāšanas aktu, tiek pārskaitīta no parādnieka konta uz tiesu izpildītāja oficiālo bankas kontu, izņemot gadījumus, kad izpildu dokuments ir nolēmums par prasības nodrošināšanu attiecībā uz jebkādu darbību, kas nav tiesas procesā veikta prasība par bērna uzturlīdzekļiem. Ja apķīlāšanas brīdī parādnieka kontā nav tik daudz līdzekļu, cik norādīts apķīlāšanas aktā, līdzekļus, kas kontā ieskaitīti pēc apķīlāšanas, arī uzskata par apķīlātiem, līdz tiek segta nepieciešamā summa. Līdzekļus, kas kontā ieskaitīti pēc apķīlāšanas, pārskaita uz tiesu izpildītāja oficiālo bankas kontu līdz apķīlāšanas akta pilnīgai izpildei. Ja tiesu izpildītājs kredītiestādei izpildei ir nosūtījis apķīlāšanas aktu attiecībā uz parādnieka kontu, apķīlāšanas akts uzskatāms par spēkā esošu arī attiecībā uz kontiem, kurus parādnieks atver vēlāk. Kredītiestāde un maksājumu iestāde var atteikties atvērt kontu parādniekam, kam ir konts, attiecībā uz kuru tā pati iestāde izpilda tiesu izpildītāja izdotu apķīlāšanas aktu.

Samaksas prasījumu var vērst arī pret vērtspapīriem. Lai apķīlātu vērtspapīrus, kas uzskaitīti Igaunijas Vērtspapīru reģistra uzturēšanas likuma (*väärtpaberite keskregistri seadus*) 2. pantā, tiesu izpildītājs uzdod reģistratoram veikt ierakstu par aizliegumu nodot tiesības un pienākumus. Vērtspapīri tiek apķīlāti līdz ar to iesaldēšanu reģistrā. Tiesu izpildītājs pārdod vērtspapīrus saskaņā ar noteikumiem par samaksas prasījumiem attiecībā uz kustamo īpašumu. Tiesu izpildītājam ir tiesības reģistrēt vārda vērtspapīru pircēja vārdā un, lai to izdarītu, iesniegt nepieciešamos pieteikumus parādnieka vārdā. Tiesu izpildītājs uzrāda vekseli, čeku vai obligāciju par samaksu, ja tas ir iespējams atkarībā no vērtspapīra.

Samaksas prasījumu var vērst arī pret daļu privātā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību. Ja daļa privātā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību nav iekļauta reģistrā, ko uztur centrālais vērtspapīru depozitārijs (*väärtpaberite keskregister*), attiecīgo daļu uzskata par apķīlātu atbilstīgi procedūrai, kas noteikta attiecībā uz kustamās mantas apķīlāšanu. Tiesu izpildītājs informē privātās sabiedrības ar ierobežotu atbildību valdi par apķīlāšanu. Tiesu izpildītājs pārdod daļu privātā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību saskaņā ar noteikumiem par samaksas prasījumiem attiecībā uz kustamo mantu. Tiesu izpildītājs, kas pārdod daļu, divu dienu laikā pēc izsoles atbildīgā ministra noteiktajā veidā nosūta komercreģistra (*äriregister*) reģistratoram paziņojumu par daļas nodošanu.

Papildus iepriekš minētajām iespējām samaksas prasījumu var vērst arī pret finansiālām saistībām pret trešām pusēm, dalību būvniecībā, partnera daļu partnerības īpašumā, neatsavināmām tiesībām un citām īpašumtiesībām.

Tiesību ierobežojums bērna uzturlīdzekļu parāda gadījumā

Ja parādnieks trīs mēnešus nav regulāri maksājis bērna uzturlīdzekļus izpildes procesa laikā, kas uzsākts par uzturlīdzekļu piedziņu, un tiesu izpildītājam nav izdevies piedzīt uzturlīdzekļus no parādnieka īpašumiem, tiesa ar prasītāja piekrišanu un pamatojoties uz tiesu izpildītāja iesniegumu, pēc parādnieka brīdināšanas var pieņemt nolēmumu, ar ko uz nenoteiktu laiku tiek apturētas šādas tiesības un atļaujas:

medību tiesības,

tiesības vadīt mehāniskos transportlīdzekļus,

ieroču turēšanas atļaujas, kā arī atļaujas iegādāties ieročus,

tiesības vadīt atpūtas kuģus un personīgos kuģus,

zvejas licence.

Tiesa saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem var atzīt par spēkā neesošiem šādus parādnieka rīcībā esošus dokumentus un aizliedz tos izsniegt uz laiku līdz diviem gadiem:

Igaunijas pase;

ārvalstnieka pase;

bēgļu ceļošanas dokuments;

pagaidu ceļošanas dokuments;

jūrnika grāmatiņa;

apliecība par darbu uz kuģa;

diplomātiskā pase.

Ja tiesa, pamatojoties uz šo pantu, ierobežo parādnieka tiesības, aptur tā pilnvarojumu vai veic abas darbības, vai atceļ viņa rīcībā esošo dokumentu, tai ar to pašu tiesas rīkojumu jāaizliedz arī piešķirt tās pašas tiesības, pilnvarojumu vai dokumentu, vai visus iepriekš minētos. Tiesa var vienlaikus ierobežot vairākas šajā pantā uzskaitītās tiesības, apturēt vairāku pilnvarojumu derīgumu vai atzīt vairākus dokumentus par spēkā neesošiem un aizliedz to izsniegšanu.

Tiesa, pamatojoties uz parādnieka iesniegumu, ar nolēmumu atjauno parādnieka tiesības vai atļaujas derīgumu, kā arī atļauj parādniekam piešķirt tiesības, atļaujas vai dokumentus šādos gadījumos:

parādnieks vismaz trīs mēnešus ir maksājis bērna uzturlīdzekļus,

parādnieks ar prasītāju ir vienojies par maksājumu grafiku un ir to ievērojis vismaz trīs secīgus mēnešus,

atteikums atjaunot tiesības vai atkal atļaut tiesību piešķiršanu nebūtu taisnīgs pret parādnieku,

ir beidzies pienākuma maksāt bērna uzturlīdzekļus termiņš.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Ar spēkā stājušos tiesas spriedumu atzītu prasību un no tiesas izlīguma vai cita izpildu dokumenta izrietošu prasību noilguma periods ir desmit gadi.

Noilguma periods sākas dienā, kad stājas spēkā spriedums vai kad tiek izdots cits izpildu dokuments, taču ne ātrāk kā tad, kad iestājas prasības izpildes termiņš.

Prasībām saistībā ar atkārtotu pienākumu izpildi, izņemot prasības par bērna uzturēšanas pienākumu izpildi, noilguma periods ir trīs gadi katram atsevišķam pienākumam neatkarīgi no prasības juridiskā pamata. Noilguma periods sākas tā kalendārā gada beigās, kad iestājas uz pienākumu attiecināmās prasības izpildes termiņš. Prasībām saistībā ar bērna uzturēšanas pienākumu izpildi noilguma periods ir desmit gadi katram atsevišķam pienākumam.

Ja izpildes procesa laikā iestājas parādnieka nāve, process tiek turpināts attiecībā uz parādnieka mantu, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Pirms ir izbeidzies termiņš, kurā var atteikties no mantojuma vai pārņemt to, izpildes procesu, kas balstīts uz prasījumu pret mantojumu, var veikt vienīgi attiecībā uz mantojumu. Šādā gadījumā pret mantojumu nevar vērst samaksas prasījumu attiecībā uz pienākumiem, par kuru izpildi personīgi atbildīgs tiesību pārņēmējs.

Ja izpildu dokuments ir piemērojams arī tajā norādītajā prasītāja vai parādnieka tiesību un pienākumu pārņēmējam, tiesu izpildītājs pieņem izpildu dokumentu izpildes sākšanai, ja ar tiesas nolēmumu, izrakstu no publiska reģistra vai notariāli apliecinātu dokumentu tiesu izpildītājam ir pierādīta tiesību un pienākumu pārņemšana. Šos noteikumus piemēro arī gadījumos, kad tiek izpildīts tiesas nolēmums, kas pieņemts attiecībā uz tā priekšmeta valdītāju, par kuru radies strīds, un priekšmeta valdītājs pēc tiesas nolēmuma pieņemšanas mainās.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Izpildes procesa dalībnieks tiesu izpildītājam var iesniegt sūdzību par tiesu izpildītāja lēmumu vai rīcību, tam īstenojot izpildu dokumentu vai atsakoties pildīt izpildes darbību, desmit dienu laikā no dienas, kad sūdzības iesniedzējs uzzinājis vai tam būtu vajadzējis uzzināt par attiecīgo lēmumu vai darbību, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Tiesu izpildītāja pieņemtu lēmumu attiecībā uz sūdzību procesa dalībnieks var pārsūdzēt desmit dienu laikā no lēmuma izdošanas dienas tajā aprīņķa tiesā, kuras piekritības teritorijā atrodas tiesu izpildītāja birojs. Pārsūdzību par tiesu izpildītāja pieņemtu lēmumu vai veiktu darbību nevar iesniegt tiesā, vispirms neiesniedzot sūdzību tiesu izpildītājam.

Izpildes procesā var iesniegt apelācijas sūdzību par tiesneša nolēmumu, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi.

Procesa dalībnieki var pārsūdzēt arī aprīņķa tiesas nolēmumu par parādnieka tiesību apturēšanu un atļauju derīgumu, kā arī par aizliegumu parādniekam piešķirt tiesības vai atļaujas saskaņā ar procedūru, kas paredzēta [Civilprocesa kodeksā \(tsiviilkohtumenetluse seadustik\)](#). Var pārsūdzēt arī apgabaltiesas nolēmumu, kas pieņemts aprīņķa tiesas nolēmuma pārsūdzības lietā.

Parādnieks var celt prasību pret prasītāju par izpildu dokumenta, kas paredzēts piespiedu izpildei, atzīšanu par nepieņemamu, īpaši pamatojoties uz to, ka prasība ir apmierināta, pārcelta vai atlikta. Prasības izpilde neietekmē izpildu dokumenta derīgumu vai juridisko spēku. Šādi iebildumi ir pieņemami tikai tādā gadījumā, ja to pamatojums top zināms pēc tiesas nolēmuma stāšanās spēkā. Šādu prasību var iesniegt līdz izpildes procesa beigām (Izpildes procesa kodeksa 221. pants).

Trešā puse, kurai ir tādas tiesības attiecībā uz piespiedu izpildes priekšmetu, kas kavē piespiedu izpildi, īpaši īpašumtiesības vai ierobežotas lietu tiesības, var iesniegt prasījumu par īpašuma atbrīvošanu no apķīlāšanas vai par piespiedu izpildes atzīšanu par nepieņemamu citu iemeslu dēļ tajā tiesā, kuras piekritības teritorijā notiek piespiedu izpilde.

30 dienu laikā pēc izsoles ziņojuma saņemšanas izpildes procesa dalībnieks var iesniegt prasību tiesā par izsoles rezultātu atzīšanu par spēkā neesošiem, ja īpašums ir pārdots personai, kurai nav bijušas tiesības to iegādāties, vai ja izsole veikta, pamatojoties uz nelikumīgu apķīlāšanu, vai ja pārkāpti citi būtiski izsoles nosacījumi. Ja izsoles rezultāts atzīst par spēkā neesošiem, parādnieks var pieprasīt pircējam atbrīvot pārdoto mantu saskaņā ar [Īpašumtiesību likuma \(asjaõigusseadus\)](#) 80. pantu vai, ja tas nav iespējams, iesniegt prasību, pamatojoties uz noteikumiem par nelikumīgu iedzīvošanos; procesa dalībnieks var pieprasīt tiesu izpildītājam kompensēt radušos zaudējumus saskaņā ar Tiesu izpildītāju likumu (*kohtutõturi seadus*).

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Izpildes procesa īstenošanu reglamentē Izpildes procesa kodekss. Ierobežojumi attiecībā uz īpašuma apķīlāšanu ir noteikti 53. panta 1. punktā, kurā paredzēts, ka ir aizliegts apķīlāt lielāku parādnieka īpašuma daļu, nekā nepieciešams prasītāja prasības apmierināšanai un izpildes izmaksu segšanai, izņemot gadījumus, kad prasītāja prasību nav iespējams apmierināt citā veidā. Apķīlāšana nav spēkā un apķīlāšanai nav nekādu juridisku sekas, ja tiek pieļauti apķīlāšanas procesuālo noteikumu būtiski pārkāpumi, it īpaši šādos gadījumos:

ja īpašums tiek apķīlāts bez derīga izpildu dokumenta;

a parādnieks nav informēts par izpildi;

ja īpašumu apķīlā persona, kura nav tiesīga to darīt;

ja parādnieks lielā mērā nav informēts par savām tiesībām izpildes procesā un šā iemesla dēļ ir pārkāptas parādnieka tiesības (Izpildes procesa kodeksa 55. pants).

Tāda īpašuma uzskaitījums, kam nevar piemērot apķīlāšanu, sniegts Izpildes procesa kodeksa 66. pantā. Izpildes procesa ietvaros nevar apķīlāt vai pārdot šādu īpašumu:

parādnieka personiskās lietošanas priekšmetus un māsaimniecības piederumus, virtuves piederumus, apģērbu, gultas veļu, gultas un citus priekšmetus, ko izmanto māsaimniecībā un kas ir būtiski māsaimniecības vajadzību nodrošināšanai, ņemot vērā parādnieka parāda apmēru;

vismaz vienu tehnisku ierīci, kas nodrošina, ka parādnieks var īstenot tiesības saņemt informāciju, kuras paredzētas Igaunijas Republikas Konstitūcijas (*Eesti Vabariigi põhiseadus*) 44. panta 1. punktā;

pārtikas preces, kas parādniekam un viņa ģimenei vajadzīgas vienam mēnesim, un kurināmo, kas nepieciešams mājokļa apsildei vienā apkures sezonā, vai — ja līdz izpildes laikam šādi krājumi nav sagādāti un to iegāde nav nodrošināta citādi — naudas summu, kas nepieciešama šādu krājumu iegādei;

lauksaimniecībā nodarbinātas personas lauksaimniecības iekārtas, liellopus, mēslošanas līdzekļus un primāros lauksaimniecības produktus, kas parādniekam ir būtiski, lai uzturētu sevi un savu ģimeni līdz nākamajai ražai;

priekšmetus, kas ir būtiski, lai turpinātu saimniecisko vai profesionālo darbību vai fiziskas personas darba attiecības, vai pakalpojumu sniegšanu;

grāmatas un citus priekšmetus, ko parādnieks vai viņa ģimenes loceklis izmanto studijām vai reliģiskām darbībām;

parādniekam piederošus grāmatvedības reģistrus, ģimenes reģistrus, laulības gredzenus, ordeņus un goda zīmes;

locekļu protēzes, brilles un citas medicīnas ierīces, kas nepieciešamas fiziskas invaliditātes dēļ un ko izmanto parādnieks vai viņa ģimenes loceklis;

priekšmetus, kas parādnieka ģimenē nepieciešami bēru rīkošanai;

valsts muzeju, pašvaldību muzeju un publisko tiesību juridisko personu muzeju kolekcijas un priekšmetus, kas ietilpst šādās kolekcijās, kā arī valsts muzeju kolekcijas vai priekšmetus, kas piešķirti izmantošanai nodibinājumiem;

arhīva dokumentus;

citus priekšmetus, kuru apķīlāšana būtu pretrunā tiesību aktiem vai ētikas principiem;

valsts īpašumu ierobežotā tirdzniecībā un priekšmetus, kuri valstij vai pašvaldībai, kas ir parādnieks, nepieciešami sabiedrisko pienākumu veikšanai un kuru nodošana būtu pretrunā sabiedrības interesēm. Pirms attiecīgā lēmuma pieņemšanas ir jāuzklausa atbildīgās ministrijas vai aģentūras pārstāvja viedoklis.

Iepriekš 1., 2., 4. un 5. punktā minētos priekšmetus var apķīlāt, ja piespiedu izpildi pieprasa pārdevējs, pamatojoties uz finanšu prasību, kas nodrošināta ar īpašumtiesību rezervāciju saistībā ar attiecīgo priekšmetu pārdošanu. 6. punktā minētos priekšmetus, kas vajadzīgi reliģiskām darbībām, var apķīlāt, ja šie priekšmeti tiek izmantoti tādā veidā, kas ir pretrunā ētikas principiem vai kas ir sodāms.

Saskaņā ar Izpildes procesa kodeksa 67. pantu dzīvniekus, kas tiek turēti nekomerciālos nolūkos, apķīlāt nevar. Pamatojoties uz prasītāja iesniegumu, tiesa var atļaut apķīlāt augstvērtīgus dzīvniekus, ja apķīlāšanas aizliegums būtiski kaitē prasītāja interesēm, kuras ir primāras attiecībā pret dzīvnieku aizsardzības interesēm vai parādnieka likumīgajām interesēm.

Ierobežojumi attiecībā uz ienākumu apķīlāšanu ir izklāstīti Izpildes procesa kodeksa 131. un 132. pantā. Samaksas prasījumu nevar piemērot attiecībā uz šādiem ienākumiem:

valsts ģimenes pabalstiem;

sociālajiem pabalstiem personām ar invaliditāti;

sociālajiem pabalstiem, kas paredzēti [Sociālās drošības likumā](#);

bezdarbnieka pabalstiem, piešķirumiem, transporta un izmitināšanas pabalstiem un uzņēmējdarbības uzsākšanas subsīdijām, kas izmaksātas no Igaunijas Bezdarba apdrošināšanas fonda (*Eesti Tõotukassa*);

kompensāciju, kas izmaksāta par miesas bojājumu vai veselības traucējumu radīšanu, izņemot kompensāciju par zaudētiem ienākumiem un kompensāciju par morālo kaitējumu;

darbnespējas pabalstu;

obligātajiem alimentiem;

veselības apdrošināšanas pabalstiem [Veselības apdrošināšanas likuma \(ravikindlustuse seadus\)](#) nozīmē, izņemot īslaicīgas darbnespējas pabalstus;

valsts pensijām ar likumu noteiktajā apmērā;

atbalstam pēc iznākšanas no cietuma;

represētās personas pabalstam, ko maksā, pamatojoties uz Okupācijas varas represēto personu likumu (*okupatsioonirežiimide poolt repressseeritud isiku seadus*).

Ja pēc samaksas prasījuma piemērošanas citiem parādnieka īpašumiem prasītāja prasījums nav pilnībā apmierināts vai, visticamāk, netiks pilnībā apmierināts un ja apķīlāšana ir taisnīga, ņemot vērā prasījuma veidu un ienākumu apmēru, tad, pamatojoties uz prasītāja iesniegumu, samaksas prasījumu var vērst pret iepriekš 5., 6. un 7. punktā noteiktajiem ienākumiem. Ja iespējams, tiesu izpildītājs pirms lēmuma pieņemšanas uzklauša parādnieku. Ienākumus neapķīlā, ja to apmērs ir zemāks par minimālās mēnešalgas apmēru vai attiecīgu ienākumu daļu nedēļā vai dienā^[1].

Ja, pieprasot samaksu no citiem parādnieka aktīviem, netiek nodrošināta vai ir paredzēts, ka netiks nodrošināta pilnīga prasījuma apmierināšana attiecībā uz bērna uzturīdzekļiem, var apķīlāt līdz pusei minēto ienākumu. Ja apķīlāto parādnieka ienākumu apjoms bērna uzturīdzekļu prasījuma nodrošināšanai ir mazāk nekā puse no šā panta 1. punktā minētajiem ienākumiem, var apķīlāt līdz vienai trešdaļai parādnieka ienākumu.

Ja izpilde attiecībā uz citiem parādnieka aktīviem nav nodrošinājusi vai ir paredzēts, ka netiks nodrošināta pilnīga prasījuma apmierināšana, līdz 20 % no parādnieka ienākumiem — ja tie ir mazāki par noteikto summu —, atskaitot nosacīto iztikas minimumu, ko publicējis Igaunijas Statistikas birojs, var apķīlāt katru mēnesi. Tas ir neatkarīgi no to izpildes procesu skaita, kas uzsākti pret parādnieku. Ienākumi netiek apķīlāti, ja tie ir mazāki par Igaunijas Statistikas biroja publicēto nosacīto iztikas minimumu. Šis noteikums neattiecas uz bērna uzturīdzekļu prasījumu izpildi. Ja parādniekam ir apgādājāmie, 20 % aprēķina, pamatojoties uz tā ienākumiem, kas paliek pēc tam, kad tiek atskaitīta gan neapķīlājāmā summa par katru apgādājamo, gan Igaunijas Statistikas biroja publicētā nosacītā iztikas minimuma summa. Līdz katra gada 1. februārim Igaunijas Statistikas birojs oficiālajā izdevumā "Oficiālie paziņojumi" (*Ametlikud Teadaanded*) publicē nosacīto iztikas minimumu (EUR valūtā), pamatojoties uz iepriekšējā gada datiem.

Ja saskaņā ar likumu parādnieks uztur vēl vienu personu vai maksā šai personai uzturīdzekļus, neapķīlājāmā summa palielinās par vienu trešdaļu no minimālās mēnešalgas uz vienu apgādājamo personu, ja vien bērna uzturīdzekļu prasījumam nav piemērota piespiedu izpilde. No ienākumiem, kas pārsniedz neapķīlājamo summu, apķīlāt var līdz divām trešdaļām no summas, kas atbilst piecām minimālajām algām, kā arī visus ienākumus, kas pārsniedz summu, kura atbilst piecām minimālajām algām, ar nosacījumu, ka summa, ko apķīlā, nepārsniedz divas trešdaļas no kopējiem ienākumiem (šos noteikumus nepiemēro, ja piespiedu izpildes priekšmets ir prasījums par uzturīdzekļiem).

Saskaņā ar Izpildes procesa kodeksa 133. pantu **tiesu izpildītājs, pamatojoties uz parādnieka iesniegumu, trīs darba dienu laikā atceļ parādnieka konta apķīlāšanu attiecībā uz summu, kas atbilst parādnieka neapķīlājamiem ienākumiem** (ierobežojumi, kas noteikti Izpildes procesa kodeksa 131. un 132. pantā). Ja parādnieka kontā tiek ieskaitīti vairāk nekā viena mēneša ienākumi, tiesu izpildītājs trīs darba dienu laikā, pamatojoties uz parādnieka iesniegumu, atceļ konta apķīlāšanu attiecībā uz summu, kas atbilst parādnieka neapķīlājamiem ienākumiem katrā mēnesī, par kuru veikta priekšapmaksā, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti Izpildes procesa kodeksa 131. un 132. pantā. Ja nav iespējams noteikt uz parādnieka kontu pārskaitīto ienākumu izmantošanas periodu, tiesu izpildītājs garantē parādniekam neapķīlājamus ienākumus par vienu mēnesi. Līdz iesnieguma izskatīšanai tiesu izpildītājs var apturēt līdzekļu pārskaitīšanu prasītājiem no apķīlātā konta un atbrīvot kontu no apķīlājuma tādā apmērā, kas nepieciešams, lai parādnieks varētu uzturēt sevi un savus ģimenes locekļus.

[1] Saskaņā ar Igaunijas Republikas valdības 2021. gada 9. decembra Noteikumu Nr. 116 1. panta 1. punktu no **2022. gada 1. janvāra** minimālā mēnešalga par pilnas slodzes darbu ir **654 EUR** un minimālā stundas alga ir 3,86 EUR.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes **Tava Eiropa**.

Mēs labprāt uzzinātu jūsu **atsauksmes** par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 17/08/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Īrija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Īrijā nav izstrādāta precīza izpildes definīcija. Praktiski tas nozīmē tiesas sprieduma vai rīkojuma īstenošanu. Izpildu darbību pirms tās īstenošanas parasti atļauj tiesa.

Turpmāk ir uzskaitīti visbiežākie civila un komerciāla rakstura spriedumu izpildes veidi Īrijā.

Izpilde

Šāda veida darbība ietver ar tiesas spriedumu atzītā parādnieka mantas apķīlāšanu. Tiesa pēc ar spriedumu atzītā kreditora pieprasījuma izdod rīkojumu, uzdodot grāfistes reģistratoram (vai Dublinā un Korkā — šerifam) apķīlāt mantu ar spriedumu atzītā parāda vērtībā (ietverot radušās juridiskās izmaksas). Šo mantu pēc tam var pārdot, lai nomaksātu parādu.

Reģistrācija

Spriedumu var padarīt publisku, reģistrējot to Augstās tiesas Spriedumu reģistrā. Reģistrā ir iekļauti visi spriedumi, kurus kreditori ir pieprasījuši reģistrēt, neatkarīgi no tā, vai tie iegūti apgabaltiesā, iecirkņa tiesā vai Augstajā tiesā. Parādnieka vārds un adrese kopā ar sprieduma informāciju tiek publicēta atsevišķos laikrakstos un komerciālās publikācijās, piemēram, "Stubbs Gazette". Šo informāciju reģistrē kredītiestādes, un saskaņā ar spriedumu nesamaksātais parāds var ietekmēt piekļuvi parādnieka finanšu līdzekļiem.

Sprieduma hipotēkas rakstiska liecība

Rakstisku liecību ar zvērestu var apliecināt ar spriedumu atzītais kreditors, un pēc tam, kad attiecīgā tiesa ir apliecinājusi spriedumu, to var reģistrēt attiecībā uz parādnieka īpašumu. Ienākumus no īpašuma pārdošanas, ņemot vērā citu hipotēku prioritāti, var piemērot parāda dzēšanai pirms to atdošanas parādniekam. Tiesai var pieteikt arī izdot ieturēšanas rīkojumu vai rīkojumu pārdot īpašumu.

Nomaksas rīkojumi / prasības pilnīgas izpildes rīkojumi

Apgabaltiesai var iesniegt pieteikumu izdot rīkojumu sprieduma prasības samaksai pa daļām saskaņā ar [1926.–2009. gada Tiesu rīkojumu izpildes likumiem](#). Ņemot vērā parādnieka rīcībā esošos līdzekļus, tiesnesis pieņems lēmumu par maksājumu apjomu. Prasības pilnīgas izpildes rīkojumu var piemērot tikai fiziskām personām, bet ne juridiskām personām, t. i., uzņēmumiem. Nomaksas rīkojuma nepildīšana var būt pamats prasības pilnīgas izpildes rīkojuma pieteikumam. Tas nozīmē, ka persona var tikt apcietināta, ja nevar atļauties samaksāt vai atsakās to darīt.

Ieturēšana no algas

Ar spriedumu atzītais kreditors var iegūt rīkojumu, ar ko nosaka, ka ieturējumus var veikt tieši no parādnieka darba samaksas / algas. Tas nozīmē, ka kredītoram maksā tieši parādnieka darba devējs.

Aresta uzlikšanas rīkojums

Ja ar spriedumu atzītais kreditors ir informēts par trešās personas parādu ar spriedumu atzītajam parādniekam, tiesai var iesniegt pieteikumu par rīkojumu trešajai personai maksāt noteiktu summu tieši kredītoram. Rīkojuma apstiprināšana vai noraidīšana ir tiesas kompetencē.

Saņēmējs taisnīgas izpildes rezultātā

Šī pasākuma ietvaros tiesa ieceļ saņēmēju, piemēram, ienākumiem no parādnieka aktīvu pārdošanas parāda dzēšanai. Lēmums iecelt saņēmēju ir tiesas kompetencē.

Ir svarīgi atzīmēt, ka sprieduma izpildes līdzekļa izvēle ir atkarīga no ar spriedumu atzītā kreditora un juridiskajiem padomdevējiem. [Tiesu dienests](#) neiesaka nevienam konkrētu rīcību. Šis saraksts nav izsmejošs, bet gan ietver biežāk izmantotās procedūras.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Vietējam spriedumam var būt nepieciešams iegūt tās tiesas atļauju, kas izdevusi spriedumu tā izpildei (sk. iepriekš). Noteiktās situācijās, piemēram, sprieduma izpildes vai reģistrācijas gadījumā, pieteikums tiesai nav nepieciešams un izpildes pieteikumu var iesniegt attiecīgajā tiesas kancelejā.

Ja spriedumus izdod citās ES jurisdikcijās, kompetentā tiesa ir Augstā tiesa. Taču periodisku uzturlīdzekļu maksājumu gadījumā, kas apstiprināti kā Eiropas izpildes rīkojums citās ES jurisdikcijās, kompetentā tiesa ir apgabaltiesa.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Ir izpildāmi tiesas un noteikti ārpus tiesas nolēmumi. Tāpat kā tiesas rīkojumi, tie ietver spriedumus kopsavilkumu lietās, kuras reģistrē Augstās tiesas reģistrators vai iecirkņa tiesas grāfistes reģistrators.

Bieži vien ir nepieciešams iegūt tās tiesas atļauju, kas izdevusi spriedumu tā izpildei. Tomēr dažos gadījumos, piemēram, sprieduma izpildes vai reģistrācijas gadījumā, pieteikums tiesai nav nepieciešams. Atļauju var sniegt attiecīgā tiesas kanceleja.

Ja spriedumus izdod citās jurisdikcijās un tie ir izpildāmi saskaņā ar ES regulām, kompetentā tiesa ir Augstā tiesa vai periodisku uzturlīdzekļu maksājumu gadījumā, kas apstiprināti kā Eiropas izpildes rīkojums, apgabaltiesa). Funkcijas saistībā ar Regulu (EK) Nr. 44/2001 (kas aizstāta ar Regulu (ES) Nr. 1215/2012, ko piemēro tiesu izlīgumiem, kuri apstiprināti vai noslēgti 2015. gada 10. janvārī vai pēc tam) ir deleģētas Augstās tiesas meistaram, un pieteikumu prasībai par to, ka spriedums ir izpildāms Īrijā, un sekojošam rīkojumam par tā izpildi var iesniegt atklātā tiesas sēdē.

Spriedums, kas apstiprināts kā Eiropas izpildes rīkojums un izdots saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 805/2004, tiek atzīts tāpat kā Augstās tiesas spriedums, tam ir tāds pats spēks, un tas tiek atbilstoši izpildīts. Kompetentā tiesa, kurai ir tiesības izpildīt periodisku uzturlīdzekļu maksājumu, kas apstiprināts kā Eiropas izpildes rīkojums, ir apgabaltiesa. Vietējos noteikumus, ar kuriem regulē šo procesu, var atrast 2011. gada Tiesību aktā Nr. 274.

Ja ir izdots spriedums neapstrīdētam prasījumam, kas jāizpilda citā ES jurisdikcijā, jurisdikcija pieteikumiem attiecībā uz tā izpildi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 805/2004 par Eiropas izpildes rīkojumiem ir tiesai, kura izdevusi spriedumu.

Sprieduma izpildi tiesā (vai tiesas kancelejā) parasti pieprasa juridiskās prakses īstenotājs, lai arī kreditora juridiskā pārstāvība nav nepieciešama. Visus pieteikumus tiesā iesniedz vietējs praktizējošais speciālists, un tos nevar iesniegt pa pastu. Noteiktus pieteikumus tiesu kancelejām, piemēram, izpildei, reģistrācijai un sprieduma sertifikācijai sprieduma hipotēkas rakstiskas liecības nolūkā, var iesniegt pa pastu. Konsultāciju par attiecīgo praksi un procedūru var iegūt, sazinoties ar Augstās tiesas Spriedumu nodaļu, rakstot e-pastu uz HighCourtCentralOffice@Courts.ie.

Tiesu dienesta piemērotās izmaksas (nodevas) ir minimālas, un aktuālās nodevas var apskatīt [Tiesu dienesta](#) tīmekļa vietnes [nodevu](#) sadaļā. Par izmaksām, kas var rasties saistībā ar solisitoru un baristru iesaistīšanu, ir jāvienojas kredītoriem un to likumiskajiem pārstāvjiem. Daļu vai visas izpildes procedūras izmaksas var segt tiesa.

3.2 Galvenie noteikumi

Saskaņā ar 15. pantu [1926. gada Tiesu rīkojumu izpildes likumā](#) (kas aizstāts ar [1986. gada Tiesu likuma \(Nr. 2\) 1. pantu](#)), ja parāds ir jāmaksā, pamatojoties uz sprieduma rīkojumu vai lēmumu, kreditors var pieteikt apgabaltiesā tiesas pavēstes izsniegšanu parādniekam, lai tas ierastos liecināt par saviem līdzekļiem apgabaltiesas tiesnesim. Pieteikums izpildrīkojumam ir jāiesniedz sešu gadu laikā pēc sprieduma rīkojuma vai lēmuma izdošanas. Kredītoram ir jāsniedz pierādījumi par sākotnējo parādu, un parādniekam ir jāaizpilda līdzekļu deklarācija. Saskaņā ar 1926. gada likuma 16. pantu, kas grozīts ar 1986. gada likuma 9. pantu, ir atļauts pievienot pierādījumus un noprināt parādnieku vai kreditoru. Izpildrīkojums var būt spēkā 12 gadus no dienas, kad izdots attiecīgais sprieduma rīkojums vai lēmums.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildi var piemērot visu veidu līdzekļiem, izņemot ātrbojīgu mantu vai mantu, kas atrodas pie parādnieka un ir pārdodama vai atdodama.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Tiesas rīkojuma neievērošanas gadījumā saistības neizpildītājušajai pusei var piemērot sankcijas par saistību nepildīšanu. Sodi, ko tiesa var piemērot, ietver naudas sodus vai apcietinājumu, līdz persona ir atbrīvota no vainas. Tādēļ personas ieslodzījumam nav noteikts ierobežojums. Tas attiecas arī uz jebkuru trešo personu, kura pārkāpj tiesas rīkojuma nosacījumus.

Ir svarīgi atzīmēt, ka saskaņā ar 20. pantu [1926. gada Tiesu rīkojumu izpildes likumā](#) parādnieka apcietinājums nomaksas rīkojuma neievērošanas gadījumā nav uzskatāms par parāda prasības apmierināšanu vai dzēšanu nekādā apmērā, tādēļ tas neatņem kreditora tiesības uz citiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem parādu atgūšanai.

Bankām un citām finanšu iestādēm ir tādi paši pienākumi kā citām personām attiecībā uz tiesu rīkojumu izpildi. Situācijās, uz kurām tiesas rīkojums neattiecas konkrēti, ir jāņem vērā tiesību akti, ar kuriem regulē šādas iestādes rīcībā esošu personisko informāciju (piemēram, [1988. gada Datu aizsardzības likums](#)).

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Noteiktos rīkojumos vienmēr ir norādīts termiņš, kurā attiecīgajai pusei ir jāizpilda rīkojuma nosacījumi, lai gan var būt arī izņēmumi. Spriedums ir spēkā 12 gadus, taču dažiem izpildu pasākumiem, kurus var piemērot, ir termiņi, kas noteikti Tiesu noteikumos vai tiesību aktos. Piemēram, Augstās tiesas izpildrīkojums ir spēkā vienu gadu pēc tā izdošanas. Pēc tam ir nepieciešams jauns izpildrīkojums.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Pārsūdzība parasti netiek vēsta pret pašu izpildu pasākumu, ko apstiprinājusi tiesas kanceleja, bet pret pašu spriedumu vai rīkojumu, uz kuru tas balstīts. Iesaistītā puse var vēsties apelācijas tiesā, lai pieprasītu sprieduma vai rīkojuma atcelšanu. Termiņi pārsūdzības iesniegšanai atšķiras un ir šādi:

no apgabaltiesas iecirkņa tiesā: 14 dienas no sprieduma vai rīkojuma izdošanas;

no iecirkņa tiesas Augstajā tiesā: 10 dienas no rīkojuma izdošanas datuma;

no meistarū tiesas Augstajā tiesā: 6 dienas no rīkojuma pabeigšanas datuma vai, ja rīkojums ir izdots *ex parte*, no minētā rīkojuma paziņošanas vai, ja tas noraidīts, no noraidīšanas dienas (vienu mēnesi no rīkojuma izsniegšanas ārvalstu sprieduma izpildes gadījumā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 44/2001);

no Augstās tiesas Apelācijas tiesā: 10 dienas vai 28 dienas no rīkojuma pabeigšanas datuma atkarībā no lietas būtības;

no Augstās tiesas vai Apelācijas tiesas Augstākajā tiesā: 28 dienas no rīkojuma pabeigšanas datuma.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Spriedums ir spēkā 12 gadus, un, kad ir pagājuši 12 gadi kopš datuma, kad tas pasludināts par izpildāmu, nav iespējams celt nekāda veida prasību, pamatojoties uz šo spriedumu. Dažiem izpildu pasākumiem, kurus var piemērot, ir termiņi, kas noteikti Tiesu noteikumos vai tiesību aktos. Piemēram, Augstās tiesas izpildrīkojums ir spēkā vienu gadu pēc tā izdošanas. Pēc tam ir nepieciešams jauns izpildrīkojums. Vēl viens piemērs: lai izdotu Augstās tiesas izpildrīkojumu, kad ir pagājuši vairāk nekā seši gadi kopš izpildāma tiesas rīkojuma izdošanas, ir nepieciešama tiesas atļauja.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 13/02/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Grieķija

1 Ko civilīetās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde ir izpildu dokumentā ietverta materiāla prasījuma apmierināšana ar valsts iestāžu palīdzību. Izpildei izmanto šādus līdzekļus:

kustamas mantas atņemšanu piespiedu kārtā;

piespiedu izlikšanu no nekustamā īpašuma;

aresta uzlikšanu mantai;

ieslodzījumu;

naudas sodus;

piespiedu pārvaldību;

ar zvērestu apliecināmus paziņojumus.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Kā noteikts [jaunajā] Civilprocesa kodeksā (Civilprocesa kodeksa 927.–931. pants), izpildi veic persona, kura ir tiesīga to darīt un kura, pamatojoties uz oficiālu kopiju (*Apógrāfo*), dod attiecīgu rīkojumu konkrētām **tiesu izpildītājam** un, ja iespējams, norāda lietas, kurām tiks piemērota rīkojuma izpilde.

Apkļūšanas gadījumā šī persona ieceļ par izsolītāju tā reģiona **notāru**, kurā apkļūšana tiks īstenota. Rīkojumā ir jābūt norādītam datumam, un tas jāparaksta prasītājam vai tā pārstāvim. Ar rīkojumu tiek dota atļauja veikt visas izpildes darbības, ja vien tajā nav norādīts citādi.

Tiesu izpildītājs, kuram tiek nodota oficiālā kopija ar rīkojumu īstenot izpildi, ir tiesīgs saņemt maksājumus un izsniegt rakstiskus saņemšanas apstiprinājumus, kā arī nodot oficiālo kopiju, ja nosacījums ir pilnībā izpildīts. Tiesu izpildītājs var pieņemt arī daļēju maksājumu, izsniedzot rakstisku maksājuma saņemšanas apstiprinājumu un atzīmējot to oficiālajā kopijā. Daļējs maksājums neietekmē izpildes gaitu.

Ja tas ir nepieciešams izpildes nolūkā, tiesu izpildītājam ir tiesības ieiet parādnieka mājoklī vai citās tā telpās, atvērt durvis un pārmeklēt telpas, kā arī atvērt aizvērtas mēbeles, instrumentus vai tvertnes. Tiesu izpildītājs var pieprasīt tiesībsardzības iestāžu (parasti policijas) palīdzību, kas atvieglo šo procesu.

Ja parādnieks izpildes laikā pretojas, tiesu izpildītājs var izmantot spēku, lai vājinātu pretestību, un pieprasīt tiesībsardzības iestāžu (parasti policijas) palīdzību.

Tiesu izpildītājs izstrādā ziņojumu par katru izpildes darbību. Ja izpilde neizdodas, tiesu izpildītājs izstrādā ziņojumu, kurā ir norādīti iemesli. Par jebkādu pārkāpumu izpildes laikā tiesu izpildītājam ir jāpasagatavo ziņojums, kas jāiesniedz kompetentajam prokuroram.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Izpildu dokuments ir publisks dokuments, kas apliecina prasījumu un piešķir prasītājam tiesības pieprasīt, lai parādnieks izpildes ietvaros rīkojas saskaņā ar izpildu dokumentu. Nosacījumi, kas jāievēro, ir dokumenta esamība un prasījuma spēkā esamība.

3.1 Procesuālā kārtība

Izpilde drīzāk ir ar tainīgumu saistīta, nevis administratīva rīcība, un tās mērķis ir nodrošināt tiesisko aizsardzību. Izpildes amatpersonām adresētie iesniegumi un ikviena izpildes darbība ir procesuālas darbības. Lai veiktu izpildi, ir jāizpilda šādi nosacījumi:

izpildes amatpersonu jurisdikcija un kompetence;

civilprocesā iesaistītās puses procesuālā tiesbūspēja;

tiesbūspēja un rīcībūspēja dalībai tiesvedībā;

tiesības rīkoties klienta vārdā;
likumīgas intereses esamība;
spēja būt par prasītāju un atbildētāju;
izpildu dokumenta esamība;

tāda prasījuma esamība, ko var apmierināt ar izpildes palīdzību.

Ir iespējams izpildīt gan tiesu, gan citus lēmumus, ne vienmēr pieprasot tiesas rīkojumu, ar ko atļauj izpildi. Izpildu dokumenti ir šādi:

galīgie Grieķijas tiesu spriedumi;
Grieķijas tiesu nolēmumi, kas ir pasludināti par pagaidu izpildāmiem;
šķīrējtiesas nolēmumi;
Grieķijas tiesu protokoli, ar kuriem apstiprina izlīgumus vai nosaka tiesas izdevumus;
notariāli akti;
Grieķijas tiesnešu izdoti maksājuma rīkojumi;
īrnieku izlikšanas rīkojumi;
ārvalstīs izdoti akti, kas ir pasludināti par izpildāmiem;
rīkojumi un akti, kas ar likumu pasludināti par izpildu dokumentiem.

Izpildes amatpersonas iedala tiešās un netiešās izpildes amatpersonās. Tiešās izpildes amatpersonas ieceļ kreditors, kurš iesniedz prasību. Tās ir: a) tiesu izpildītāji, kuri, būdami valsts amatpersonas, nesaņem algu no valsts, taču ir pilnvaroti apķīlāt parādnieka mantu, apķīlāt parādniekam piederošu īpašumu, kuģus vai lidmašīnas, īstenot tiesu izpildi, apcietināt parādniekus, par kuru apcietināšanu ir izdots orderis, un sagatavot izsoles, b) notāri vai rajona civiltiesu tiesneši, kas tos aizvieto, kuri ir pilnvaroti veikt brīvprātīgu vai piespiedu apķīlātās parādnieka mantas izsoli un sadalīt ieņēmumus, sagatavojot prasījumu iedalījuma sarakstu. Netiešās izpildes amatpersonas ir policija, bruņotie spēki un tiesu izpildītāja liecinieki, kuri sadarbojas ar tiesu izpildītājiem, ja izpildei izrāda pretestību vai draud pretoties. Visas šīs amatpersonas ir atbildīgas par katru savu dienesta pilnvaru pārkāpumu, kas noticis to vainas dēļ.

Pašu izpildes rīkojumu izdod persona, kurai ir tiesības pieprasīt izpildi, t. i., prasītājs vai tā pārstāvis, kas var nebūt advokāts. Izpildes galvenās izmaksas ir šādas:

atlīdzība tiesu izpildītājam par apķīlāšanu prasījumos, kuru summa ir līdz EUR 590: EUR 53 prasījumos, kuru summa ir no EUR 591 līdz EUR 6500: EUR 53 plus papildu maksa 2,5 % apmērā no summas prasījumos, kuru summa ir EUR 6500 vai vairāk: EUR 53 plus papildu maksa 1 % apmērā no summas (atlīdzības maksimālais apjoms ir EUR 422 par katru apķīlāto īpašumu, kuģi vai lidmašīnu);

atlīdzība tiesu izpildītājam par katras izsoles vai atkārtotas izsoles sagatavošanu vai apķīlāšanas ziņojuma apkopojuma sagatavošanu prasījumiem līdz EUR 590: EUR 53, prasījumiem no EUR 591 līdz EUR 6500: 2 %, prasījumiem par EUR 6501 vai lielāku summu: 1 % (atlīdzības maksimālais apjoms EUR 210);

atlīdzība izsoles rīkotājam: EUR 30;

atlīdzība tiesu izpildītājam par jebkuru citu izpildes darbību: no EUR 240 līdz EUR 400 saskaņā ar vienošanos starp tiesu izpildītāju un viņa klientu;

atlīdzība tiesu izpildītāja lieciniekiem: EUR 30 katram, un EUR 60, ja liecinieks ir tiesu izpildītājs;

ja izpildi atceļ, tiesu izpildītāja atlīdzību samazina par 50 %;

EUR 0,50 par katru kilometru, kas tiesu izpildītājam un lieciniekiem ir jānobrauc no darba vietas, lai veiktu jebkādu izpildes darbību;

īpaša atlīdzība tiesu izpildītājam atkarībā no izpildes sarežģītības pakāpes: saskaņā ar vienošanos starp tiesu izpildītāju un viņa klientu (to nekad nemaksā parādnieks, pret kuru vērsta izpilde).

3.2 Galvenie noteikumi

Būtiski izpildes nosacījumi ir šādi:

likumīgas intereses esamība, t. i., izpildes nepieciešamība un tiesiskā aizsardzība, ko tā paredz;

prasījuma spēkā esamība.

Izpildes likuma regulējuma mērķis ir līdzsvarot kreditoru, no vienas puses, un parādnieku vai trešo personu, no otras puses, strīdīgās intereses konkrētajos apstākļos. Izpildes pasākuma atļaušanai tiesas piemēro šādus kritērijus:

ātra kreditoru prasījumu apmierināšana par zemām izmaksām;

parādnieka personisko tiesību un likumisko interešu aizsardzība kopumā;

kreditora un parādnieka kopējās intereses attiecībā uz nepieciešamību sasniegt izsolē visaugstāko iespējamo cenu;

trešo personu interešu aizsardzība.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Izpildes pasākumus var vērst pret parādnieka īpašumu un/vai pašu parādnieku. Izpildes pasākumi ir šim mērķim atbilstošas pilnvarotu amatpersonu darbības; to tiešs vai netiešs rezultāts ir prasījumu apmierināšana ar valsts piespiedu līdzekļu palīdzību. Izpildi var vērst pret šāda veida aktīviem:

kustamo īpašumu, kas atrodas parādnieka, kreditora vai trešās personas rīcībā, kas ir gatava to nodot;

parādnieka lietu tiesībām uz kustamo mantu, kas atrodas trešo personu rīcībā;

naudas līdzekļiem;

personas, pret kuru ir vērsta izpilde, finansiālajiem prasījumiem pret trešajām personām;

nekustamo īpašumu, kas pieder parādniekam, vai parādnieka lietu tiesībām uz īpašumu;

kuģiem;

lidmašīnām;

intelektuālā īpašuma tiesībām, patentiem, filmu tiesībām.

Izpildi nevar vērst pret:

parādnieka un viņa ģimenes personīgo iedzīvi;

pārtiku un degvielu, kas ir nepieciešami parādniekam un viņa ģimenei;

medaļām, piemiņas lietām, manuskriptiem, korespondenci, ģimenes un darījumu dokumentiem;

grāmatām, mūzikas instrumentiem, mākslas darbiem;

instrumentiem, iekārtām, grāmatām vai citām lietām, kas ir nepieciešamas personām to ikdienas darbā;

mantām, kas ātri bojājas;

kapitāla daļām sabiedrībās;

ar likumu noteiktiem uzturlīdzekļu pabalstiem;

algai, pensijai vai apdrošināšanas pabalstiem.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Parādniekam, tāpat kā trešām personām, ir jāpilda lēmums, ar ko nosaka izpildes pasākumu. Ja izpildes laikā tiek izrādīta pretestība, tiesu izpildītājs drīkst uz to reaģēt, piemērojot spēku, un vienlaikus vērsties pēc palīdzības tiesībsardzības iestādēs. Tiesu izpildītājs var iesaistīt divus pieaugušus lieciniekus vai otru tiesu izpildītāju. Ja parādnieks nepilda lēmumu:

ja parādnieks nepilda savas saistības veikt darbību, ko var veikt arī trešā persona, kreditors ir tiesīgs izpildīt darbību par parādnieka līdzekļiem;

ja parādnieks nepilda savas saistības veikt darbību, ko trešā persona nevar veikt un kuras veikšana ir pilnībā atkarīga tikai no parādnieka gatavības to veikt, tiesa liek viņam izpildīt darbību un, ja viņš to nedara, piespriež viņam naudas sodu par labu kreditoram un piemēro ieslodzījumu;

ja parādniekam ir jāatturas no kādas rīcības vai jāpieņem tā, tiesa par šī pienākuma pārkāpumu var piespriet naudas sodu par labu kreditoram, kā arī piemērot ieslodzījumu.

Neviens iepriekš minētais gadījums neietekmē kreditora tiesības pieprasīt kompensāciju saskaņā ar materiālajām tiesībām par zaudējumiem, kas radušies parādnieka saistību neizpildes dēļ. Principā parādnieks var rīkoties ar savu īpašumu un atsavināt to, tomēr, ja manta ir apķīlāta, atsavināšana ir aizliegta un nav spēkā attiecībā pret personu, kuras labā ir ķīla, un kreditoriem, kuri ir iesnieguši savus prasījumus.

Ja izpilde ir vēsta pret parādnieka bankas kontiem, bankai nav jāizpauž prasītajam informācija par kontiem, tomēr, ja dokuments, ar ko apķīlā parādnieka rīcībā esošos naudas līdzekļus, tiek iesniegts bankā, rīcība ar apķīlāto summu ir aizliegta un nav spēkā pret personu, kuras labā ir ķīla, turklāt bankai astoņu dienu laikā no apķīlāšanas akta saņemšanas ir jāpaziņo, vai apķīlātie naudas līdzekļi (naudas noguldījums bankas kontā) atrodas kontā, un, ja ar tiem pietiek, lai apmierinātu tās personas prasījumu, kuras labā ir ķīla, jāizmaksā attiecīgā naudas summa.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Principā nav nosacījumu, ar kuriem ir noteikti laika ierobežojumi prasības iesniedzējam. Atsevišķi laika ierobežojumi pastāv, bet tie lielākoties ir termiņi, līdz kuriem likumīgi nevar veikt konkrētas darbības, nevis saistoši laika ierobežojumi, un tie tieši neparedz brīdi, pēc kura prasītājs vairs nevar rīkoties. Sistēmas pamatu nemaina noteikums, ar kuru dažādas atsevišķas darbības ir jāveic noteiktā laika periodā pēc apķīlāšanas vai pirms izsoles. Lai novērstu procedūras bezgalīgu ieilgšanu, ir noteikts tikai galīgais termiņš, kas ir viens gads, pēc kura beigām apķīlāšanu vai citas darbības nevar veikt, pamatojoties uz to pašu rīkojumu, un izsole nevar notikt uz tādas apķīlāšanas pamata, kas pēc šī termiņa dēļ ir atcelta ar tiesas lēmumu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Vienīgais tiesiskās aizsardzības līdzeklis pret izpildes procedūru ir iesniegums atcelt spriedumu, kas pieņemts bez atbildētāja klātbūtnes, ko 15 dienu laikā no pirmās izpildes darbības var iesniegt personas, pret kurām izpilde ir vēsta, vai jebkurš likumīgi ieinteresēts kreditors, ja iesniegums attiecas uz izpildu dokumenta vai pirmstiesas procedūras spēkā esamību. Ja iesniegums attiecas uz kādas izpildes darbības spēkā esamību, sākot no pirmā un beidzot ar pēdējo, iesniegumu var iesniegt līdz izpildes pabeigšanai. Ja iesniegums attiecas uz šādas darbības spēkā esamību, to var iesniegt sešus mēnešus pēc izpildes pabeigšanas. Bez noteikta termiņa iesniegumus atcelt spriedumu, kas pieņemts bez atbildētāja klātbūtnes, var iesniegt arī trešā persona, kurai ir tiesības uz priekšmetu, pret ko ir vēsta izpilde, kas ir aizskartas un ko tā var izmantot pret personu, pret kuru vēsta izpilde. Lieta ir piekritīga tai tiesai, kuras apgabalā notiek izpilde. Ja izpildu dokuments ir rajona civiltiesas tiesneša [eirinodlikeio] lēmums, lietu izskata rajona civiltiesā. Visos citos gadījumos lietu izskata pirmās instances tiesa viena tiesneša sastāvā [monomelēs protodikeio]. Ar iesniegumu atcelt spriedumu, kas pieņemts bez atbildētāja klātbūtnes, izpilde netiek apturēta, taču tiesa pēc iesnieguma iesniedzēja pieprasījuma var pieņemt lēmumu par izpildes procedūras apturēšanu ar vai bez nodrošinājuma. Šo lēmumu paziņo izpildes amatpersonām, kuras nevar veikt nevienu piedziņas pasākumu, ja vien lēmumā nav īpaši atļauts to darīt.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Izpildei piemēro turpmāk minētos ierobežojumus, jo īpaši attiecībā uz apķīlāto īpašumu. Netiek apķīlāts šāda veida īpašums: a) īpašums, ko skāruši tieši bojājumi, b) kapitāla daļas sabiedrībās, c) no likuma vai testamentāra darījuma izrietoši uzturlīdzekļu prasījumi, kā arī uzturlīdzekļu prasījumi laulātajiem ģimenes vajadzībām, d) prasījumi attiecībā uz algām, pensijām vai apdrošināšanas pabalstiem, ja vien nav kāds neizskatīts uzturlīdzekļu prasījums, kura pamatā ir mantošana vai testamentārs darījums vai kas nepieciešams ģimenes vajadzību nodrošināšanai — tādā gadījumā var apķīlāt pusi īpašuma, ņemot vērā parādnieka saņemtās summas, ar laulību saistīto pienākumu apmēru ģimenes vajadzību nodrošināšanai un saņēmēju skaitu, e) jebkāds ES atbalsts vai subsīdijas OPEKEPE kā trešās personas pārziņā, līdz tās tiek noguldītas saņēmēju bankas kontā vai samaksātas tiem citā veidā. Atbrīvojumu, kas minēts 2. punkta d) apakšpunktā, piemēro arī tad, kad summa tiek samaksāta kā noguldījums parādnieka bankas kontā. Atbrīvojums ir spēkā tikai tad, ja konta bilance laika periodā no izpildes pieprasīšanas līdz maksājuma dienai nepārsniedz prasījuma summu, kam nepiemēro izpildi.

Turklāt parādniekam ir tiesības pārsūdzēt izpildes procedūru ar diviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem:

a) **pieteikums par iebildumu pret Civilprocesa kodeksa 933. pantu**, kurā paredzēts šādi: jebkāds iebildums, ko izsaka persona, pret kuru ir vēsta izpilde, un jebkurš kreditors ar likumīgu interesi, kas saistīta ar izpildu dokumenta spēkā esamību, izpildes procedūru vai prasījumu, var tikt formulēts tikai iebildumu paziņojuma formā, ko iesniedz rajona civiltiesā, ja izpildu dokumentu ir izdevusi attiecīgā tiesa, vai pirmās instances tiesā viena tiesneša sastāvā visos citos gadījumos. Ja ir iesniegti vairāki iebildumu paziņojumi kā atsevišķi dokumenti, reģistratoram ir jānodrošina, ka tie visi tiek identificēti un izskatīti vienā tiesas sēdē. Papildu pamatojumu iebildumiem var iesniegt tikai ar īpašu pieteikumu, ko iesniedz tās tiesas kancelejai, kurai iebildums ir adresēts, par ko tiek izstrādāts ziņojums, kas tiek paziņots otrai pusei vismaz 8 (astoņas) dienas pirms tiesas sēdes. Iebilduma apspriešana ir jāparedz 60 (sešdesmit) dienu laikā pēc tā iesniegšanas, un tiesas pavēste atbildētājam tiek nosūtīta 20 (divdesmit) dienas pirms tiesas sēdes. Vietējā kompetentā tiesa ir tās vietas rajona tiesa, kurā izpilde tiek īstenota, ja pēc izdotā rīkojuma notiek citas izpildes procedūras darbības, pretējā gadījumā kompetentā tiesa ir tiesa, kas minēta 584. pantā. Ja izpildu dokuments ir spriedums vai maksājuma rīkojums, iebildumi nav pieļaujami, ciktāl to pieļauj *res judicata* princips saskaņā ar attiecīgi 330. pantu un 633. panta 2. punkta c) apakšpunktu. Prasības attiecībā uz prasījuma izskatīšanu ir iesniedzamas tikai rakstveidā vai tiesā. Lēmums par iebildumu ir jāpieņem 60 (sešdesmit) dienu laikā pēc tā apspriešanas;

b) **saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 1000. pantu** parādniekam ir tiesības pieprasīt viņa mantas izsoles apturēšanu. Konkrēti, pēc parādnieka pieprasījuma, kas netiek pieņemts, ja nav iesniegts vismaz 15 (piecpadsmit) darba dienas pirms izsoles dienas, 933. pantā minētā tiesa, izskatot lietu saskaņā ar 686. un turpmākajos pantos minēto procedūru, var apturēt izsoles procedūru līdz 6 (sešiem) mēnešiem no sākotnējā izsoles datuma, ja nepastāv risks radīt zaudējumus izpildi pieprasījušajam kreditoram un ja var pamatotī sagaidīt, ka parādnieks šajā periodā apmierinās izpildi pieprasījušā kreditora prasījumu vai, paejot šim laika periodam, ieņēmumi no izsoles palielināsies. Šis spriedums ir jāpieņem līdz pirms izsoles esošās pēdējās pirmdienas plkst. 12.00, un tā tiek apturēta, ja ir veikta samaksa par šādiem elementiem: a) visas izsoles izmaksas, kas tiek aplēstas spriedumā, un b) vismaz viena ceturtdaļa summas, kas pienākas personai, kura organizē izsoli. Spriedums, ar ko izsole tiek apturēta, tiek paziņots izsolītājam tajā pašā dienā, kad tas ir pieņemts. Maksājums jāveic līdz izsoles dienas plkst. 10.00, un, ja tas netiek veikts, izsole notiek ierastajā kārtībā.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 16/12/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Spānija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Kopumā izpilde civillietās un komercietās nozīmē to, ka, ja likumpārkāpējs brīvprātīgi neizpilda izpildāmu nolēmumu (piemēram, galīgo spriedumu), prasītājs iesniedz pieteikumu par tiesas veiktu piespiedu izpildi, lai panāktu nolēmuma īstenošanu. Piemēram, lai atgūtu parādu, kuru atbildētājam jāmaksā saskaņā ar nolēmumu, bet viņš to nedara, prasītājs (jeb kreditors) iesniedz izpildes pieteikumu tiesā un atgūst parādu, apķīlājot parādnieka norēķinu kontus vai nekustamo īpašumu, kuru pārdodot izsolē, iegūstot ieņēmumus, no kā sedz kreditoram maksājamo summu.

Ar izpildes palīdzību tiek daļēji īstenotas Spānijas Konstitūcijā 1978. gadā noteiktās pilnvaras, atbilstoši kurām tiesnešiem un tiesām tiek uzticēts uzdevums gan izdot spriedumus, gan panākt to izpildi (Konstitūcijas 117. un 118. pants). Tādējādi tiesvedībā iesaistītajām personām ir pienākums izpildīt spriedumus un citus tiesas nolēmumus, kā arī sadarboties, lai panāktu pieņemto lēmumu izpildi. Tiesneša pienākums ir nodrošināt šo prasību atbilstīgu izpildi.

Tiesas nolēmuma izpilde nozīmē, ka tiek izpildīts tiesas rīkojums, proti, procesā uzvarējušās puses iegūtās tiesības tiek pilnībā īstenotas. Tas var ietvert prasītāju (turpmāk tekstā – “puse, kura pieprasa izpildes panākšanu” [ejecutante]), kas atkarībā no rīkojuma pieprasa naudas summas atlīdzināšanu, tiesības likt veikt vai neveikt kādu darbību, piemēram, būvdarbus, vai to, lai atzītās tiesības tiktu īstenotas, tās reģistrējot attiecīgā publiskā reģistrā. Izpilde var būt galīga vai pagaidu. Pēdējā no minētajiem gadījumiem un noteiktos apstākļos spriedumu, kas vēl nav galīgais spriedums, izpilda, lai kreditors starpposmā neciestu zaudējumus (t. i., pret šo nolēmumu īstenoto prasības procesuālo posmu laikā un līdz galīgā lēmuma pieņemšanai) ar tiesvedību saistīto kavēšanās dēļ (Civilprocesa kodeksa [Ley de Enjuiciamiento Civil] 524.–537. pants).

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Spānijas tiesību aktos tiesnešiem un tiesām ir noteikta atbildība par spriedumu izpildi saskaņā ar tiesību aktiem un normām, kas attiecas uz jurisdikciju (Spānijas Konstitūcijas 117. panta 3. punkts).

Saskaņā ar Konstitūciju un Civilprocesa kodeksu (2000. gada 7. janvāra Likums Nr. 1/2000, 2000. gada 8. janvāra Valsts oficiālais bijetens (BOE) Nr. 7, ar grozījumiem), kurš regulē izpildes procedūru civillietās, tiesnesim ir jāuzrauga izpildes procedūras pienācīga īstenošana (545., 551. un 552. pants un attiecīgie noteikumi). Tieši tiesnesis, pamatojoties uz tās personas iesniegumu, kura lūdz veikt izpildi, uzsāk procedūras īstenošanu uz vispārējā izpildes rīkojuma pamata, kas tiek izdots, tiklīdz ir izskatīts izpildu dokuments. Tiesnesis arī izdod nolēmumu, ja atbildētājs (turpmāk – “spriedumā pasludinātais parādnieks” [ejecutado]) iebilst pret sprieduma izpildi un uzsāk īpašo iebildumu procedūru pret izpildi, kā norādīts tālāk tekstā.

Tiesas sekretāri ([Jefrados de la administración de justicia], agrāk dēvēti par tiesas lietvežiem [secretarios judiciales]), ir atbildīgi par konkrētu izpildes pasākumu (maksājumu pieprasījumu, ieturējumu no mantas, kas pieder spriedumā pasludinātajam parādniekam, atskaitījumu no norēķinu kontiem, algas utt.) noteikšanu un apstiprināšanu. Tiklīdz tiesnesis ir izdevis “vispārējo izpildes rīkojumu”, tieši tiesas sekretārs uzrauga izpildes procedūru un pieņem atbilstošus lēmumus, neraugoties uz to, ka dažos gadījumos tiesnesim var iesniegt apelācijas sūdzību par šiem lēmumiem.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Kopumā ir nepieciešams galīgais spriedums vai tiesas nolēmums, vai cits izpildu dokuments, kas ļauj veikt izpildi (pastāv izņēmumi, kad nolēmums vēl nav galīgs, bet ir izpildāms, piemēram, apstrīdētu spriedumu pagaidu īstenošana, kas ir pieļaujama noteiktos gadījumos).

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 517. panta noteikumiem par izpildes procedūru un izpildu dokumentiem izpildes pieteikuma pamatā ir izpildāms izpildu dokuments. Izpildāmi ir tikai šādi turpmāk uzskaitītie izpildu dokumenti.

Galīgais spriedums.

Šķīrējtiesas lēmumi un mediācijas līgumi. Mediācijas līgumiem jābūt reģistrētiem saskaņā ar Likumu par mediāciju civillietās un komercietās [Ley de Mediación en Asuntos Civiles y Mercantiles].

Tiesas nolēmumi, kas apstiprina vai apliecina tiesvedības laikā panāktos tiesas izlīgumus un vienošanās, kam pēc nepieciešamības pievieno atbilstošas liecības, lai nodrošinātu to faktiskā satura dokumentēšanu.

Publiski dokumenti ar noteikumu, ka tie ir pirmie eksemplāri. Ja tie ir otrie eksemplāri, tiem jābūt izdotiem ar tiesas rīkojumu personai, kas cietis zaudējumus, vai personai, kura rada zaudējumus, vai tiem jābūt izdotiem, pamatojoties uz visu pušu piekrišanu.

Komercīgumu instrumenti, kurus ir parakstījušās puses un komercbrokeris, kurš ir profesionālas asociācijas biedrs un kurš tos ir pārbaudījis, ja instrumentiem pievieno izziņu, ar kuru minētais brokeris apliecina, ka līgums atbilst ierakstiem un to datumiem viņa reģistrā.

Likumīgi izdoti uzrādītāja vai reģistrētie vērtspapīri, kas ietver izpildāmās saistības, un kuponi, kas arī jāapmaksā attiecībā uz šiem vērtspapīriem, ar nosacījumu, ka kuponi atbilst vērtspapīriem un ka vērtspapīri jebkurā gadījumā atbilst ierakstiem kvīšu grāmatīņās.

Atbilstības noteikšanas procesa laikā izteiktie protesti par vērtspapīru viltošanu neaizkavē izpildes rīkojuma izdošanu, ja tiek konstatēta atbilstība, neskarot tālāk noteiktos iebildumus pret izpildi, kurus var izteikt parādnieks, apgalvojot, ka vērtspapīri ir viltoti.

Sertifikāti, kuriem vēl nav beidzies derīguma termiņš un kurus ir izdevušas struktūras, kas ir atbildīgas par to, lai vērtspapīru reģistros tiktu uzrādīti vērtspapīri, kas ir iegrāmatoti, atsaucoties uz Likumu par biržām [Ley del Mercado de Valores], ar noteikumu, ka tiem pievieno publiska instrumenta kopiju, kurā norādīti vērtspapīri, vai attiecīgā gadījumā to izdošana tur, kur šāda instrumenta nepieciešamību nosaka spēkā esošie tiesību akti.

Iepriekšējā punktā minētajiem sertifikātiem nebeidzas termiņš, kad tiek lūgta un noteikta izpildes īstenošana.

Tiesas rīkojums, kurā ir norādīta maksimālā summa, ko var pieprasīt kā kompensāciju, un ko izdod saskaņā ar nosacījumiem, kuri ir izklāstīti tiesību aktos par tiesvedību krimināllietās, kas ir uzsākta saistībā ar notikumiem, kuri ir obligātās transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas darbības jomā.

Citi procesuālie lēmumi un dokumenti, kas ir izpildāmi saskaņā ar šiem vai citiem tiesību aktiem.

3.1 Procesuālā kārtība

Procedūra attiecībā uz pārējiem aspektiem ir izklāstīta Civilprocesa kodeksa 548. pantā un turpmākajos pantos; jāņem vērā, ka izpildes rīkojumu var izdot tikai pēc vienas puses lūguma pieteikuma formā, kā aprakstīts turpmāk. Tiklīdz izpildes pieteikums ir iesniegts tiesai un ar nosacījumu, ka ir izpildīti procesuālie noteikumi un prasības, tiesa sagatavo "vispārējo izpildes rīkojumu". Pēc tam, kad tiesnesis ir izdevis rīkojumu, tiesas sekretārs izsniedz dekrētu, kurā ir noteikti konkrēti, atbilstīgi izpildes pasākumi, kā arī izpildei par piemērotiem atzīti izsekošanas un izmeklēšanas pasākumi attiecībā uz spriedumā pasludinātā parādnieka īpašumu.

Paziņojums par iepriekšminēto rīkojumu un dekrētu kopā ar izpildes pieteikuma kopiju tiek izsniegts spriedumā pasludinātajam parādniekam, lai gan var apstiprināt noteiktus pasākumus, lai pasargātu kreditoru no iespējamām zaudējumiem.

Spriedumā pasludinātais parādnieks drīkst iebilst pret izpildi, norādot konkrētu pamatojumu, kas ir materiāltiesisks (piemēram, parāda samaksa) vai procesuāls (piemēram, iesniegtajā izpildu dokumentā ir atrodams kļūdas), saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 556. pantu un turpmākajiem pantiem. Šajā gadījumā sāk piemērot sacīkstes principu, kas ļauj pārbaudīt pierādījumus un kura noslēgumā tiek izdots rīkojums par izpildes rīkojuma paturēšanu spēkā vai tā pilnīgu vai daļēju atzīšanu par spēkā neesošu. Šo lēmumu var apstrīdēt attiecīgajā provinces tiesā [*Audiencia Provincial*].

3.2 Galvenie noteikumi

Kā minēts iepriekš, izpildes pieteikumu iesniedz attiecīgā puse, ceļot prasību, kurā ir izpildes pieteikums. Pieteikums izpildes īstenošanai ietver izpildu dokumentu, kurš ir izpildes panākšanas pamatā un kurā ir izklāstīti no tiesas pieprasītie izpildes pasākumi un spriedumā pasludinātā parādnieka īpašumi, ko var arestēt, izsekošanas un izmeklēšanas pasākumi parādnieka aktīvu identificēšanai, kā arī persona(-s), pret kuru(-ām) ir jāīsteno izpilde, sniedzot oficiālus pierādījumus par šo personu identitāti. Ja izpildu dokuments ir tiesas sekretāra nolēmums vai par izpildi atbildīgās tiesas spriedums vai nolēmums, izpildes pieteikumā pieprasa izpildes rīkojuma izdošanu, identificējot izpildāmo spriedumu vai nolēmumu (Civilprocesa kodeksa 549. pants), savukārt citos gadījumos pieteikums izpildes īstenošanai ir iesniedzams kopā ar dokumentiem, kas ir izpildes īstenošanas pamatā (tie ir uzskaitīti Civilprocesa kodeksa 550. pantā). Ja izpildes pieteikums atbilst iepriekšminētajām prasībām un ja uzrādītais izpildu dokuments ļauj noteikt izpildes īstenošanu, tiesnesis izdod izpildes rīkojumu vai tiesas sekretārs — dekrētu, kuros monetārās izpildes gadījumā nosaka arī summu, kura ir izpildes pamatsumma, kā arī pagaidu noteikto procentu un izmaksu summu, neskarot turpmākos norēķinus un korekcijas un vienmēr identificējot iesaistītās personas un pieņemamos izpildes pasākumus.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Neskarot noteiktus turpmāk minētos aktīvus, pret kuriem nevar vērst arestu, vienmēr jāuzsver, ka izpildes pasākumiem jābūt proporcionāliem summai, attiecībā uz kuru tiek noteikta izpilde. Tādējādi, ja tie tiek atzīti par pārmērīgiem, tiesa var lemt par samazinājumu. Turklāt, ja pasākumi ir nepietiekami, puse, kuras labā notiek izpilde, var iesniegt pieteikumu to paplašināšanai vai nosakāmo pasākumu darbības jomas palielināšanai. Ja puse, kuras labā jānotiek piedziņai, nezina, kādi īpašumi pieder spriedumā pasludinātajam parādniekam, tiesai var izteikt lūgumu šādu īpašumu apzināšanai. To īsteno tiesas sekretārs tieši kā tiesas pārstāvis vai iesniedzot pieprasījumus kompetentām iestādēm. Attiecībā uz ieturējumiem un piedziņu no algas pastāv virkne ierobežojumu, kas ir uzskaitīti turpmāk tekstā. Izpilde, kas izriet no rīkojuma par uzturlīdzekļu maksāšanu (kuru izdod tiesvedības par uzturlīdzekļu maksāšanu radnieku starpā vai ģimenes tiesvedības par uzturlīdzekļu maksāšanu bērniem rezultātā), ir izņēmums, jo šajos gadījumos uz izpildi neattiecas tiesību aktos noteiktas apjoms; tā vietā tiesa nosaka arestējamo summu (Civilprocesa kodeksa 608. pants).

Attiecībā uz īpašumu, pret kuru nevar vērst piedziņu, Civilprocesa kodeksa 605. pantā un turpmākajos pantos ir noteikts (norādes uz "tiesas ierēdni" ir jāsaprot kā norādes uz tiesas sekretāru):

605. pants. Nearestējami aktīvi.

Nekādā gadījumā nedrīkst arestēt šādus aktīvus:

aktīvus, kas atzīti par neatsavināmiem;

papildu tiesības, kuras nevar atsavināt atsevišķi no galvenajām tiesībām;

aktīvus, kuriem pašiem par sevi nav nekādas vērtības;

aktīvus, pret kuriem nevar vērst arestu saskaņā ar tiesību normām.

606. pants. Spriedumā pasludinātā parādnieka aktīvi, pret kuriem nevar vērst arestu.

Arestu nevar veikt arī šādam īpašumam:

mēbelēm un mājāsaimniecības priekšmetiem, kā arī tās puses apģērbu, pret kuru tiek vēsta izpilde, un tās ģimenes locekļu apģērbu, ko nevar uzskatīt par lieku. Parasti arī pret tādām lietām kā pārtika, degviela un citām, kuras pēc tiesas ieskatiem ir nepieciešamas, lai spriedumā pasludinātais parādnieks un viņa apgādājāmie varētu dzīvot pietiekamu cieņpilnos apstākļos;

grāmatām un instrumentiem, kas spriedumā pasludinātajam parādniekam nepieciešami, lai strādātu savā profesijā, mākslas jomā vai amatā, ja to vērtība nav proporcionāla pieprasītā parāda summai;

sakrāliem priekšmetiem un priekšmetiem, kurus izmanto likumīgi atļautas reliģijas piekopšanā;

summām, kurām nevar piemērot arestu saskaņā ar tiesību aktiem;

īpašumiem un summām, kurām nevar piemērot arestu saskaņā ar Spānijas ratificētajiem nolīgumiem.

607. pants. Algu un pensiju arestēšana.

1. *Alga, atlīdzība, pensija, ienākumi vai to ekvivalents, kas ir mazāks par minimālo algu, nav konfiscējams.*

2. *Algas, atlīdzību vai pensijas, kas pārsniedz minimālo algu, var apķīlāt šādā apmērā:*

par pirmo papildu summu līdz summai, kas ir vienāda ar divkārtu minimālo algu – 30 %;

par papildu summu līdz summai, kas ir vienāda ar trīskārtu minimālo algu – 50 %;

par papildu summu līdz summai, kas ir vienāda ar četrkārtu minimālo algu – 60 %;

par papildu summu līdz summai, kas ir vienāda ar pieckārtu minimālo algu – 75 %;

par jebkuru summu, kas pārsniedz iepriekšminēto summu – 90 %.

3. *Ja persona, pret kuru ir vēsta izpilde, saņem vairāk nekā vienu algu vai atalgojumu, tos visus saskaita kopā un daļu, ko nevar piedzīt, atskaita tikai vienreiz. Ja laulāto manta ir šķirta un ja minētā pierādījumi netiek iesniegti tiesas ierēdnim, laulāto algas, pensijas, atlīdzību vai līdzvērtīgus ienākumus apvieno.*

4. *Ja personai, pret kuru ir vēsta izpilde, ir apgādājāmie, tiesas ierēdnis var samazināt šā panta 1., 2., 3. un 4. punktā noteiktos procentus par 10 %–15 %.*

5. *Ja no algām, atalgojuma, pensijām vai atlīdzības pastāvīgi vai īslaicīgi tiek veikti publiska rakstura atskaitījumi saskaņā ar nodokļu vai sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem, spriedumā pasludinātā parādnieka saņemtā neto summa pēc minētajiem atskaitījumiem ir summa, pamatojoties uz kuru nosaka konfiscējamo summu.*

6. *Šā panta iepriekšējie punkti attiecas arī uz ieņēmumiem no profesionālās un komercdarbības, kas veikta pašnodarbinātā statusā.*

7. *Saskaņā ar šo pantu konfiscētās summas drīkst tieši pārskaitīt personas, kuras labā notiek izpilde, iepriekš norādītajā kontā, ja par konfiskācijas izpildi atbildīgais tiesas ierēdnis ir devis tam atļauju.*

Tādā gadījumā gan persona vai iestāde, kura veic konfiskāciju un tai sekojošo pārskaitījumu, gan persona, kura pieprasa izpildi, informē tiesas ierēdni ik pēc trijiem mēnešiem attiecīgi par nosūtītajām un saņemtajām summām, izņemot jebkādas prasības, kuras var iesniegt persona, pret kuru tiek pieprasīta izpilde, jo tā uzskata parādu par pilnībā atmaksātu, tādējādi padarot konfiskācijas rīkojumu par spēkā neesošu, vai tādēļ, ka konfiskācija un pārskaitījumi netiek veikti tā, kā to ir noteicis tiesas ierēdnis.

Tiesas ierēdņa izdotu rīkojumu par tiesu pārskaitījumu var apstrīdēt, tieši iesniedzot apelāciju sūdzību izskatīšanai tiesā.

Saskaņā ar 2011. gada 1. jūlija Karalisko dekrētīkumu Nr. 8/2011 par pasākumiem, lai atbalstītu hipotēku turētājus, kas stājās spēkā 2011. gada 7. jūlijā, ir sniegts skaidrojums attiecībā uz Civilprocesa kodeksa noteikumiem. Karaliskā dekrētīkuma Nr. 8/2011 1. pants nosaka:

1. pants. Minimālo ģimenes ienākumu atbrīvojums no aresta.

“Ja saskaņā ar Hipotēku likuma [Ley Hipotecaria] 129. panta noteikumiem summa, kas saņemta iekļātās pastāvīgās dzīvesvietas pārdošanas rezultātā pēc izpildes saistībā ar šo parādu, nav pietiekama, lai segtu nodrošināto aizdevumu, summu, kura ir atbrīvota no aresta, kā noteikts Civilprocesa kodeksa 607. panta 1. punktā, palielina par 50 % un turklāt par papildu 30 % no minimālās algas par katru ģimenes locekli, kurš nesāņem regulārus ienākumus, algu vai pensiju, kas lielāka par minimālo algu. Šajā nolūkā ar ģimeni saprot vienību, kas ietver laulāto vai kopdzīves partneri un pirmās pakāpes augšupējos radniekus un lejupējos radniekus, kuri dzīvo kopā ar spriedumā pasludināto parādnieku.

Algas, atlīdzību vai pensijas, kas pārsniedz minimālo algu, un — attiecīgā gadījumā — summas, kuras izriet no iepriekš izklāstītā punkta noteikumu piemērošanas ģimenes aizsardzībai, arestē apmērā, kāds noteikts iepriekš minētā likuma 607. panta 2. punktā.”

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Nekustamā īpašuma vai citu reģistrējamu īpašumu gadījumā tiesa drīkst pēc tās puses lūguma, kura pieprasa izpildi, izdot rīkojumu par preventīva aresta ieraksta veikšanu attiecīgajā publiskajā reģistrā (parasti īpašumu reģistrā, kurā reģistrē nekustamo īpašumu), lai garantētu turpmāku izpildi.

Citos gadījumos var noteikt šādus pasākumus:

skaidra nauda — konfiskācija;

norēķinu konti — saglabāšanas rīkojums bankai;

alga — aizturēšanas rīkojums maksātājam;

procenti, peļņa un ieņēmumi — maksātāja veikta atskaitīšana, tiesas uzraudzība pārvaldība vai iemaksāšana tiesai;

vērtspapīri un finanšu instrumenti — procentu atskaitīšana to gūšanas vietā, paziņojums biržas vai sekundārā tirgus regulatoram (ja vērtspapīri tiek kotēti publiskajā tirgū) un paziņojums emitētājamuzņēmumam;

cita kustama manta — konfiskācija.

Turklāt, lai nodrošinātu izpildi, visām personām un valsts un privātā sektora iestādēm ir jāsadarbjas izpildes pasākumu ietvaros (izsakot brīdinājumu par soda naudas piemērošanu vai pat sodu par necienīgu izturēšanos pret tiesu minētās prasības neizpildes gadījumā). Tas nozīmē, ka viņiem ir jānodrošina visa pieprasītā informācija vai jāveic konkrētie garantijas pasākumi, un viņiem bez ierobežojuma jānodod tiesai visi viņu rīcībā esošie dokumenti un dati, izņemot ierobežojumus, kas izriet no pamattiesībām, vai ierobežojumus, kuri noteiktos gadījumos ir nepārprotami noteikti tiesību aktos.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildes pasākumiem nav noteikta termiņa, tie ir spēkā līdz brīdim, kad izpilde ir pabeigta. Attiecībā uz šiem pasākumiem puse, kuras labā veicama izpilde, iesniedz pieteikumu attiecīgajai izpildei katrā gadījumā. Piemēram, tiek pieprasīta izsoles organizēšana, ja ir arestēta kustama vai nekustama manta. Puse, kuras labā tiek veikta izpilde, saņem maksājumu no izsolē iegūtajiem naudas līdzekļiem. Citos gadījumos, piemēram, kad rīkojumā ir noteikta īpašuma nodošana pusei, kuras labā tiek veikta izpilde (piemēram, izlikšana tādēļ, ka nav samaksāta īres maksa), izpildes pasākumu ietvaros īpašums tiek atgriezts pusei, kuras labā notiek izpilde, tiklīdz līgumu pārkāpušais rīnieks ir izlikts no īpašuma.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Tomēr spriedumā pasludinātais parādnieks drīkst iebilst, tiklīdz tiek paziņots par izpildi. Šādā gadījumā tiek īstenota iepriekš minētā iebildumu procedūra. Iebildumam var būt materiāltiesisks pamatojums vai to pamato ar procesuālām nepilnībām. Iebilduma pamatojums var mainīties atkarībā no izpildāmā izpildu dokumenta (kā noteikts Civilprocesa kodeksa 556. pantā un turpmākajos pantos atkarībā no tā, vai tas ir tiesneša vai tiesas sekretāra izdots procesuāls nolēmums, arbitrāžas lēmums vai mediācijas līgums; maksimālās soda naudas izpildu dokumenti, kas izdoti kriminālprocesa ietvaros saistībā ar ceļu satiksmes negadījumiem; Civilprocesa kodeksa 517. panta 4., 5., 6. un 7. punktā norādītie izpildu dokumenti, kā arī citi izpildāmi dokumenti saskaņā ar 517. panta 2. punkta 9. apakšpunktu. Iebildumus, kas tiek pamatoti ar pārmērīgu prasījumu vai procesuālām nepilnībām, attiecīgi regulē Civilprocesa kodeksa 558. un 559. pants). Jāņem vērā, ka tiesa pati var būt iepriekš izvīzījusi kādu no šiem pamatojumiem (ja tiesa uzskata, ka kāda no izpildu dokumentā, kurš sastāv no apliecinātiem publiskiem dokumentiem, instrumentiem vai sertifikātiem, ietvertajām klauzulām varētu būt negodīga, tai ir pienākums rīkoties *ex officio*, uzklautot puses attiecīgajā jautājumā un pēc tam pieņemot nolēmumu). Puses drīkst pārsūdzēt pirmās instances tiesas izdotu rīkojumu, atbildot uz iebilduma pamatojumu. Pārsūdzību izskata attiecīgā provinces tiesa.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Tādējādi izpildes pasākumam, pamatojoties uz tiesas spriedumu vai lēmumu, tiesas sekretāra lēmumu, ar ko apstiprina likumisku izlīgumu vai tiesvedības laikā panāktu vienošanos, vai arbitrāžas lēmumu vai starpniecības līgumu, iestājas nolīgums, ja atbilstošais izpildes pieteikums netiek reģistrēts piecu gadu laikā no brīža, kad spriedums vai lēmums kļūst galīgs (Civilprocesa kodeksa 518. pants).

Tāpat arī ir nogaidīšanas periods, pirms tiek iesākta procesuālo lēmumu (ko veic tiesnesis vai tiesas sekretārs), arbitrāžas lēmumu vai mediācijas līgumu izpilde. Šis periods ir paredzēts tam, lai dotu spriedumā pasludinātajam parādniekam laiku brīvprātīgi izpildīt rīkojumu, tādējādi ļaujot personai, kuras prasība ir apmierināta, neiesniegt izpildes pieteikumu. Tāpat netiek dots nekāds rīkojums par procesuālo vai arbitrāžas lēmumu vai mediācijas līgumu izpildi 20 dienu laikā pēc datuma, kurā spriedums kļūst galīgs vai kurā spriedumā pasludinātajam parādniekam tika paziņots lēmums par vienošanās apstiprinājumu vai parakstīšanu (Civilprocesa kodeksa 548. pants). Galu galā šis nogaidīšanas periods ir paredzēts tam, lai mudinātu spriedumā pasludināto parādnieku brīvprātīgi izpildīt lēmumu.

Kā izklāstīts iepriekšminētajā 4.1. punktā, lai aizsargātu parādnieku, Civilprocesa kodeksā ir noteikta manta, pret kuru nevar vērst piedziņu, kā arī kvantitatīvi ierobežojumi, kas ir proporcionāli algām, atalgojumam, atlīdzībai vai pensijām, pret ko vērstā piedziņa.

Īpašumu izsolēs pārdošanai vairāksolītājam jānotiek par minimālajām summām, kas ir proporcionālas īpašuma novērtētajai vērtībai vai parāda summai. Šie parādnieku aizsargājošie ierobežojumi ir augstāki, ja tiek izsolīta parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta (Civilprocesa likuma 670. un 671. pants).

Civilprocesa kodeksā ir arī noteikts, ka parasti nedrīkst piedzīt procentus no parāda pamatsummas un procesuālās izmaksas par summu, kas pārsniedz 30 % no pamatsummas (Civilprocesa kodeksa 575. pants).

Ja izpilde tiek vērstā pret pastāvīgo dzīvesvietu, no spriedumā pasludinātā parādnieka nedrīkst piedzīt izmaksas, kas pārsniedz 5 % no summas, kura ir noteikta izpildes pieteikumā (Civilprocesa kodeksa 575. pants).

Pārdodot iekļāto īpašumu un attiecībā uz parādniekiem, kuri atrodas neaizsargātā sociālā un finansiālā situācijā, izlikšana no pastāvīgās dzīvesvietas tiek atlikta uz laiku (Civilprocesa kodeksa 441. pants).

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma (*Ley Concursal*) 55.–57. pantu atsevišķus izpildes rīkojumus nevar īstenot pēc bankrota izsludināšanas, jo bankrota tiesvedības tiesnesim ir ekskluzīva kompetence attiecībā uz izpildi, kas vērsta pret maksātnespējīgo pusi; mērķis ir izvairīties no tā, ka dažiem kreditoriem tiek dota priekšroka salīdzinājumā ar citiem.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes Tava Eiropa.

Mēs labprāt uzzinātu jūsu atsauksmes par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 18/08/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Francija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde (nozīmē piespiedu izpildi, jo, parādniekam brīvprātīgi pildot pienākumus, nav nepieciešams uzsākt tiesvedību) ietver visas procedūras, kas ļauj panākt, ka parādnieks piespiedu kārtā veic savus pienākumus saskaņā ar izpildu dokumentu. Izpildu dokumenti ir galvenokārt spriedumi (pieņemusi Francijas vai citas valsts tiesa) un notariāli akti, kas atzīti par izpildāmiem (sk. 2. punktu tālāk tekstā). Francijas tiesību akti paredz, ka šie dokumenti var parādniekam uzlikt trīs veidu pienākumus — maksāt, veikt darbības vai atturēties veikt darbības, kā arī dot vai atgriezt kaut ko.

Piespiedu izpildes tiesības attiecas tikai uz parādnieka aktīviem — piespiedu izpilde pret personām neeksistē. Tas nozīmē, piemēram, ka parādniekiem nevar piemērot cietumsodu tikai tāpēc, ka viņi nav atmaksājuši parādu. Taču atteikšanās ievērot noteiktus pienākumus (uzturēšanas pienākumus) ir krimināli sodāma, un tas nozīmē, ka pret parādnieku var celt apsūdzību un piemērot brīvības atņemšanas sodu. Tas attiecas arī uz parādnieka īstenotu krāpniecisku maksātnespējas organizēšanu.

Pienākumi maksāt ir izpildāmi, uzliekot arestu parādniekam piederošām naudas summām, kustamam īpašumam vai nekustamam īpašumam. Ja aresta uzlikšana ir saistīta ar naudas summu, arestētā summa tiek nodota kreditoram (piemēram, aresta uzlikšana bankas kontam). Ja aresta uzlikšana ir saistīta ar parādniekam piederošu kustamu vai nekustamu īpašumu, aresta uzlikšanas rezultāts ir aktīva piespiedu pārdošana, un ienākumi no pārdošanas līdz tādām apmēram, kas atbilst prasībai, tiek nodoti kreditoram.

Pienākumi dot vai atgriezt atšķiras atkarībā no aktīva veida. Kustamā īpašuma gadījumā aktīvs tiek apķīlāts, uzliekot tam arestu, lai to atgrieztu likumīgajam īpašniekam. Nekustamā īpašuma gadījumā īpašnieks atgūst īpašuma valdījumu, izliekot otru pusi no īpašuma.

Tā kā ir aizliegts fiziski piespiest personu izpildīt pienākumu veikt darbības vai atturēties veikt darbības, tiesa mudina parādnieku veikt attiecīgos pienākumus, piemērojot tiesas spriedumu, ar kuru uzlikt naudas sodu. Naudas soda apmērs atbilst naudas summai, kas parādniekam jāmaksā, ja viņš neveic savus pienākumus. Maksājamo summu aprēķina proporcionāli periodam, kurā pienākums nav pildīts (ja pienākums ir veikt darbības), vai atbilstīgi pienākuma pārkāpumu skaitam, ja pienākums ir atturēties veikt darbības. Tā kā pienākumi maksāt, dot vai atgriezt tiek interpretēti arī kā pienākumi veikt darbības, papildus citiem piespiedu izpildes pasākumiem var tikt piemērots arī naudas sods.

Jāņem vērā arī tas, ka būtībā tikai attiecībā uz pienākumiem, kas noteikti izpildu dokumentā, var īstenot piespiedu izpildes pasākumus.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesu izpildītāji principā ir vienīgie, kuri veic piespiedu izpildi. Tiesu izpildītāji ir valsts un ministrijas ierēdņi, ko ieceļ tieslietu ministrs, kurš pārbauda, vai tiesu izpildītāji pilda savus pienākumus saskaņā ar stingriem ētikas noteikumiem. Tiesu izpildītāji par sniegtajiem pakalpojumiem saņem atlīdzību (sk. 3. punktu tālāk tekstā). Kreditors sedz piespiedu izpildes pasākumu izmaksas, un parādnieks tās kreditoram pēc tam atlīdzina.

Ja prasības pieteikums tiek iesniegts tiesā, kompetentais tiesnesis būtībā ir izpildes tiesnesis, kurš ir specializējies tiesas tiesnesis (*tribunal judiciaire*).

Visbeidzot, lai gan aizsardzības pasākumus galvenokārt atļauj veikt izpildes tiesnesis, izņēmuma gadījumos šādus pasākumus var atļaut veikt arī Komerclietu tiesas (*tribunal de commerce*) priekšsēdētājs, ja to mērķis ir aizsargāt prasību Komerclietu tiesas jurisdikcijā.

Lai pieprasītu tiesu izpildītājam (*commissaire de justice*; agrāk — *huissier de justice*) uzsākt piespiedu izpildes pasākumus, advokāta klātbūtne nav nepieciešama.

Advokāta klātbūtne procedūrā ir obligāta, ja tiek uzlikts arests nekustamajam īpašumam. Izņēmuma gadījumos parādnieks bez advokāta klātbūtnes var pieprasīt izpildes tiesnesim atļauju personiski pārdot savu īpašumu.

Citās procedūrās advokāta klātbūtne ir obligāta, ja vien apstrīdētais izpildes pasākums neattiecas uz prasījumu, kura summa ir mazāka par 10 000 EUR.

Pēdējā minētajā gadījumā puses var ierasties tiesā personiski vai tām var palīdzēt vai tās var pārstāvēt advokāts, laulātais, kopdzīves partneris, persona, ar kuru pusei ir civilo partnerattiecību vienošanās, puses tiešie radnieki, sānu līnijas radnieki līdz trešajai pakāpei ieskaitot vai personas, kuras puse nodarbina vai kuras ir tieši saistītas ar puses uzņēmumu.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Francijā atzīti izpildu dokumenti ir uzskaitīti Civilprocesa izpildes kodeksa (*Code des procédures civiles d'exécution*) L. 111-3. pantā. Tie ir šādi: juridiski saistoši lēmumi, kurus izdod parastās tiesas vai administratīvās tiesas, un lēmumi, kurus šīs tiesas pasludinājušas par izpildāmiem; ārvalstu pasākumi un spriedumi un šķīrējtiesas lēmumi, kas pasludināti par izpildāmiem ar lēmumu, kuram nevar piemērot pārsūdzību, kas aptur izpildi, neskarot Eiropas Savienības tiesību aktu noteikumus;

Vienotās patentu tiesas pieņemtie spriedumi;

izraksti no oficiāliem samierināšanas ziņojumiem, kurus parakstījis tiesnesis un puses;

notariālie akti, kuros iekļauta klauzula, ar kuru dota atļauja īstenot piespiedu izpildi;

privāti dokumenti, ar ko abi laulātie, savstarpēji vienojoties, piekrīt laulības šķiršanai, ko paraksta advokāti un kas tiek iekļauti notāra lietā Civilkodeksa (*Code civil*) 229-1. pantā noteiktajā kārtībā;

dokumenti, kurus izsniedz tiesu izpildītāji čeka neapmaksāšanas gadījumā vai gadījumā, kad starp kreditoru un parādnieku noslēgta vienošanās saskaņā ar Civilprocesa izpildes kodeksa L. 125-1. panta noteikumiem;

dokumenti, kurus izsniedz juridiskas personas, kas dibinātas saskaņā ar publiskajām tiesībām un aprakstītas likumā, vai lēmumi, kuriem saskaņā ar likumu ir tāds pats spēks kā spriedumam;

darījumi un dokumenti, kuros fiksēta vienošanās, kas panākta mediācijas, samierināšanas vai līdzdalības procedūrā, ja tos paraksta katras puses advokāti un apstiprina kompetentās tiesas kanceleja.

Parasto tiesu spriedumi ir izpildāmi un tādējādi var būt pamats piespiedu izpildes pasākumu uzsākšanai, ja pret tiem netiek vērstas izpildes apturēšanas darbības, piemēram, pārsūdzība vai iebildumi, ja pagaidu izpilde ir obligāta (kas principā attiecas uz pirmās instances nolēmumiem) vai ja tiesnesis ir pieprasījis sava sprieduma pagaidu izpildi. Administratīvo tiesu spriedumi ir izpildāmi arī tad, ja tos var pārsūdzēt.

Atļautie piespiedu izpildes pasākumi

Ja personai ir izpildu dokuments, tā bez tiesneša iepriekšējas atļaujas var uzsākt visus piespiedu izpildes pasākumus, ko paredz Civilprocesa izpildes kodekss. Izņēmuma kārtā divas piespiedu izpildes procedūras var uzsākt tikai ar tiesneša iepriekšēju atļauju, un tās ir:

nopelnīto ienākumu ieturēšana, ko atļauj parādnieka vai personas, kurai izsniegta tiesas pavēle par aresta uzlikšanu viņa rīcībā esošajiem aktīviem, dzīvesvietas izpildes tiesa, ja parādnieks dzīvo ārzemēs vai tam nav pastāvīgas dzīvesvietas;

aresta uzlikšana nekustamajam īpašumam, ko veic tiesa, kurai ir jurisdikcija īpašuma atrašanās vietā.

Turklāt aresta uzlikšanai dzīvesvietai par summu, kas nepārsniedz 535 EUR, arī ir nepieciešama iepriekšēja izpildes tiesneša atļauja.

Civilprocesa izpildes kodeksā paredzētie piespiedu izpildes pasākumi ir dažādi un atšķiras atkarībā no attiecīgo aktīvu veida (nekustamais īpašums, kustamais īpašums, nauda u. c., sk.4.2. punktu tālāk tekstā). Katrā ziņā izpildes pasākumi ir jāierobežo tiktāl, ciktāl tie nepieciešami, lai piedzītu prasījumu, un šo pasākumu izvēli nedrīkst izmantot ļaunprātīgi.

Atkāpjoties no principa, ka piespiedu izpildes pasākumus var uzsākt, tikai pamatojoties uz izpildu dokumentu, pirms izpildu dokumenta izdošanas var piemērot aizsardzības pasākumus. Tie nodrošina iespēju kreditoram aizsargāt savas tiesības līdz izpildu dokumenta izdošanai.

Aizsardzības pasākumi ir arests un tiesas noteikts apgrūtinājums. Šādus pasākumus atļauj veikt tiesnesis, ja pieteikuma iesniedzēja prasības pieteikums pēc būtības ir pamatots un pieteikuma iesniedzējs pierāda apstākļus, kas var apdraudēt parāda atgūšanu. Ja kreditoram ir izdots spriedums, kas vēl nav izpildāms, tiesneša iepriekšēja atļauja nav nepieciešama. Katrā ziņā saskaņā ar šiem nosacījumiem veiktie pasākumi zaudē spēku, ja tiesu izpildītājs neinformē par tiem parādnieku ļoti savlaicīgi un ja kreditors nav uzsācis tiesvedību lietā, lai saņemtu tiesas nolēmumu, kas apstiprina prasību.

Piespiedu izpildes pasākumu veikšanas laiks

Piespiedu izpildes pasākumus var veikt tikai laikā no plkst. 6.00 līdz 21.00. Šādus pasākumus aizliegts veikt svētdienās un valsts svētku dienās, izņemot gadījumus, kad saņemta izpildes tiesneša iepriekšēja atļauja.

Piespiedu izpildes pasākumu izmaksas

Tiesu izpildītāji par sniegtajiem pakalpojumiem saņem atlīdzību. Kreditors sedz piespiedu izpildes pasākumu izmaksas, un parādnieks tās kreditoram pēc tam atlīdzina papildus parādam. Kreditors tomēr sedz daļu šo izmaksu.

Tiesu izpildītāju atlīdzību reglamentē 2016. gada 26. februāra Dekrēts Nr. 2016-230 un 2016. gada 26. februāra rīkojums, ar ko nosaka maksu par katru izpildes pasākumu. Atlīdzība galvenokārt ietver:

fiksētu maksu par katru pasākumu, kas ir rīkojumā noteikts fiksētas likmes maksājums; pamatojoties uz prasības apmēru šo fiksēto maksu reizina ar koeficientu 0,5 (prasībām, kuras pārsniedz 128 EUR), ar koeficientu 1 (prasības apmērs ir no 128 līdz 1280 EUR) vai ar koeficientu 2 (prasības apmērs pārsniedz 1280 EUR);

maksu par procedūras uzsākšanu, ko katram izpildu dokumentam var piemērot tikai vienu reizi, un tā ir 4,29 EUR, ja prasība nepārsniedz 76 EUR; ja prasība pārsniedz šo summu, maksa ir proporcionāla prasības apmēram, taču nepārsniedz 268,13 EUR;

parāda atgūšanas un iekasēšanas maksu – tā ir proporcionāla un mainīga maksa, ko tiesu izpildītājs piemēro tikai tad, kad ir pilnībā vai daļēji atguvis vai iekasējis prasību; katrā ziņā daļu šīs maksas sedz kreditors (Komerclikuma (*Code de commerce*) A. 444-32 pants);

lietu pārvaldības maksu – tiesu izpildītājs piemēro maksu 6,37 EUR apmērā par katru parādnieka veikto maksājumu, izņemot parāda atlikumu, kuram tiesu izpildītājs nav tiesīgs piemērot šo maksu; šīs maksas kopsumma vienā lietā nedrīkst pārsniegt 32,74 EUR;

ceļa izdevumus 7,67 EUR apmērā (8,80 EUR, ja saziņa notikusi, izmantojot tikai elektroniskos līdzekļus);

PVN (20 %);

atsevišķos izņēmuma gadījumos – vienotas likmes nodokli 14,89 EUR apmērā (2017. gada 1. janvārī), ko tiesu izpildītāji maksā valstij;

pasta izdevumus, kas saistīti ar obligāto procesuālo formalitāšu korespondences sūtīšanu;

izmaksas, kas saistītas ar atslēdznieku pakalpojumiem, mantu izvešanu, garāžas izmaksas un mēbeļu uzglabāšanas izmaksas (saskaņā ar rēķinu).

Piemēram, par 10 000 EUR prasības piedziņu izmaksas atsevišķiem izpildes pasākumiem ir šādas:

preventīva aresta uzlikšana bankas kontam – 129,64 EUR, ieskaitot nodokļus (fiksēta maksa, ceļa izdevumi un vienotas likmes nodoklis);

aresta uzlikšana kustamam īpašumam vai tā pārdošana – 114,21 EUR, ieskaitot nodokļus (fiksēta maksa, ceļa izdevumi un vienotas likmes nodoklis);

aresta uzlikšana transportlīdzeklim pēc deklarētās prefektūras – 124,50 EUR, ieskaitot nodokļus (fiksēta maksa, ceļa izdevumi un vienotas likmes nodoklis);

formāls paziņojums, kas izsniegts par aresta uzlikšanu nekustamam īpašumam, – 178,55 EUR, ieskaitot nodokļus (fiksēta maksa, ceļa izdevumi un vienotas likmes nodoklis).

Papildus šīm fiksētajām maksām ir proporcionālas maksas, kas visai prasībai ir 707,52 EUR, ieskaitot nodokļus, no kuriem 118,46 EUR maksā parādnieks un 589,06 EUR maksā kreditors.

3.2 Galvenie noteikumi

Būtībā, lai īstenotu piespiedu izpildes pasākumus, kuru pamatā ir izpildu dokuments, tiesas rīkojums nav nepieciešams (sk. 3.1. punktu iepriekš tekstā).

Kreditori, kuriem nav izpildu dokumenta, var uzsākt aizsardzības pasākumus, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi (sk. 3.1. punktu iepriekš tekstā).

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Būtībā piespiedu izpildes pasākumus var vērst pret visiem parādniekam piederošajiem aktīviem.

Taču likums paredz izņēmumus, nosakot konkrētus aktīvus, kuriem arestu uzlikt nevar. Tas jo īpaši attiecas uz:

naudas summām, kas nepieciešamas uzturēšanai, tādēļ, piemēram, nevar uzlikt arestu visiem personas nopelnītajiem ienākumiem, jo šai personai ir jāpatur summa, kas ir pietiekama tās ikdienas vajadzību nodrošināšanai; šo summu nosaka katru gadu, un, to nosakot, tiek ņemti vērā nopelnītie ienākumi un apgādājamo skaits;

kustamai mantai, kas nepieciešama parādnieka ikdienas dzīvei; būtībā šādai mantai var uzlikt arestu tikai, lai panāktu, ka tiek samaksāta par to prasītā cena, vai ja šādai mantai ir būtiska vērtība; šādas mantas uzskaitījums ir iekļauts Civilprocesa izpildes kodeksa R. 112-2. pantā; piemēram, nevar uzlikt arestu parādnieka gultai vai galdam, izņemot, ja aresta iemesls ir tas, ka nav samaksāta šo priekšmetu iegādes cena, vai ja tie ir augstvērtīgi priekšmeti; aktīviem, kas nepieciešami personām ar invaliditāti vai paredzēti slimu personu aprūpei; piemēram, nevar uzlikt arestu personas ar invaliditāti ratingkrēslam. Atsevišķos gadījumos arī viena īpašnieka uzņēmumi var izmantot īpašu aizsardzību, kas piemērojama visiem vai daļai to aktīvu.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Piespiedu izpildes pasākumus attiecībā uz kustamu manu un naudas parādiem veic vairākos posmos. Vispirms tiesu izpildītājs uzlikt arestu. Aresta uzlikšana nozīmē to, ka īpašumu nevar atsavināt. Tas aizliedz parādniekam realizēt kustamo īpašumu, kuram uzlikts arests. Ja parādnieks neievēro šo pienākumu paturēt īpašumu, tiek uzskatīts, ka viņš izdara noziedzīgu nodarījumu. Naudas summas, kurām uzlikts arests, ir bloķētas parādnieka kontā. Tiesu izpildītājs informē parādnieku par uzlikto arestu. Ja parādnieks neapstrīd aresta uzlikšanu, iesniedzot lietu izskatīšanai izpildes tiesnesim, tiesu izpildītājs var apķīlāt kustamo īpašumu, lai to pārdotu publiskā izsolē, vai pieprasīt nodot apķīlātās summas. Ja parādnieks apstrīd aresta uzlikšanu, izpildes tiesnesis vai nu atļauj veikt piespiedu izpildes pasākumu, vai arī aptur to, ja tas nav veikts likumīgi.

Piespiedu izpildes pasākums attiecībā uz ēkām ir aresta uzlikšanas procedūra nekustamajam īpašumam. Vispirms tiesu izpildītājs sniedz parādniekam formālu paziņojumu par aresta uzlikšanu, un tas nozīmē, ka īpašumu nevar atsavināt. Pēc tam kreditors iesniedz lietu izskatīšanai izpildes tiesnesim, un tas lem par lietas virzību. Ja parādnieks to pieprasa un pats var pārdot īpašumu, tiesnesis lietā nosaka personisku pārdošanu, kā arī nosaka termiņu pārdošanas darījuma pabeigšanai. Ja personiska pārdošana nav iespējama vai darījums nav izdevies, tiesnesis uzdod pārdot īpašumu publiskā izsolē. Publiskā izsole notiek, klātesot tiesnesim, tiesas sēdes laikā.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildu dokumentus pēc būtības var izpildīt 10 gadu laikā (Civilprocesa izpildes kodeksa L. 111-4. pants). Šo periodu sāk skaitīt, uzsākot piespiedu izpildes pasākumu, pamatojoties uz attiecīgo dokumentu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Šis jautājums attiecas tikai uz:

aresta uzlikšanu, ja kreditoram vēl nav izpildu dokumenta;

rīkojumiem par konkrēta kustamā īpašuma izsniegšanu vai atgriešanu, ja personai, kas pieprasa īpašuma izsniegšanu vai atgriešanu, vēl nav izpildu dokumenta;

atalgojuma apķīlāšanu;

aresta uzlikšanu nekustamajam īpašumam.

Minētās procedūras ir vienģie piespiedu izpildes pasākumi, ko atļauj izpildes tiesnesis. Tiesneša spriedumu var pārsūdzēt vai arī atkarībā no prasības apmēra var iesniegt pārsūdzību Kasācijas tiesā (*Cour de cassation*).

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Izpildu dokumentus pēc būtības var izpildīt 10 gadu laikā (Civilprocesa izpildes kodeksa L. 111-4. pants). Šo periodu sāk skaitīt, uzsākot piespiedu izpildes pasākumu, pamatojoties uz attiecīgo dokumentu.

Piespiedu izpildes pasākumus var veikt tikai laikā no plkst. 6.00 līdz 21.00. Šādus pasākumus aizliegts veikt svētdienās un valsts svētku dienās, izņemot gadījumus, kad saņemta izpildes tiesneša iepriekšēja atļauja.

Turklāt izpildes pasākumi ir jāierobežo tiktāl, ciktāl tie nepieciešami, lai piedzītu prasījumu, un šo pasākumu izvēli nedrīkst izmantot ļaunprātīgi.

Atsevišķiem aktīviem arestu uzlikt nevar (sk. 4.1. punktu iepriekš tekstā), un, lai uzliktu arestu īpašumam, kurā parādnieks dzīvo, vai lai pārdotu šādu īpašumu, ja izpildes pasākums tiek veikts, lai piedzītu prasību, kas nav saistīta ar uzturēties un nepārsniedz 535 EUR, ir jāsaņem iepriekšēja atļauja (Civilprocesa izpildes kodeksa L. 221-2. un R. 221-2. pants)

Visbeidzot, ja parādniekam ir imunitāte pret izpildes pasākumiem, pret viņa aktīviem, uz kuriem attiecas imunitāte, piespiedu izpildes pasākumu vērst nevar. Lai varētu veikt piespiedu izpildes pasākumu attiecībā pret šādai personai piederošu aktīvu, pamatojoties uz to, ka personai nav imunitātes pret izpildi, ir jāsaņem tiesneša iepriekšēja atļauja (Civilprocesa izpildes kodeksa L. 111-1. līdz L. 111-3. pants un R. 111-1. līdz R. 111-5. pants).

Saistītās saites

[Legifrance](#)

[Le site de la Chambre Nationale des Huissiers de Justice \(Tiesu izpildītāju palātas tīmekļa vietne\)](#)

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 22/08/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Horvātija

1 Ko civilīlētās un kriminālīlētās izprot ar sprieduma izpildi?

Horvātijas Republikā izpildes procesu reglamentē Izpildes likuma (*Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis), Nr. 112 /12, 25/13, 93/14, 55/16 un 73/17; turpmāk "IL") noteikumi. Minētais likums reglamentē procedūru, saskaņā ar kuru tiesas un notāri veic prasījumu piespiedu piedziņu, pamatojoties uz izpildu dokumentiem un publiskiem aktiem (izpildes process), ja vien īpašs likums nenosaka citādi.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesas izpildes procesu vada, pamatojoties uz izpildu dokumentiem, savukārt notāri izpildes procesu vada, pamatojoties uz publiskiem aktiem.

Izpildu dokuments ir definēts IL 23. pantā, savukārt publiski akti ir definēti IL 31. pantā.

Arī Finanšu aģentūra (*Financijska agencija*) (turpmāk "Aģentūra") ir daļa no izpildes procesa; Aģentūra ir juridiska persona, kas veic izpildi saskaņā ar IL noteikumiem un tiesību aktiem, kas reglamentē izpildi attiecībā uz līdzekļiem, kā arī darba devējiem, Horvātijas Pensiju apdrošināšanas institūtu (*Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*) un citām iestādēm, kas paredzētas tiesību aktos.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Tiesas vada izpildes procesu, pamatojoties uz izpildu dokumentiem, kas saskaņā ar IL ir šādi:

- 1) izpildāmi tiesas nolēmumi un izlīgumi;
- 2) izpildāmi izlīgumi, kas minēti Civilprocesa likuma 186.a pantā;
- 3) izpildāmi šķīrējtiesas nolēmumi;
- 4) izpildāmi lēmumi, kas pieņemti administratīvā procesā, un izpildāmi izlīgumi, kas panākti administratīvā procesā, ja tas ir saistīts ar finansiālu saistību izpildi, ja vien tiesību akti neparedz citādi;
- 5) notariāli izpildes lēmumi un notariālas izpildes klauzulas;
- 6) izlīgumi, kas panākti procedūrās, kuras notiek goda tiesu (*sudovi časti*) palātās Horvātijas Republikā, un izlīgumi, kas panākti mediācijas procedūrās saskaņā ar to tiesību aktu noteikumiem, kuri reglamentē mediācijas procedūras;
- 7) citi dokumenti, kas tiesību aktos noteikti kā izpildāmi.

Izpildu dokumenti ir piemēroti izpildei, ja tajos ir norādīts kreditors un parādnieks, kā arī finansiālo saistību priekšmets, veids, apjoms un izpildes termiņš.

Ja izpildu dokuments ir lēmums, kurā noteikta parāda piedziņa ar maksājumu vai veicot darbību, tajā jābūt arī norādītam brīvprātīgas izpildes termiņam; ja brīvprātīgas izpildes termiņš nav norādīts, tad tiesa to nosaka izpildrakstā.

3.1 Procesuālā kārtība

Kreditors ierosina izpildes procesu uz izpildu dokumenta pamata, iesniedzot tiesā pieteikumu par izpildi. Izpildes prasību kreditors var iesniegt personīgi kā tiesvedības puse vai ar pārstāvja starpniecību. Izpildes prasību var ierosināt *ex officio*, ja to īpaši nosaka tiesību akti.

Municipālajām tiesām ir prasības priekšmeta jurisdikcija izpildes procesos, ja vien tiesību akti neparedz citādi. Izpilde notiek atbilstoši izpildrakstā noteiktajiem ierobežojumiem.

Izpildrakstā jābūt norādītam izpildu dokumentam, t. i., publiskajam aktam, uz kura pamata notiek izpilde, kreditoram un pusei, pret kuru tiek vērstā izpilde (parādniekam), prasījumam, kas tiek izpildīts, izpildes līdzekļiem un priekšmetam, kā arī citai informācijai, kas vajadzīga izpildes veikšanai.

3.2 Galvenie noteikumi

Pieteikumā par izpildi jābūt ietvertai izpildes prasībai, kurā norādīts izpildu dokuments vai publiskais akts, uz kura pamata izpilde tiek prasīta, kreditors un parādnieks, kreditora un parādnieka personas identifikācijas numurs, prasījumam, kura izpilde tiek prasīta, izpildes veikšanai vajadzīgie līdzekļi un (vajadzības gadījumā) izpildes priekšmets. Pieteikumā jābūt ietvertai citai noteiktai informācijai, kas vajadzīga izpildes veikšanai.

Pieteikumā par izpildi, kura pamatā ir publisks akts, jāietver:

- 1) prasība tiesai izdot rīkojumu parādniekam apmierināt prasījumu un visas ar to saistītās izmaksas astoņu dienu laikā, bet tādu strīdu gadījumā, kas saistīti ar pārvedu vekseļiem un čekiem, trīs dienu laikā;
- 2) izpildāmais pieteikums.

Tādējādi galvenie nosacījumi, kam jābūt izpildītiem attiecībā uz izpildes rīkojumu, ir izpildu dokuments vai publisks akts, uz kura pamata tiek izdots rīkojums par izpildi, un izpildāms pieteikums.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Izpildes priekšmets ir priekšmeti un tiesības, uz kurām saskaņā ar tiesību aktiem var attiecināt izpildi, lai panāktu prasījuma piedziņu. Izpildi veic, lai apmierinātu kreditora prasījumu par izpildes priekšmetiem, kas ir parādnieka īpašuma sastāvdaļa.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildi var attiecināt uz parādnieka aktīviem (naudu, nekustamo īpašumu, kustamo īpašumu, vērtspapīriem un līdzdalības procentiem) vai konkrētām nepatentētām pieteikuma iesniedzēja tiesībām (kustamā īpašuma nodošanu un piegādi, nekustamā īpašuma atbrīvošanu un nodošanu, atgriešanos darbā utt.). Procesā laikā pieteikuma iesniedzējs var izvēlēties, uz kādiem priekšmetiem viņš vēlas attiecināt izpildi.

Izpildi nevar attiecināt uz priekšmetiem, kas netiek tirgoti, kā arī citiem priekšmetiem, ja tas ir aizliegts ar īpašiem tiesību aktiem. Izpildi nevar attiecināt arī uz prasījumiem, kas pamatoti ar nodokļiem un citām nodevām.

Tāpat izpildi neattiecinā arī uz aizsardzībai paredzētām telpām, ieročiem un aprīkojumu, kā arī telpām, kas paredzētas vietējo un reģionālo valdību un tiesu iestāžu darbam.

To, vai uz konkrētu priekšmetu vai tiesībām var attiecināt izpildi, t. i., vai priekšmeta vai tiesību izpilde ir ierobežota, izvērtē, ņemot vērā apstākļus, kādi pastāvējuši izpildes pieteikuma iesniegšanas brīdī, izņemot, ja IL ir skaidri paredzēts citādi.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Izpildes pasākumu būtiskākās sekas ir tas, ka tiek ierobežotas parādnieka tiesības rīkoties ar saviem aktīviem.

Izpildes procesos, kas attiecas uz nekustamo īpašumu vai kustamo īpašumu, šāds īpašums tiek pārdots, lai ar summu, kas iegūta pārdošanā, segtu kreditora prasījumu.

Izpildes procesos, kas attiecas uz finanšu prasījumiem, notiek naudas prasījuma konfiskācija un nodošana kreditoram tādā apjomā, kas nepārsniedz prasījuma apmierināšanai vajadzīgo summu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildes pasākumi ir spēkā līdz izpildes procesa izbeigšanai, proti, brīdim, kad kreditora prasījums ir pilnībā apmierināts vai kad kreditors atsauc savu izpildes pieteikumu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Parādniekam ir tiesības:

iesniegt apelāciju pret izdotu izpildrakstu vai

pārsūdzēt notāra lēmumu, kas izdots, pamatojoties uz publisku aktu.

Savlaicīgas un pieņemamas apelācijas iesniegšana pret izpildrakstu, kas izdots, pamatojoties uz izpildu dokumentu, neaptur izpildes procesu.

Ar savlaicīgi iesniegtu un pieņemamu sūdzību pret notāra lēmumu, kas izdots, pamatojoties uz publisku aktu (kurš iesniegts notāram, bet par ko spriedusi tiesa), process tiek pārvirzīts uz standarta tiesvedību (*klasična parnica*), kura turpinās tiesā un kurā pusēm — jau pieteikuma iesniedzējam (iepriekš kreditors) un atbildētājam (iepriekš parādnieks) — jāpamato savi argumenti, lai uzvarētu tiesvedībā. Ja ir izpildīti IL paredzētie priekšnosacījumi, parādniekam ir tiesības apturēt izpildes procesu.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Tiesa nosaka izpildi ar līdzekļiem un attiecībā uz priekšmetiem, kas norādīti izpildes pieteikumā. Ja ir ieteikti vairāki līdzekļi un priekšmeti, tiesa pēc parādnieka ieteikuma ierobežo izpildi līdz atsevišķiem līdzekļiem vai priekšmetiem, ja tos uzskata par pietiekamiem prasījuma apmierināšanai.

Viens no izpildes procesa pamatprincipiem nosaka, ka, īstenojot izpildes un nodrošinājuma procesu, tiesai ir pienākums ievērot parādnieka cieņu, nodrošinot, ka izpilde ir pēc iespējas labvēlīgāka.

Parādnieka aizsardzība tiek nodrošināta, izslēdzot un ierobežojot priekšmetus un līdzekļus, attiecībā uz kuriem — vai kurus izmantojot — izpildes procesā var panākt kreditora prasījuma piespiedu izpildi, sniedzot parādniekam noteiktas procesuālas un materiālas garantijas izpildes laikā un saistībā ar izpildi. Šāda aizsardzība izpaužas kā likumības principa atzīšana, nosakot, vai izpilde ir pieļaujama, nosakot izpildes priekšmetus un līdzekļus, kā arī procedūrā, ko izmanto kreditora prasījuma piespiedu izpildei.

Piemēro izpildes ierobežojumus nekustamajam īpašumam saistībā ar priekšmetiem, uz kuriem nevar attiecināt izpildi, kā to paredz IL 91. pants.

Piemēro izpildes ierobežojumus kustamam īpašumam saistībā ar priekšmetiem, uz kuriem nevar attiecināt izpildi, kā to paredz IL 135. pants.

Piemēro izpildes ierobežojumus naudas prasījumiem, ko paredz IL 173. pants, savukārt IL 172. pants nosaka, kuriem parādnieka ienākumiem nepiemēro izpildi.

IL 212. pantā ir paredzēti īpaši noteikumi par tādu finansiālu līdzekļu izpildi, uz kuriem neattiecinā izpildi vai kuru izpilde ir ierobežota, savukārt IL 241. un

242. pantā ir paredzēti īpaši noteikumi par izpildes izņēmumiem un ierobežojumiem juridiskām personām.

Parādnieku—fizisku personu aizsardzība naudas prasījumu izpildes procesā ir paredzēta IL 75. pantā, savukārt juridisku personu aizsardzība ir paredzēta IL 76. pantā.

IL noteikumi, kas nosaka izpildes ierobežojumus, t. i., izslēdz noteiktus priekšmetus no izpildes, paredz parādnieka aizsardzību izpildes procesā.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Lapa atjaunināta: 06/02/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Itālija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde ir tiesas spriedumu un citu izpildu dokumentu (parādsaistību dokumentu, publisku aktu (*atti publici*) un īpašiem pakalpojumiem publiskotu privātu aktu) piespiedu izpilde. Šajā posmā, kurā joprojām notiek tiesvedība, var iesaistīt likuma un kārtības spēkus, ja parādnieks brīvprātīgi nepilda savas saistības.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Kompetence veikt izpildi ir parastajām tiesām. Pieteikumu par izpildes atteikumu, kas minēts 47. panta 1. punktā Regulā (ES) Nr. 1215/2012 (regula "Brisele I" (pārstrādāta)), arī iesniedz parastajās tiesās.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Izpildes procesa uzsākšanai ir nepieciešams un pietiek ar izpildu dokumenta esamību. Parasti izpildu dokumenti ir paredzēti likumā saskaņā ar Civilprocesa likuma 474. pantu, un tiem ir divi veidi: tiesas dokumenti un ārpus tiesas dokumenti. Tiesas dokumenti ietver spriedumus, aktus un lēmumus, kurus tiesvedības laikā vai beigās izdod tiesa. Ārpus tiesas dokumenti ietver parādsaistību dokumentus, publiskus aktus un pušu patstāvīgi izveidotos privātus aktus.

3.1 Procesuālā kārtība

Izpilde sākas, kad parādniekam tiek izsniegts izpildu dokuments, kam saskaņā ar Civilprocesa likuma 475. pantu ir jābūt izpildāmai kopijai, un izpildes rīkojums (*precetto*), kas ir priekšraksts parādniekam izpildīt saistības termiņā, kas ir vismaz 10 dienas, un brīdinājums par to, ka saistību nepildīšanas rezultātā tiks piemērota piespiedu izpilde saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 480. pantu. Kodeksa 480. panta trešajā daļā ir noteikts, ka izpildrīkojumā kreditoram ir jānorāda adrese pašvaldībā, kurā atrodas tiesa, kurai ir jurisdikcija īstenot izpildi. Ja adrese netiek norādīta, izpildrīkojuma pārsūdzības tiek iesniegtas tiesā, kurā rīkojums izsniegts, un paziņojumi kreditoram tiek izsniegti tās pašas tiesas lietveža birojā. Kad šīs formalitātes ir nokārtotas, tiesu izpildītājs var sākt izpildes procesu ar aresta uzlikšanu, vispirms uzrādot iepriekš minētos nepieciešamos dokumentus. Aresta uzlikšana ir jāveic 90 dienu laikā no dienas, kad izpildrīkojums ir izsniegts, taču ne ātrāk kā pirms rīkojumā noteiktā termiņa; ja tas netiek izdarīts, izpildrīkojums zaudē spēku (481. pants). Šajā posmā ir nepieciešama juridiskā pārstāvība.

Aresta uzlikšana zaudē spēku, ja nodošana vai pārdošana netiek pieprasīta 45 dienu laikā pēc tās pabeigšanas.

Izpildes mērķis ir nodrošināt neizpildīto saistību piespiedu izpildi, izmantojot likuma un kārtības spēkus. To var izmantot gan finanšu parādiem, gan pienākumiem nodot kustamo īpašumu vai atbrīvot nekustamo īpašumu, gan "neaižvietojamiem" pozitīviem pienākumiem.

3.2 Galvenie noteikumi

Obligāts un pietiekams nosacījums izpildes uzsākšanai ir rīcībā esošs izpildu dokuments, kurā noteikta prasība, kas ir "noteikta, fiksēta un atmaksājama" (*certo, liquido ed esigibile*) (474. pants). "Noteiktības" pakāpe atšķiras atkarībā no dokumenta: lielāka noteiktība, protams, ir spriedumam pirmajā instancē (kas izpildāms pagaidu kārtībā) nekā parādsaistību dokumentam vai darījumiem, kas reģistrēti publiskos aktos vai publiskos privātos aktos.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Tiesa, kas īsteno izpildi, procedūras laikā veic dažāda veida pasākumus, parasti izdod rīkojumus (*ordinanze*). To amplitūda ir no pasākumiem, kas nepieciešami, lai paredzētu noteikumus atbilstīgai tiesvedības norisei, līdz pasākumiem, ar kuriem nodod labumu, piemēram, dekrēts (*decreto*), ar ko arestēto īpašumu nodod personai, kura to iegādājusies izsolē vai solījusi visvairāk.

4.1 Kāda veida mantā var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu atsavināšanu var piemērot šādiem aktīviem: a) kustamam īpašumam, b) nekustamam īpašumam, c) parādnieka prasījumiem un kustamam īpašumam, kas atrodas trešās personas telpās, d) kapitāla daļām uzņēmumos.

Izpildi var piemērot arī pienākumiem nodot kustamo īpašumu un atbrīvot nekustamo īpašumu, kā arī aizvietojamiem pozitīviem un negatīviem pienākumiem.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Izpilde naudas summu gadījumā, sākot ar aresta uzlikšanu, nozīmē, ka arestētā nauda nav pieejama parādniekam, attiecībā uz kuru ir izdots izpildes rīkojums. Tas nozīmē, ka visi darījumi ar šo naudu nav spēkā, un tos nevar izmantot, lai novērstu izpildi.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Šie pasākumi ir izpildes pasākumi ar mērķi apmierināt prasījumus, tādēļ tos nevar izmantot kā pierādījumus izmeklēšanā.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Saskaņā ar tiesību sistēmu parādniekam (un/vai trešajām personām, kurām piemēro izpildi) ir atļauts pārsūdzēt aktus un spriedumus, kas saistīti ar izpildes procedūram. Ir iespējams pārsūdzēt divu dažādu veidu spriedumus:

- izpildes pārsūdzība (*opposizione all'esecuzione*) (Civilprocesa kodeksa 615. un 616. pants), kurā tiek apstrīdētas tiesības īstenot izpildi (vai kreditora tiesības īstenot izpildi);

- izpildes aktu pārsūdzība (*opposizione agli atti esecutivi*) (Civilprocesa likuma 617. un 618. pants), kurā tiek apstrīdētas procesuālās kļūdas (t. i., ar izpildes procesu saistīto dokumentu likumība).

Izpildes vai izpildu aktu pārsūdzības, kas iesniegtas pirms piespiedu izpildes, tiek definētas kā izpildrīkojuma pārsūdzības (*preclto*), jo tās ir rezultāts dokumentam, ar ko tiek iepriekš paziņots par izpildi: pārsūdzība tiek vērsta pret izpildes rīkojumu, vēršoties tiesā, kurai ir jurisdikcija attiecīgajā lietā vai attiecībā uz prasījuma apmēru un vietu, ņemot vērā kodeksa vispārīgos nosacījumus.

Ja izpilde jau ir sākusies vai jau ir izsniegts aresta uzlikšanas rīkojums, izpildes vai izpildu dokumentu pārsūdzība tiek veikta, iesniedzot īpašu pārsūdzību tiesā, kas īsteno izpildi.

Trešās personas, kuras apgalvo, ka tām ir lietu tiesības attiecībā uz arestēto īpašumu, var iesniegt pārsūdzību tiesā, kas īsteno izpildi, kamēr īpašums nav pārdots vai nodots.

Šo jautājumu regulē noteikumi, kas izklāstīti Civilprocesa kodeksa 615., 616., 617., 618. un 619. pantā.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Papildus priekšmetiem, kas pasludināti par nearestējamiem saskaņā ar īpašām tiesību normām, arestu nedrīkst uzlikt šādiem priekšmetiem:

1) svētiem objektiem un priekšmetiem, ko izmanto reliģijas praktizēšanā;

2) laulību gredzeniem, apģērbam, mājsaimniecības veļai, gultām, ēdamgaldiem un krēsliem, skapjiem, kumodēm, ledusskapjiem, gāzes vai elektriskajām plītiem un krāsnīm, veļasmašīnām, mājsaimniecības un virtuves piederumiem un mēbelēm to glabāšanai tādā apmērā, kas nepieciešams parādnieka un viņa mājsaimniecības vajadzībām; to vidū nav mēbeles ar augstu vērtību (izņemot gultas), tostarp vērtīgi antīkie priekšmeti un priekšmeti ar pierādītu māksliniecisku vērtību;

3) pārtikai un degvielai, kas nepieciešama parādnieka un citu iepriekšējā punktā minētu personu iztikai vienam mēnesim;

Arestu nevar uzlikt arī mēbelēm (izņemot gultas) ar lielu finansiālu vērtību (tostarp vērtīgiem antīkiem priekšmetiem un priekšmetiem ar pierādītu māksliniecisku vērtību).

Nav iespējams uzlikt arestu ieročiem un citiem priekšmetiem, kas parādniekam ir jāpatur, lai pildītu civildienesta pienākumus, goda zīmēm, vēstulēm, dokumentiem un citiem ģimenes dokumentiem, kā arī manuskriptiem, izņemot gadījumus, kad tie ir daļa no kolekcijas.

Ar likumu ir noteikts, ka nearestējami cita starpā ir arī šādi aktīvi: valstij piederošs īpašums, nenododami aktīvi, kas pieder valstij vai citai valsts struktūrai, īpašums, kam piemēro laulāto mantiskās attiecības, reliģisku iestāžu īpašums un reliģiskas ēkas.

Izpildi nevar turpināt, ja ir pilnībā pagājis prasības noilguma periods. Noilguma periods ir atkarīgs no piemērojamām tiesībām. Taču ir svarīgi atzīmēt, ka dažkārt likumā ir noteikts atšķirīgs noilguma periods atkarībā no dokumenta, kas pierāda prasījumu, uz kuru izpilde ir balstīta. Piemēram, noilguma periods prasījumam, kas noteikts tiesas spriedumu, ir 10 gadi, lai arī likumā šāda veida prasījumam ir noteikts īsāks noilguma periods.

Likums ir nesen mainīts, lai parādnieka pagaidu vai pastāvīgās dzīvesvietas, domicila vai galvenās darbījumbāzes vietas tiesa pēc kreditora pieprasījuma varētu atļaut pieprasīt arestējamo īpašumu, izmantojot elektroniskos līdzekļus (Civilprocesa kodeksa 492.bis pants, kas grozīts ar [2015. gada 27. jūnija Dekrētlikumu Nr. 83](#) (pārveidots ar grozījumiem ar [2015. gada 6. augusta Likumu Nr. 132](#))); pārveidojot arestētā īpašuma pasākumus (*conversione del pignoramento*), ir ieviesti arī pa daļām veiktu maksājumu veidi izpildes gadījumā attiecībā uz kustamo mantu.

Saistītie pielikumi

Civilprocesa kodekss (474.–482. pants) (64 Kb) [it](#)

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 22/12/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Kipra

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde nozīmē sprieduma vai rīkojuma saturs piespiedu īstenošanu ar tiesas palīdzību un, dažos gadījumos, ar citu kompetento ierēdņu / dienestu papildu atbalstu (piemēram, zemesgrāmatu (*Ktimatologio*)). Puse, kura saņēmusi tiesas spriedumu vai rīkojumu, var pieprasīt, lai tiesa veic izpildes nodrošināšanas pasākumus.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesu dienests (tiesu izpildītāji) un zemesgrāmata. Iestāde, kuras kompetencē ir nokavēto uztur līdzekļu atgūšanas rīkojumu izpilde, ir policija.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Spriedums vai rīkojums ir izpildāms pēc tā pasludināšanas. Apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš pats par sevi neaptur izpildi; šim nolūkam apelācijas sūdzības iesniegšanai ir nepieciešams iesniegt pamatotu pieprasījumu.

3.1 Procesuālā kārtība

Lēmumi, kurus nav izsniegusi tiesa (piemēram, šķīrējtiesas lēmumi) nav izpildāmi paši par sevi, bet tie var kļūt izpildāmi pēc tam, kad tos ir paziņojusi tiesa. Tiesa, kurai ir jurisdikcija izdot rīkojumu par tāda lēmuma izpildi, kuru nav izdevusi tiesa vai kuru ir izdevusi ārvalsts tiesa, ir rajona tiesa vietā, kurā dzīvo persona, uz kuru tiek attiecināta izpilde, vai ģimene tiesa attiecībā uz rīkojumiem par uztur līdzekļiem. Tiesas spriedumus parasti izpilda jurists, kurš izskatīja šo lietu tiesā, izmantojot vienu 3.1. punktā uzskaitītajām izpildes metodēm.

Attiecībā uz ārvalstu spriedumu reģistrāciju un izpildi saskaņā ar divpusēju vai daudzpusēju vienošanos procedūru veic Tieslietu un sabiedriskās kārtības ministrija, kā centrālā iestāde, iesaistot Juridisko dienestu (*Nomikí Ypiresía*). Citos gadījumos šo procedūru var veikt privātie juristi.

Procedūras izmaksas nevar noteikt iepriekš, bet tās aprēķina tiesas registrators, pamatojoties uz noteikumiem par nodevām, un tās iekasē no tās personas, pret kuru tika pasludināts attiecīgais spriedums.

Izpildi galvenokārt veic tiesu izpildītāji (*dikastikoí epidótes*), kuri ir valsts iestādes ierēdņi, kuri ir pastāvīgi nodarbināti tiesās. Lai paātrinātu izpildes procedūru, kopš 1996. gada dokumentu izsniegšana attiecībā uz visām civilās tiesas lietām ir uzticēta privātiem uzņēmumiem, lai tiesu izpildītāji varētu fokusēties uz izpildi.

3.2 Galvenie noteikumi

Ja izpilde ir nepieciešama spriedumam starp pusēm Kiprā, kritēriji mainās atkarībā no konkrētā gadījuma. Ir jābūt tiesas spriedumam, sprieduma pasludināšanai, kas rada pienākumu, un atbildētāja atteikumam / nespējai samaksāt piespiesto summu.

Ārvalstīs izsniegta sprieduma izpildes rīkojuma kritēriji parasti tiek norādīti ar attiecīgo vienošanos. Standarta noteikums šajā gadījumā ir tas, ka atbildētājam ir jābūt pienācīgi informētam par pret viņu uzsāktu tiesvedību ārvalstī.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Manta, uz kuru attiecas izpilde, var ietvert bankas kontus, akcijas, reģistrētos transportlīdzekļus, nekustamo īpašumu un citu mantu. Ļoti personīgās mantas, kuras ir nozīmīgas, lai persona spētu izdzīvot vai veikt savu nodarbošanos, netiek ietvertas.

Izpildes pasākumi ietver:

rīkojums par kustamā īpašuma konfiskāciju un pārdošanu (*éntalma katáschesis kai pólisís*)

rīkojums par kustamā īpašuma atsavināšanu (*éntalma parádosis*) (ja kustamais īpašums bija prasības priekšmets, piemēram, prasības par nomas-pirkuma līguma pārkāpumu, nomas-pirkuma objekts)

konfiskācijas rīkojums par trešās puses aktīvu konfiskāciju (*éntalma katáschesis eis cheíras trítou*)

rīkojums atmaksāt sprieduma parādu, veicot ikmēneša maksājumus

rīkojums veikt atskaitījumus (*diátagma apokopís*) no sprieduma parādnieka ikmēneša ienākumiem (tiek nodots izpildei darba devējam)

rīkojums atsavināt valdījumā esošu nekustamo īpašumu (*éntalma parádosis katochís*)

rīkojums pārdot nekustamo īpašumu (*éntalma pólisís*)

rīkojums nodot nekustamo īpašumu valdījumā (*mesengýisi*) (izdots pēc sprieduma parādnieka pieprasījuma, ja vien tiesa ir pārliecināta, ka trīs gadu laikā ienākumi no nekustamā īpašuma var segt spriedumu parādu, procentus un visus izdevumus)

nekustamā īpašuma nodeva (*epivárynsi*), ar ierakstu par spriedumu pret īpašumu

bankrots

uzņēmuma likvidācija

Rīkojuma par uztur līdzekļiem izpilde ietver iespēju izdot rīkojumu par aizturēšanu (*fylakistiríou éntalma*) pret parādnieku.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Parādniekam un jebkurai trešai pusei ir pienākums izpildīt spriedumu, kuram paredzēts izpildes pasākums. Ja parādnieks atsakās vai nevēlas veikt aktus / darbības, kas norādītas rīkojumā, kas nosaka izpildes pasākumus, pret to var tikt uzsākta ieslodzījuma procedūra, par tiesas rīkojuma neievērošanu.

Bankai, kurai tiek izsniegts konfiskācijas rīkojums, ir pienākums iesaldēt attiecīgo kontu, ja vien tai nav iemesla to apstrīdēt. Šajā gadījumā tai ir jāierodas tiesā, kas izsniedza rīkojumu, un jāiesniedz iemesli, kādēļ izpildi nevar piemērot.

Neapstrīdami rīkojumi ir galīgi, un tiem ir tiesas sprieduma spēks.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildes pasākumi ir spēkā sešus mēnešus no to izdošanas. Spriedums, kas uzliek izpildes pasākumus, ir spēkā sešus gadus no izdošanas dienas.

Gadījumā, ja šajā laika posmā netiek veikta izpilde, tiesa var atjaunot spriedumu saskaņā ar Civilprocesa noteikumu 40D.8. noteikumu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Atkarībā no lietas ir iespējams celt likumīgu prasību, piemēram, lai apturētu izpildi vai anulēt ierakstu reģistrā.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Parādnieka aizsardzības nolūkos, uz jebkurām personīgajām mantām, kas ir nepieciešamas, lai izdzīvotu vai veiktu personas nodarbošanos, nevar attiecināt piespiedu izpildi.

Arī gadījumos, ja parādnieks ir valsts vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, objekti un aprīkojums, kas ir paredzēts mērķim, kas ir būtisks plašai sabiedrības daļai, tostarp aprīkojums, kas pieder bruņotajiem spēkiem un drošības spēkiem, svarīgi mākslas, arheoloģijas, kultūras, reliģiskās un vēsturiskās nozīmes objekti un ārzemju valūtas rezerves, parādniekam nevar piemērot piespiedu izpildi.

Turklāt rīkojuma par kustamā īpašuma konfiskāciju vai pārdošanu izpilde tiek veikta starp saullēktu un saulrietu.

Īpašums, kas tiek konfiscēts (izņemot naudu vai vērtspapīrus), ir jāpārdod tikai pēc vismaz trīs dienām, skaitot no nākamās dienas pēc konfiskācijas, ja vien tas nav pakļauts nolietojumam un nodilumam vai, ja īpašnieks to pieprasa rakstiski; līdz brīdim, kad tiek pabeigta īpašuma pārdošana, tas ir jānovietoti atbilstošā vietā, vai arī to var atstāt piemērotas personas aprūpē.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 10/02/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Latvija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Nolēmuma izpilde ir civilprocesa stadija, kurā zvērināti tiesu izpildītāji nodrošina tiesas, kā arī citu institūciju un amatpersonu nolēmumu piespiedu izpildi, ja parādnieki (atbildētāji) labprātīgi tos neizpilda likumā paredzētajā vai tiesas noteiktajā termiņā.

Par piespiedu izpildes līdzekļiem, ko zvērināts tiesu izpildītājs ir tiesīgs izmantot skatīt tēmu „Juridiskās profesijas - Latvija”.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Zvērināti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi, kā arī citas likumā noteiktās darbības.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Tiesas nolēmumi izpildāmi pēc to stāšanās likumīgā spēkā, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar likumu vai tiesas spriedumu tie izpildāmi nekavējoties.

Zvērināts tiesu izpildītājs ir tiesīgs uzsākt izpildu darbības, pamatojoties uz izpildu dokumentu.

Tiesas spriedumu izpildes kārtībā izpildāmi šādi tiesu nolēmumi, tiesnešu lēmumi vai citu institūciju nolēmumi:

tiesas spriedumi un tiesas vai tiesneša lēmumi civillietās, kā arī lietās, kas rodas no administratīvi tiesiskajām attiecībām;

tiesas nolēmumi un prokurora lēmumi vai priekšraksti krimināllietās daļā par mantiskajām piedziņām;

tiesneša vai tiesas lēmumi lietās par administratīvajiem pārkāpumiem daļā par mantiskajām piedziņām;

tiesas lēmumi par izlīguma apstiprināšanu;

pastāvīgās šķīrējtiesas nolēmumi;

ārvalstu tiesu vai kompetento iestāžu un ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumi likumā paredzētajos gadījumos;

tiesas lēmumi par procesuālo sankciju piemērošanu — naudas sodu uzlikšanu;

darba strīdu komisiju lēmumi;

valsts sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestādes (turpmāk — regulators) lēmumi par strīda vai domstarpību izskatīšanu.

Tiesas spriedumu izpildei noteiktajā kārtībā, ja likumā nav noteikts citādi, izpildāmi arī:

institūciju un amatpersonu lēmumi administratīvo pārkāpumu un likumu pārkāpumu lietās likumā noteiktajos gadījumos;

uz naudas maksājumu vērsti ar valsts varu apveltītu iestāžu un amatpersonu izdoti administratīvie akti;

tiesu sistēmai piederīgo personu (notāri, advokāti, tiesu izpildītāji) nolēmumi par amata atlīdzību, atlīdzību par sniegto juridisko palīdzību un par izdevumiem, kas saistīti ar sniegtajiem pakalpojumiem, un valsts nodevu;

saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 299.pantu pieņemtie Padomes, Komisijas vai Eiropas Centrālās bankas akti.

Notariāta likuma D1 sadaļā noteiktajā kārtībā taisīti notariālie akti.

Izpildu dokumenti ir:

izpildu raksti, kas izsniegti, pamatojoties uz tiesas spriedumiem un tiesas vai tiesneša lēmumiem civillietās, kā arī lietās, kas rodas no administratīvi tiesiskajām attiecībām, un krimināllietās, tiesas lēmumiem par izlīgumu apstiprināšanu, pastāvīgās šķīrējtiesas nolēmumiem, darba strīdu komisijas lēmumiem, regulatora lēmumiem par strīda vai domstarpību izskatīšanu, ārvalstu tiesu un ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumiem, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 299.pantu pieņemtajiem Padomes, Komisijas vai Eiropas Centrālās bankas aktiem;

institūciju un amatpersonu lēmumi administratīvo pārkāpumu un likumu pārkāpumu lietās;

tiesas vai tiesnešu nolēmumi administratīvo pārkāpumu lietās;

prokurora lēmuma vai priekšraksta izraksts krimināllietās daļā par mantiskajām piedziņām;

uz administratīvā akta pamata izdotie izpildrīkojumi (Civilprocesa likuma 539.panta otrās daļas 2.punkts);

tiesneša lēmumi par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā vai nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā;

tiesas lēmumi par procesuālo sankciju piemērošanu — naudas sodu uzlikšanu;

notāru, advokātu un tiesu izpildītāju izrakstītie rēķini;

ārvalsts tiesas vai kompetentās iestādes izsniegts Eiropas izpildes rīkojums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu Nr. 805/2004;

ārvalsts tiesas vai kompetentās iestādes izsniegta apliecība saskaņā ar Padomes regulas Nr. 2201/2003 41.panta 1.punktu;

ārvalsts tiesas vai kompetentās iestādes izsniegta apliecība saskaņā ar Padomes regulas Nr. 2201/2003 42.panta 1.punktu;

tiesas, arī ārvalsts tiesas, izsniegta apliecība saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 861/2007 20.panta 2.punktu;

tiesas, arī ārvalsts tiesas, izsniegts Eiropas maksājuma rīkojums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 1896/2006 18.pantu;

tiesas lēmums par atļauju nodrošinātajam kreditoram pārdot ieķīlāto parādnieka mantu tiesiskās aizsardzības procesā (Maksātspējas likuma 37.panta otrā daļa);

ārvalsts tiesas vai kompetentās iestādes izsniegts nolēmuma izraksts saskaņā ar Padomes regulas Nr. 4/2009 20.panta 1.punkta “b” apakšpunktu;

ārvalsts kompetentās iestādes izsniegts publiskā akta izraksts saskaņā ar Padomes regulas Nr. 4/2009 48.pantu;

vienotais instruments, kas atļauj izpildi pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī un kas noteikts 2011.gada 18.novembra Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1189/2011 II pielikumā;

Notariāta likuma D1 sadaļā noteiktajā kārtībā izsniegti notariālie izpildu akti;

ārvalsts tiesas vai kompetentās iestādes izsniegta apliecība saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 12.decembra regulas (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 53. vai 60.pantu;

Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts kompetentās iestādes lēmuma izraksts par administratīvā naudas soda uzlikšanu, kas saistīts ar pārkāpumiem darbinieku nosūtīšanas jomā un saņemts lekšējā tirgus informācijas sistēmā (IMI);

tiesas, arī ārvalsts tiesas, izdota Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojuma A daļa saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 655/2014 19.panta 1. punkta "a" apakšpunktu.

3.1 Procesuālā kārtība

Tiesas un ārpusstiesas nolēmumi izpildāmi pēc to stāšanās likumīgā spēkā, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar likumu vai tiesas spriedumu tie izpildāmi nekavējoties. Ja tiesas sprieduma izpildei ir noteikts labprātīgas izpildes termiņš un spriedums nav izpildīts, tiesa izraksta izpildu rakstu pēc labprātīgas izpildes termiņa izbeigšanās. Zvērināts tiesu izpildītājs ir tiesīgs uzsākt izpildu darbības, pamatojoties uz izpildu dokumentu.

Izpildu rakstu izsniedz piedzinējam uz viņa lūguma pamata tā tiesa, kurā tajā laikā atrodas lieta. Par katru spriedumu izsniedz vienu izpildu rakstu. Ja sprieduma izpilde izdarāma dažādās vietās, spriedums kādā tā daļā izpildāms nekavējoties vai spriedums taisīts par labu vairākiem prasītājiem vai vērsts pret vairākiem atbildētājiem, pēc piedzinēja lūguma tiesa izsniedz vairākus izpildu rakstus. Izsniedzot vairākus izpildu rakstus, katrā no tiem precīzi norāda izpildes vietu vai to sprieduma daļu, kura pēc šā izpildu raksta izpildāma, bet solidārās piedziņas gadījumā — arī atbildētāju, pret kuru vēršama piedziņa pēc šā izpildu raksta.

Lai tiktu uzsākta nolēmuma piespiedu izpilde, piedzinējam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim saņemtais izpildraksts kopā ar rakstveida pieteikumu jāiesniedz zvērinātam tiesu izpildītājam.

3.2 Galvenie noteikumi

Zvērinātu tiesu izpildītāju darbību un lietvedības kārtošanas vispārīgos jautājumus noteic Tiesu izpildītāju likums un 2006.gada 14.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.202 "Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju lietvedību".

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Civilprocesa likumā noteikto piespiedu izpildu līdzekļu piemērošana tiesas nolēmumu, kā arī citu institūciju nolēmumu izpildes procesā ir vērsta uz parādnieka tiesību ierobežošanu ar mērķi atjaunot līdzsvaru starp personas, kuras civiltās tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses tikušas aizskartas, un parādnieka pienākumu nodrošināt tiesas (citas institūcijas) nolēmuma izpildi.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Zvērināts tiesu izpildītājs ir tiesīgs vērēt piedziņu uz parādnieka kustamo mantu, tai skaitā mantu, kas atrodas pie citām personām, un bezķermeniskām lietām, uz naudu, kas parādniekam pienākas no citām personām (darba samaksu, tai pielīdzinātiem maksājumiem, citiem parādnieka ienākumiem, noguldījumiem kredītiestādēs), uz nekustamo īpašumu.

Piedziņas vēršanai pēc izpildu dokumentiem nav pakļauta normatīvajos aktos paredzētā manta un priekšmeti, kas pieder parādniekam vai ir viņa daļa kopīpašumā (piemēram, mājas iekārtas un mājturības priekšmeti, apģērbs, pārtika, grāmatas, instrumenti un rīki, kas nepieciešami parādniekam viņa personīgajā ikdienas darbā, sagādājot iztikai vajadzīgos līdzekļus, u.tml.).

Piedziņas vēršanai pēc izpildu dokumentiem nav pakļauta šāda veida manta un priekšmeti, kas pieder parādniekam vai ir viņa daļa kopīpašumā: mājas iekārtas un mājturības priekšmeti, apģērbs, kas nepieciešams parādniekam, viņa ģimenes locekļiem, kā arī personām, kuras atrodas viņa apgādībā: ikdienā valkājama nepieciešamā apģērbs, apavi un veļa;

gultas piederumi, gultas drēbes un dvieļi;

virtuves un galda piederumi, kuri nepieciešami ikdienas lietošanai;

mēbeles — pa vienai gultai un krēslam katrai personai, kā arī viens galds un viens skapis uz ģimeni;

visi bērnu piederumi.

Mājās esošie pārtikas produkti tādā daudzumā, kāds nepieciešams parādnieka un viņa ģimenes locekļu uzturēšanai triju mēnešu laikā;

nauda minimālās mēneša darba algas apmērā uz parādnieku, katru viņa ģimenes locekli un apgādībā esošu personu, bet uztur līdzekļu piedziņas lietās nepilngadīgu bērnu uzturam vai Uztur līdzekļu garantiju fonda administrācijas labā — nauda 50 procentu apmērā no minimālās mēneša darba algas uz parādnieku, katru viņa ģimenes locekli un apgādībā esošu personu;

uz ģimeni viena govys vai kaza un viena cūka, kā arī lopbarība tādā daudzumā, kāds nepieciešams līdz jaunai lopbarības ievākšanai vai līdz lopu dzīšanasai ganībās;

kurināmais, kas nepieciešams ģimenei ēdiena gatavošanai un dzīvojamās telpas apsildīšanai apkurināšanas sezonas laikā;

grāmatas, instrumenti un rīki, kas nepieciešami parādniekam viņa personīgajā ikdienas darbā, sagādājot iztikai vajadzīgos līdzekļus;

lauksaimniecības inventārs, tas ir, zemkopības rīki, tehnika, lopu un sēkla, kas nepieciešami zemnieku saimniecībā, līdz ar barības daudzumu, kāds nepieciešams attiecīgās saimniecības lopu uzturēšanai līdz jaunai ražai. Kādi zemkopības rīki, cik lopu un kādi barības daudzumi uzskatāmi par nepieciešamiem, nosaka zemkopības ministra instrukcija;

kustamā manta, kas pēc Civiltiesuma atzīstama par nekustamā īpašuma piederumu, — atsevišķi no šā nekustamā īpašuma.

dievnami un rituāla priekšmeti.

Tāpat piedziņu nevar veikt uz:

atļaušanas pabalstu, apbedīšanas pabalstu, vienreizēju pabalstu mirušā laulātajam, valsts sociālajiem pabalstiem, valsts atbalstu ar celiakiju slimam bērnam, apgādnieka zaudējuma pensiju un atlīdzību par apgādnieka zaudējumu;

kompensācijas izmaksām par darbiniekam piederošo instrumentu nolietošanu un citām kompensācijām saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē darba tiesiskās attiecības;

darbiniekam izmaksājamām summām sakarā ar komandējumu, pārcelšanu un nosūtīšanu darbā uz citu apdzīvotu vietu;

sociālās palīdzības pabalstiem;

bērna uztur līdzekļiem Ministru kabineta noteikto minimālo bērna uztur līdzekļu apmērā, kurus, pamatojoties uz tiesas nolēmumu vai Uztur līdzekļu garantiju fonda administrācijas lēmumu, maksā viens no vecākiem, kā arī uz Uztur līdzekļu garantiju fonda izmaksājamiem bērna uztur līdzekļiem.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Kad piedziņa tiek vērsta uz parādniekam piederošo kustamo mantu, nekustamo īpašumu vai ienākumiem, tad parādnieks vairs nevar brīvi ar tiem rīkoties.

Ja tiesu izpildītāja prasības vai rīkojumi netiek izpildīti, tiesu izpildītājs par to sastāda aktu un iesniedz tiesai, lai tā izlemtu jautājumu par atbildību. Tiesa vainīgajām personām var uzlikt naudas sodu: fiziskajai personai līdz 360 *euro*, bet amatpersonai — līdz 750 *euro*. Par tiesas lēmumu var iesniegt blakus sūdzību.

Atsevišķu lietu kategorijās par tiesu izpildītāja prasību nepildīšanu var būt noteiktas specifiskas sankcijas.

Ja, izpildot spriedumu, tiek izrādīta pretošanās, tiesu izpildītājs var pieprasīt policijas palīdzību.

Ja parādnieks pēc uzaicinājuma neierodas pie tiesu izpildītāja, atsakās dot paskaidrojumus vai nesniedz likumā noteiktās ziņas, tiesu izpildītājs var griezties tiesā, lai tā izlemtu jautājumu par šīs personas atbildību. Tiesa var pieņemt lēmumu par parādnieka atvešanu piespiedu kārtā, kā arī uzlikt viņam naudas sodu: fiziskajai personai līdz 80 *euro*, bet amatpersonai — līdz 360 *euro*. Par tiesas lēmumu var iesniegt blakus sūdzību.

Ja tiek konstatēts, ka parādnieks sniedzis nepatiesas ziņas, tiesu izpildītājs nosūta iesniegumu prokuroram.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildu dokumentu var iesniegt piespiedu izpildei 10 gadu laikā no tiesas vai tiesneša nolēmuma spēkā stāšanās dienas, ja normatīvajos aktos nav noteikti citi noilguma termiņi. Ja pēc tiesas sprieduma tiek piedzīti periodiski maksājumi, izpildu dokuments saglabā savu spēku visu periodu, uz kuru piespriesti maksājumi, bet termiņa (10 gadi) tecējums sākas no katra maksājuma izbeigšanās dienas.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Izpildu lietvedība tiek uzsākta, pamatojoties uz spēkā esoša tiesas vai citas institūcijas izdota izpildu dokumenta pamata. Personai, kurai ar tiesas vai citas institūcijas nolēmumu uzlikts kāds pienākums, var to pārsūdzēt (apstrīdēt) vispārējā kārtībā, kāda normatīvajos aktos noteikta tiesas un citu institūciju nolēmumu pārsūdzēšanai (apstrīdēšanai).

Tiesa, kas taisījusi spriedumu lietā, ir tiesīga pēc lietas dalībnieka pieteikuma, ievērojot pušu mantisko stāvokli vai citus apstākļus, pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par sprieduma veida un kārtības grozīšanu. Par tiesas lēmumu atlikt sprieduma izpildīšanu vai to sadalīt termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu var iesniegt blakus sūdzību 10 dienu laikā augstākas instances tiesā. Savukārt, ja ir apstākļi, kas apgrūtina tiesas sprieduma izpildi vai padara to neiespējamu, arī tiesu izpildītājs ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi spriedumu lietā, priekšlikumu par sprieduma izpildes atlikšanu, sadalīšanu termiņos, tā izpildes veida vai kārtības grozīšanu.

Tiesu izpildītājs izpildu darbību atlikt, pamatojoties uz piedzinēja pieteikumu vai tiesas vai tiesneša lēmumu par izpildu darbības atlikšanu vai mantas pārdošanas apturēšanu, vai tiesas lēmumu par sprieduma izpildes atlikšanu vai sadalīšanu termiņos.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Tiesu izpildītāja darbības sprieduma izpildīšanā vai viņa atteikumu izpildīt šādas darbības, izņemot gadījumu attiecībā uz spēkā neesošu izsoli, **piedzinējs** vai **parādnieks**, iesniedzot motivētu sūdzību, var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas 10 dienu laikā no pārsūdzamās darbības izdarīšanas dienas vai dienas, kad sūdzētājam, kuram nav paziņots par izdarāmās darbības laiku un vietu, kļuvis par to zināms.

Sūdzību izskata tiesas sēdē 15 dienu laikā. Par tiesas sēdi paziņo parādniekam un piedzinējam, kā arī tiesu izpildītājam. Šo personu neierašanās nav šķērslis jautājuma izskatīšanai.

Pēc sūdzības iesniedzēja motivēta lūguma tiesnesis var pieņemt lēmumu par izpildu darbības atlikšanu, par aizliegumu tiesu izpildītājam nodot naudu vai mantu piedzinējam vai parādniekam vai par mantas pārdošanas apturēšanu. Lēmums izpildāms nekavējoties pēc tā pieņemšanas.

Par tiesas lēmumu var iesniegt blakus sūdzību.

Saites

<https://www.tm.gov.lv> - Tieslietu ministrija mājaslapa

<http://www.lzti.lv/> - Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome

<https://tiesas.lv> - Latvijas tiesu portāls

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 27/04/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atsoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Lietuva

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Ar sprieduma izpildes panākšanu saprot tiesvedības pusēm ar spriedumu uzlikto pienākumu īstenošanu, t.i., puses sprieduma izpildes nolūkā veic tajā noteiktās darbības. Atsevišķiem spriedumiem nav nepieciešama īpaša izpildes panākšana, piemēram, spriedumiem par tiesisko attiecību atzīšanu un apturēšanu, grozīšanu vai izveidošanu. Spriedumu var izpildīt, pamatojoties uz pušu labticību, t.i., bez izpildes panākšanas pasākumiem, vai piespiedu kārtā. Ja persona, pret ko pieņemts spriedums, nepilda to labticīgi, kreditors, kurš vēlas panākt sprieduma izpildi, ir tiesīgs vērsties tiesā par izpildes rīkojuma izdošanu un to nodot tiesu izpildītājam.

Tiesu izpildītāji ir valsts pilnvarotas personas, kuras pēc kreditora lūguma var rīkoties, izmantojot piespiedu izpildes pasākumus, lai panāktu labticīgi neizpildītu spriedumu izpildi.

Spriedumu izpildes panākšanu reglamentē Lietuvas Republikas Civilprocesa kodeksa VI daļa ("Izpildes panākšanas procedūra") un tieslietu ministra 2005. gada 27. oktobra rīkojums Nr. 1R-352, ar ko apstiprina norādes spriedumu izpildes panākšanai (turpmāk "Norādes"). Konkrēti spriedumu izpildes panākšanu reglamentējoši noteikumi var būt paredzēti arī citos tiesību aktos.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Spriedumu izpildes panākšanu nodrošina tiesu izpildītāji.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Uz sprieduma pamata izdoto izpildu dokumentu tiesu izpildītājam izpildes panākšanai iesniedz persona, kurai ir tiesības to darīt, proti, prasītājs vai tā pārstāvis. Ja izpildu dokumentu tiesu izpildītājam iesniedz prasītāja pārstāvis, tiesību aktos noteikts, ka pārstāvja tiesībām tiesību nodošanas veidā jābūt

nostiprinātām pilnvarām, kas izdota un noformēta tiesību aktos noteiktajā kārtībā, proti, pilnvarām, ko iesniedz fiziskas personas, jābūt notariāli apliecinātām, savukārt juridiskās personas pārstāvja iesniegto pilnvaru var apstiprināt attiecīgā juridiskās personas struktūra. Ja izpildu dokumentu tiesu izpildītājam iesniedz advokāts vai tā palīgs, šim advokātam vai tā palīgam jāiesniedz tiesu izpildītājam arī rakstisks līgums ar klientu vai cits dokuments, kurā norādītas viņa tiesības un pienākumi, tostarp to tvērums. Izpildu dokumenti naudas piedziņai tiek sadalīti tiesu izpildītājiem, izmantojot Tiesu izpildītāju informācijas sistēmu un ievērojot Norādēs noteikto kārtību: proporcionāli visiem tiesu izpildītājiem, kuri strādā darbības teritorijā, ņemot vērā Norādēs noteiktās izpildu dokumentu kategorijas un piedzenamās summas un nodrošinot, ka jauns izpildu dokuments piedziņai no konkrēta parādnieka tiek piešķirts tiesu izpildītājam, kurš jau veic piedziņu no šā paša parādnieka, izņemot gadījumus, kad jaunais izpildu dokuments nav piemērojams konkrētā tiesu izpildītāja darbības teritorijā. Triju darbdienu laikā pēc izpildu dokumenta saņemšanas vai nekavējoties steidzamas izpildes panākšanas gadījumos tiesu izpildītājam ir jāpārbauda, vai nepastāv acīmredzams pamatojums izpildu dokumenta nepieņemšanai un izpildes panākšanas procesa nesākšanai.

3.2 Galvenie noteikumi

Izpildu dokumentu tiesu izpildītājam izpildes panākšanai var iesniegt prasītājs vai tā pārstāvis, vai iestāde vai amatpersona, kas izdevusi izpilddokumentu. Ja parādnieks ir fiziska persona, tiesu izpildītājs veic izpildu dokumenta izpildes panākšanu atbilstoši šīs personas dzīvesvietai, darba vietai vai tās mantas atrašanās vietai. Ja parādnieks ir juridiska persona, tiesu izpildītājs veic izpildu dokumenta izpildes panākšanu parādnieka juridiskajā adresē vai tur, kur atrodas tā manta.

Izpildu dokuments jāiesniedz izpildes panākšanas iesniegumiem piemērojamā noilguma termiņā. Spriedumos balstītus izpildu dokumentus var iesniegt izpildes panākšanai piecu gadu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Termiņš, kurā jāiesniedz spriedumos balstīti izpildu dokumenti, kas ir nekavējoties izpildāmi, tiek uzskaitīts no pirmās dienas pēc sprieduma pieņemšanas.

Izpildu dokuments tiek pieņemts izpildei, kad prasītājs samaksā tiesu izpildītājam ar izpildes panākšanas procesu saistītos administratīvos izdevumus. Atkarībā no prasītāja — fiziskas personas — finanšu stāvokļa tiesu izpildītājs var atbrīvot no visu izpildes panākšanas procesa izdevumu vai to daļas segšanas vai atlikt to samaksu līdz šā procesa pabeigšanai.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Izpildes panākšanas pasākumos ietilpst:

- piedziņa no parādnieka līdzekļiem un mantas vai īpašuma tiesībām;
- piedziņa no parādnieka mantas un naudas, kas ir citu personu rīcībā;
- aizliegums citām personām nodot parādniekam naudu vai mantu vai izpildīt citas saistības parādnieka vārdā;
- parādnieka tiesības apliecināšanu dokumentu konfiskācija;
- piedziņa no parādnieka algas, pensijas, dotācijām vai citiem ienākumiem;
- atsevišķu spriedumā minēto priekšmetu konfiskācija parādniekam un to nodošana prasītājam;
- parādnieka mantas pārvaldīšana un ieņēmumu izmantošana piedziņai;
- parādnieka pienākums veikt noteiktas darbības vai atturēties no to veikšanas;
- pretprasību ieskaits;
- citi tiesību aktos noteiktie pasākumi.

Vienlaikus var piemērot vairāk nekā vienu izpildes panākšanas pasākumu.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Ja parādnieks ir fiziska persona, piedziņa tiek vērsta uz šādu mantu:

- hipotēkām un ķīlām, ja piedziņa tiek veikta hipotēkas kreditora vai ķīlas turētāja labā;
- parādniekam piederošu naudu, īpašuma tiesībām, vērtspapīriem, darba samaksu, algu, dotācijām vai citiem ienākumiem vai kustamo mantu;
- parādniekam piederošu nekustamo īpašumu;
- parādniekam piederošu lauksaimniecības zemi, ja parādnieka pamata saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība;
- parādnieka dzīvesvietu, kurā viņš dzīvo.

Ja parādnieks ir juridiska persona, piedziņa tiek vērsta uz šādu mantu:

- hipotēkām un ķīlām, ja piedziņa tiek veikta hipotēkas kreditora vai ķīlas turētāja labā;
- naudu, īpašuma tiesībām, vērtspapīriem, rūpniecības precēm un citu kustamu un nekustamu mantu, ko tieši neizmanto vai kas nav pielāgota tiešai izmantošanai ražošanas procesā, izņemot administratīvās telpas;
- citu mantu;
- ražošanai nepieciešamo nekustamo īpašumu, kā arī izejvielām un materiāliem, mašīnu tehniku, iekārtām un citiem ražošanas līdzekļiem, ko tieši izmanto ražošanā.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Izpildes panākšanas pasākumi un procedūras atšķiras atkarībā no tā, vai tiek panākta monetāru vai nemonetāru saistību izpilde, kā arī no tā, vai piedziņa tiek vērsta uz parādnieka naudas līdzekļiem, ienākumiem vai citu mantu.

Ja tiek veikta monetāru saistību izpildes panākšana un piedziņa vērsta uz parādnieka naudas līdzekļiem, kas atrodas kredītiestādēs, maksājumu vai elektroniskās naudas iestādēs, tiesu izpildītājs šīm iestādēm ar skaidras naudas ierobežojumu informācijas sistēmas starpniecību nosūta rīkojumu ierobežot parādnieka naudas līdzekļu izmantojumu vai piespiedu kārtā debitēt parādnieka naudas līdzekļus parāda un izpildes panākšanas procesa izdevumu segšanai.

Ja tiesu izpildītājs konstatē, ka parādnieka naudas līdzekļi vai cita manta atrodas trešo personu valdījumā (tiesu izpildītājs ir tiesīgs iegūt šo informāciju, kā arī informāciju par to, vai trešām personām ir pienākums izmaksāt parādniekam naudas līdzekļus vai nodot parādniekam citu mantu), šie līdzekļi tiek arestēti. Ja tiek veikta monetāru saistību izpildes panākšana un piedziņa vērsta uz parādnieka ienākumiem, tiesu izpildītājs izpildu dokumentu nodod parādnieka darba devējam vai citai personai, kas veic maksājumus parādniekam. No parādnieka algas un tai pielīdzināmiem pabalstiem tiek ieturēta noteikta parādnieka ienākumu daļa līdz pilnīgai nesamaksātās summas piedziņai.

Ja tiek veikta monetāru saistību izpildes panākšana un piedziņa vērsta uz parādnieka mantu, tā tiks arestēta un pārdota. Piedziņu nevar vērst uz parādnieka mantu, ja parādnieks tiesu izpildītājam sniedz pierādījumus, ka naudas piedziņa iespējama 6 mēnešu laikā vai, ja piedziņa tiek veikta no parādnieka pēdējās dzīvesvietas, kurā viņš dzīvo, 18 mēnešu laikā, veicot tiesību aktos noteiktās summas ieturējumus no parādnieka ienākumiem. Piedziņu var vērst uz parādnieka dzīvesvietu, kurā viņš dzīvo, tikai tad, ja piedziņas summa pārsniedz 4000 EUR. Pēc parādnieka vai viņa ģimenes locekļu lūguma pēc tam, kad dzīvoklim vai mājai ir piemērots aresta orderis, lai atgūtu nesamaksātās summas par elektroenerģijas un komunālajiem maksājumiem un citiem pakalpojumiem, tiesa var nolemt, ka piedziņu nevar veikt no pēdējā dzīvokļa, mājas vai to daļas, kurā attiecīgajām personām ir jādzīvo. Šādā gadījumā tiesa var ņemt vērā bērnu, personu ar invaliditāti un nelabvēlīgā situācijā esošu grupu finansiālo stāvokli un intereses.

Parādnieka mantas arests ir īslaicīgs īpašumtiesību vai atsevišķas īpašumtiesību sastāvdaļas (pārvaldīšanas, lietošanas vai rīkošanās tiesību) aizliegums vai ierobežojums, ko piemēro parādnieka mantai.

Arestu var veikt tiesa vai tiesu izpildītājs.

Tiesa veic mantas arestu, pieņemot lēmumu, kas paredz pagaidu aizsardzības pasākumu īstenošanu. Arestēto naudas līdzekļu summa nedrīkst pārsniegt prasības summu. Tiesa šādu lēmumu var atcelt pēc attiecīgo personu lūguma vai atsevišķos gadījumos pēc pašas iniciatīvas. Kad tiesa ir izskatījusi lietu un noraidījusi prasību, pagaidu aizsardzības pasākumi paliek spēkā līdz tās lēmuma spēkā stāšanās brīdim, un, ja pēc pagaidu aizsardzības pasākumu piemērošanas prasība tiek izpildīta, pagaidu aizsardzības pasākumus piemēro līdz brīdim, kad tās lēmums ir īstenots.

Tiesu izpildītājam, kurš īsteno izpildes lēmumu, arestējot parādnieka mantu, jāparaksta aresta orderis. Tiesu izpildītājs var atsaukt aresta orderi tikai tad, ja ir veicis arestu. Tiesu izpildītāja arestētās parādnieka mantas vērtība nedrīkst būtiski pārsniegt summu, kas nepieciešama piedzenamās summas un izpildes panākšanas procesa izdevumu segšanai.

Mantas likvidācija ir parādniekam vai nodrošinājuma sniedzējam piederošās arestētās mantas piespiedu pārdošana izsolē, izmantojot uzņēmumus, kas nodarbojas ar mantas tirdzniecību vai konvertēšanu, to nodošana prasītājam, pārdošana parādnieka ieteiktam pircējam vai jebkura cita tiesību aktos paredzēta likvidācijas procedūra. Atkarībā no aresta pamatojuma un attiecīgās mantas veida arestēto mantu tiesību aktos noteiktajā kārtībā likvidē tiesu izpildītājs, Valsts nodokļu inspekcijas nodalys vai brokeri un uzņēmumi, kas nodarbojas ar vērtspapīru publisko tirdzniecību.

Izsolē tiek likvidēti parādnieka nekustamie īpašumi un cita tiesību aktos noteiktajā kārtībā reģistrēta manta, kuras vērtība pārsniedz 2000 EUR, kā arī cita kustamā manta, kuras vienības vērtība pārsniedz 30 000 EUR. Pārējo mantu var likvidēt citos veidos. Pārdošanas izsole notiek elektroniski.

Parādniekam ir tiesības pirms izsoles sākuma atrast pircēju pārdodamajai mantai. Ja parādnieks atrod pircēju mantai, tā tiek pārdota parādnieka atrastajam pircējam. Mantu var pārdot parādnieka atrastajam pircējam par summu, kas nav mazāka par aresta orderī norādīto mantas vērtību, vai par mazāku summu, kas ir pietiekama parādu un izpildes panākšanas procesa izdevumu segšanai pilnā apmērā.

Arestētās mantas likvidācija dzēš jebkādu šīs mantas arestus.

Ja izpildes dokumenti tiek izdoti attiecībā uz parādnieka un kreditora preprasībām, tiesu izpildītājs veic summu ieskaitu noteiktā kārtībā. Ja ir iespējams atgūt pilnu summu, veicot ieskaitu noteiktajā kārtībā, citi izpildes panākšanas pasākumi netiek īstenoti. Ieskaitu nevar izmantot uzturlīdzekļu piedziņas procesā.

Nemonētārai saistību izpildes panākšanai piemērojamās konkrētās prasības ir noteiktas tiesību aktos.

Izpildot spriedumu par bērnu aizgādības tiesību nodošanu, tiesu izpildītājs izpildes panākšanas darbības veic personas, kurai bērns tiek nodots, un par bērnu tiesību aizsardzību atbildīgās iestādes pārstāvja klātbūtnē. Ir jānodrošina bērna tiesību aizsardzība.

Ja prasītājam tiek piešķirti atsevišķi spriedumā minētie priekšmeti, tiesu izpildītājs konfiscē šos priekšmetus parādniekam un nodod tos prasītājam.

Saskaņā ar spriedumu izvojamās telpās var izmitināt (vai izlikt no tām) tikai tās personas, kuras norādītas izpildes dokumentā. Nepieciešamības gadījumā var tikt lūgta policijas palīdzība.

Ja spriedums, ar ko parādniekam uzliek pienākumu veikt vai izbeigt noteiktas darbības, kas nav saistītas ar mantas vai naudas līdzekļu nodošanu, netiek izpildīts, tiesu izpildītājs par to sagatavo paziņojumu. Dokuments tiek nosūtīts izpildes panākšanas vietas rajona tiesai, kas savukārt uzdod piemērot spriedumā noteiktās sekas (proti, ja atbildētājs nav izpildījis spriedumu noteiktajā termiņā, prasītājs būs tiesīgs veikt darbības vai pasākumus, lai nodrošinātu darbību izbeigšanu uz atbildētāja rēķina un vienlaikus piedzītu no atbildētāja nepieciešamos izdevumus); ja spriedumā nav noteiktas sekas, tiesa izskatīs jautājumu par sprieduma izpildes panākšanas kārtības grozīšanu.

Ja spriedumā minētās darbības var veikt vai izbeigt tikai atbildētājs un tas nepilda spriedumu, atbildētājam var piemērot naudas sodu par labu prasītājam un noteikt jaunu sprieduma izpildes termiņu. Naudas soda samaksa neatbrīvo parādnieku no pienākuma veikt vai izbeigt spriedumā minētās darbības.

4.3 Kāds ir izpildes darbību saistošais raksturs?

Spriedumos balsstītus izpildes dokumentus var iesniegt izpildes panākšanai piecu gadu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Termiņš, kurā jāiesniedz spriedumos balsstīti izpildes dokumenti, kas ir nekavējoties izpildāmi, tiek uzskaitīts no pirmās dienas pēc sprieduma pieņemšanas. Izpildes dokumentus par atjaunošanu darbā var iesniegt izpildei viena mēneša laikā no pirmās dienas pēc sprieduma pieņemšanas.

Atkarībā no attiecīgā lēmuma, ja tiek pieprasīti periodiski maksājumi, izpildes dokumenti ir spēkā visu periodu, par kuru maksājumi tiek piespriesti, un termiņu, kurā tie jāiesniedz izpildei, sāk uzskaitīt jebkurā datumā, kurā beidzas maksājuma termiņš.

Piespiedu kārtībā izpildāmo amatpersonu vai iestāžu lēmumu izpildes panākšanai var noteikt konkrētus termiņus.

Ja izpildes dokumenta iesniegšanas termiņš tiek pagarināts tādu iemeslu dēļ, kuras tiesa uzskata par būtiskiem, tiesa var to atkārtoti pagarināt, izņemot tiesību aktos paredzētos izņēmuma gadījumos, kuros termiņu pagarināt nedrīkst.

Tiesu izpildītāja īstenotie izpildes panākšanas pasākumi ir spēkā līdz brīdim, kad tos atceļ tiesu izpildītājs. Ja tiek apstrīdēta tiesu izpildītāja rīcības likumība un tiesa atzīst, ka pārsūdzība ir pamatota vai daļēji pamatota, tiesa, kas izskata pārsūdzību, var atcelt īstenotos pasākumus vai to daļu.

Mantas arests vai citi tiesas noteiktie pagaidu aizsardzības pasākumi būs spēkā līdz brīdim, kad tos atceļ (aizstās ar citu pasākumu) tiesa, kas tos noteikusi, vai pārsūdzības gadījumā — līdz tos atceļ augstākas instances tiesa.

Arestētās mantas likvidācija dzēš jebkādu šīs mantas arestus.

Sk. arī atbildi uz 3.2. punktu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildes darbību veikšana tika atļauta?

Pārsūdzību par tiesu izpildītāju veiktajām procesuālajām darbībām var iesniegt ne vēlāk kā 20 dienu laikā no dienas, kad sūdzības iesniedzējs uzzināja vai tam bija jāuzzina par attiecīgās darbības veikšanu vai atteikšanos to veikt, bet ne vēlāk kā 90 dienu laikā no attiecīgās darbības veikšanas dienas.

Pārsūdzību iesniedz tiesu izpildītājam. Tiesu izpildītājam pārsūdzība ir jāizskata piecu darbdienu laikā. Ja tiesu izpildītājs pilnīgi vai daļēji atsakās apmierināt pārsūdzību, to kopā ar tiesu izpildītāja rīkojumu pārsūta tiesu izpildītāja birojam piekritīgajai rajona tiesai.

Tiesas īstenotos pasākumus var atcelt vai grozīt tā pati tiesa vai augstākas instances tiesa pārsūdzības gadījumā.

6 Vai uz izpildes attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Sk. arī atbildi uz 3.2. punktu.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 11/07/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Luksemburga

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Ja parādnieks brīvprātīgi neizpilda spriedumu, prasītājs var panākt izpildi. Šis process ir zināms kā piespiedu izpilde.

Lai spriedums būtu izpildāms, tajā jābūt iekļautai izpildes klauzulai, un tam jābūt pienācīgi izsniegtam vai paziņotam.

Sprieduma izpildāmība tiek apturēta uz nedēļu, sākot no sprieduma pasludināšanas dienas un/vai brīža, kad tiek faktiski īstenotas pārsūdzības tiesības, izņemot, ja nolēmums ir pagaidu izpildāms.

Piespiedu izpildi parasti izmanto, lai atgūtu naudu, bet to var piemērot, lai panāktu īpašas darbības izpildi.

Izdodot personai rīkojumu samaksāt naudas summu, izpildes pasākumu vērš pret parādnieka mantu, un to dēvē par apķīlāšanu.

Tomēr ir citi, specifiskāki izpildes pasākumi — parāda piedziņa, apķīlāšana, konfiscējot kultūraugus, ienākumu apķīlāšana, nekustamā īpašuma apķīlāšana, apķīlāšana ārvalstīs, attiesājums, peļņas apķīlāšana, iekšzemes ūdensceļu kuģu apķīlāšana, gaisa kuģu apķīlāšana un kontrafakta preču arests saistībā ar intelektuālo tiesību aizsardzību.

Luksemburgā visbiežāk izmantotais apķīlāšanas veids ir parāda piedziņa un apķīlāšana, izpildot spriedumu.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tikai tiesu izpildītāji ir kompetenti panākt to spriedumu izpildi, kurus par izpildāmiem atzinusi Luksemburgas tiesa saskaņā ar Luksemburgas tiesību aktiem vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts tiesa atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktiem civillietās un komercietās, nolīgumiem, kas izriet no mediācijas civillietās un komercietās un kas ir izpildāmi, un citiem izpildu dokumentiem vai tiesībām.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Lielhercogistē pasludinātie spriedumi un sagatavotie dokumenti

Šādi spriedumi un dokumenti ir izpildāmi Lielhercogistē, nepiemērojot prasību par oficiālu apstiprinājumu vai *pareatis* vēstuli, pat ja tos izpilda ārpus tās tiesas jurisdikcijas, kura pasludinājusi spriedumu, vai ārpus teritorijas, kurā dokumenti sagatavoti.

Dokumenta vai sprieduma iesniegšana tiesu izpildītājam ir uzskatāma par atļauju visu veidu izpildei, izņemot nekustamā īpašuma apķīlāšanu un ieslodzījumu, kam ir vajadzīga īpaša atļauja.

Ārvalstīs pieņemti nolēmumi, uz kuriem attiecas līgums vai Eiropas Savienības tiesību akti, kas paredz eksekvatūras procedūru

Spriedumus civillietās un komercietās, kuri pasludināti kādā no ārvalstīm un ir izpildāmi attiecīgajā valstī, un kuri saskaņā ar nosacījumiem, ko paredz:

1968. gada 27. septembra Briseles Konvencija par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kura grozīta ar jauno dalībvalstu konvencijām par pievienošanos tai;

1988. gada 16. septembra Lugāno Konvencija par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās;

1971. gada 29. jūlija Konvencija starp Luksemburgas Lielhercogisti un Austrijas Republiku par spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās;

1961. gada 24. novembra Līgums starp Beļģiju, Nīderlandi un Luksemburgu par jurisdikciju, bankrotu un spriedumu, šķīrējtiesas nolēmumu un publisku aktu derīgumu un izpildi, kamēr vien tas ir spēkā,

vai 1973. gada 2. oktobra Hāgas Konvencija par to lēmumu atzīšanu un izpildi, kuri attiecas uz uzturēšanas saistībām;

atbilst nosacījumiem, kam jābūt izpildītiem, lai spriedumi tiktu atzīti un būtu izpildāmi Luksemburgā, pasludina par izpildāmiem veidos, kas noteikti Jaunā civilprocesa kodeksa (*Nouveau code de procédure civile*) 680.–685. pantā.

Spriedumus civillietās un komercietās, kas pasludināti ES dalībvalstī un kas ir izpildāmi attiecīgajā dalībvalstī, un kas saskaņā ar Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās atbilst nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem, lai spriedumu atzītu un tas būtu izpildāms Luksemburgā, pasludina par izpildāmiem, kā noteikts minētajā regulā.

Regula (EK) Nr. 44/2001 tika atcelta ar Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kas zināma kā "pārstrādātā regula "Brisele I"". Tomēr Regula (EK) Nr. 44/2001 joprojām ir piemērojama lēmumiem, ko pieņem tiesvedībā, kura ierosināta līdz 2015. gada 10. janvārim, kā arī publiskiem aktiem, kas sagatavoti vai oficiāli reģistrēti, un tiesiskiem darījumiem, kas apstiprināti vai noslēgti līdz minētajam datumam un uz ko attiecas minētās regulas piemērošanas joma.

Spriedumus civillietās, kas pasludināti ES dalībvalstī un kas ir izpildāmi attiecīgajā dalībvalstī, un kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.

gada 4. jūlija Regulu (ES) Nr. 650/2012 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi atbilst nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem, lai spriedumu atzītu un tas būtu izpildāms Luksemburgā, pasludina par izpildāmiem, kā noteikts minētajā regulā.

Lēmumus, kas pieņemti dalībvalstī, kurai nav saistošs 2007. gada 23. novembrī noslēgtais Hāgas Protokols par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem tādā nozīmē, kā to paredz IV nodaļas 2. iedaļa 2008. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, un kas atbilst nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem, lai lēmumu atzītu un tas būtu izpildāms Luksemburgā, pasludina par izpildāmiem, kā noteikts minētajā regulā.

Spriedumus civillietās, kas pasludināti ES dalībvalstī un kas ir izpildāmi attiecīgajā dalībvalstī, un kas saskaņā ar Padomes 2016. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2016/1103, ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību

jomā, un Padomes 2016. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2016/1104, ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi reģistrētu partnerattiecību mantisko seku jomā, atbilst nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem, lai lēmumu atzītu un tas būtu izpildāms Luksemburgā, pasludina par izpildāmiem, kā noteikts iepriekšminētajās Regulās (ES) 2016/1103 un (ES) 2016/1104.

Ārvalstīs pieņemti lēmumi, uz kuriem attiecas ES tiesību akti, ar ko atceļ eksekvatūru

Eiropas Parlaments un Padome 2012. gada 12. decembrī pieņēma Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kas zināma kā "pārstrādātā regula "Brisele I"". Saskaņā ar minētās regulas 36. pantu dalībvalstī pieņemtu spriedumu bez kādas īpašas procedūras atzīst pārējās dalībvalstīs (eksekvatūras atcelšana). Minētā regula ir piemērojama visās ES dalībvalstīs no 2015. gada 10. janvāra atbilstoši tajā paredzētajiem nosacījumiem.

Lēmumus, kas pieņemti dalībvalstī, kurai ir saistošs 2007. gada 23. novembrī noslēgtais Hāgas Protokols par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem tādā nozīmē, kā to paredz IV nodaļas 2. iedaļa 2008. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, un kas atbilst nosacījumiem, Luksemburgā atzīst bez īpašas procedūras un bez iespējas iebilst pret atzīšanu.

Spriedumus civillietās un komercietās, kas pasludināti ES dalībvalstī un kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Regulu (ES) Nr. 655/2014, ar ko izveido Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojuma procedūru, lai atvieglotu pārrobežu parādu piedziņu civillietās un komercietās, atbilst nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem, lai spriedumu atzītu un tas būtu izpildāms Luksemburgā, atzīst un izpilda, kā noteikts minētajā regulā.

Spriedumus, kas pasludināti ES dalībvalstī un kas ir izpildāmi attiecīgajā dalībvalstī, un kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, vai Regulu (EK) Nr. 1896/2006, ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, ar tajās iekļautajiem grozījumiem, atbilst nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem, lai spriedumu atzītu un tas būtu izpildāms Luksemburgā, atzīst un izpilda, kā noteikts minētajās regulās.

3.2 Galvenie noteikumi

Kustamu vai nekustamu īpašumu nevar apķīlāt, ja nav izdots izpildāms spriedums saskaņā ar Luksemburgas tiesību aktiem un attiecībā uz parādprasību, kura ir droša un kurai pienācis atmaksas termiņš; ja parāds, kam pienācis maksāšanas termiņš, nav naudas summa, tas pēc apķīlāšanas tiek atlikts attiecībā uz visām turpmākajām procedūrām, līdz parāds tiks izvērtēts.

Spriedumus, kuros prasīta atcelšana, reģistrētas hipotēkas dzēšana, samaksa vai cita darbība, kura jāveic trešai personai vai tās vārdā, šādas trešās personas — vai pret tām —, pat pēc iebildumu vai pārsūdzības iesniegšanas termiņa beigām, var izpildīt tikai, pamatojoties uz prasītāja advokāta apstiprinājumu, kurā norādīts datums, kad spriedums nogādāts tās personas mājās, pret kuru tas pieņemts, un uz tiesas sekretāra apliecinājumu par to, ka pret spriedumu nav celti iebildumi vai iesniegta pārsūdzība.

Ja apliecinājumā ir norādīts, ka nav celti iebildumi vai iesniegta pārsūdzība, maksātspējas administratoriem, turētājbankām un visām citām personām ir pienākums izpildīt spriedumu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Lietas, ko var apķīlāt

Apķīlāt var tikai kustamas vai nekustamas lietas, kas pieder parādniekam, bet ne trešai personai piederošas lietas. Tomēr nav lielas nozīmes, kam pieder parādnieka lietas to apķīlāšanas brīdī, tāpēc ir iespējams lietas apķīlāt trešās personas telpās.

Lietas, ko nevar apķīlāt

Jaunā civilprocesa kodeksa 728. pantā ir noteikts, ka papildus priekšmetiem, kas atbilstoši īpašiem tiesību aktiem atzīti par neapķīlājamiem, neapķīlā arī šādas lietas:

priekšmetus, kas Luksemburgas tiesību aktos atzīti par nekustamiem no mērķa viedokļa;

kustamu īpašumu, piemēram, gultasvietu, apģērbus, mēbeles, kurās tur apģērbus, veļasmašīnu, kā arī galdus un krēslus, lai ģimene varētu kopīgi ieturēt maltītes.

Šādus priekšmetus nevar apķīlāt neatkarīgi no kreditora statusa, pat ja kreditors ir valsts, izņemot konkrētus parādus, kuru izsmelošs uzskaitījums ir sniegts tiesību aktos.

Lai nepieļautu, ka kreditors apķīlā visus parādnieka iztikas līdzekļus, atsevišķos Lielhercogistes noteikumos ir noteiktas likmes algu, pensiju un mūža rentes cesijai un apķīlāšanai. Tiesību akti reglamentē aizsargātu regulāro ienākumu (algu, mūža rentes, pensiju) apķīlāšanu. Šādu veidu regulāros ienākumus nedrīkst apķīlāt pilnā apmērā, bet tikai līdz noteiktai summai, ko nosaka atbilstoši Lielhercogistes noteikumos paredzētiem ierobežojumiem. Tāpēc parādnieki patur minimālus ienākumus, lai nodrošinātu sev iztiku.

Norobežošana

Norobežošanas mērķis ir aizsargāt personu, pret kuru tiek vērsta apķīlāšana, no sekām, ko rada pilna tās aktīvu kopuma nepieejamība. Tā ļauj tiesnesim ierobežot piedzenamās summas.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

No lietu apķīlāšanas brīža parādnieks zaudē tiesības no tām atbrīvoties. Tomēr apķīlāšana nerada pirmpirkuma tiesības apķīlāšanas kreditoram.

Diskvalifikācija nozīmē, ka parādniekam nav atļauts apķīlātās lietas pārdoāt, nodot tālāk vai noformēt attiecībā uz tām hipotēku. Apķīlātās lietas var izņemt nekavējoties. Parādnieks ir apķīlāto lietu īpašnieks līdz piespiedu pārdošanai, pat ja attiecīgās lietas nav viņa valdījumā. Situācija nemainās praktiski, bet mainās juridiski.

Ja šī diskvalifikācija tiek pārkāpta, pasākumi, ko veic persona, pret kuru vērš apķīlāšanu, nav saistoši apķīlāšanas kreditoram.

Šādā gadījumā diskvalifikācija ir tikai relatīva, proti, tā ir piemērojama tikai apķīlāšanas kreditora labā. Pārējiem kreditoriem joprojām jāsamierinās ar parādnieka aktīvu svārstībām. Tomēr viņi var vienkārši dalīties ar apķīlājumu, par kuru jau panākta vienošanās.

Diskvalifikācija ir aktīvu pārdošanas procesa pirmais posms. Lietas tiek nodotas tiesas kontrolē. Tāpēc pirmajā instancē apķīlāšana, ko veic, izpildot spriedumu, ir apķīlāšana piesardzības nolūkos.

Attiecībā uz parāda piedziņu jānorāda, ka ar šā veida apķīlāšanu tiek atcelta kontrole pār visu apķīlāto parādu kopumā neatkarīgi no tā vērtības. Tomēr trešā persona, pret kuru tiek vērsta apķīlāšana, var noguldīt pietiekamu naudas summu kā depozītu (norobežošana).

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildu dokumenti, kas izdoti atbilstoši Luksemburgas tiesību aktiem, ir beztermiņa dokumenti, un tos neatsavina noilguma dēļ.

Komercietas priekšsēdētāja atļaujas veikt iepriekšēju apķīlāšanu zaudē spēku, ja attiecīgais piesardzības pasākums netiek veikts rīkojumā noteiktajā termiņā.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Komercietas priekšsēdētāja izdotu rīkojumu, ar ko atļauj apķīlāšanu piesardzības nolūkos, var apstrīdēt, iesniedzot iebildumus vai pārsūdzību.

Attiecībā uz apķīlāšanu, ko veic, izpildot spriedumu, parādnieks var ierosināt prasību, pamatojoties uz grūtībām izpildīt spriedumu (*action en difficulté d'exécution*), vai iebilst pret apķīlāto lietu pārdošanu.

Trešās personas var celt arī iebildumus, t. i., iebilst pret apķīlāto lietu pārdošanu, kā arī pieprasīt, lai tām par labu lietas tiek izslēgtas no saraksta.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Saskaņā ar Jaunā civilprocesa kodeksa 590. pantu parādnieks var bloķēt pagaidu izpildi, ja rīkojums par to ir izdots lietā, kas nav paredzēta tiesību aktos. Šajā nolūkā parādnieks var iesniegt apelācijas tiesai pieteikumu par pagaidu izpildes aizliegumu. Saskaņā ar Komerckodeksa (*Code de commerce*) 647. pantu minētais attiecas tikai uz civillietām, bet ne komercietām.

Jaunā civilprocesa kodeksa 703. panta 2. punktā ir noteikta norobežošanas procedūra. Norobežošanas mērķis ir aizsargāt personu, pret kuru tiek vērsta apķīlāšana, no sekām, ko rada pilna tās aktīvu kopuma nepieejamība. Tā ļauj tiesnesim ierobežot piedzenamās summas.

Lai nepieļautu, ka kreditors apķīlā visus parādnieka iztikas līdzekļus, atsevišķos Lielhercogistes noteikumos ir noteiktas likmes algu, pensiju un mūža rentes cesijai un apķīlāšanai. Tiesību akti reglamentē aizsargātu regulāro ienākumu (algu, mūža rentes, pensiju) apķīlāšanu. Šādu veidu regulāros ienākumus nedrīkst apķīlāt pilnā apmērā, bet tikai līdz noteiktai summai, ko nosaka atbilstoši Lielhercogistes noteikumos paredzētiem ierobežojumiem. Tāpēc parādnieki patur minimālus ienākumus, lai nodrošinātu sev iztiku.

Saistītās saites

<http://www.legilux.lu>

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 11/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Ungārija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde ir civiltiesiska ārpustiesas procedūra, ar ko valsts, piemērojot piespiedu līdzekļus, realizē to pienākumu izpildi, kas ietverti tiesas un notariālajos lēmumos un citos ar likumu noteiktos dokumentos.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Izpildi uzdod un īsteno tiesa, notārs vai citas struktūras un personas, jo īpaši šādas personas:

- neatkarīgais tiesu izpildītājs;
- reģionālās tiesas tiesu izpildītājs;
- neatkarīgā tiesu izpildītāja vietnieks;
- reģionālās tiesas tiesu izpildītāja vietnieks;
- tiesu izpildītāja amata kandidāts.

Tiesu izpildītāja procedūra — kā civiltiesiska ārpustiesas procedūra — ir identiska tiesas procedūrai.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Izpildes rīkojumu var izdot, ja izpildāmajā lēmumā ir iekļauta obligāta prasība (sods), ir uzdota tā galīga vai iepriekšēja izpilde un ir pagājis izpildes termiņš. Pamatojoties uz tiesas apstiprināto risinājumu, izpildes rīkojumu var izdot pat tad, ja pret apstiprinājuma rīkojumu ir iesniegta apelācijas sūdzība. Šo nosacījumu piemēro arī notāra apstiprinātiem līgumiem ar tādu pašu spēku kā izskatīšanai tiesā. Izpildes rīkojumu var izdot, pamatojoties arī uz spriedumu, kas pieņemts procedūrā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, pat ja apelācijas sūdzība ir iesniegta pret spriedumu. Izpildes rīkojumu nevar izdot, pamatojoties uz maksājuma rīkojumu, ja klauzulā, ar kuru tas pasludināts par galīgu, ir noteikts, ka attiecībā uz prasījuma priekšmetu izpilde nav atļauta.

Īpašu noteikumu piemēro uzturlīdzekļu piedziņai, kurā izpildi var atļaut attiecībā uz naudas summām, kas nav samaksātas vairāk nekā sešus mēnešus, ja izpildes prasītājs uzskata, ka uzturlīdzekļu parāds ir saistīts ar parādnieka Jaunprātīgu rīcību, vai ja ir sniegts pamatots iemesls nespējai atzīt prasījumu par spēkā esošu. Izpildot ārvalstu lēmumus, tiesa arī pārbauda, vai izpilde ir atļauta ar likumu, starptautiskām konvencijām, saskaņā ar savstarpības principu vai citiem ES tiesību aktiem.

3.1 Procesuālā kārtība

Izpildi var uzdot ar izpildes rīkojumu. Noteiktos gadījumos tas nav oficiāls lēmums (bet gan izpildes lapa vai izpildes klauzula), citos gadījumos tas ir rīkojums. Tiesa vai notārs izdod izpildes rīkojumu pēc izpildes prasītāja pieprasījuma. Pieteikums par izpildi ir jāiesniedz nepieciešamajā eksemplāru skaitā, izmantojot izpildes rīkojuma veidlapu. Procedūrās, kurās pieprasa samaksu, pieteikumu var iesniegt arī elektroniski. Pieteikums parasti ir jāiesniedz pirmās instances tiesai vai notāram. Tomēr noteiktos gadījumos saskaņā ar 1994. gada Likumu Nr. LIII par tiesas lēmumu izpildi ("Tiesas lēmumu izpildes likums") ir arī citi noteikumi attiecībā uz jurisdikciju, piemēram, ārvalstu lēmumiem izpildi var uzdod rajona tiesa tajā vietā, kurā atrodas apgabaltiesa ar kompetenci attiecībā uz parādnieka dzīvesvietu vai galveno darbības vietu, vai, ja tādas nav, vietu, kurā atrodas aktīvs, kuram piemērota izpilde. Budapeštā tā ir Budapeštas Centrālā rajona tiesa (*Budai Központi Kerületi Bíróság*).

Izpildes pieteikumā ir jāiekļauj informācija par pusēm, izpildāmais lēmums, izpildāmais prasījums un maksimāli daudz informācijas par parādnieka aktīviem, kam var piemērot izpildi.

Tiesa vai notārs nekavējoties — ne vēlāk kā 15 dienas pēc saņemšanas — izskata pieteikumu, lai noteiktu, vai lieta ir jānodod tālāk, jānoraida, neizskatot tās būtību, vai (izņemot puses ar pilnvarotiem pārstāvjiem) jāatdod atpakaļ ar pieprasījumu sniegt trūkstošo informāciju. Pēc tam tiek īstenoti nepieciešamie pasākumi. Lēmums ir jāpieņem 15 dienu laikā pēc lietas saņemšanas vai, ja ir pieprasīta trūkstošā informācija, 15 dienu laikā pēc informācijas iesniegšanas. Ja pieteikums ir pamatots, tiek izdots izpildes rīkojums. Ja nē, izpilde tiek noraidīta.

3.2 Galvenie noteikumi

Sk. 2. punktu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Piespiedu līdzekļi ierobežo parādnieka finansiālās un personiskās tiesības. Finanšu līdzekļus var piemērot tiesa un tiesu izpildītājs; līdzekļus pret personu var piemērot policija, pamatojoties uz tiesas vai tiesu izpildītāja noteiktajiem līdzekļiem. Svarīgākie piespiedu finanšu līdzekļi ir šādi:

aresta uzlikšana algai un citiem ienākumiem;
kustamā īpašuma apķīlāšana un pārdošana;
finanšu iestādes pārvaldīto līdzekļu arestēšana un bankas kontu bloķēšana;
aresta uzlikšana parādnieka prasījumiem pret trešajām personām;
nekustamā īpašuma apķīlāšana un pārdošana;
sodu un naudas sodu piemērošana.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildi var piemērot šādiem aktīviem:

parādnieka algām, pensijai vai citiem ienākumiem (taču attiecībā uz tiem ir spēkā daži izņēmumi);
finanšu iestādes pārvaldītiem līdzekļiem (likumā ir noteikts atbrīvojums no izpildes fiziskām personām līdz noteiktai summai);
kustamam īpašumam (taču nedrīkst apķīlāt pirmās nepieciešamības preces, kurām piemērots atbrīvojums no izpildes, piemēram, pamata apģērbi, mēbeles, kas nepieciešamas parādnieka mājražniecība dzīvojošo personu skaitam, medikamentus, kas nepieciešami parādnieka slimībai, u. tml.);
parādnieka prasījumiem pret trešajām personām vai parādnieka daļām uzņēmumos;
nekustamajam īpašumam neatkarīgi no tā veida, izmantošanas, tiesībām vai apgrūtinājumiem un zemes reģistrā iereģistrētajiem faktiem (taču no izpildes ir atbrīvots nekustamais īpašums, ko nevar uzskatīt par daļu no parādnieka aktīviem likvidācijas procesā).

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Ar izpildes pasākumiem būtībā tiek ierobežotas parādnieka tiesības rīkoties ar saviem aktīviem.

Kad izpildi piemēro kustamam īpašumam vai bankas kontam, parādnieka tiesības rīkoties ar šiem aktīviem ir zaudētas. Ja apķīlātais kustamais īpašums ir konfiscēts, parādniekam tiek atņemtas arī valdījuma tiesības attiecībā uz to. Ja tiek apķīlāts nekustamais īpašums, parādnieks var atsavināt un pārdot īpašumu, taču to apgrūšina ar izpildes tiesībām.

Ja parādnieks vai jebkura cita klātesoša persona izpildes darbības laikā izrāda fizisku pretestību, tiesu izpildītājs vērsas policijā, kas var izmantot pret personu piespiedu līdzekļus, lai izbeigtu pretestību.

Jebkura personai, kas traucē tiesu izpildītāja darbu (ar spēku), var tikt saukta pie kriminālatbildības. Par kriminālu pārkāpumu ir uzskatāma arī arestētās mantas izņemšana no izpildes vai izpildes laikā uzliktās plombas noņemšana, vai ielaušanās slēgtā telpā, ko izmanto arestētās, ieslēgtās vai konfiscētās mantas glabāšanai (plombas atvēršanas pārkāpums).

Parādniekam, personai vai organizācijai, kuras pienākums ir piedalīties izpildes procedūrā, tiesa piemēro naudas sodu, ja tās nepilda no izpildes izrietošos pienākumus, kas noteikti likumā, vai ja tās iesaistās darbībās, kas kavē izpildes pasākumus.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Pasākumi ir spēkā, līdz izpilde ir īstenota vai pasākumus aptur tiesu izpildītājs, tiesa vai saskaņā ar likumu. Izpildes pasākumus var veikt noilguma termiņā, kas noteikts civiltiesībās (parasti pieci gadi), kas sākas brīdī, kad tiek izdots tiesas galīgais lēmums. Izpildi nevar uzdot attiecībā uz pieteikumu, kas ir iesniegts pēc noilguma perioda beigām, un iepriekšējus izpildes pasākumus nevar atsākt. Līdzīgi kā tiesvedībā, kas saistīta ar prasījuma celšanu, noilguma periodu pārtrauc jebkādas izpildes darbības, pēc kurām noilguma periods atsākas.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

a) Izpildes lapas atsaukšanas un izpildes klauzulas atcelšana. Ja izpilde ir uzdota, izdodot izpildes lapu vai klauzulu, lapu var atsaukt un klauzulu var atcelt kā tiesiskās aizsardzības līdzekli, ja izpildes rīkojuma izdošanai nav bijis pamata. Izpildes lapas atsaukšanu un izpildes klauzulas atcelšanu var pieprasīt parādnieks vai izpildes prasītājs, vai to pēc savas iniciatīvas var uzdot tiesa. Pieteikums ir jāiesniedz tiesai vai notāram, kas ir uzdevis izpildi. Pieteikuma iesniegšanas termiņš nav noteikts: to var iesniegt jebkurā laikā. Ja pieteikumu apstiprina, tiek izdots rīkojums izpildes lapas atsaukšanai vai izpildes klauzulas atcelšanai; rīkojumu var pārsūdzēt.

b) Apelācija pret izpildes rīkojumu. Apelāciju pret oficiālu rīkojumu, ar ko tiek atļauta izpilde, var iesniegt parādnieks vai izpildes prasītājs. Apelācija ir jāiesniedz tiesā, kas uzdevusi izpildi, bet jāadresē apelācijas tiesai. Kompetence izvērtēt apelāciju ir apelācijas tiesai. Ja tiesas rīkojums par izpildes izdošanu ir pēc būtības pareizs, apelācijas tiesa to apstiprina; pretējā gadījumā tā groza rīkojumu. Konstatējot procesuālus pārkāpumus, apelācijas tiesa atceļ rīkojumu un liek tiesai, kas uzdevusi izpildi, pieņemt citu lēmumu.

c) Apelācija pret rīkojumu, ar ko noraida izpildes rīkojuma izdošanu. Izpildes prasītājs var iesniegt apelāciju pret rīkojumu, ar ko noraida izpildes rīkojuma izdošanu. Apelācija ir jāiesniedz tiesai vai notāram, kas uzdevis izpildi, bet jāadresē apelācijas tiesai. Kompetence izvērtēt apelāciju ir apelācijas tiesai. Ja tiesas rīkojums par izpildes noteikšanu ir pēc būtības pareizs, apelācijas tiesa to apstiprina; pretējā gadījumā tā groza rīkojumu. Konstatējot procesuālus pārkāpumus, apelācijas tiesa atceļ rīkojumu un liek tiesai vai notāram, kas noteicis izpildi, pieņemt citu lēmumu.

d) Pēc izpildes izdošanas tiesu izpildītājs veic piespiedu pasākumus neatkarīgi; tiesa atļauj nav nepieciešama. Ir iespējams atsevišķs tiesiskās aizsardzības līdzeklis pret tiesu izpildītāja darbībām, ko dēvē par iebildumu pret izpildi. Iebildumu pret izpildi var iesniegt parādnieks, izpildes prasītājs vai cita ieinteresētā persona. Ja tiesa pieņem iebildumu, tā anulē tiesu izpildītāja nelikumīgās darbības vai, ja tiesu izpildītājs nav rīkojies, norīko tiesu izpildītāju rīkoties. Pretējā gadījumā tiesa noraida iebildumu. Iebildums ir jāiesniedz tiesu izpildītājam.

e) Papildus iepriekš minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem ir iespējams arī pārtraukt izpildi. Tiesa izdod rīkojumu par izpildes pārtraukšanu pēc izpildes prasītāja lūguma, ja ar to netiek pārkāptas nevienas citas personas tiesības un ja vien likumā nav noteikts citādi. Izpildi pārtrauc arī tad, ja, piemēram, parādnieks izpilda saistības. Tiesa izdod rīkojumu par izpildes pārtraukšanu arī tad, ja tā, pamatojoties uz publiskiem dokumentiem, konstatē, ka ar galīgo lēmumu izpildāmais lēmums ir atcelts.

f) Izpildes procedūrā arī trešai personai, kura pretendē uz kādu aktīvu, kas apķīlāts izpildes gaitā, pamatojoties uz īpašumtiesībām vai kādām citām tiesībām, kas aizkavē pārdošanu izpildes ietvaros, ir iespējams ierosināt izpildes prasījuma procedūru pret izpildes prasītāju, lai noņemtu no aktīva apķīlājumu. Ja tiesa apstiprina pieteikumu, tā noņem apķīlājumu no attiecīgā aktīva.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Izpildes apturēšana

Izņēmuma gadījumos tiesa, kas uzdevusi izpildi, pēc parādnieka pieprasījuma var uzdot izpildes apturēšanu, ja parādnieks var pamatot likumīgus apstākļus, kas attaisno apturēšanu, un ja parādniekam iepriekš izpildes procedūras laikā nav piemērots naudas sods.

Ja nepieciešams, pieņemot lēmumu par apturēšanu, tiesa var uzklaut puses.

Tiesa īpaši izvērtē šādus likumīgus apstākļus, kas attaisno apturēšanu: personu skaits, kas parādniekam ir jāuztur, un reālais parādnieka uzturēto personu skaits, parādnieka vai parādnieka apgādājamo ilgstoša vai nopietna slimība un dabas katastrofas, kas notikušas izpildes procedūras laikā un ietekmējušas parādnieku.

Ja izpilde ir piemērota nekustamajam īpašumam, apturēšanu var noteikt vienā gadījumā pēc parādnieka pieprasījuma un ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem.

Maksājums pa daļām

Tiesu izpildītājs pēc parādnieka, kas ir fiziska persona, pieprasījuma var izvirzīt nosacījumus parāda atmaksai pa daļām, izņemot nodokļu parādus un publiskos parādus, ko izpilda kā nodokļus, kad tiesu izpildītājs ir veicis pasākumus, lai noskaidrotu parādnieka aktīvu atrašanās vietu un apķīlātu tos, un parādnieks jau ir samaksājis daļu izpildes prasījuma. Tiesu izpildītājs arī informē parādnieku, kuram nav aktīvu un var piemērot izpildi, par iespējām veikt maksājumu pa daļām un tā nosacījumiem.

Tiesu izpildītājs izstrādā ziņojumu par maksājumu plāna izveidi un saturu un nodod to attiecīgajām pusēm. Izpildes prasītājs 15 dienas pēc ziņojuma saņemšanas var rakstveidā informēt tiesu izpildītāju par to, ka nepiekrīt maksājumu plāna saturam, var piedāvāt ieteikumus plāna saturam un maksājumu apmēram, kā arī pieprasīt, lai parādnieks sniedz izpildes nodrošinājumu. Pamatojoties uz izpildes prasītāja paziņojumu, tiesu izpildītājs var grozīt maksājumu plāna nosacījumus šādā veidā:

- tiesu izpildītājs anulē maksājumu plānu, ja izpildes prasītājs nepiekrīt maksājumiem par uzturēšanu, algām vai tamlīdzīgiem prasījumiem, ja izpildes prasītājs apgalvo, ka maksājumu plāns apdraud tā iztiku vai ja pret uzņēmējdarbības struktūru, kas pieprasa izpildi, notiek bankrota, likvidācijas vai izpildes procedūra;
- gadījumos, uz kuriem neattiecas a) apakšpunkts, maksājumu plānu var izveidot ne ilgāk kā uz vienu gadu, ja izpildi pieprasa juridiskas personas un nekorporatīvas struktūras, vai uz sešiem mēnešiem, ja izpildi pieprasa fiziskas personas;
- tiesu izpildītājs var pieprasīt, lai papildus maksājumu plānam tiek veikti maksājumi pa daļām proporcionāli prasījuma summai, ja tas noteikts izpildes prasītāja paziņojumā.

Tiesu izpildītājs iesniedz parādniekam maksājumu plānu par ne vairāk kā sešiem mēnešiem ar vienādiem ikmēneša maksājumiem, ja izpildes pasākumi tiek īstenoti pret parādnieka līdzekļiem finanšu iestādēs, algām un kustamajiem aktīviem, bet visa parāda summa vēl nav piedzīta un:

- maksājumu plāns nav piešķirts iepriekš;
- pret parādnieku tiek īstenota izpilde par finanšu prasījumu, kura apmērs nepārsniedz HUF 500 000, vai ja pret parādnieku tiek īstenota izpilde par finanšu prasījumu, kura apmērs nepārsniedz HUF 1 000 000, bet zemes reģistrā uz parādnieka mājokļa īpašumu ir reģistrētas aizturējuma tiesības kā nodrošinājums citam prasījumam; un
- lai piedzītu prasījuma summu, ir jāizsola parādnieka mājokļa īpašums.

Izpildes prasītājam nav jāpiekrīt maksājumu plānam; ziņojums par maksājumu plāna izveidi ir jānodod arī izpildes prasītājam.

No parādnieka maksājuma atskaitītā summa aresta ietvaros ir jāiekļauj parādnieka nokārtoto saistību apjomā.

Mājokļa īpašuma aptuveno vērtību un pirmo izsoli var noteikt tikai tad, ja parādnieks nav veicis maksājumus (Tiesu izpildes likuma 52/A–52/B pants).

Noilguma termiņš tiesībām uz izpildi

Noilguma termiņš tiesībām uz izpildi beidzas tajā pašā laikā, kad izpildes prasījums. Noilguma termiņš, kas saistīts ar tiesībām uz izpildi, parasti tiek ņemts vērā pēc pieprasījuma; to var ņemt vērā *ex officio*, ja ir jāņem vērā *ex officio* arī noilguma termiņš prasījumam, uz kuru tas balstīts. Ja noilguma termiņš, kas saistīts ar tiesībām uz izpildi, ir jāņem vērā pamatojoties uz iepriekš minēto, izpildi nevar norīkot pieteikumam, kas iesniegts pēc noilguma termiņa beigām, un jau norīkotās izpildes procedūras nevar turpināt. Noilguma termiņu tiesībām uz izpildi aptur jebkāda izpildes darbība.

Ierobežojumi

Summa, kas veido pamatu ieturējumiem no algām izpildes procedūras ietvaros, ir summa, kas paliek pāri pēc nodokļu (priekšnodokļu), veselības apdrošināšanas un pensijas iemaksu, privāto pensiju fondu daļības maksu nomaksas, un citi ieguldījumi tiek atskaitīti saskaņā ar atsevišķiem tiesību aktiem. Parasti var ieturēt ne vairāk kā 33 % — vai izņēmuma gadījumos ne vairāk kā 50 % — no šīs summas.

Izpildi nepiemēro mēnešalgai, kas atbilst minimālās vecuma pensijas apmēram. Taču šis izņēmums neattiecas uz izpildi bērna uzturēšanai un izmaksām par bērna piedzimšanu.

Ir jābūt ieturēt ne vairāk kā 33 % no algām, ko darba devējs maksā, pamatojoties uz darba attiecībām.

Ieturējumu var palielināt līdz ne vairāk kā 50 % no darba ņēmēja algām šādu prasījumu gadījumā:

- uzturlīdzekļi;
- darba ņēmēju algas prasījumi pret parādnieku;
- darba ņēmēju algas un sociālās apdrošināšanas pakalpojumi, kas saņemti nelikumīgi (Tiesu izpildes likuma 65. panta 2. punkts).

Ir jābūt ieturēt ne vairāk kā 33 % no parādnieka sociālā nodrošinājuma pensijai, priekšlaicīgās pensionēšanās nodrošinājuma, stāža nodrošinājuma, baleta gadskārtējā pabalsta un pārejas iežguves pabalsta (kopā: pensijas nodrošinājumi) (Tiesu izpildes likuma 67. panta 1. punkts).

Ieturējumu var palielināt līdz ne vairāk kā 50 % no pensijas nodrošinājuma šādu prasījumu gadījumā:

- bērna uzturēšana;
- nelikumīgi saņemti pensijas nodrošinājumi (Tiesu izpildes likuma 67. panta 2. punkts).

Ir jābūt ieturēt ne vairāk kā 33 % no pabalstiem darba meklētājiem (bezdarbnieka pabalstiem, pirmspensijas bezdarbnieka pabalstiem, darbības kompensācijas pabalstiem) šādu prasījumu gadījumā:

- uzturlīdzekļi;
- nelikumīgi saņemti bezdarbnieka pabalsti;
- nelikumīgi saņemti naudas pabalsti darbības vecuma pabalstu ietvaros.

Aresta uzlikšanu nepiemēro šādiem aktīviem:

- valsts aprūpes pabalsts, naudas pabalsti kara upuriem un mūža rente saskaņā ar Likumu par kompensāciju personām, kurām politisku iemeslu dēļ atņemta dzīve vai brīvība;
- pašvaldības atbalsts, ārkārtējs pašvaldības atbalsts, naudas pabalsti darbības vecuma pabalstu ietvaros, vecuma pabalsti, ienākumu kompensācijas pabalsti bezdarbniekiem un aprūpes pabalsts;
- maternitātes pabalsti;
- gadskārtējie invaliditātes pabalsti un personīgie gadskārtējie pabalsti, ko izmaksā neredzīgajiem;
- algas piemaksa par kaitējumu veselībai, pagaidu algas piemaksa, papilddienākumi, pagaidu papilddienākumi un iežguves gadskārtējais pabalsts par kaitējumu veselībai;
- uzturlīdzekļi, kas noteikti likumā, tostarp bērna pabalsts, ko noteikusi tiesa, un bērna aizsardzības pabalsti, pamatojoties uz Likumu par bērnu aizsardzību un aizbildnības administrēšanu;

- mācību maksa, īpašais atbalsts un ģimenes pabalsts, ko maksā audžuvecākiem un kura mērķis ir atbalstīt bērnus, kuri nodoti pagaidu vai pastāvīgā aprūpē vai jauniešus pēcprūpes posmā;
- stipendijas, izņemot algas tipa stipendijas zinātniskai tālākizglītībai;
- izdevumi, kas atļūdzināti par pasta sūtījumiem, pakalpojumiem ārvalstīs un ceļā uz darbu un no tā pavadīto laiku;
- summas, kas paredzētas konkrētu izdevumu segšanai;
- invaliditātes pabalsti (Tiesu izpildes likuma 74. pants).

Attiecībā uz līdzekļiem, ko pārvalda maksāšanas pakalpojumu sniedzējs un kas pienākas fiziskai personai, izpildi bez ierobežojuma var piemērot summai, kas četras reizes pārsniedz minimālo vecuma pensiju; no summas, kas ir mazāka par to, izpildi var piemērot 50 % no summas starp minimālās vecuma pensijas apmēru un četrcārtēju minimālo vecuma pensiju (Tiesu izpildes likuma 79/A panta 2. punkts).

Pat tad, ja parādnieks dod savu piekrišanu, nedrīkst apķīlāt aktīvus, kuriem nevar piemērot izpildi saskaņā ar likumu.

Izpildi nevar piemērot šāda veida kustamajam īpašumam:

- aktīviem, kas ir svarīgi parādnieka darba veikšanai, jo īpaši pamatrīkiem; instrumentiem, tehniskajam, militārajam un citam aprīkojumam, uniformām, pašaizsardzības ierociem un transportlīdzekļiem (izņemot mehanizētos transportlīdzekļus);
- pamata aprīkojumam regulārām mācībām, jo īpaši darba grāmatām, mācību piederumiem un mūzikas instrumentiem;
- pamata apģērbam: trīs izejamiem apģērba gabaliem, vienam ziemas mētelim, vienai virsjakai, trīs apavu pāriem;
- gultas veļas pamata elementiem: vienam komplektam ar diviem palagiem uz personu;
- mēbelēm, kas atbilst parādniekā mājāsaimniecībā dzīvojošo personu skaitam: ne vairāk kā trīs galdi un trīs apģērba skapji vai līdzīgas mēbeles, viena gulta vai līdzīga mēbele un viens krēsls vai līdzīga mēbele uz personu;
- apkures un apgaismojuma pamataprīkojumam;
- virtuves un mājāsaimniecības pamataprīkojumam parādnieka mājāsaimniecībā un vienam ledusskapim vai saldētavai un vienai veļas mašīnai;
- parādniekam piešķirtajam godalgām (apbalvojumiem, medaļām, žetoniem, plāksnēm), ja tās apliecina dokumenti;
- medikamentiem un medicīnas un tehniskajam aprīkojumam, kas nepieciešams parādnieka slimībai vai fiziskajiem traucējumiem, un transportlīdzeklim, kas pieder parādniekam ar ierobežotām pārvietošanās spējām;
- parādnieka mājāsaimniecībā esošiem nepilngadīgu bērnu lietotiem priekšmetiem, kas paredzēti bērniem;
- pārtikai vienam mēnesim un apkurei paredzētam kurināmajam trīs mēnešiem atkarībā no parādnieka mājāsaimniecības vajadzībām;
- augošanai ražai, nenovāktai ražai un augļiem;
- priekšmetiem, kas nav uzskatāmi par daļu no parādnieka aktīviem likvidācijas procesā;
- kultūras resursiem, kas īpašas aizsardzības periodā uzskaitīti sertifikātā, kas minēts Likumā par aizdotu kultūras resursu īpašu aizsardzību (Tiesu izpildes likuma 90. panta 1. punkts).

Kad tiek apķīlāts parādnieka darba veikšanai nepieciešams transportlīdzeklis, kas pieder parādniekam, kas ir fiziska persona — ja vien transportlīdzeklis nav konfiscēts —, pietiek ar reģistrācijas apliecības arestēšanu, kas kopā ar aresta ziņojumu tiek nosūtīta kompetentajai transporta iestādei vai, ja iestādi nevar noteikt, iestādei, kurā transportlīdzeklis reģistrēts. Ja vien transportlīdzeklis nav konfiscēts, parādnieks var izmantot transportlīdzekli, līdz tas tiek pārdots. Ja transportlīdzekļa aplēstā vērtība ir mazāka par summu, kas noteikta tieslietu ministra izdotajā dekrētā pēc vienošanās ar ministru, kurš atbildīgs par nodokļu politiku, transportlīdzeklim nepiemēro izpildi.

Izpildes lapas atsaukšana un izpildes klauzulas atcelšana

Ja tiesa ir pārkāpusi likumu izpildes lapas izdošanas laikā, tā ir jāatsauc.

Ja tiesa ir pārkāpusi likumu laikā, kad pievienojusi rīkojumam izpildes klauzulu, tā ir jāatceļ.

Tiesa atsauc izpildes lapu vai atceļ izpildes klauzulu, ja tā pēc parādnieka pieprasījuma secina, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- izpildes atteikums saskaņā ar 21. pantu Regulā (EK) Nr. 805/2004;
- izpildes atteikums saskaņā ar 22. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 1896/2006 vai 22. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 861/2007; vai
- izpildes atteikums saskaņā ar 21. panta 2. punkta otro rindkopu Padomes Regulā (EK) Nr. 4/2009 vai 46. pantu Regulā (ES) Nr. 1215/2012.

Apelācija pret izpildes rīkojumu

Ja tiesa ir izdevusi izpildes rīkojumu vai — tādā gadījumā, ja izpildes rīkojums atšķiras no pieteikuma — ir izdevusi rīkojumu saistībā ar šo atšķirību, puses var iesniegt apelāciju pret rīkojumu. Apelācija pret rīkojumu neaptur izpildes rīkojuma izpildīšanu. Taču, ja vien likumā nav noteikts citādi, nedrīkst veikt darbības, lai pārdotu apķīlāto īpašumu, un izpildes ietvaros saņemto naudas summu nedrīkst izmaksāt prasītājam.

Iebildums pret izpildi

Tai tiesai, kas veic izpildi, puses vai citas ieinteresētās personas var iesniegt iebildumus par izpildi attiecībā uz tiesu izpildītāja darbību vai bezdarbību, kuras rezultātā tiek būtiski pārkāpti izpildes procedūru noteikumi vai tās puses tiesības vai likumīgās intereses, kura iesniegusi iebildumu par izpildi. Ar būtisku izpildes procedūru noteikumu pārkāpumu ir jāsaprot pārkāpums, kas ir būtiski ietekmējis izpildes procedūras iznākumu (Tiesu izpildes likuma 217. panta 1. punkts).

Ja apstrīdētais pasākums atbilst likumiskajām prasībām un nav uzskatāms par būtisku pārkāpumu, tiesa apstiprina apstrīdēto pasākumu un noraida iebildumu. Ja apstrīdētais pasākums nav uzskatāms par būtisku pārkāpumu, tiesa anulē visu apstrīdēto pasākumu vai tā daļu — ja to pieļauj likums un fakti, kas nepieciešami, lai uzskatītu lēmumu par pamatotu — vai groza visu izpildes pasākumu vai tā daļu. Ja iebildums attiecas uz bezdarbību, tiesa uzdod tiesu izpildītājam izpildīt attiecīgo pasākumu (Tiesu izpildes likuma 217/A panta 5. punkts).

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 16/12/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Malta

1 Ko civilīetās un kriminālietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde nozīmē, ka spriedums ir stājies spēkā.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tas ir atkarīgs no iesniegtā pieprasījuma. Piemēram, hipotēkas reģistrāciju veic Publiskā reģistra direktors, kad ir saņemis apliecinātu sprieduma kopiju kopā ar reģistratora apliecinājumu par to, ka spriedums nav pārsūdzēts un ir pagājis termiņš šādas pārsūdzības iesniegšanai vai spriedumu nav iespējams pārsūdzēt.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Saskaņā ar vispārējām tiesībām, Tiesu sistēmas organizācijas un civilprocesa kodeksu (Malta tiesību aktu 12. nodaļa), pastāv šādi izpildu dokumenti: tiesas vēstule, kad parāds ir skaidrs, noteikts un atmaksājams un neveido daļu no akta izpildes, ja parāda apmērs nepārsniedz EUR 25000. To regulē ar Tiesu sistēmas organizācijas un civilprocesa kodeksa 166.A pantu;

Malta tiesu spriedumi un lēmumi;

līgumi, kurus saņem Malā praktizējoši notāri vai jebkura cita persona ar tiesībām tos saņemt, ja līgums attiecībā uz parādu ir skaidrs, noteikts un atmaksājams un neveido daļu no akta izpildes;

ar nodokli apliekami tiesu izdevumu un izmaksu rēķini, kas izdoti par labu advokātam, juridiski pilnvarotai personai, notāram, tiesas ekspertam vai citam tiesu speciālistam vai lieciniekam, ja vien šādi ar nodokli apliekami rēķini nav apšaubāmi ar likumu;

lēmumi, ko izdod šķīrējtiesneši, kuri reģistrēti Malta Arbitrācijas centrā;

pārvedu vekselji un vienkāršie vekselji;

izlīguma vienošanās, kuru izpildi nosaka līdžējas puses;

Patērētāju prasību tribunāla lēmumi.

Ir arī dažādi izpildu dokumenti, kas izriet no īpašiem likumiem, piemēram, likumiem nodokļu jomā.

3.1 Procesuālā kārtība

Akti, ar kuriem atbilstoši apstākļiem var īstenot izpildu dokumentus:

kustamā īpašuma apķīlāšanas rīkojums;

nekustamā īpašuma apķīlāšanas rīkojums;

komercdarbības turpināšanas apķīlāšanas rīkojums;

kustamā vai nekustamā īpašuma vai ar nekustamo īpašumu saistīto tiesību pārdošana izsoles ceļā;

ekskluzīvs aresta uzlikšanas rīkojums;

rīkojums izlikšanai no nekustamā īpašuma;

rīkojums *in factum*;

jūras kuģu aresta rīkojums;

gaisa kuģu aresta rīkojums;

rīkojums *in procinctu*.

Ja ar 166.A pantu stājas spēkā izpildu dokuments, lai reģistrētu tiesas vēstuli, kas klasificējama kā izpildu dokuments, pieteicējam ir jāuzrāda tiesas reģistratoram tiesas vēstules likumīga kopija, tostarp izsniegšanas apliecinājums, un jebkāda veida atbilde attiecībā uz to, ja tāda ir saņemta.

Attiecībā uz izpildu dokumentiem procedūra atšķiras atkarībā no to būtības. To var atrast [Tiesu sistēmas organizācijas un civilprocesa kodeksa 252.](#) un turpmākajos pantos.

3.2 Galvenie noteikumi

Nosacījumi atšķiras atkarībā no to būtības. To var atrast [Tiesu sistēmas organizācijas un civilprocesa kodeksa 252.](#) un turpmākajos pantos.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu izpildi piemēro kustamam īpašumam, tostarp:

akcijām un daļām komercsabiedrībās;

licencēm, kuras izdod jebkura kompetenta iestāde, ko var noteikt ar noteikumiem, kurus izdod par tieslietām atbildīgais ministrs;

apdrošināšanas polisēm;

kredīta nodrošinājumiem un intelektuālā vai rūpnieciskā īpašuma tiesībām.

Apķīlāšanu nevar piemērot šādiem elementiem:

ikdienas apģērbam, gultas piederumiem, mājsaimniecības piederumiem un mēbelēm tādā apmērā, kas uzskatāms par nepieciešamu pienācīgiem parādnieka un viņa ģimenes dzīves apstākļiem;

personiskajiem dokumentiem un grāmatām, kas saistītas ar parādnieka, parādnieka laulātā vai viņa bērnu profesiju;

notāru reģistriem un protokolu grāmatām;

darbarīkiem un instrumentiem, kas nepieciešami parādnieka, parādnieka laulātā vai viņa bērnu apmācībai vai darbam zinātnes vai mākslas jomā;

dzīvniekiem un darbarīkiem, kas nepieciešami lauksaimniecībai un no auga atdalījušos vai neatdalījušos augļu novākšanai;

gaisa kuģiem, kas saistīti ar sabiedriskajiem pakalpojumiem, tostarp pasta pakalpojumiem, taču neietverot komerciālos pakalpojumus;

jūras kuģiem, kas fraktēti Malta valdības vajadzībām;

svētiem amata tērpiem un traukiem, kurus izmanto iesvētītā baznīcā vai kas pieder mācītājam, reliģiskai grupai vai kādam tās loceklim;

jebkāda veida Malta policijas vai bruņoto spēku pārstāvja īpašumam bruņojuma, municijas, aprīkojuma, instrumentu vai apģērba formā, ko šī persona izmanto savu pienākumu veikšanai.

Apķīlāšanu piemēro nekustamajam īpašumam, komercdarbībai, jūras kuģiem un gaisa kuģiem.

Aresta uzlikšanas rīkojumus nevar izdot attiecībā uz:

jebkāda veida algām (tostarp prēmijām, pabalstiem, samaksai par virstundām un citiem ienākumiem);

jebkāda veida pabalstu, pensiju vai atbalstu, kas minēts Sociālās apdrošināšanas likumā, vai citiem pabalstiem, ko sedz valdība;

valdības labdarības maksājumu vai ziedojumu;

jebkāda veida novēlējumu, kas paredzēts uzturēšanai, ja parādniekam nav citu iztikas līdzekļu un pats parāds neattiecas uz uzturēšanu; jebkāda veida summai, kas maksājama kā uzturlīdzekļi, neatkarīgi no tā, vai tie piešķirti *officio judicis* vai ar publisku dokumentu, ja pats parāds neattiecas uz uzturēšanu;

naudas summām, kas kļuvušas pieejamas parādniekam aizdevuma ietvaros attiecībā uz tādu ēku būvniecību, celtniecību un uzturēšanu, kas paredzētas kā galvenā parādnieka dzīvesvieta;

banku patēriņa līdzekļiem, izņemot kredītkartes, ar kurām tiek vadīta parādnieka komercdarbība;

banku garantijām un kredītvēstulēm.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Sekas ir tādas, ka, īstenojot izpildu dokumentus, viena persona pārņem otras personas īpašumu saskaņā ar likumu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Tas ir atkarīgs no lietas, taču parasti izpildrīkojumi ir spēkā tik ilgi, kamēr ir izpildāms dokuments, uz kā pamata tie ir izdoti. Aresta uzlikšanas rīkojumu nevar pagarināt, un tas ir spēkā, līdz to anulē ar tiesas lēmumu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Pārsūdzību tiesā, kas izdevusi dokumentu, var iesniegt persona, par kuru izpildes rīkojums ir izdots, vai jebkura cita ieinteresētā persona, pieprasot pilnībā vai daļēji anulēt izpildu dokumentu. Par pieteikumu ir jāinformē otra puse, kas 10 dienu laikā iesniedz atbildi, kurā iekļauti visi materiāli, ko attiecīgā puse vēlas iesniegt. Tiesa lemj par pieteikumu pēc abu pušu uzklaušanās. Minēto lēmumu var pārsūdzēt, iesniedzot pieteikumu sešu dienu laikā pēc datuma, kurā lēmums tiek nolāsts atklātā tiesas sēdē.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Augstāko tiesu spriedumi var atkal kļūt izpildāmi 10 (desmit) gadus pēc datuma, kurā spriedums vai lēmums bija varējis kļūt izpildāms. Zemākās instances tiesu vai Mazo prasību tribunāla spriedumi var atkal kļūt izpildāmi, kad ir pagājuši pieci gadi. Izpildu dokumenti līgumu formā, kad parāds ir skaidrs, noteikts un atmaksājams, darbības saskaņā ar Malteses tiesību aktu 12. nodaļas 166.A pantu, pārvedu vekselji un vienkāršie vekselji var atkal kļūt izpildāmi, kad ir pagājuši trīs gadi. Tos var padarīt par izpildāmiem, iesniedzot pieteikumu kompetentajā tiesā. Pieteicējam arī ar zvērestu jāapliecina parāda vai prasības veids, kura izpildi tas vēlas panākt, kā arī tas, ka parāds vai tā daļa joprojām nav samaksāta. Papildus tam ir noteikts 30 (trīsdesmit) gadu noilguma periods, taču termiņu var apturēt, iesniedzot iepriekš minēto pieteikumu.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 16/12/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Nīderlande

1 Ko civilīetās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Piespiedu izpildes tiesības: vispārīgi

Tiesvedības process noslēdzas ar tiesas pasludinātu spriedumu. Ar spriedumu vienai no pusēm (parādniekam) var noteikt pienākumu izpildīt saistības pret otru pusi (kreditoru). Ja parādnieks to neizdara labprātīgi, kreditors var panākt izpildi piespiedu kārtā, izmantojot piespiedu izpildes tiesības paredzētos pasākumus. Šī tiesību nozare regulē sprieduma, ar kuru tiesa uzdevusi veikt noteiktas darbības, piespiedu izpildi (izpildi). Šim nolūkam tajā ir paredzētas likuma normas par piespiedu pasākumiem un to piemērošanas kārtību. Tiesas tiesu izpildītāji (*gerechtsdeurwaarders*) jeb vienkārši — tiesu izpildītāji (*deurwaarders*) ir pilnvaroti veikt spriedumu piespiedu izpildi, un to uzdod kreditori, kuri vēlas saņemt to, uz ko tiem ir tiesības. Lai veiktu piespiedu izpildes tiesībās paredzētos piespiedu pasākumus, ir nepieciešams izpildu dokuments (*executoriale titel*), piemēram, izpildāms tiesas spriedums, un šis dokuments iepriekš ir jāizsniedz personai, pret kuru tiks veiktas izpildu darbības. Galvenās izpildes procesā iesaistītās puses ir izpildes veicējs (puse, kas lūdz piespiedu izpildi — kreditors), parādnieks (puse, pret kuru tiek veiktas piespiedu izpildes darbības) un tiesu izpildītājs (amatpersona, kura ir atbildīga par faktisko izpildes darbību veikšanu pēc izpildes veicēja lūguma).

Piespiedu pasākumi

Galvenais piespiedu pasākums ir izpildu apķīlāšana (*executoriaal beslag*). Tā sīkāk iztirzāta 2.1. iedaļā.

Citi piespiedu pasākumi ir:

pieaugoša soda nauda (*dwangsom*);

ieslodzīšana cietumā par tiesas izdota rīkojuma neievērošanu (*lijfswang/gijzeling*).

1. Pieaugoša soda nauda ir ar tiesas spriedumu noteikta naudas summa, kas zaudējušai pusei ir jāmaksā, ja tā nepilda noteikto pamatpienākumu. Šo pasākumu visbiežāk izmanto pagaidu noregulējuma procesā, lai radītu spaidu ietekmi. Pieaugoša soda nauda var būt saistīta tikai ar tādu pamatpienākumu, kas nav saistīts ar naudas summas samaksu.

2. Ieslodzīšana cietumā par tiesas izdota rīkojuma neievērošanu ir piespiedu pasākums, lai personu piespiestu ievērot noteikto pienākumu. Šo sankciju tiesas piemēro reti, un arī tad, ja tas notiek, to reti piemēro praksē. Tas ir iespējams tikai tad, ja tiesa izdod šādu rīkojumu. Tiesa pēc kreditora lūguma var atļaut šādu ieslodzīšanu spriedumu un lēmumu piespiedu izpildei, ja tie attiecas uz rīkojumu, kas nav saistīts ar naudas summas samaksu. Ieslodzīšanu var izmantot arī, piemēram, tādu spriedumu, lēmumu un autentisku aktu gadījumā, saskaņā ar kuriem ir jāmaksā uzturlīdzekļi, kā to paredz Civilt kodeksa (*Burgerlijk Wetboek*) 1. grāmata, piemēram, bērna uzturlīdzekļi (Civilprocesa kodeksa (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 585. pants).

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Procedūra ir aprakstīta zemāk.

Izpildu dokumenti

Nīderlandes tiesu pieņemtie spriedumi (spriedumi, lēmumi un nolēmumi), autentiski akti (notariāli akti) un atsevišķi citi dokumenti ir izpildu dokumenti. Citi dokumenti, kas ar likumu ir noteikti par izpildu dokumentiem, ir: Prokuratūras departamenta (*Openbaar Ministerie*) izdotie izpildraksti, nodokļu iestāžu izdotie izpildraksti, šķīrējtiesu spriedumi, kurus atļauts izpildīt piespiedu kārtā, un oficiāli reģistrēti mierizlīgumi.

Tiesas sekretārs izsniedz sprieduma kopiju prasītājam un atbildētājam, kuri piedalījušies tiesvedībā. Ja spriedums ir galīgs un satur tiesas rīkojumu, puse, kurai ir tiesības piespiedu kārtā izpildīt spriedumu, saņem tā kopiju izpildāmā formā. Puses bez maksas saņem šī sprieduma tiesu izpildītāja kopiju (*grosse*). Tā ir autentiska sprieduma kopija, kas sākas ar tekstu "Karaļa vārdā" ("*In naam der Koning*"). Tiesu izpildītāja kopiju var atpazīt pēc šiem vārdiem, līdz ar ko to uzskata par tiesas spriedumu izpildāmā formā. Piespiedu izpildes darbības var veikt tikai tad, ja ir izdota šī tiesu izpildītāja kopija. Var izdot arī notariāla akta tiesu izpildītāja kopiju vai pirmo apliecināto kopiju. Iesniedzot šo dokumentu, tiesu izpildītājs tiek pilnvarots veikt piespiedu izpildes darbības. Pirms piespiedu izpildes tiesu izpildītājs izsniedz dokumentu (tiesu izpildītāja kopiju, pirmo apliecināto kopiju) pusei, pret kuru tiks veikta darbība. Izsniegšanas mērķis ir iepazīstināt otru pusi ar spriedumu un paziņot, ka kreditors pieprasa, lai tas tiktu pildīts.

Informāciju par citu ES dalībvalstu izpildāmu dokumentu izsniegšanu sk. ES Izsniegšanas regulā: [Padomes Regula \(EK\) Nr. 1348/2000](#) (2000. gada 29. maijs) par tiesas un ārpustiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Tiesas tiesu izpildītāji

Loma piespiedu izpildes procesā

Tiesu izpildītājs tiesas spriedumu izpildes procesā ir galvenā persona, kura vienmēr rīkojas saskaņā ar personas norādījumiem, kas lūdz veikt piespiedu izpildi. Šie norādījumi tiek sniegti, iesniedzot tiesu izpildītājam tiesu izpildītāja kopiju (autentisku sprieduma kopiju). Tiesu izpildītājam parasti nav jāsaņem atsevišķa atļauja.

Darbības, ko tiesu izpildītājs var veikt saistībā ar piespiedu izpildi, ir:

izsniegt piespiedu kārtā izpildāmu dokumentu pusei, pret kuru veic izpildu darbības;

pieprasīt, lai tiktu pildīts pienākums veikt darbību, piemēram, pieprasīt naudas summas samaksu;

saņemt samaksu, ja parādnieks izpilda savu pienākumu maksāt;

arestēt mantu;

lūgt palīdzību policijai, ja tāda ir nepieciešama (piemēram, arestējot mantu).

Tiesu izpildītāja honorārs

Par oficiālām darbībām, ko veic tiesu izpildītāji, ir jāmaksā fiksēts honorārs, kura nomaksu var uzdot parādniekam. Kreditoriem nav noteiktas fiksētas nodevas, tādēļ par tām ar tiesu izpildītāju jāvienojas atsevišķi. Nodevas, ko no parādnieka iekasē tiesu izpildītājs, ir noteiktas ar 2001. gada 4. jūlija dekrētu, ar kuru paredz detalizētus noteikumus par tiesu izpildītāju oficiālajām darbībām un nodevām, jeb Tiesu izpildītāju nodevu dekrētu (*Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders*). Sīkāk sk. oficiālo aktu nodevu sarakstus (*Tarieven ambtshandelingen*) tīmekļa vietnē www.kbvg.nl.

3.2 Galvenie noteikumi

Divi vispārējie nosacījumi, kam jāizpildās, lai varētu turpināt piespiedu izpildi, ir:

izpildāma dokumenta esība;

šī dokumenta izsniegšana pirms piespiedu izpildes pusei, pret kuru tiek veiktas piespiedu izpildes darbības.

Kā minēts iepriekš, visbiežāk kā piespiedu pasākums tiek izmantota izpildu apķīlāšana.

Pastāv arī pasākumi, kurus var veikt, kamēr nav izdots izpildu dokuments. Tos var lūgt noteikt pirms sprieduma pieņemšanas, kā arī tiesvedības laikā un pat pirms tās. Tos sauc par aizsardzības pasākumiem (*conservatoire maatregelen*), kas darbojas kā pagaidu aizsargpasākumi. Aizsardzības pasākumi ietver pirmssprieduma apķīlāšanu (*conservatoir beslag*), aizzīmogošanu (*verzegeling*) un inventāra saraksta sagatavošanu (*boedelbeschrijving*). Šī informatīvā lapa attiecas uz izpildes apķīlāšanu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Piespiedu izpildes pasākumu objekts un būtība var atšķirties. Var izšķirt pasākumus, kuru mērķis ir panākt naudas summas samaksu, aktīva atdošanu, darbību vai bezdarbību. Visbiežākais pasākums ir apķīlāšana naudas summas atgūšanai (*verhaalsbeslag*).

Ja parādnieka pienākums ir veikt kādu darbību, nevis samaksāt naudu vai atdot mantu, ar to var pieprasīt, lai tiktu veikta "faktiskā darbība" (*feitelijke handeling*, darbība, kurai ir juridiskas sekas, neatkarīgi no tā, vai tāds bija nodoms) vai juridiska darbība (*rechtshandeling*, darbības, kuras tiesiskās sekas ir plānotas). Ja faktiskā darbība nav saistīta ar kādu personu, kreditors pats var lūgt tiesai atļauju panākt tādu situāciju, kas būtu radusies izpildes rezultātā. Ja parādnieka pienākumā ietilpa juridiska darbības veikšana, piemēram, ofertes pieņemšana, to var aizstāt ar tiesas spriedumu. Tiesa var arī uzdot parādniekam atturēties no noteiktas darbības.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildes apķīlāšanu var noteikt:

kustamam īpašumam, kas nav jāreģistrē. Īpašums, kas ir jāreģistrē, ir: nekustamais īpašums, kuģi un gaisa kuģi;

uzrādītāja tiesībām vai rīkojuma tiesībām, tiesībām uz reģistrētajām daļām un tiesībām uz citiem reģistrētiem vērtspapīriem;

pret trešo personu, proti, apķīlāšanu kā ieturējumu (*executoriaal derdenbeslag*);

nekustamam īpašumam;

kuģiem;

gaisa kuģiem.

Vispārējs noteikums ir, ka izpildes veicējs var brīvi izvēlēties mantu, ko tas vēlas apķīlāt.

Būtībā apķīlāt ir iespējams visu parādnieka īpašumu. Tomēr ir noteikti aktīvi, kurus apķīlāt nav iespējams — to vidū ir pamatvajadzību apmierināšanai nepieciešamā manta, piemēram, apģērbs, pārtika, strādnieku darbarīki, specializētā literatūra, izglītības, mākslas un zinātniskiem mērķiem izmantotie priekšmeti. Daļu no darba samaksas, uzturīdzekļiem un pabalstu maksājumiem neapķīlā. Šādos gadījumos ir noteikts aizsargāts ienākumu līmenis, lai nodrošinātu, ka atlikušie parādnieka ienākumi ir pietiekami pamatvajadzību apmierināšanai.

Tāpat apķīlājumu nepiemēro mantai, kas paredzēta publiskajiem pakalpojumiem. Izpildes veicējs vienlaikus var apķīlāt vairākus īpašumus, piemēram, gan kustamo, gan nekustamo īpašumu.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Kustama īpašuma, kas nav jāreģistrē, apķīlāšanas juridiskās sekas

Vienas no apķīlāšanas juridiskajām sekām ir tādas, ka jebkura darbība, ko parādnieks veic pēc apķīlāšanas, nevar kaitēt tās personas tiesībām, kura veic apķīlāšanu. Piemēram, ja parādnieks mantu pārdotu, tās pircējs principā nevarētu kredītoram iebilst, ka ir kļuvis par jauno īpašnieku. Sekas ir arī tādas, ka apķīlāšanu piemēro arī jebkuriem ienākumiem no mantas.

Kapitāla daļu, vērtspapīru un citas mantas apķīlāšanas juridiskās sekas

Konkrētas juridiskas sekas nav paredzētas. Apķīlājuma spēkā esamības laikā balsstiesības saglabā persona, pret kuru apķīlāšana izdarīta.

Apķīlāšanas kā ieturējuma juridiskās sekas

Apķīlājot ieturējuma veidā, kreditors (puse, kura veic apķīlāšanu) apķīlājumu vērš pret trešo personu (t. i., ne parādnieku), jo šī trešā persona ir parādā parādniekam vai tās turējumā atrodas parādnieka īpašums.

Puse, kura veic apķīlāšanu, ir aizsargāta pret tiesiskajiem darījumiem, ko veic otra puse. Tiesiski darījumi, kas ir veikti pēc apķīlāšanas, nav saistoši pusei, kura veic apķīlāšanu. Divi izplatīti apķīlāšanas kā ieturējuma veidi ir bankas konta un darbinieka algas apķīlāšana.

Nekustamā īpašuma apķīlāšanas juridiskās sekas

Nekustamā īpašuma apķīlāšanu ieraksta publiskos reģistros, ko uztur Zemes reģistra birojs (*Kadaster*). Kuģus un gaisa kuģus uzskata par nekustamo īpašumu, tiklīdz tie ir ierakstīti reģistros. Zemes reģistra birojs pēc pieprasījuma var veikt meklējumu publiskajos nekustamā īpašuma, kuģu un gaisa kuģu reģistros. Apķīlāšana ir spēkā ar brīdi, kad tā tikusi reģistrēta. Apķīlāšana attiecas uz visiem ieņēmumiem, kas gūti no nekustamā īpašuma pēc tā apķīlāšanas. Persona, kura veic apķīlāšanu, ir aizsargāta pret tiesiskajiem darījumiem, ko parādnieks veic pēc apķīlāšanas. Nekustamā īpašuma atsavināšana (pārdošana) nav saistoša personai, kura veic apķīlāšanu

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Vispārējā gadījumā pilnvaras piespiedu kārtā izpildīt tiesas spriedumu izbeidzas pēc 20 gadiem, skaitot no dienas, kad spriedums pasludināts. Ja tiesas sprieduma izpilde ir atkarīga no konkrētiem priekšnoteikumiem, kuru izpilde nav atkarīga no tās personas gribas, kura ieguvusi spriedumu, pilnvaras piespiedu kārtā izpildīt tiesas spriedumu izbeidzas pēc 20 gadiem, skaitot no nākamās dienas pēc tam, kad priekšnoteikumi izpildīti.

Tomēr attiecībā uz naudas summām, kas saskaņā ar spriedumā noteikto ir jāsamaksā ne vēlāk kā gada laikā, noilgums ir pieci gadi. Procentu, soda naudu, pieaugošo soda naudu un citu tiesas papildu rīkojumu gadījumā noilgums iestājas ne vēlāk kā ar brīdi, kad izbeidzas pilnvaras piespiedu kārtā izpildīt galveno nolēmumu, izņemot, ja noilguma termiņš tiek pārtraukts vai pagarināts.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Strīdi par izpildi

Civilprocesa kodeksa 438. pants satur vispārējus noteikumus par strīdiem par izpildi (*executiegeschillen*). Šādā strīdā parādnieks var mēģināt novērst, ka tiek veikta piespiedu izpilde. Strīds var būt saistīts, piemēram, ar izpildu dokumenta nozīmi un darbības jomu, pēc sprieduma (izpildu dokumenta) pieņemšanas atklāto faktu sekām, apķīlājuma spēkā esamību vai īpašuma tiesībām uz apķīlāto mantu. Strīds par izpildi ir saistīts tikai ar izpildes jautājumiem. Galvenā tiesvedība, kurā jau ir ticis pieņemts spriedums, netiek atkārtoti izvērtēta pēc būtības.

Piemēram, strīdā par izpildi parādnieks var iebilst, ka piedziņas veicējs savas tiesības izmanto ļaunprātīgi vai ka apķīlāšana nav samērīga ar spriedumu. Parādnieks (puse, pret kuru tiek veiktas piespiedu izpildes darbības) šajā stadijā vairs nevar celt iebildumus par spriedumu pēc būtības. Lai to darītu, ir jāceļ iebildumi (*verzet*), jāierosina apelācijas (*hoger beroep*) vai kasācijas (*cassatie*) tiesvedība, kas ir tiesiskie aizsardzības līdzekļi.

Teritoriālā jurisdikcija

Tiesa, kam ir teritoriālā jurisdikcija, ir tiesa, kas ir kompetenta saskaņā ar vispārējiem noteikumiem par piekrišību.

Tā ir vai nu tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā ir veikta vai tiks veikta apķīlāšana, tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā atrodas attiecīgais īpašums, vai tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā notiks piespiedu izpilde. Visām piespiedu izpildes darbībām, kas tiek veiktas Nīderlandē, ir jākonstatē kompetentā Nīderlandes tiesa.

Kompetentā tiesa

Rajona tiesa (*arrondissementsrechtbank*) ir kompetenta izskatīt visus strīdus par piespiedu izpildi neatkarīgi no tiesas, kas pieņēmusi izpildāmo spriedumu.

Rajona tiesa ir kompetenta arī tad, ja spriedumu pieņēmusi apelācijas tiesa (*gerechtshof*) vai Nīderlandes Augstākā tiesa (*Hoge Raad der Nederlanden*).

Strīdi par piespiedu izpildi parasti tiek izšķirti pagaidu noregulējuma procesā (*kort geding*). Tiesa var nolemt apturēt piespiedu izpildi uz konkrētu laika periodu vai atcelt apķīlājumu.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 16/11/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autoritātes noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [de](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Austrija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde (Austrijā arī "piespiedu izpilde") ir valsts piespiedu līdzekļu piemērošana, lai apmierinātu izpildāmus prasījumus un prasības.

Izpildes kodeksā ir paredzēti dažādi izpildes veidi:

izpilde naudas prasījumu piedziņai;

izpilde ar mērķi nodrošināt darbību veikšanu vai neveikšanu.

Izpilde naudas prasījumu piedziņai

Izpildes gadījumā naudas prasījumu piedziņai kreditora izpildes pieprasījumā ir jāizvēlas apķīlājami aktīvi (izpildes līdzekļu izvēle); kreditors var izvēlēties cita starpā izpildi attiecībā uz kustamu mantu, izpildi attiecībā uz saņemamām summām, jo īpaši izpildi attiecībā uz algu, un nekustamā īpašuma piespiedu pārdošanu izsolē.

Izpilde ar mērķi nodrošināt darbību veikšanu vai neveikšanu

Izpildes gadījumā ar mērķi nodrošināt darbību veikšanu vai neveikšanu kreditoram ir jāpieprasa izpildes līdzekļi, kas paredzēti Izpildes kodeksā attiecībā uz prasījuma izpildi.

Izpildei pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļa piemērošanas nolūkā var piemērot naudas sodu pēc tās tiesas pieprasījuma, kas īsteno izpildi, kad ir izdots izpildes rīkojums. Tālāku pārkāpumu gadījumā tiesa, kas īsteno izpildi, pēc pieprasījuma var piemērot papildu naudas sodu vai brīvības atņemšanas sodu līdz vienam gadam.

Lai panāktu izpildi darbībai, ko var veikt trešā persona, prasību iesniegušajam kreditoram pēc tiesas pieprasījuma ir tiesības noteikt, ka darbība tiek veikta par atbildīgās puses līdzekļiem.

Prasījums, ko nevar veikt trešā persona un kura izpilde vienlaikus ir atkarīga no atbildīgās puses gribas, tiek izpildīts, piemērojot atbildīgajai pusei — pēc tiesas pieprasījuma — naudas sodu vai brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz sešiem mēnešiem.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Izpildes atļaušana principā ir attiecīgās rajona tiesas (*Bezirksgericht*) kompetencē.

Kompetentā tiesa

Izpilde attiecībā uz kustamu mantu un izpilde attiecībā uz saņemamām summām

Par izpildi attiecībā uz saņemamām summām ir atbildīga parādnieka vispārējās jurisdikcijas (dzīvesvietas) tiesa; par izpildi attiecībā uz kustamu mantu tas ir atkarīgs no kustamās mantas atrašanās vietas izpildes sākumā.

Nekustamā īpašuma piespiedu pārdošana izsolē

Par izpildi attiecībā uz nekustamo īpašumu (kas reģistrēts zemesgrāmatā) ir atbildīga zemesgrāmatu tiesa (*Grundbuchgericht*).

Pēc izpildes atļaušanas procedūrai ir jābūt *ex officio*. Izpildes procesu veic tiesnesis (nekustamā īpašuma piespiedu pārdošanas gadījumā) vai tiesas ierēdnis (izpilde attiecībā uz kustamo mantu vai izpilde attiecībā uz saņemamām summām). Tiesas ierēdnis ir īpaši apmācīts tiesu iestādes darbinieks.

Izpildes soļus nosaka tiesu izpildītāji, kas Austrijā ir tiesu iestāžu darbinieki, kuri nestrādā nedz kā pašnodarbinātas personas, nedz kā prasību iesniegušo kreditoru pārstāvjai vai aizstājošie starpnieki. Lielākoties tie darbojas vieni paši, līdz ir skaidra izpildes procedūras izdošanās vai neizdošanās.

Kreditors ir jāaicina iesniegt pieteikumus tikai tad, ja tiesa vai tiesu izpildītājs nevar turpināt procedūru bez tiem vai ja procedūrā rodas izmaksas. Taču kreditors var sniegt papildu informāciju jau pieteikumā: piemēram, izpildes gadījumā attiecībā uz algu tas var noraidīt darba devēja paziņojumu par algas esamību un apmēru; izpildes gadījumā attiecībā uz kustamo mantu viņš var noraidīt piespiedu mājokļa atvēršanu ar atslēdznieka izmaksām, ja parādnieks nav atrodams.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Izpilde naudas prasījumu piedziņai

Izpildes procesā izdala atļaujas un izpildes procesu.

Izpildes atļaujai ir nepieciešams kreditora pieteikums, kurā tas izvēlas vēlamo izpildes veidu. Ja kreditors vēlas piedzīt prasījumu no uzņēmēja, tas parasti izvēlas izpildi attiecībā uz kustamo mantu un aktīvu saraksta iesniegšanu. Šajā procedūrā tiesu izpildītājs mēģina piedzīt prasījuma maksājumu un, ja tas neizdodas, apķīlā atastos objektus. Ja ar tiem netiek nosegtā prasījuma summa, viņam jāpieprasa parādniekam iesniegt aktīvu sarakstu, kurā parādniekam ir jāuzskaita pilnīgi visi tā aktīvi.

Ja kreditors vēlas piedzīt prasījumu no patērētāja, tas parasti izvēlas izpildi attiecībā uz kustamo mantu, izpildi attiecībā uz algu un aktīvu saraksta iesniegšanu. Kreditors var izvēlēties izpildi attiecībā uz algu neatkarīgi no tā, vai tas zina, kas ir parādnieka darba vieta vai no kā viņš saņem algu. Ja kreditors to nezina, tam ir jāzina parādnieka dzimšanas datums. Pēc tam tiesa var atrast maksājumu biroju, izmantojot Galvenās Austrijas sociālās apdrošināšanas iestāžu asociācijas palīdzību. Pirmais solis ir parādnieka algas apķīlāšana un nodošana. Ja tas izdodas, izpilde attiecībā uz kustamo mantu notiek tikai pēc kreditora pieprasījuma. Šajā procedūrā tiesu izpildītājs mēģina piedzīt prasījuma maksājumu; ja tas neizdodas, viņš apķīlā atastos objektus. Ja ar tiem netiek nosegtā prasījuma summa, viņam jāpieprasa parādniekam iesniegt aktīvu sarakstu, kurā detalizēti izklāstīti visi parādnieka aktīvi.

Izpildes pieprasījuma iesniegšanai kreditoram ir jāizmanto veidlapa (1. e-veidlapa) vai jāveic noteikta formāta pieprasījums. Lai iesniegtu izpildes pieteikumu, advokāta pārstāvība nav nepieciešama.

3.2 Galvenie noteikumi

Lai varētu veikt izpildi, prasību iesniegušajam kreditoram ir nepieciešams izpildes lēmums vai izpildes rīkojums. Ir nepieciešama arī izpildāmības deklarācija, ko tiesas procesā izdod izpildes rīkojuma izdevējstāde. Kreditoram ir arī jāzina parādnieka adrese. Ja tas vēlas pieteikt izpildi attiecībā uz algu, bet nezina maksājumu biroju, ir jānorāda tikai parādnieka dzimšanas datums.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Parādnieks ir atbildīgs par savām saistībām attiecībā uz visiem saviem aktīviem, ja vien tie nav atbrīvoti un apķīlāšanas. Taču izpildes procedūra aptver tikai tos aktīvus, kurus kreditors vēlas apķīlāt un kurus tas ir norādījis izpildes pieteikumā. Izpildes gadījumā attiecībā uz kustamo mantu pietiek ar visu parādnieka īpašumā esošo objektu apķīlāšanu; izpildes gadījumā attiecībā uz saņemamām summām kreditoram ir jānorāda trešās puses parādnieks, savukārt izpildes gadījumā attiecībā uz algu pastāv izņēmums. Kreditors var apgalvot, ka nepazīst trešās puses parādnieku. Tiesa var iegūt šo informāciju no Galvenās Austrijas sociālās apdrošināšanas iestāžu asociācijas, ja kreditors norāda parādnieka dzimšanas datumu.

Kreditors var izmantot arī šādus izpildes instrumentus: saņemamās summas, kas nav algas prasījumi; daļa parādnieka uzņēmumā ar ierobežotu atbildību; ja parādniekam pieder nekustamais īpašums, prasību iesniegušais kreditors var pieprasīt piespiedu aizturējuma tiesību piemērošanu, piespiedu administrēšanu un piespiedu pārdošanu izsolē.

Parādnieka aktīvi, kuriem nepiemēro izpildi, ir uzskaitīti apakšsadaļā "Ierobežojumi attiecībā uz izpildi".

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Izpildes pasākumu sekas ir atkarīgas no izpildes instrumenta.

Izpilde attiecībā uz kustamo mantu

Apķīlājamiem objektiem tiesu izpildītājs nosaka aizturējumu. Tie tiek izsolīti.

Izpilde attiecībā uz saņemamām summām, jo īpaši izpilde attiecībā uz algu

Prasījumam tiek noteiktas tiesības uz aizturējumu. Parādniekam ir aizliegts atbrīvoties no prasījuma un jo īpaši saņemt to. Ja vien prasījums ir apķīlājams, tas tiek nodots kredītoram.

Nekustamā īpašuma piespiedu pārdošana izsolē

Īpašumam tiek noteiktas tiesības uz aizturējumu. No brīža, kad izsolīšanas procedūra ir reģistrēta zemesgrāmatā, parādnieka tiesiskās darbības pret kreditoriem un solītāju saistībā ar īpašumu un tā piederumiem, kuriem nepiemēro standarta administrēšanu, ir neefektīvas. Ja parādnieks pārdod īpašumu, apstiprinātā izsolīšanas procedūra turpinās un tiek vērsta pret īpašuma pircēju.

Sekas soda veidā rodas, ja atbildīgā puse slēpj, atbrīvojas, pārdod vai bojā savu aktīvu daļu, aizbildinās vai atzīst neesošu aktīvu vai citādā veidā samazina vai šķietami samazina savu aktīvu apjomu, rezultātā kavējot vai ietekmējot kreditora apmierinātību izpildes ceļā vai procesā esošu izpildes procedūru. Tāpat atbildīgā puse ir sodāma, ja tā iznīcina, bojā, izkropļo, padara par nelietojamu vai pilnībā vai daļēji atsakās no saistības ar objektu, kas ir oficiāli apķīlāts vai kontrolēts.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildei ir jāturpinās līdz brīdim, kad tā ir veiksmīgi noslēgusies vai pārtraukta, piemēram, parādniekam samaksājot parādu kredītoram izpildes procedūras laikā. Izņēmuma kārtā izpildi var apturēt ātrāk, piemēram, kad kreditors pieprasa izpildi attiecībā uz algu un parādnieks nomaina darba vietu.

Saskaņā ar Izpildes kodeksu izpildes procesu var arī atlikt. Tas var notikt īpaši tad, ja prasība ir vērsta pret izpildu dokumenta nederību vai spēkā neesamību, ja ir pieprasīta izpildes pārtraukšana, ja tiesā ir iesniegta pretprasība (sk. 4. punktu), ja ir apstrīdēta tiesas izdota lēmuma izpilde, ja ir iesniegta sūdzība pret izpildes darbību vai ja tiek pieprasīta juridiski īstenojamas izpildes deklarācijas atsaukšana vai grozīšana.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Pārsūdzības tiesības ir piešķirtas attiecībā uz izpildes atļaušanu (ko Austrijā dēvē par izpildes atļauju). Pārsūdzība ir jāadresē apelācijas tiesai (augstākajai reģionālajai tiesai), taču to iesniedz pirmās instances tiesā (rajona tiesā). Pārsūdzība ir jāiesniedz 14 dienu laikā. Parasti ir nepieciešama advokāta pārstāvība. Pārsūdzības process ir rakstveida procedūra, kurā piemēro pārjaunojuma aizliegumu.

Pret faktu, ka parādnieks tajā pašā laikā ir samaksājis piedzenamo prasījuma summu, var celt pretprasību vai prasību, ar ko iebilst pret izpildi (un ne izpildes atļaujas pārsūdzību). Sūdzība ir jāiesniedz tiesā, kas apstiprinājusi izpildi. Pieteikumu izpildes atlikšanai var apvienot ar sūdzību. Ja prasījums tiek izpildīts juridiski, arī izpilde ir jāpārtrauc *ex officio*.

Ja izpilde ir apstiprināta vienkāršotas atļaujas procedūras ietvaros, tas ir noticis, tikai pamatojoties uz prasības iesniedzēja sniegtajiem datiem. Šajā gadījumā parādnieks var apliecināt — pārsūdzības ceļā —, ka izstrūkst izpildes dokuments, kas attiecas uz izpildi, tostarp izpildāmības apstiprinājums, vai ka izpildes dokuments neatbilst informācijai, kas iekļauta izpildes pieteikumā. Pārsūdzība ir jāiesniedz tiesā, kas apstiprinājusi izpildi pirmajā instancē. Kad pārsūdzība ir iesniegta, tiesa pārbauda, vai izpildes dokuments, kas attiecas uz piedzenamo prasījumu, ir pieejams. Laika ierobežojums iebildumu iesniegšanai ir 14 dienas.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Ierobežojumi attiecībā uz izpildi

Vispārēji piemērojamais ierobežojums ir tāds, ka izpildi nevar veikt lielākā apmērā, nekā tas ir nepieciešams, lai apmierinātu prasījumu, kas minēts izpildes atļaujā.

Likumā ir paredzēti noteikti izpildes ierobežojumi par labu konkrētām personām vai personu apvienībām:

īpašumam, kas pieder iestādei, kas nodrošina sabiedriskā transporta pakalpojumus un atrodas valsts pārziņā, var piemērot attiecīgus izpildes pasākumus, kas ietekmē sabiedriskā transporta pakalpojumus, tikai ar tās uzraudzības iestādes piekrišanu;

pirms izpildes attiecībā uz personu, kas dienē federālajā armijā vai strādā federālajā policijā, paziņojums par izpildes atļaušanu ir jānodod augstāka ranga amatpersonai, kura pakļautībā ir šī persona;

izpildes īstenošanai militārajās ēkās ir nepieciešams iepriekšējs paziņojums ēkas komandierim un konsultācija ar militāro atašeju;

izpildes procedūras pret personām, kurām Austrijā ir imunitāte, pamatojoties uz starptautiskajām tiesībām, kā arī attiecībā pret šo personu izpildes objektiem un telpām var veikt tikai Federālā Tieslietu ministrija, vienojoties ar Federālo Eiropas, integrācijas un ārlietu ministriju;

izpildi pret pašvaldību vai publisku vai labdarības organizāciju var atļaut tikai finanšu prasījumu piedziņas nolūkā tikai attiecībā uz tiem aktīviem, ko var izmantot kreditora prasījuma apmierināšanai, neietekmējot sabiedrības intereses, kas ir jāaizsargā. Ja izpilde tiek veikta ar mērķi īstenot ar līgumu saistītas aizturējuma tiesības, ierobežojums nav spēkā.

Turklāt parādnieka aizsardzības nolūkā no izpildes ir pilnībā atbrīvoti noteikti aktīvi, kuru piemēri ir minēti turpmāk.

Izpilde attiecībā uz kustamo mantu:

priekšmeti, kas liecina par pieticīgu dzīvesveidu personiskai lietošanai vai lietošanai mājāsaimniecībā;

priekšmeti, kas nepieciešami profesijas apgūšanai un profesionālajai praksei, kā arī skolas mācību līdzekļi;

pietiekams pārtikas un apkures materiālu daudzums, kas nepieciešams parādnieka un ar viņu vienā mājāsaimniecībā dzīvojošu ģimenes locekļu vajadzībām četrām nedēļām;

mājdzīvnieki;

ģimenes fotoattēli, vēstules un citi dokumenti, kā arī parādnieka laulības gredzens;

līdzekļi, ar kuriem kompensēt invaliditāti un aprūpes atbalstu parādniekam vai ar viņu vienā mājāsaimniecībā dzīvojošiem ģimenes locekļiem, kā arī

ārstnieciskās vielas un palīgierīces, kas nepieciešamas medicīniskās aprūpes nolūkos;

religijski priekšmeti;

skaidra nauda tādā apmērā, kas ir atbrīvots no apķīlāšanas līdz nākamajam algas maksāšanas termiņam pēc apķīlāšanas, ja parādnieka ienākumus juridiski nevar apķīlāt vai to var izdarīt tikai ierobežotā apmērā.

Tiesu izpildītājs var arī neapķīlāt priekšmetus ar mazu vērtību, ja ir skaidrs, ka ieņēmumi no izpildes turpināšanas nepārsniegs izpildes izmaksas.

Izpilde attiecībā uz saņemamām summām (izpilde attiecībā uz algu):

izdevumu kompensācija, ciktāl tā sedz papildu izmaksas, kas radušās profesionālā darba veikšanas ietvaros;

likumā paredzētais atbalsts, kas tiek piešķirts, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar invaliditāti vai ilgtermiņa aprūpi, piemēram, aprūpes pabalsts;

likumā paredzētais atbalsts īres maksai vai citu mājāsaimniecības izdevumu segšanai;

ģimenes pabalsts;

noteikti likumā paredzēti pabalsti, kas tiek piešķirti par bērna piedzimšanu, jo īpaši vienreizējais bērna kopšanas pabalsts;

noteikti atbalsta veidi, ko piešķir Valsts nodarbinātības dienests;

izdevumu kompensācija no ar likumu noteiktās sociālā nodrošinājuma sistēmas.

Apķīlāšanas aizliegums īpaši attiecas uz:

pabalstiem natūrā, kas sniegti saskaņā ar sociālā nodrošinājuma likumiem;

prasījumu sadalīt laulāto mantu un laulāto ietaupījumus, ja vien tas nav atzīts vai noteikts līgumā vai strīda izšķiršanas procesā.

Ierobežotā apmērā var apķīlāt nopelnītos ienākumus, pensiju pabalstus un likumā paredzēto atalgojumu, kas paredzēts, lai kompensētu pagaidu bezdarbu vai peļņas izredžu samazinājumu. Neapķīlājamā daļa ("iztikas minimums") ir atkarīga no ienākumu apjoma un parādnienu uzturēšanas saistību skaita. Neapķīlājamās summas, kas katru gadu palielinās, ir attēlotas Federālās Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnes tabulās (<http://www.justiz.gv.at/web2013/html/default/2c9484852308c2a60123ec387738064b.de.html>). Likumā ir ņemtas vērā parādnieka vai tā kreditora īpašās vajadzības atsevišķos gadījumos, noteiktos apstākļos ļaujot — pēc pieprasījuma — palielināt vai samazināt neapķīlājamo naudas summu. Ja izpilde notiek, pamatojoties uz likumā noteiktu uzturēšanas prasījumu, neapķīlājamās naudas summas apjoms parasti tiek samazināts par 25 %.

Turklāt Īres tiesību likums (MGR) — gadījumā, kad izpilde paredz izlikšanu no dzīvokļa saskaņā ar MGR — paredz parādnieka aizsardzību tādā ziņā, ka izlikšana ir jāatliek, ja tās rezultātā īrnieks zaudē pajumti.

Izpildes termiņi

Termiņi, kas jānosaka izpildes pieteikumu ietvaros, nav noteikti, izņemot atsevišķus gadījumus (izlikšanas rīkojums saskaņā ar Austrijas Civilprocesa kodeksa — ZPO — 575. pantu). Taču parādnieks var apstrīdēt izpildi, iebilstot pret noilgumu, kas jau ir stājies spēkā. Likumā noteiktais noilguma periods prasījumiem, kuriem ir juridiski saistošs izpildes dokuments ("izpildāmu spriedumu prasījumi") ("*Judikatsschulden*"), parasti ir 30 gadi no izpildes dokumenta stāšanās spēkā. Ja izpildes dokuments ir balstīts uz juridisku personu tiesībām, ko regulē publiskās tiesības vai privāttiesības, noilguma periods ir pagarināts līdz 40 gadiem. Taču ir izņēmums attiecībā uz pakalpojumiem, kas ir maksājami tikai nākotnē, ņemot vērā, ka vispārīgajos noilguma nosacījumos ir minēts tsāks noilguma periods.

Noilguma periodu pārtrauc jebkāda juridiski saistoša izpildes atļauja, un tas sākas no jauna līdz ar pēdējo izpildes soli vai izpildes pārtraukšanu.

Noteiktos gadījumos turpmākam izpildes pieteikumam vai izpildes procedūrai ir noteikti pagaidu ierobežojumi:

ja izpildes gadījumā attiecībā uz kustamo mantu netiek konstatēti apķīlājami objekti, ir jāapstiprina cita prasību iesnieguša kreditora pieteikums izpildei attiecībā uz kustamo mantu vai jāapstiprina jauna izpilde, taču tikai sešus mēnešus pēc pēdējā neveiksmīgā izpildes mēģinājuma, ja vien nav ticams, ka iepriekšējais izpildes mēģinājums būs rezultatīvs;

prasību iesniegušajam kreditoram ir jābūt tiesīgam iesniegt prasījumu par izpildi attiecībā uz algu pret nezināmu trešās personas parādnienu tikai pēc tam, kad ir apstiprināta izpilde attiecībā uz kustamo mantu, ja pēc atļaujas došanas ir pagājis gads; šis ierobežojuma periods nav spēkā, ja prasību iesniegušais kreditors pierāda, ka ir uzzinājis par iespēju iesniegt prasījumu pret parādnienu attiecībā uz apķīlājamo algu tikai pēc tam, kad iesniedzis pieteikumu atļaut izpildi attiecībā uz kustamo mantu. Parādniekam ir pienākums iesniegt jaunāku aktīvu sarakstu tikai tad, ja kreditors pierāda, ka parādnieks ir ieguvis aktīvus vai ja pēc aktīvu saraksta iesniegšanas ir pagājis vairāk nekā gads;

Izpildes kodeksā ir arī noteikti termiņi, lai nodrošinātu ātru strīda atrisināšanu. Tādējādi tiesu izpildītājam ir jāieplāno pirmā izpildes darbība četru nedēļu laikā un jāziņo kreditoram par tās īstenošanu vai šķēršļiem ne vēlāk kā pēc četriem mēnešiem. Aizturējuma tiesības attiecībā uz piespiedu piedziņu, ko kreditoram piešķir, pamatojoties uz izpildi attiecībā uz parādnieka kustamo mantu, izbeidzas pēc diviem gadiem, ja pārdošanas procedūra netiek pienācīgi turpināta.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 16/12/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [pl](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#)

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Polija

1 Ko civilīetās un kriminālietās izprot ar sprieduma izpildi?

Noteikumi par to, kā izpildīt spriedumus civilīetās, tostarp komercīetās, ir noteikti 1964. gada 17. novembra [Polijas Civilprocesa kodeksā](#) (*Kodeks postępowania cywilnego*) (Likumu apkopojums, 2021. gads, 1805. ieraksts).

Izpildes panākšana ir likumā noteiktu piespiedu pasākumu piemērošana, ko veic kompetentas valsts iestādes, lai piedzītu summas, kas maksājamas kreditoriem, pamatojoties uz izpildu dokumentu. Izpildes panākšanas procedūra sākas tad, kad ir iesniegts pieteikums par izpildes panākšanu.

Par pamatu izpildes panākšanai kalpo izpildu dokuments. Parasti izpildu dokuments ir izpildes rīkojums ar izpildāmības klauzulu (Civilprocesa kodeksa 776. pants). Šāda klauzula nav nepieciešama noteiktiem tiesas rīkojumiem, kas izdoti dalībvalsts līmenī, vai vienošanās līgumiem un oficiāliem dokumentiem, kas minēti Civilprocesa kodeksa 1153. panta 14. punktā. Ja šādi spriedumi, vienošanās līgumi un oficiālie dokumenti atbilst iepriekšminētajiem nosacījumiem, tie ir uzskatāmi par izpildu dokumentu, ar kuru kreditori var vērsties tieši tiesībaizsardzības iestādē.

Izpildes procedūrā ir iesaistītas divu veidu iestādes:

tiesu iestādes — procedūrā, kurā izpildāmības klauzula tiek iekļauta izpildes rīkojumā (tiesas priekšsēdētājs; rajona tiesa (*sąd rejonowy*), apgabaltiesa (*sąd okręgowy*) un apelācijas tiesa (*sąd apelacyjny*));

izpildes iestādes — attiecīgajā izpildes panākšanas procedūrā, proti, rajona tiesas un tiesu izpildītāji (Civilprocesa kodeksa 758. pants).

Izpildāmības pasludināšanas procedūras un izpildes panākšanas procedūras dalībnieki ir parādnieks un kreditors.

Polijas tiesību sistēma izšķir šādus izpildes panākšanas procedūru veidus:

tādu naudisku prasījumu izpildes panākšana, kas rodas saistībā ar:

kustamo mantu;

darba samaksu;
bankas kontiem;
citām saistībām;
citām īpašumtiesībām;
nekustamo īpašumu;
jūras kuģiem;

tādu ar naudu nesaistītu prasījumu izpildes panākšana, kas izriet no:

īpašuma tiesību nodošanas;
uzņēmuma vai saimniecības pārdošanas;

uzturīdzekļu maksājumiem. Tiesa izpildu dokumentā *ex officio* iekļauj izpildāmības klauzulu. Šādos gadījumos izpildāmo dokumentu kreditoram izsniedz *ex officio*. Gadījumos, kad tiek prasīti uzturīdzekļi, izpildes procedūru var ierosināt *ex officio* pēc tās pirmās instances tiesas pieprasījuma, kas izskatīja lietu. Šādu pieprasījumu iesniedz kompetentajai tiesībsardzības iestādei. Tiesu izpildītājs *ex officio* veic izpēti, lai noskaidrotu parādnieka ienākumus, aktīvus un dzīvesvietu. Ja tas izrādās neefektīvi, policija pēc tiesu izpildītāja pieprasījuma veic atbilstošus pasākumus, lai noskaidrotu parādnieka dzīvesvietu un darbavietu. Izpēte ir jāveic ne retāk kā ik pēc 6 mēnešiem. Ja izpētes rezultātā parādnieka ienākumi vai aktīvi noskaidroti netiek, tiesu izpildītājs lūdz tiesai likt parādniekam sniegt ziņas par saviem aktīviem. Ja parādnieka parādu apmaksā ir nokavēta par vairāk nekā sešiem mēnešiem, tiesu izpildītājs *ex officio* vēršas Valsts tiesu reģistrā (*Krajowy Rejestr Sądowy*), lai parādnieku iekļautu maksātnespējīgo parādnieku sarakstā. Ja izpildes panākšanas pasākums netiek īstenots, tas nerada pamatu procedūras izbeigšanai.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 758. pantu ar izpildes panākšanu saistītas lietas ietilpst rajona tiesu kompetencē un to tiesu izpildītāju kompetencē, kuri rīkojas rajona tiesu vārdā.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 803. pantu izpildu dokuments ir uzskatāms par pamatu prasījuma izpildei kopumā attiecībā uz visām parādnieka aktīvu kategorijām, ja vien nav noteikts citādi. Izpildu iestādei nav tiesību pārbaudīt izpildu dokumenta, uz ko attiecas šis pienākums, spēkā esību un piemērojamību. Parasti izpildāmības klauzulu ietver izpildu dokumentā.

Atbilstoši Civilprocesa kodeksa 777. pantam par izpildu dokumentiem uzskata šādus:

galīgs vai nekavējoties izpildāms tiesas spriedums un tiesā noslēgti izlīgumi;

galīgs vai nekavējoties izpildāms palīgtiesneša lēmums (*referendarz sądowy*);

citi spriedumi, izlīgumi un tiesību akti, ko izpilda izpildes procedūras ceļā;

notariāls akts, ar kuru parādnieks brīvprātīgi īsteno izpildes pasākumu, kas parādniekam liek samaksāt summu vai nodot priekšmetus, kuri noteikti pēc to veida, aktā noteiktajā apmērā, vai arī nodot atsevišķi noteiktus priekšmetus, ar nosacījumu, ka aktā ir norādīts datums, līdz kuram šis pienākums ir jāizpilda, vai gadījums, kam ir jānotiek, lai notiktu izpilde;

notariāls akts, ar kuru parādnieks brīvprātīgi īsteno izpildes pasākumu, kas liek samaksāt aktā norādīto summu vai summu, kura noteikta ar indeksam piesaistītu klauzulu, ja aktā ir norādīts gadījums, kam ir jānotiek, lai īstenotu pienākumu, un datums, līdz kuram kreditors var pieprasīt, lai izpildāmības klauzula tiktu iekļauta aktā;

notariālais akts, kas minēts 4. vai 5. punktā un ar ko persona, kurai nav privātu parādsaistību un kuras īpašums, prasījums vai tiesības ir nodrošinātas ar hipotēku vai ķīlu, ir brīvprātīgi īstenojusi izpildes pasākumu pret hipotēkas vai ķīlas nodrošinājumu, lai apmierinātu nodrošinātā kreditora naudas prasījumu. Parādnieka deklarāciju par brīvprātīgu piekrišanu izpildei var noformēt arī atsevišķā notariālā aktā.

Par izpildu dokumentu var uzskatīt tikai spēkā esošus tiesas rīkojumus, kuros ir iekļauta izpildāmības klauzula vai kuri ir izpildāmi nekavējoties (ar tūlītējas izpildes rīkojumu, kas izdots *ex officio* vai pēc jebkura procedūras dalībnieka pieprasījuma). Uzskatāms, ka notariāls akts ir pielīdzināms izpildu dokumentam, ja tas atbilst Civilprocesa kodeksā izvirzītajām prasībām un notariāta noteikumiem.

Citi izpildu dokumenti ir šādi: izraksts no bankrota procedūras prasījumu saraksta; juridiski spēkā esoša vienošanās ar banku; no atsavināšanas iegūto summu sadales plāns; bankas izpildu dokuments, kā noteikts banku tiesību aktos, taču tikai pēc tam, kad tiesa ir iekļāvusi izpildāmības klauzulu; spriedumi, ko pieņēmušas ārvalstu tiesas, un šādās tiesās panākti vienošanās līgumi pēc tam, kad Polijas tiesa tos ir pasludinājusi par izpildāmiem. Ārvalstīs civillietās tiesu pieņemti spriedumi, kas izpildāmi tiesībsardzības ceļā, uzskatāmi par izpildu dokumentiem pēc tam, kad Polijas tiesa tos ir pasludinājusi par izpildāmiem. Izpildāmības pasludināšana notiek, ja attiecīgais spriedums ir izpildāms izcelsmes valstī un nerodas šķēršļi, kas minēti [1146. panta 1. punkts](#) un 2. punktā.

3.1 Procesuālā kārtība

Izpildu dokuments kalpo par pamatu izpildes procedūras uzsākšanai. Pirmās instances tiesa, kas izskata lietu, iekļauj izpildāmības klauzulu izpildu dokumentos, ko pieņem tiesa (Civilprocesa kodeksa 781. panta 1. punkts).

Tiesa bez nepamatotas kavēšanās, taču ne vēlāk kā trijās dienās pēc iesniegšanas kompetentajā iestādē izskata pieteikumus par izpildāmības klauzulas iekļaušanu (Civilprocesa kodeksa 781. panta 1. punkts). Izpildāmības klauzula ir iekļauta *ex officio* dokumentos, kas izdoti procedūrās, kuras ir ierosinātas vai varētu būt ierosinātas *ex officio*. Tiesa iekļauj izpildāmības klauzulu maksājuma rīkojumos, kas izdoti elektroniski veiktās rīkojuma procedūrās uz *ex officio* pamata, nekavējoties pēc tam, kad tie kļuvuši galīgi (Civilprocesa kodeksa 782. pants).

Parasti izpildes panākšanas pasākumu var veikt pēc pieprasījuma. Procedūrā, ko var uzsākt *ex officio*, izpildes panākšanas procedūru var uzsākt *ex officio* pēc tās pirmās instances tiesas pieprasījuma, kura izskata lietu, ko ierosinājusi kompetentā tiesa vai tiesu izpildītājs (Civilprocesa kodeksa 796. panta 1. punkts).

Pieprasījumu par izpildes panākšanas procedūras uzsākšanu var iesniegt kreditors kompetentajā rajona tiesā vai šai tiesai piesaistītajam tiesu izpildītājam. To var iesniegt arī citās kompetentajās iestādēs (tiesā vai prokuroram lietās, kas saistītas ar tādu sodu, finansiālu sodu, tiesas izdevumu un procesuālo izmaksu segšanas panākšanu, kas iemaksājami valsts kasē).

Parasti pieprasījumus uzsākt izpildes panākšanas procedūru noformē rakstiski. Tiem ir jāpievieno izpildu dokuments.

Noteikumi par maksu iekasēšanu un apmēru ir izklāstīti 1997. gada 29. augusta Tiesu izpildītāju un izpildes likumā (*Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*) (Likumu apkopojums Nr. 133, 882. ieraksts, ar grozījumiem). Saskaņā ar minētā likuma 43. pantu tiesu izpildītājs iekasē izpildes maksu par tiesas rīkojuma izpildi un citu likumā paredzētu pasākumu veikšanu.

Tiek iekasētas šādas izpildes maksas:

par tāda rīkojuma izpildi, ar ko nodrošina naudas prasījuma samaksu vai Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu, maksa ir 2 % no tā prasījuma apmēra, attiecībā uz kuru ir paredzēti šādi pasākumi, taču ne mazāk par 3 % no vidējās mēnešalgas un ne vairāk kā piekārtēja vidējā mēnešalgā. Maksu sedz

kreditors, iesniedzot pieteikumu par rīkojuma, ar ko nodrošina samaksu vai Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu, izpildi. Ja pieteikuma iesniegšanas laikā maksājums nav veikts, tiesu izpildītājs uzdod kreditoram izpildīt minēto rīkojumu 7 dienās. Tiesu izpildītājs neizpildīs rīkojumu, ar ko nodrošina naudas prasījuma samaksu vai Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu, kamēr nav samaksāta nodeva.

Lietās, kas ir saistītas ar naudas prasījumu izpildi, tiesu izpildītājs no parādnieka iekasē proporcionālu maksu, kas atbilst 15 % no izpildāmā prasījuma apmēra, taču ne mazāk par vienu desmito daļu un ne vairāk kā trīsdesmitkārtējās vidējās mēnešalgas apmērā. Taču, ja prasījums tiek īstenots no banku kontiem, algas, sociālās apdrošināšanas pabalstiem vai maksājumiem, kas veikti saskaņā ar noteikumiem, ar kuriem regulē nodarbinātības veicināšanu un darba tirgus iestādes, no bezdarbnieka pabalsta, motivējošā atalgojuma, stipendijām vai mācību pabalstiem, tiesu izpildītājs no parādnieka piedzen proporcionālu maksu, kas atbilst 8 % no izpildāmā prasījuma apmēra, taču ne mazāk par vienu divdesmito daļu un ne vairāk kā desmitkārtējās vidējās mēnešalgas apmērā.

Lietās, kas saistītas ar tādu naudas prasījumu izpildi, kuri izriet no izpildes procedūras pārtraukšanas pēc kreditora pieprasījuma un saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 824. panta 1. punkta 4. apakšpunktu, tiesu izpildītājs no parādnieka iekasē proporcionālu maksu, kas atbilst 5 % no neapmaksātā prasījuma, taču ne mazāk par vienu desmito daļu no vidējās mēnešalgas un ne vairāk kā desmitkārtējās algas apmērā. Taču, ja izpildes procedūra tiek pārtraukta pēc kreditora iesniegta pieprasījuma, pirms parādniekam ir paziņots par izpildes procedūru, tiesu izpildītājs no parādnieka piedzen proporcionālu maksu, kas atbilst vienai desmitajai daļai no vidējās mēnešalgas.

Ar naudas maksājumu nesaistītu prasījumu izpildes ierosināšanai un rīkojumiem par šādu prasījumu nodrošināšanu piemēro sākotnējo nodevu 10 % apmērā no mēneša vidējā atalgojuma, kas jāsamaksā kreditoram. Galīgā maksa atbilst 20 % no mēneša vidējā atalgojuma un ir piemērojama šādos gadījumos: saņemot nekustamo īpašumu valdījumā un atbrīvojot to no kustamās mantas; komercuzņēmumiem un rūpnieciskiem uzņēmumiem maksa ir jāveic par katru telpu kas ietilpst uzņēmuma telpās; ieceļot nekustamā īpašuma vai uzņēmuma administratoru un nekustamā īpašuma pagaidu uzraugu; atbrīvojot telpas no mantām vai personām, piemērojot atsevišķu maksu par katru; apķīlājot preces.

3.2 Galvenie noteikumi

Izpildes panākšanas pasākumu ierosina, kreditoram iesniedzot pieteikumu, kam pievienots izpildu dokuments. Pieteikumā ir jānorāda parādnieks, kā arī veids, kādā tiek veikta izpilde, t. i., norādot attiecīgās īpašumtiesības. Ar īpašumu saistītu prasījumu izpildes gadījumā ir jānorāda arī zemes reģistrs. Ar kustamo mantu saistītas izpildes gadījumā nav detalizēti jānorāda katra kustamā manta, jo izpilde ir piemērojama uz visu parādnieka kustamo mantu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildes pasākums var attiekties uz visiem priekšmetiem vai aprīkojumu, kas veido parādnieka aktīvus, kuri ietver kustamo mantu, nekustamo īpašumu, darba algu, banku kontiem, nekustamā īpašuma daļu, jūras kuģiem un parādnieka citiem prasījumiem un īpašumtiesībām.

Civilprocesa kodeksa 829., 830. un 831. pants nosaka zināmus ierobežojumus attiecībā uz to priekšmetu vai aprīkojuma veidu, kuriem var piemērot izpildi. Saskaņā ar šiem noteikumiem izpildi nevar piemērot šādiem priekšmetiem vai aprīkojumam: tādiem saimniecības piederumiem, gultas veļai, apakšveļai un ikdienas apģērbam, kas pamatoti nepieciešams, lai apmierinātu parādnieka un tā apgādājamo ģimenes locekļu sadzīves pamatvajadzības, kā arī tādām apģērbam, kas parādniekam var būt nepieciešams, lai veiktu tā oficiālos vai profesionālos pienākumus; tādiem pārtikas un degvielas krājumiem, kas nepieciešami, lai apmierinātu parādnieka un tā apgādājamo ģimenes locekļu pamatvajadzības vienu mēnesi; tādiem rīkiem un citiem instrumentiem, kas parādniekam var būt nepieciešami, lai veiktu algotu darbu, un tādām izejvielām, kas var būt nepieciešamas ražošanas procesā vienu nedēļu, izņemot mehāniskos transportlīdzekļus.

Papildus Civilprocesa kodeksam ir arī cits nacionālais regulējums, kas nosaka to prasījumu veidus, kuriem izpildes pasākums nav piemērojams un kādā apmērā ir attiecināms šāds izņēmums (piem., Darba kodekss (*Kodeks pracy*) nosaka apmēru, kādā var piedzīt maksājumu no samaksas par darbu).

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Izpildu dokuments ir uzskatāms par pamatu prasījuma izpildei kopumā attiecībā uz visiem parādnieka aktīviem, ja vien nav noteikts citādi.

Parādniekiem ir tiesības pārvaldīt savus aktīvus, ja vien tiesa tiem šīs tiesības neliedz.

Kad izpildes procedūra ir uzsākta pret **kustamo mantu**, tiesu izpildītājs izņem šo mantu un noformē izņemšanas dokumentu. Izņemšanas sekas ir tādas, ka izņemtā īpašuma pārvaldība neietekmē procedūras turpmāko virzību un izpildes procedūru attiecībā pret izņemto īpašumu var vērst arī pret pircēju. Taču tiesu izpildītājs jebkurā procedūras posmā var, pamatojoties uz svarīgiem iemesliem, nodot kontroli pār izņemto kustamo manto citai personai, neizslēdzot kreditoru.

Ja izpildes procedūra ir vērstā pret **nekustamo īpašumu**, tiesu izpildītājs vispirms liek parādniekam dzēst parādu divās nedēļās, ja tas nenotiek, tiesu izpildītājs uzsāks īpašuma aprakstīšanu un novērtēšanu. Nekustamā īpašuma pārvaldīšana pēc apķīlāšanas neietekmē turpmāko procedūras virzību. Pircējs var piedalīties procedūrā kā parādnieks.

Ja parādniekam ir pienākums **atturēties** no noteiktas rīcības veikšanas vai neiejaukties kreditora darbībā, tiesa pēc kreditora pieprasījuma piemēro parādniekam naudas sodu, ja tas nepilda šo pienākumu; parādniekiem, kuri nemaksā naudas sodu, var piemērot ieslodzījumu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Civilprocesa kodekss nenosaka laika ierobežojumus pieteikumiem par izpildes panākšanu. Taču saskaņā ar Polijas tiesībām prasījumus, kas noteikti ar tiesas vai citas iestādes, kura iecelta šādu lietu izskatīšanai, galīgo spriedumu vai ar šķīrējtiesas spriedumu, vai prasījumus, kas rodas no vienošanās, kura panākta tiesā vai šķīrējtiesā, vai no vienošanās, kas panākta ar mediators starpniecību un apstiprināta tiesā, ierobežo ar sešu gadu termiņu, pat ja noilguma termiņš šādiem prasījumiem ir īsāks (Civilkodeksa (*Kodeks cywilny*) 125. panta 1. punkts). Ja tādējādi apstiprināts prasījums ietver ar termiņu ierobežotus pienākumus, uz jebkādiem turpmākiem prasījumiem saistībā ar periodiskiem pienākumiem attieksies trīs gadu noilgums.

Pieteikumus par izpildi izskata kompetentā iestāde, lai noteiktu, vai tie atbilst formālajām prasībām un atbilstības kritērijiem. Ja pieteikums neatbilst noteiktajām prasībām, to var noraidīt vai arī var pārtraukt izpildes procedūru.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Procedūras dalībnieki var pārsūdzēt tiesas rīkojumu par izpildāmības klauzulas iekļaušanu.

Izpildes procedūrā ir pieejami šādi tiesiskās aizsardzības līdzekļi:

sūdzība pret tiesu izpildītāja ierosināto pasākumu (rajona tiesā; tas attiecas arī uz tiesu izpildītāja bezdarbību. Sūdzību var iesniegt procedūras dalībnieks vai persona, kuras tiesības šāds pasākums vai tiesu izpildītāja bezdarbība pārkāpj vai apdraud. Sūdzība ir jāiesniedz ne vēlāk kā vienas nedēļas laikā pēc dienas, kad pasākums tika uzsākts vai kad dalībnieks vai persona uzzināja par bezdarbību);

pārsūdzība par tiesas rīkojumu par izpildāmības klauzulas iekļaušanu (Civilprocesa kodeksa 795. pants — laika ierobežojumu apelācijas sūdzības iesniegšanai aprēķina kreditora gadījumā no dienas, kad kreditoram ir izsniegts izpildu dokuments vai lēmums, ar ko izpilde ir noraidīta, vai parādnieka gadījumā no dienas, kad ir iesniegts paziņojums par izpildes procedūras uzsākšanu);

pārsūdzība par tiesas rīkojumu, ar ko Eiropas maksājuma rīkojums ir atzīts par izpildāmu (Civilprocesa kodeksa 795. panta 5. punkts);

pārsūdzība par tiesas rīkojumu par vienlaicīgu administratīvu izpildi un izpildi tiesībaizsardzības ceļā;

pārsūdzība par tiesas rīkojumu apturēt vai pārtraukt procedūru (Civilprocesa kodeksa 828. pants);

pārsūdzība par tiesas rīkojumu ierobežot izpildi (Civilprocesa kodeksa 839. pants);
tiesas rīkojums, ar ko izpilde tiek ierobežota, un apelācijas sūdzība pret šādu rīkojumu (Civilprocesa kodeksa 839. pants);
prasības, ko iesniedz parādnieks, apstrīdot izpildes pasākumus (Civilprocesa kodeksa 840.–843. pants);
pārsūdzības par tiesas rīkojumu atlīdzināt uzrauga izmaksas (Civilprocesa kodeksa 859. pants);
pārsūdzība par tiesas rīkojumu attiecībā uz aprakstīšanas un novērtēšanas darbībām atsavināšanas laikā;
mutvārdu sūdzība pret tiesu izpildītāja veiktajām darbībām izsoles laikā, ko iesniedz uzraugošajā iestādē (Civilprocesa kodeksa 986. pants);
pārsūdzība par tiesas rīkojumu piešķirt līgumu (Civilprocesa kodeksa 997. pants);
apgalvojumi attiecībā uz izpildes rezultātā iegūto summu sadales plānu (divās nedēļās kopš paziņošanas izpildes iestādei, kas plānu sagatavoja (Civilprocesa kodeksa 998. pants));
pārsūdzība par tiesas rīkojumu par apgalvojumiem attiecībā uz sadales plānu (Civilprocesa kodeksa 1028. pants);
pārsūdzība par tiesas rīkojumu, kurā parādniekam liek pārsūdzēt tiesas rīkojumu attiecībā uz izņēmumu no izņemšanas izpildes procedūrā, kurā ir iesaistīta valsts kase (Civilprocesa kodeksa 1061. panta 2. punkts).

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 829. pantu izņēmums attiecas uz turpmāko:

tādi saimniecības piederumi, gultasveļa, apakšveļa un ikdienas apģērbs, kas ir pamatoti nepieciešami, lai apmierinātu parādnieka un tā apgādājamo ģimenes locekļu sadzīves pamatvajadzības, kā arī apģērbs, kas parādniekam var būt nepieciešams, lai veiktu tā oficiālos vai profesionālos pienākumus; tādiem pārtikas un degvielas krājumiem, kas nepieciešami, lai apmierinātu parādnieka un tā apgādājamo ģimenes locekļu pamatvajadzības vienu mēnesi; viena govys, divas kazas vai trīs aitas, kas nepieciešamas parādnieka un tā apgādājamo personu iztikai, tostarp pietiekami barības un pakaišu krājumi, kas nepieciešami līdz nākamajai ražai;

tādi rīki un citi instrumenti, kas parādniekam var būt nepieciešami, lai veiktu algotu darbu, un tādas izejvielas, kas var būt nepieciešamas ražošanas procesā vienu nedēļu, izņemot mehāniskos transportlīdzekļus;

ja parādnieks regulāri saņem fiksētu atalgojumu — atalgojuma summa, kas atbilst atalgojuma daļai, uz kuru neattiecas izpilde, līdz nākamajam maksājuma datumam, bet gadījumā, ja parādnieks nesaņem fiksētu atalgojumu, summa, kas atbilst parādniekam un tā ģimenes locekļiem nepieciešamajiem iztikas līdzekļiem divām nedēļām;

priekšmeti vai aprīkojums, kas nepieciešams izglītojošiem mērķiem, personiski dokumenti, dekorācijas un reliģijas praktizēšanai nepieciešami priekšmeti, kā arī ikdienas priekšmeti, kurus var pārdot tikai par tādu cenu, kas ir ievērojami zemāka nekā to sākotnējā vērtība, taču tiem piemīt augsta lietojamības vērtība parādniekam;

līdzekļi, kas atrodas kontā, kurš minēts 2004. gada 20. aprīlī pieņemtā Piena un piena produktu tirgus organizācijas likuma (*Ustawa o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych*) (Dz. U. [Likumu apkopojums, 2013. gads, 50. un 1272. ieraksts] 36. panta 4.a punkta 25) apakšpunktā;

zāles 2001. gada 6. septembrī pieņemtā Farmācijas likuma (*Prawo farmaceutyczne*) (Likumu apkopojums, 2008. gads, Nr. 45, 271. ieraksts, ar grozījumiem) izpratnē, kas nepieciešamas veselības aprūpes iestādes atbilstoši funkcionēšanai medicīnisku darbību regulējuma izpratnē trim mēnešiem, un medicīniskas ierīces, kas nepieciešamas tās funkcionēšanai 2010. gada 20. maijā pieņemtā Medicīnisko ierīču likuma (*Ustawa o wyrobach medycznych*) (Likumu apkopojums, Nr. 107, 679. ieraksts; 2011/102, 586. ieraksts, un 2011/113, 657. ieraksts) izpratnē;

priekšmeti vai aprīkojums, kas nepieciešami parādnieka vai viena vai vairāku tā ģimenes locekļu invaliditātes dēļ.

Saskaņā ar 831. panta 1. punktu izņēmums attiecas uz turpmāko:

maksājumi un pabalsti natūrā, kas atlikti izdevumu vai komandējuma izdevumu segšanai;

summas, ko valsts kase ir piešķirusi īpašiem mērķiem (īpaši stipendijām un atbalsta shēmām), ja vien izpildītais prasījums nav paredzēts šādiem mērķiem vai uzturētājiem pienākumu rezultātā;

līdzekļi, kas saņemti no programmām, kuras finansē no fondiem, kas minēti 2009. gada 27. augustā pieņemtā Valsts finansējuma likuma (*Ustawa o finansach publicznych*) (Likumu apkopojums, 2013. gads, 885., 938. un 1646. ieraksts) 5. panta 1., 2. un 3. punktā, ja vien izpildītais prasījums nav radies, lai īstenotu projektu, kuram šie līdzekļi tika piešķirti;

neatsavināmas tiesības, ja vien tās nav kļuvušas par nododamām saskaņā ar vienošanos, un sniegtos pakalpojumus var izpildīt cita vienība vai šo tiesību izmantošanu var nodot citai vienībai;

individuālās apdrošināšanas pabalsti un īpašuma apdrošināšanas prasījumi noteiktajā apmērā, kā to paredz regulējums, finanšu ministrs un tieslietu ministrs; tas neattiecas uz izpildes pasākumiem, ar ko apmierina prasījumus, kuri izriet no uzturētājiem pienākumiem;

sociālā palīdzība 2004. gada 12. martā pieņemtā Sociālās palīdzības akta (*Ustawa o pomocy społecznej*) (Likumu apkopojums, 2013. gads, 182. ieraksts, ar grozījumiem) izpratnē;

summas, kas izmaksājamas parādniekam no valsts budžeta vai Valsts veselības fonda veselības aprūpes pabalstu nodrošināšanai 2004. gada 27. augustā pieņemtā Valsts finansētās veselības aprūpes likuma (*Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*) (Likumu apkopojums, 2008/164, 1027. ieraksts, ar grozījumiem) izpratnē, pirms šādu pabalstu izbeigšanas tādā apmērā, kas atbilst 75 % no katra maksājuma, ja vien tie nav prasījumi, ko veikuši parādnieka darbinieki vai veselības aprūpes sniedzēji, kuri norādīti 2004. gada 27. augustā pieņemtā Valsts finansētās veselības aprūpes likuma 5. panta 41. punkta a) un b) apakšpunktā.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 833. panta 1. punktu izpildi var vērst pret darba atalgojumu, kā norādīts 1974. gada 26. jūnija Darba kodeksā (Likumu apkopojums, 2020. gads, 1320. ieraksts). Šie nosacījumi ir piemērojami *mutatis mutandis* bezdarbnieku pabalstiem, motivējošam atalgojumam, stipendijām vai mācību pabalstiem, kas izmaksājami saskaņā ar noteikumiem, ar kuriem regulē nodarbinātības veicināšanu un darba tirgus iestādes.

Saskaņā ar Darba kodeksa 87. panta 1. punkta 1. apakšpunkta atskaitījumi nav piemērojami šādam atalgojumam:

atsevišķā regulējumā noteiktā minimālā alga, kas izmaksājama personām, kuras saņem atalgojumu par pilnu darba slodzi, pēc sociālās aizsardzības iemaksu un nodokļu atskaitījumiem, atņemot summas, uz kurām ir vērsti izpildu dokumenti, lai dzēstu prasījumus, kas nav uzturētājiem maksājumi;

75 % no 1. punktā norādītā atalgojuma — pēc darbiniekam piešķirto avansu atskaitīšanas;

90 % no 1. punktā norādītā atalgojuma — pēc Darba kodeksa 108. pantā paredzēto naudas sodu atskaitīšanas.

Ja darbinieks strādā nepilnu darba dienu, summas samazina proporcionāli darba stundām.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 08/07/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolūma izpildi - Portugāle

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde civillietās un komercietās ir tiesiska darbība, ko ierosina kreditors vai persona, kura pieprasa izpildi no parādnieka vai personas, pret kuru vērš izpildi, un kurā kreditors lūdz tiesu piespiedu kārtā nodrošināt kādas saistības izpildi par labu sev.

Izpildei var būt trīs mērķi: naudas summas samaksa; konkrēta priekšmeta nodošana; kādas darbības veikšana vai atturēšanās no kādas darbības.

Izpilde var izpausties kā standarta tiesas process (parastais, saīsinātais vai atsevišķais) vai kā īpašs process.

Visi izpildes procesi attiecībā uz naudas summas samaksu izpaužas kā parasts standarta tiesas process, izņemot tālāk minētos, kas izpaužas kā saīsināts process, un ar uzturlīdzekļiem saistītos izpildes procesus, kas izpaužas kā īpašs process.

Saīsināto procesu izmanto izpildes procesā par naudas summas samaksu, pamatojoties uz:

šķīrējtiesas vai tiesas spriedumu, ja šādu spriedumu nevar izpildīt pašas tiesiskās darbības ietvaros;

pieteikumu par maksājuma rīkojumu, kam pievienots izpildu dokuments;

ārpustiesas izpildu dokumentu par finansiālām saistībām, kurām ir iestājies izpildes termiņš un kuras ir nodrošinātas ar hipotēku vai ķīli;

ārpustiesas izpildu dokumentu par finansiālām saistībām, kurām ir iestājies izpildes termiņš un kuru vērtība nav vairāk kā divas reizes lielāka par vērtību, par kādu pirmās instances tiesai ir jurisdikcija.

Pat ja tiek izmantots kāds no minētajiem izpildu dokumentiem, saīsinātās kārtības vietā piemēro parasto kārtību šādos gadījumos:

tādas alternatīvas saistības izpildes panākšanai, kas ir atkarīga no izvēles vai nosacījuma;

ja saistību izpildes nolūkā ir jāveic norēķini izpildes procesā un norēķini nav atkarīgi no vienkāršiem aritmētiskiem aprēķiniem;

ja pret vienu no laulātajiem eksistē izpildu dokuments, kas nav spriedums, un persona, kura pieprasa izpildi, izpildes prasības pieteikumā norāda, ka parāds ir solidārs;

izpildes procesā, kas uzsāks vienīgi pret pakārtotu parādnieku, kurš nav atteicies no tiesībām iepriekš apspriesties (*benefício da excussão prévia*).

Ar konkrēta priekšmeta nodošanu un darbības izpildi saistīts izpildes process izpaužas kā vienots standarta process.

Izpildi attiecībā uz konkrēta priekšmeta nodošanu var pārvērst par naudas summas samaksas izpildi, ja nav iespējams atrast priekšmetu, kas būtu jāsaņem personai, kura pieprasījusi izpildi. Šādā gadījumā persona, kura pieprasījusi izpildi, tajā pašā procesā var prasīt apmaksāt nododamā priekšmeta vērtību un zaudējumus, kas radušies nenodošanas dēļ.

Izpildi attiecībā uz darbības veikšanu var pārvērst par naudas summas samaksas izpildi, ja persona, kura cenšas panākt izpildi, pieprasa kompensāciju par nodarīto kaitējumu un attiecīgās summas samaksu.

Ar uzturlīdzekļiem saistīta izpilde notiek īpašā procesā, kurā:

persona, kura pieprasa izpildi, var lūgt, lai viņam(-ai) piešķir daļu no naudas summas, atalgojuma vai pensiju maksājumiem, ko saņem persona, pret kuru vērš izpildi, vai lai viņam(-ai) cedē parādnieka nomas tiesības tādu pa daļām veicamu maksājumu segšanai, kuriem iestājies vai iestājas izpildes termiņš, un šāda piešķiršana vai cesija nav atkarīga no apķīlāšanas;

ja persona, kura pieprasa izpildi, iesniedz pieteikumu minēto naudas summu, atalgojuma vai pensijas saņemšanai, par maksājumu veikšanu vai attiecīgo algu izmaksu apstrādi atbildīgo struktūru informē, ka tai piešķirtā summas daļa ir jāizmaksā tieši personai, kura pieprasa izpildi;

ja persona, kura pieprasa izpildi, iesniedz pieteikumu nomas tiesību cesijai, viņam(-ai) ir jānorāda aktīvi, uz kuriem tas attiecas, un tiesu izpildītājs to veic attiecībā uz aktīviem, kurus tas uzskata par pietiekamiem, lai varētu veikt maksājumus, kuriem ir iestājies vai iestājas izpildes termiņš. Šajā nolūkā var uzklaut personu, pret kuru tiek vērsta izpilde;

persona, pret kuru tiek vērsta izpilde, vienmēr tiek uzaicināta ar pavēsti pēc apķīlāšanas veikšanas, un šīs personas iebildumi pret izpildi vai apķīlāšanu neaptur izpildi.

Izpildes procedūra ir noteikta Civilprocesa kodeksa (*Código de Processo Civil*) 550. un 551. pantā (procedūras veidi — izpildes procedūra), 703.–877. pantā (izpildes procedūra) un 933.–937. pantā (īpašā izpilde attiecībā uz uzturēšanas saistībām), ar kuriem var iepazīties [šeit](#).

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Izpildes kompetentās iestādes ir tiesas un tiesu izpildītāji.

Pati izpilde notiek tiesas izpildu procesa ietvaros, kurā kompetentās iestādes ir tiesas, kam palīdz tiesu izpildītāji. Līdztekus tiesas procesam likumā ir paredzēta arī "pirmsizpildes ārpustiesas procedūra" (*procedimento extrajudicial pré-executivo*), kas ir neobligāta un ko kreditors var izmantot, ja ir ievērotas noteiktas prasības. Pirmsizpildes ārpustiesas procedūrā kompetentās iestādes ir tiesu izpildītāji.

Tiesas izpildes procedūra

Izpilde sākas ar izpildes prasības pieteikuma iesniegšanu tiesā. Izpildes pieteikuma veidlapa un iesniegšanas noteikumi ir paredzēti ministrijas rīkojumā (*Portaria*), proti, Ministrijas 2013. gada 29. augusta Īstenošanas rīkojumā Nr. 282/2013, kas reglamentē dažādus civiltiesiskās izpildes procedūras aspektus (grozīts šīs lapas pārskatīšanas laikā ar 2020. gada 12. oktobra Īstenošanas rīkojumu Nr. 239/2020), atrodams šajā [saitē](#).

Veidlapas, ko var izmantot persona, kura pieprasa izpildi, ja izpildē nav obligāti jāizmanto advokāta, advokāta–stažiera vai juridiskā pārstāvja juridiskā pārstāvība, ir pieejamas [portālā CITIUS](#).

[Izpildes prasības pieteikums](#);

[Pieteikums par sprieduma izpildi](#).

Tiesu izpildītāju ieceļ persona, kura pieprasa izpildi. Ja šī persona to neizdara, tiesas sekretārs ieceļ tiesu izpildītāju automātiski un pēc nejaušības principa. Īpašos likumā paredzētos gadījumos tiesu izpildītāja pienākumus var pildīt tiesu varas amatpersona.

Vispārējais tiesas un tiesu izpildītāja kompetences sadalījums ir šāds.

Tiesu izpildītājs atbild par to, lai tiktu veiktas visas izpildes formalitātes, kas nav uzdotas sekretāram vai nav tiesneša kompetencē, tostarp — konkrētāk — pavēstes, paziņojumi, publikācijas, ielūkošanās datubāzēs, apķīlāšana un apķīlāšanas reģistrēšana, norēķini un maksājumi.

Pat ja lietā netiek pieņemts spriedums, tiesu izpildītājam ir jānodrošina, ka tiek izpildītas darbības, kas izriet no lietas un kurās ir vajadzīga tiesu izpildītāja iesaiste.

Papildus likumā tieši paredzētajai kompetencei tiesas sekretārs atbild arī par administratīvo pasākumu netraucētu norisi un procesa vadīšanu, kā arī tiesas rīkojumu izpildi gan sākotnējā posmā, gan deklaratīvajā procesā, izņemot ar pavēsti saistītos pasākumus, par kuriem atbild tiesu izpildītājs.

Tiesas sekretārs atbild arī par to, lai tiesu izpildītājam parastajā kārtībā tiktu paziņots par notiekošām deklaratīvajām procedūrām vai pasākumiem, kā arī par attiecīgajām veiktajām darbībām, kas varētu ietekmēt procesu.

Jo īpaši:

tiesnesis atbild par to, lai:

tiktu izdots iepriekšējs rīkojums, ja tas nepieciešams;

tiktu izlemts par iebildumiem pret izpildi un apķīlāšanu, kā arī tiktu pārbaudīti un sarindoti prasījumi ne vēlāk kā trīs mēnešos no minētā iebilduma vai prasījuma iesniegšanas dienas;

tiktu izlemts par sūdzībām pret tiesu izpildītāja veiktajiem pasākumiem un darbībām bez pārsūdzības iespējām;

tiktu izlemti citi jautājumi, uz ko norādīts tiesu izpildītājs, lietas dalībnieki vai lietā iestājušās trešās personas;

tiesu izpildītājs atbild par to, lai:

tiktu veikti nepieciešamie pasākumi izpildu dokumenta likumības pārbaudei un tiktu pārbaudītas datorizētās izpildes datubāzes, kā arī tiešsaistes datubāzes, kurās iespējams veikt meklēšanu tieši, lai konstatētu apķīlājamus aktīvus;

personai, pret kuru vērs izpildi, tiktu izsniegta pavēste, t. sk. gadījumos, kad attiecīgo personu izsauc, lai viņš(-a) norādītu apķīlājamus aktīvus, ja nav identificēti apķīlājami aktīvi;

tiktu veikta apķīlāšana un pēc apķīlāšanas izsniegta pavēste;

tiktu veikta pārdošana, norēķini un samaksa.

Attiecībā uz Portugālē ierosinātu izpildes procedūru pastāv šāda tiesu jurisdikcija pēc būtības.

(111.–131. pants 2013. gada 26. augusta Likumā Nr. 62/2013, kas pieejams, izmantojot šo [saiti](#))

Centrālās rajona tiesas izpildu nodaļai (*Instância Central do Tribunal de Comarca*) ir jurisdikcija civiltiesiskos izpildes procesos, izņemot kompetenci, kas piešķirta intelektuālā īpašuma lietu tiesai, konkurences, regulējuma un uzraudzības tiesai, jūrlietu tiesai, ģimenes un bērnu lietu nodaļām, darba lietu nodaļām, komerclietu nodaļām, kā arī tādu spriedumu izpildi, ko taisījusi krimināllietu nodaļa un ko saskaņā ar kriminālprocesu nevar ierosināt civillietu nodaļā.

Ja nav izpildes tiesas, citas tiesas vai specializētas tiesas, kurai būtu jurisdikcija, tad jurisdikcija ir vietējās rajona tiesas vispārējās jurisdikcijas palātai (*Instância Local do Tribunal de Comarca*) (vai, ja tāda ir, — attiecīgajai civillietu tiesai).

Portugāles tiesām attiecībā uz izpildes procesa uzsākšanu ir turpmāk aprakstītā teritoriālā jurisdikcija (85.–90. pants Civilprocesa kodeksā, kas pieejams, izmantojot šo [saiti](#)).

Parasti kompetence veikt izpildi ir parādnieka domicila vietas tiesai, ja speciālajās tiesību normās vai turpmāk izklāstītajos noteikumos nav paredzēts citādi. Kreditors var izvēlēties izmantot saistību izpildes vietas tiesu, ja parādnieks ir juridiska persona vai ja kreditora domicils ir Lisabonas vai Portu aglomerācijā un ja tajā pašā aglomerācijā ir arī parādnieka domicils.

Ja izpildes objekts ir konkrēta priekšmeta vai liettiesiski nodrošināta parāda nodošana, izpildes jurisdikcija ir tiesai pēc priekšmeta vietas vai — attiecīgi — apgrūtināto aktīvu atrašanās vietas.

Ja izpilde ir jāierosina parādnieka dzīvesvietas tiesā un šī persona nedzīvo Portugālē, bet viņam(-ai) ir aktīvi šajā valstī, jurisdikcija ir šādu aktīvu atrašanās vietas tiesai.

Tiesai pēc aktīvu atrašanās vietas ir kompetence arī tad, ja: izpilde ir jāierosina Portugāles tiesā, jo tā ir saistīta ar uzņēmumu un citu juridisku personu, kuru juridiskā adrese ir Portugālē, izveidošanas vai likvidēšanas spēkā esību vai to korporatīvo struktūru pieņemto lēmumu spēkā esību, un uz to neattiecas neviena no iepriekšējos vai turpmāk izklāstītajos izpildes noteikumos aprakstītajām situācijām.

Lietās, kas saistītas ar vairākām izpildēm, attiecībā uz kurām jurisdikcija ir vairākām tiesām, jurisdikcija būs parādnieka domicila vietas tiesai.

Izpildot Portugāles tiesu pieņemtu lēmumu, izpildes prasības pieteikumu iesniedz tiesvedībā, kurā pieņemts attiecīgais lēmums, un izpildi reģistrē tās pašas lietas dokumentos. Ja lietu vēlāk izskata pārsūdzības kārtībā, nosūta minētās lietas kopiju. Ja izpilde ir specializētas nodaļas kompetencē, sprieduma kopija, pieteikums, ar kuru pamatota izpilde, un pievienotie dokumenti iespējami drīz ir jānosūta šai specializētajai nodaļai.

Ja lēmumu pieņēmuši šķīrējtiesneši šķīrējtiesas procesā, kas noticis Portugālē, kompetentā tiesa attiecībā uz izpildi ir šķīrējtiesas procesa norises vietas rajona tiesa.

Ja lieta ierosināta apelācijas tiesā vai Augstākajā tiesā, kompetentā tiesa ir parādnieka domicila vietas tiesa.

Attiecībā uz izpildi, kas saistīta ar izmaksām, naudas sodiem vai kompensāciju, kura jāmaksā ļaunprātīgas tiesvedības rezultātā, kompetentā tiesa ir tiesa, kurā notikusi tiesvedība, kuras rezultātā paziņots attiecīgais norēķins. Ar izmaksām, naudas sodiem vai kompensāciju saistītu spriedumu izpildi veic, to apvienojot ar attiecīgo lietu.

Ja rīkojumu par izmaksu, naudas sodu vai kompensāciju samaksu pieņēmusi apelācijas tiesa vai Augstākā tiesa, izpilde notiek pirmās instances tiesā, kam ir jurisdikcija teritorijā, kurā tika izskatīta lieta.

Ārvalstu sprieduma, tostarp Eiropas izpildes rīkojuma, izpildes kompetentā tiesa ir atbildētāja domicila vietas tiesa.

Pirmsizpildes ārpusstiesas procedūra

Kreditori kā tiesvedības procesa alternatīvu var izvēlēties iepriekšēju administratīvu procedūru jeb *PEPEX (procedimento extrajudicial pré-executivo)* (pirmsizpildes ārpusstiesas procedūru).

Šīs procedūras ietvaros kompetentā iestāde pasākumu īstenošanai ir tiesu izpildītāji.

PEPEX var izmantot šādos gadījumos: valsts izpildes spriedumi; citi valsts izpildes rīkojumi; ārvalstu spriedumi, kas pasludināti par izpildāmiem; spriedumi, kuru izpildāmība izriet no ES tiesību aktiem, līgumiem vai konvencijām, kas ir Portugālei saistošas; Eiropas izpildes rīkojumi. Jebkurā no minētajām lietām ir jābūt izpildītām abām šādām prasībām:

kreditora rīcībā ir jābūt izpildu dokumentam, kas atbilst prasībām, lai varētu piemērot naudas summas samaksai piemērojamā standarta izpildes procesa kopsavilkuma veidlapu; un

gan pieteikuma iesniedzējam, gan atbildētājam neatkarīgi no viņu pilsonības vai dzīvesvietas ir piešķirts Portugāles nodokļu maksātāja identifikācijas numurs.

tiesu izpildītāji veic aktīvu un ienākumu meklēšanu, izmantojot atbildētāja nodokļu maksātāja numuru, un var to darīt vienīgi Portugāles datubāzēs (viņi nevar veikt meklēšanu citu dalībvalstu datubāzēs). Portugāles tiesību akti ļauj gan juridiskām, gan fiziskām ārvalstu personām pieteikties nodokļu maksātāja numura saņemšanai, pat ja viņi neveic nekādu darbību vai nedzīvo Portugālē.

PEPEX ir ātra elektroniska procedūra, kurā neizmanto papīru un kas ir lētāka par tiesvedību. Kreditors [☞ sākotnējo pieteikumu](#) iesniedz tieši, piekļūstot IT platformai vietnē

Piekļūt nodokļu un muitas iestādes portālam var, izmantojot piekļuves datus vai tā sauktās "pilsoņa kartes" (*cartão de cidadão*) elektronisko sertifikātu.

Ja kreditors ir iecēlis pilnvarotu pārstāvi, advokāti (*Advogados*) un juridiskie pārstāvji (*Solicitadores*) var piekļūt minētajai platformai, izmantojot elektronisko sertifikātu, ko šim nolūkam izdevušas attiecīgās profesionālās struktūras.

Iesniedzot pieteikumu, procedūra automātiski tiek nodota tiesu izpildītājam un kreditori ātri (parasti piecās dienās pēc pieteikuma iesniegšanas) iegūst informāciju par faktiskajām iespējām atgūt viņiem pienākošos naudas līdzekļus vai apliecinājumu, ka šie līdzekļi nodokļu vajadzībām nav atgūstami; šim nolūkam nav nepieciešams uzskatīt tiesvedību tiesā.

Šīs procedūras galvenais mērķis ir panākt labprātīgu samaksu. PEPEX procedūrā nevar notikt apķīlāšanas pasākumi. Lai tos veiktu, PEPEX procedūra ir jāpārvērš par izpildes procesu.

PEPEX procedūras laikā pieteikuma adresāts var veikt labprātīgu samaksu vai vienoties ar pieteikuma iesniedzēju par samaksas veikšanu.

Ja pieteikuma iesniedzējs izvēlas paziņojuma iesniegšanu otrai pusei, paziņojumu personīgi nodod tiesu izpildītājs.

Pieteikuma adresāti, kuriem ir atbilstīgi paziņots par procedūru un kuri neveic darbības, tiks iekļauti publiskajā parādnieku sarakstā, un līdz ar to juridiskajām un nodokļu vajadzībām var tikt izdots minētais apliecinājums par nepiedzenamu parādu. Vēlāk, kad prasība pilnībā ir nomaksāta, šo situāciju maina, svītrojot parādnieka vārdu no saraksta un informējot nodokļu iestādi.

PEPEX procedūrā lietas dalībnieki var lūgt, lai iesaistās tiesnesis: pieteikuma iesniedzējs var pārvērst PEPEX procedūru par izpildes procesu, ja labprātīgs maksājums nav saņemts, bet pieteikuma adresāts to var darīt, iebilstot pret PEPEX procedūru.

PEPEX procedūra izmaksu ziņā ir lētāka par tiesvedību. Samaksājot tikai 51,00 EUR un pievienotās vērtības nodokli, kreditori neatkarīgi no prasījuma vērtības var uzzināt, vai pastāv izredzes, ka to prasījums tiks apmierināts. Ja samaksa tiek panākta, izmaksas atkarībā no lietas var būt lielākas par 51,00 EUR.

Jānorāda arī, ka tad, ja PEPEX procedūra tiek pārvērsta par izpildes procesu, kreditori ir atbrīvoti no sākotnējās tiesas nodevas.

PEPEX procedūra ir paredzēta 2014. gada 30. maija Likumā Nr. 32/2014, kas pieejams, izmantojot šo [saiti](#), un to reglamentē 2014. gada 14. novembra Rīkojums Nr. 233/2014, kas pieejams [☞ Pepex rīkojumā](#).

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Visas izpildes procedūras pamatā ir rīkojums, kurā noteikti izpildes prasības mērķi un ierobežojumi. Uzskata, ka izpildu dokumentos ir ietverti kavējuma procenti pēc likumā noteiktās likmes attiecībā uz tajos paredzētajām saistībām.

Spriedumi ir izpildāmi un izpildu dokumenti var tikt izdoti šādos gadījumos:

a) spriedumi par sliktu atbildētājam

spriedumu uzskata par izpildu dokumentu tikai tad, kad tas ir kļuvis galīgs, izņemot, ja pret to iesniegtajai apelācijas sūdzībai nav apturoša efekta; no izpildāmības viedokļa rīkojumi un jebkādi citi tiesu iestādes izdoti lēmumi vai akti, kuros pieprasīta saistību izpilde, ir līdzvērtīgi spriedumiem. Šķīrējtiesas (*Tribunal Arbitral*) lēmumi ir izpildāmi ar tādiem pašiem noteikumiem kā vispārējās jurisdikcijas tiesu spriedumi.

Neskarot līgumos, konvencijās, ES regulās un īpašos tiesību aktos paredzēto, spriedumi, kurus pasludinājušas tiesas vai šķīrējtiesneši ārvalstīs, var būt par pamatu izpildei tikai pēc tam, kad tos ir izskatījusi un apstiprinājusī Portugāles tiesa, kurai ir jurisdikcija to darīt; ārvalstīs izdoti izpildu dokumenti nav jāpārskata, lai tie būtu izpildāmi;

b) dokumenti, kurus sagatavojis vai apliecinājis notārs vai citas struktūras, vai šajā jomā kompetenti profesionāļi un kuros tiek prasīts noteikt vai atzīt saistības dokumenti, kurus sagatavojis vai apliecinājis notārs vai citas struktūras, vai šajā jomā kompetenti profesionāļi un kuros ir ietverta vienošanās par nākotnē veicamiem maksājumiem vai izklāstītas nākotnē izpildāmas saistības, var būt par pamatu izpildei, ja vien tas ir pierādīts ar dokumentu, kas sagatavots atbilstoši šādos dokumentos izklāstītajiem noteikumiem, vai — ja noteikumu nav — ja tas pats par sevi ir izpildāms, un ja vien darījuma noslēgšanai ir veikts maksājums vai ja vien saistības noteiktas, pusēm vienojoties;

jebkurš dokuments, kas parakstīts kādas citas personas vārdā, ir izpildāms tikai tad, ja šo parakstu ir apliecinājis notārs vai citas struktūras, vai šajā jomā kompetenti profesionāļi;

c) parāda instrumenti, pat ja tie ir tikai pierakstīti ar roku, ja vien šādā gadījumā fakti, kas veido pamatā esošās attiecības, ir atspoguļoti attiecīgajā dokumentā vai ir norādīti izpildes pieteikumā

parāda instrumenti ietver čekus, pārvežu vekselus un vekselus.

d) dokumenti, kuriem izpildāmība tiek piešķirta ar īpašu noteikumu

piemēram, pieteikumi par rīkojumiem, kam pievienots izpildu dokuments un kondominātu sanāksmju protokoli.

3.2 Galvenie noteikumi

Attiecībā uz prasījumu

Izpildāmajam prasījumam ir jābūt noteiktam, ar iestājušos termiņu un par fiksētu summu. Ja tas neizriet no izpildu dokumenta, izpilde sākas ar pasākumiem, ar kuriem saistības padara galīgas, deklarē, ka to termiņš ir iestājies un summa ir noteikta.

Attiecībā uz kreditoru

Izpildāmo prasījumu iesniedz persona, kura izpildu dokumentā ir norādīta kā kreditors. Ja izpildu dokuments ir uzrādītāja vērtspapīrs, izpildi pieprasa izpildu dokumenta turētājs.

Tiesību vai pienākumu mantošanas gadījumā izpildei jānotiek starp to personu tiesību pārņēmējiem, kuras izpildu dokumentā norādītas kā kreditori vai izpildāmo pienākumu parādnieki. Personai, kura pieprasa izpildi, izpildes prasības pieteikumā ir jāizklāsta fakti, ar kuriem tiek pamatota mantošana.

Attiecībā uz parādnieku

Izpilde jāvērs pret personu, kura izpildu dokumentā norādīta kā parādnieks.

Personas, pret kuru tiek vērstā izpilde, manta tiek apķīlāta, pat ja jebkāda iemesla dēļ tā ir trešās personas valdījumā, tomēr neskarot tiesības, ko šāda trešā persona ir tiesīga izvirzīt attiecībā pret personu, kura pieprasa izpildi.

Izpilde attiecībā uz parādu, kas pamatots ar liettiesisku nodrošinājumu attiecībā uz trešās personas mantu, ir jāierosina tieši pret konkrēto trešo personu, ja persona, kura pieprasa izpildi, vēlas panākt nodrošinājuma izpildi neatkarīgi no fakta, ka parādnieks tūlīt pēc tam var arī tikt iesūdzēts tiesā.

Ja izpildes process ir ierosināts tikai pret trešo personu un ir atzīts, ka manta, kas apgrūtināta ar liettiesisku nodrošinājumu, ir nepietiekama, persona, kura pieprasa izpildi, var tajā pašā procedūrā pieprasīt izpildes procesa turpināšanu pret parādnieku, no kura tiesas ceļā tiek prasīts pilnībā apmierināt prasību. Ja apgrūtinātā manta pieder parādniekam, bet ir trešās personas valdījumā, gan trešo personu, gan parādnieku var kopīgi iesūdzēt tiesā.

Pret pakārtotu parādnieku ierosinātā izpildes procesā pakārtotā parādnieka aktīvus nedrīkst apķīlāt, kamēr nav apķīlāti visi galvenā parādnieka aktīvi, ja pakārtotais parādnieks, norādot pamatotu iemeslu, iebildumu celšanas termiņā atsauca uz tiesībām iepriekš apspriesties.

Ja laulāto kopīgo mantu apķīlāšanas izpildes procesā, kas vērstas tikai pret vienu no laulātajiem, jo tiek uzskatīts, ka personai, pret kuru vērs izpildi, nepietiek aktīvu, tās personas laulātajam, pret kuru vērs izpildi, izsniedz paziņojumu, ka viņam(-ai) ir jāpiesakās mantas dalīšanai vai jāpievieno apliecinājums, ar ko pierāda, ka ir uzsākta tiesvedība, kurā jau ir iesniegts pieteikums par mantas dalīšanu, pretējā gadījumā izpildes process arī turpmāk tiks vērstas pret kopīgo mantu.

Ja izpildes procesu vērs pret vienu no laulātajiem, persona, kura pieprasa izpildi, var argumentēti apgalvot, ka juridiskā aktā, kas nav tiesas spriedums, reģistrēts parāds ir kopīgs. Šādos gadījumos tās personas laulātajam, pret kuru vērs izpildi, tiek paziņots, lai viņš(-a) apliecinātu, ka piekrīt tam, ka parāds ir kopīgs, balstoties uz norādīto pamatu; pretējā gadījumā, ja laulātais klusē, parādu uzskata par kopīgu, neskarot iebildumus, ko viņš(-a) varētu celt.

Ja izpildes procesu ierosina pret vienu vai vairākiem atsevišķa īpašuma vai kopīpašuma līdzīpašniekiem, atsevišķajā īpašumā vai tā daļā, kā arī konkrētā kopīpašuma daļā ietilpstošus aktīvus nevar apķīlāt.

Ja izpildes process tiek ierosināts pret mantiniekiem, apķīlāt drīkst tikai mantu, kas saņemta no mirušās personas. Ja apķīlāšanā ietilpst citi aktīvi, persona, pret kuru vērs izpildi, var lūgt tiesu izpildītāju atcelt īpašuma apķīlāšanu, norādot, kuri mantojumā ietilpstošie aktīvi ir viņa(-as) valdījumā. Lūgums tiks apmierināts, ja persona, kura pieprasa izpildi, tika uzklautāta un neiebilst. Ja persona, kura pieprasa izpildi, ieibilst pret īpašuma apķīlāšanas atcelšanu, persona, pret kuru vērs izpildi, apķīlāšanas atcelšanu var panākt vienīgi tad, ja mantojums ir pieņemts bez nosacījumiem (nesākot inventāra procedūru) un ja tiek apgalvots un pierādīts tiesās:

a) ka apķīlātie aktīvi nav mantojuma masā; b) ka minētā persona nav saņēmusi mantojumā vairāk aktīvu, nekā norādīts, vai, ja ir saņemts vairāk aktīvu, — ka pārējie aktīvi tika izmantoti, lai segtu mantojuma masas saistības.

Tiesību normas, uz kurām ir balstīta šī shēma, ir minētas atbildē uz 1. jautājumu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Galvenie izpildes pasākumi ir šādi:

apķīlāšana;

pārdošana;

samaksa;

priekšmeta nodošana;

citas personas izpildīta darbība uz tās personas rēķina, pret kuru vērs izpildi.

Pirms vai pēc šiem galvenajiem izpildes pasākumiem var veikt citus to īstenošanai nepieciešamus īstenošanas pasākumus (piemēram, izpildes izvēli alternatīvu saistību gadījumā; pierādīšanu, ka ir izpildīts nosacījums vai veikts pakalpojums, no kura ir atkarīgas izpildāmās saistības; izpildāmo saistību likvidāciju, ja tās ir nelikvidas; trešās personas izpildījuma natūrā izmaksu novērtēšanu; iepriekšēju apspriešanos, lai atrastu un identificētu apķīlājamos aktīvus; apķīlāšanas reģistrāciju; apķīlāto aktīvu depozitāra izveidošanu; apķīlāto aktīvu pārdošanas publicēšanu; reģistrācijas biroja informēšanu par pārdošanu).

Izpildes pasākumu izvēle ir atkarīga no izpildes mērķa, un tas var būt naudas summas samaksa, konkrēta priekšmeta nodošana vai darbības veikšana.

Izpildes procesā par naudas summas samaksu vispiemērotākie izpildes pasākumi, lai sasniegtu izpildes procesa mērķi, ir apķīlāšana, pārdošana un samaksa.

Izpildes procesā par konkrēta priekšmeta nodošanu vispiemērotākais izpildes pasākums, lai sasniegtu izpildes procesa mērķi, ir tiesu izpildītāja veikta konkrētā priekšmeta nodošana. Ja priekšmetu, kas ir jāsaņem personai, kura pieprasa izpildi, nevar atrast, viņš(-a) var pārvērst prasību par izpildes procesu par naudas summas samaksu, kurā apmaksā nododamā priekšmeta vērtību un zaudējumus, kas radušies nenodošanas dēļ.

Izpildes procesā par darbības veikšanu var būt divi alternatīvi piemēroti izpildes pasākumi: ja darbība ir aizvietoājama — darbības izpilde, ko veic cita persona uz tās personas rēķina, pret kuru vērs izpildi, pieskaitot kompensāciju par kavējumu; ja darbība nav aizvietoājama — nodarīto zaudējumu kompensācijas samaksa, kam var pieskaitīt naudas sodu. Ja persona, kura pieprasa izpildi, prasa atbildību par nodarītajiem zaudējumiem, šo prasību pārvērs par izpildes procesu par naudas summas samaksu.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildi var vērst pret visiem parādnieka aktīviem, kurus var apķīlāt.

Izpilde var aptvert trešās personas aktīvus, ja tie ir saistīti ar kredītgulvojumu vai ja tie ir tāda kreditoram nelabvēlīga akta priekšmets, kuru kreditors ir sekmīgi apstrīdējis.

Apķīlāt drīkst tikai priekšmetus un tiesības, kurus var novērtēt naudas izteiksmē. Ārpus likumīgas aprites esošus aktīvus nedrīkst apķīlāt.

Ievērojot minētos noteikumus, izpildi var vērst pret šādiem aktīviem:

nekustamo īpašumu;

kustamo īpašumu;

kredītiem;

nodrošinājumu;

maksājumtiesībām;

nākotnes maksājumtiesībām;

banku depozītiem;

dienasnaudu vai algām;

nedalāmiem aktīviem;

uzņēmumu kapitāldaļām;

uzņēmuma telpām.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Apķīlāšanas sekas

Izņemot likumā īpaši paredzētus gadījumus, persona, kura pieprasa izpildi, iegūst tiesības apķīlāšanas ceļā saņemt samaksu prioritārā kārtā, salīdzinot ar jebkuru citu kreditoru bez iepriekšēja liettiesiska nodrošinājuma;

ja tās personas aktīvi, pret kuru vērs izpildi, jau ir aizturēti, apķīlāšanas prioritāte attiecas uz datumu, kad tie tikuši aizturēti;

neskarot noteikumus, ar ko regulē reģistrāciju, saistībā ar piedziņu nevar atsaukties uz apķīlāto aktīvu atsavināšanas, apgrūtināšanas vai nomas darījumiem;

ja parādnieka prasījumu apķīlā, saistībā ar piedziņu nevar atsaukties arī uz prasījuma izbeigšanos uz tāda pamata, kas atkarīgs no personas, pret kuru vērs izpildi, vai tās parādnieka gribas un ir iestājies pēc apķīlāšanas;

uz īres vai nomas maksas, kam nav iestājies izpildes termiņš, pilnīgu samaksu vai cesiju nevar atsaukties pret personu, kura pieprasa izpildi, ciktāl šādas

īres vai nomas maksas attiecas uz laikposmiem, kas apķīlāšanas dienā vēl nav beigušies;

ja apķīlātais priekšmets tiek nozaudēts, piespiedu kārtā atsavināts vai zaudē vērtību, kā arī visos gadījumos, kad pastāv jautājums par kompensāciju trešai personai, persona, kura pieprasa izpildi, saglabā tiesības, kas tai bija uz priekšmetu, uz attiecīgajiem prasījumiem vai kā kompensāciju izmaksāto naudas summu.

Pārdošanas sekas

Ar piespiedu pārdošanu pircējam tiek nodotas tās personas tiesības, pret kuru vērš izpildi attiecībā uz pārdoto vienību; aktīvus nodod bez jebkādiem to apgrūtinājumiem un brīvus no jebkādām citām lietu tiesībām, kas nav bijušas reģistrētas pirms to aizturēšanas, apķīlāšanas vai nodrošināšanas, izņemot, ja tās nodibinātas agrāk un rada sekas trešām personām neatkarīgi no reģistrācijas; minētās trešo personu tiesības, kas izbeidzas, tiek ieskaitītas ienākumos no attiecīgo aktīvu pārdošanas.

Samaksas sekas

Samaksa izbeidz izpildi;

samaksa var notikt kā naudas summas samaksa, aktīvu piešķirums kreditoram, ienākumu cesija vai maksājums pa daļām pēc vienošanās starp personu, kura pieprasa izpildi, un personu, pret kuru vērš izpildi.

Priekšmeta nodošanas sekas

Ja persona, pret kuru vērš izpildi, labprātīgi nenodod priekšmetu, nodošanas izpildei *mutatis mutandis* alternatīvi piemēro noteikumus par apķīlāšanu, veicot pārmeklēšanu un citus nepieciešamos pasākumus;

nodošanu var veikt attiecībā uz aktīviem, kuri pieder valstij, citām publisko tiesību juridiskajām personām, publisko būvdarbu vai pakalpojumu koncesionāriem vai labdarības uzņēmumiem;

ja kustamā manta ir jāsaskaita, jānosver vai jāizmēra, tiesu izpildītājs liek tā klātbūtnē veikt nepieciešamās darbības un nogādā personai, kura pieprasa izpildi, viņam(-ai) pienākošos daudzumu;

nekustamā īpašuma gadījumā tiesu izpildītājs piešķir īpašumtiesības personai, kura pieprasa izpildi, nododot viņam(-ai) dokumentus un atslēgas, ja tādi(-as) ir, un informē personu, pret kuru vērš izpildi, rītniekus un ikvienu valdītāju, lai nodrošinātu, ka šīs personas ievēro un atzīst tiesības, kas ir personai, kura pieprasa izpildi;

ja priekšmets atrodas kopīpašumā ar citām ieinteresētajām personām, personai, kura pieprasa izpildi, piešķir īpašumā viņam(-ai) pienākošos daļu;

ja īpašums ir personas, pret kuru vērš izpildi, galvenā dzīvesvieta un pastāv būtiskas grūtības viņam(-ai) atrast jaunu dzīvesvietu, tiesu izpildītājs par to iepriekš informē pašvaldības padomi un tās kompetentās sociālā nodrošinājuma struktūras;

ja īpašums ir personas, pret kuru vērš izpildi, galvenā dzīvesvieta un viņš(-a) to ir iznomājis(-usi), tiesu izpildītājs aptur nodošanu, ja ar ārsta izziņu, kurā norādīts laikposms, uz kuru ir jāatliek izpilde, tiek pierādīts, ka pasākums apdraud telpās esošas personas dzīvību akūtas slimības dēļ.

Darbības veikšanas sekas

Ja persona, kura pieprasa izpildi, izvēlas, lai cita persona veiktu kādu darbību, viņš(-a) lūdz iecelt ekspertu minētās darbības izmaksu noteikšanai;

kad novērtēšana ir pabeigta, tiek apķīlāti noteiktās summas samaksai nepieciešamie aktīvi, ievērojot pārējos izpildes procesa noteikumus par naudas summas samaksu;

ja parādniekam ir pienākums neveikt kādu darbību un viņš(-a) to veic, kreditoram ir tiesības prasīt, lai (būv)darbi, ja tie ir tikuši pabeigti, tiktu nojaukti uz tās personas rēķina, kurai bija pienākums tos neveikt;

ja kaitējums, ko parādniekam nodarītu nojaukšana, ir ievērojami lielāks par kreditora ciesto kaitējumu, šīs tiesības izbeidzas un rodas pienākums samaksāt tikai kompensāciju vispārējā kārtībā.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Pārdošana, samaksa, priekšmeta nodošana un darbības veikšana ir izpildes pasākumi, kuriem pēc to veikšanas nav spēkā esības termiņa. Tas attiecas arī uz apķīlāšanu, ievērojot tālāk norādīto īpatnību attiecībā uz reģistrējamu aktīvu apķīlāšanu.

Attiecībā uz reģistrējama nekustamā īpašuma apķīlāšanu pastāv obligāts pienākums reģistrēt apķīlāšanu, un tas ir jāveic tiesu izpildītājam. Dažos likumā tieši paredzētos gadījumos apķīlāšanas reģistrāciju izstrādā provizoriski. Šādā gadījumā provizoriskā reģistrācija izbeidzas, ja tā piemērojamajā termiņā nav pārvērsta pastāvīgā reģistrācijā vai atjaunota. Tādēļ, ja tiek apķīlāti reģistrējami aktīvi un apķīlāšanas reģistrācija ir provizoriska, tiesu izpildītājam ir jānodrošina provizoriskas reģistrācijas pārvēršana pastāvīgā reģistrācijā, ja šajā laikā tas kļūst iespējams, vai tās atjaunošana uz nepieciešamo laikposmu. Visbeidzot, iesākts izpildes process var tikt izbeigts parādnieka aktīvu meklēšanas padziļinātas izpētes posmā, nenonākot līdz maksājuma veikšanai, ja padziļināta izpēte nav devusi rezultātus, kad beigušies civilprocesa laikā tiesību aktos paredzētie termiņi, kas ir atkarīgi no lietas un piemērojamās procedūras.

Tiesību normas, uz kurām ir balstīta šī shēma, ir minētas atbildē uz 1. jautājumu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Vārds "pārsūdzība" (*recurso*) aptver iebildumus pret izpildi, iebildumus pret apķīlāšanu un pārsūdzību šaurā izpratnē.

Iebildums pret izpildi

Persona, pret kuru vērš izpildi, var apstrīdēt izpildes panākšanu, ceļot iebildumus pret izpildi 20 dienās no pavēstes datuma.

Neskarot starptautisko un ES tiesību noteikumus, kas ir saistoši Portugālei un ir prioritāri piemērojami, valsts tiesību aktos paredzētie pamati iebildumam pret izpildi ir atšķirīgi atkarībā no tā, vai izpilde ir balstīta uz spriedumu (šaurāki), šķīrējtiesas nolēmumu (nedaudz plašāki) vai citu izpildu dokumentu (vēl plašāki).

Ja izpilde balstās uz spriedumu, iebildumus var celt vienīgi uz šādiem pamatiem:

īpašumtiesību dokuments nepastāv vai nav izpildāms piespiedu kārtā;

dokuments vai tā apliecināta kopija ir viltota vai neprecīza, un tas ietekmē izpildes nosacījumus;

nav ievērota procesuāla prasība, no kuras ir atkarīga izpildes procesa likumība, neskarot iespēju to izpildīt;

atbildētājs nav piedalījies procesā, ja tiek konstatēta kāda no Civilkodeksa 696. panta e) punktā minētajām situācijām (pavēste nav izsniegta vai pavēste nav spēkā, atbildētājs nav zinājis par pavēsti no atbildētāja neatkarīgu iemeslu dēļ, iebildumi nav iesniegti nepārvaramas varas dēļ);

izpildāmās saistības nenoteiktība, neizpildāmība vai nelikviditāte, kas nav atrisināta izpildes procesa sākotnējā stadijā;

lieta tika iztiesāta pirms sprieduma izpildes;

pastāv jebkāds faktors, kas izbeidz vai groza saistību, ja tas iestāties pēc deklaratīvā procesa tiesas debašu beigām un to ir iespējams pierādīt ar

dokumentētiem pierādījumiem; tiesību vai saistību noilguma iestāšanos var pierādīt ar jebkādiem līdzekļiem;

pretprasība pret personu, kura pieprasa izpildi, ar mērķi panākt prasījumu ieskaitu;

ja ir runa par spriedumu, ar ko apstiprina atzīšanu vai vienošanos, — jebkurš šo tiesisko darījumu spēkā neesamības vai atceļamības pamats.

Ja izpilde ir balstīta uz šķīrējtiesas lēmumu, papildus minētajiem sprieduma apstrīdēšanas iemesliem var atsaukties arī uz pamatiem, ar kuriem var pamatot šā lēmuma atcelšanu tiesā, neskarot Brīvprātīga šķīrējtiesas procesa likuma (*Lei da Arbitragem Voluntária*) noteikumus.

Ja izpilde nav balstīta uz spriedumu vai uz pieteikumu par rīkojuma izdošanu, kam pievienots izpildu dokuments, papildus jau minētajiem pamatiem, kad var iebilst pret izpildi, var atsaukties uz jebkuru citu pamatu, ko var izmantot kā iebildumu deklaratīvajā procesā.

Iebildums pret apķīlāšanu

Persona, pret kuru vērš izpildi, viņa(-as) laulātais un trešās personas tālāk minētajos gadījumos var iebilst pret noteiktu aktīvu apķīlāšanu.

Ja tiek apķīlāti aktīvi, kas pieder personai, pret kuru vērš izpildi, šī persona var iebilst pret apķīlāšanu, pamatojoties uz kādu no šiem pamatiem:

nav pieļaujams apķīlāt aktīvus, kas faktiski tikuši apķīlāti, vai to darīt tādā apjomā, kādā veikta apķīlāšana;

tūlītēja tāda aktīvu apķīlāšana, kas tikai subsidiāri apmierina izpildāmās saistības;

tādu aktīvu apķīlāšana, uz kuriem nevar attiecināt pasākumu, jo tie saskaņā ar materiālo tiesību normām neapmierina izpildāmās saistības.

Ja aktīvu apķīlāšana vai tiesas uzdots apķīlāšana vai nodošana pārkāpj personas, kura nav lietas dalībnieks, īpašumtiesības vai citas ar pasākuma īstenošanu vai darbības jomu nesaderīgas tiesības, cietusī persona var uz to atsaukties, ceļot trešās personas attiesājuma prasību.

Trešās personas statusā esošs laulātais var bez otra laulātā atļaujas aizstāvēt savas tiesības attiecībā uz paša mantu vai kopīgo mantu, kuru nepamatoti ir skārusi apķīlāšana.

Tiesību normas, uz kurām ir balstīta šī shēma, ir minētas atbildē uz 1. jautājumu.

Pārsūdzības

Pārsūdzību vispārējā kārtībā var ierosināt apelācijas tiesā (*de apelaçāo*) (iesniedz par pirmās instances tiesas spriedumiem) vai attiecībā uz tiesību jautājumu (*de revista*) (iesniedz Augstākajā tiesā). Attiecībā uz izpildes procesā pieņemtu spriedumu pārsūdzību vispārējā kārtībā piemēro noteikumus, kas piemērojami deklaratīvajam procesam.

Pārsūdzība vispārējā kārtībā parasti ir pieļaujama tikai tad, ja lietas vērtība pārsniedz summu, attiecībā uz kuru jurisdikcija ir tiesai, kuras spriedumu pārsūdz, un ja pārsūdzētais spriedums ir nelabvēlīgs pārsūdzības iesniedzējam par summu, kas pārsniedz pusi no summas, attiecībā uz kuru šai tiesai ir jurisdikcija. Portugālē apelācijas tiesas jurisdikcijas summa ir 30 000,00 EUR, bet pirmās instances tiesas jurisdikcijas summa ir 5000,00 EUR.

Izpildes procesā ir paredzēta pagaidu noregulējuma pasludināšana, kas atkarībā no lietas var notikt vai nenotikt; piemēram, iebildumi pret izpildi, kurus persona, pret kuru vērš izpildi, ceļ attiesāšanas prasībās; personas, pret kuru vērš izpildi, vai trešo personu iebildumi pret apķīlāšanu; prasījumu pārbaude un kārtošana, ja ir kreditori, kuriem attiecībā uz apķīlātajiem aktīviem ir liettiesisks nodrošinājums un kuri pieprasa, lai no ienākumiem par apķīlātajiem aktīviem tiktu apmaksāti to prasījumi. Atbilstīgi izklāstītajiem noteikumiem pārsūdzēt var arī lēmumus, kas pieņemti šādā pagaidu noregulējuma pasludināšanā.

Izpildes procesā jo īpaši pārsūdzēt var:

lēmumu, ar ko izvērtē tiesneša atstādināšanu;

lēmumu, ar ko izvērtē tiesas izņēmuma jurisdikciju;

lēmumu par tiesvedības apturēšanu;

rīkojumu, ar ko pieņem vai noraida paustu paskaidrojumu (*articulado*) vai pierādījumus;

lēmumu par naudas soda vai citas procesuālas sankcijas piemērošanu;

lēmumu, ar ko atceļ jebkuru reģistrāciju;

lēmumu, kas taisīts pēc galīgā sprieduma pieņemšanas;

lēmumus, kurus būtu acimredzami bezjēdzīgi apstrīdēt, pārsūdzot galīgo spriedumu;

lēmumus par izpildes pārtraukšanu, anulēšanu vai atcelšanu;

lēmumus par pārdošanas atcelšanu;

lēmumus par prioritātes tiesību vai pirmpirkuma tiesību īstenošanu;

atteikšanos izvērtēt izpildes prasības pieteikumu, tostarp tā daļā;

rīkojumu, ar ko noraida izpildes prasības pieteikumu.

Pārsūdzību par tiesību jautājumu var iesniegt par:

apelācijas tiesas nolēmumiem, kas pieņemti pārsūdzības kārtībā norēķinu procesā, kurš nav atkarīgs no vienkāršiem aritmētiskiem aprēķiniem, par prasījumu pārbaudi un sarindošanu vai par iebildumiem pret izpildi;

minētais neskar lietas, kurās vienmēr ir pieļaujams vērsties ar pārsūdzību Augstākajā tiesā.

Noteikumi, kas reglamentē pārsūdzību izpildes lietās, ir paredzēti 852.–854. pantā Civilprocesa kodeksā, kas pieejams šajā saitē: [Civilprocesa kodekss](#).

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Jā, pastāv ar parādnieka aizsardzību saistīti ierobežojumi. Daži ierobežojumi attiecas uz apķīlāšanu, savukārt citi ir no termiņiem izrietoši izpildes ierobežojumi.

Ar parādnieka aizsardzību saistītie apķīlāšanas ierobežojumi ir vispārēja vai pilnīga imunitāte pret apķīlāšanu, relatīva imunitāte pret apķīlāšanu un daļēja imunitāte pret konkrētu parādnieka aktīvu apķīlāšanu. Pastāv vēl divi ierobežojumi: viens ir saistīts ar laulāto kopmantas aizsardzību, ja izpildes procesu vērš tikai pret vienu no laulātajiem, bet otrs izriet no samērīguma principa, saskaņā ar kuru apķīlājami ir tikai aktīvi, kas nepieciešami saistības apmierināšanai un izpildes radīto izdevumu segšanai.

Laika ritējums var būt izpildes ierobežojums, ja pastāv noilgums vai līdzīgs ierobežojums. Kad ir beidzies attiecīgais termiņš, izbeidzas arī tiesības, kurām atbilstošā izpilde tiek prasīta.

Tālāk ir paskaidrots, kā darbojas šie ar parādnieka aizsardzību un termiņiem saistītie ierobežojumi.

Pilnībā neapķīlājami aktīvi

Papildus mantai, kas nav apķīlājama saskaņā ar īpašu noteikumu, pilnībā neapķīlājami ir šādi aktīvi:

neatsavināmas lietas vai tiesības;

aktīvi, kas ir valsts un citu publiski tiesisku juridisku personu publiskā īpašumā;

aktīvi, kuru apķīlāšana būtu amorāla vai finansiāli nepamatota to nebūtiskās tirgus vērtības dēļ;

priekšmeti, kas īpaši paredzēti publiskiem dievkalpojumiem;

kapavietas;

instrumenti un priekšmeti, kas ir svarīgi invalīdiem un slimnieku ārstēšanai.

Aktīvi, kam ir relatīva imunitāte pret apķīlāšanu

Izņemot, ja izpilde ir saistīta ar tāda parāda atmaksu, kam ir liettiesisks nodrošinājums, neapķīlā valsts un citu publisku juridisku personu aktīvus, tādu struktūru aktīvus, kam ir sabiedrisko darbu vai sabiedrisko pakalpojumu koncesijas, vai aktīvus, kas pieder labdarības organizācijām, kuras īpaši norīkotas sabiedrības interesēs esošu mērķu īstenošanai.

Neapķīlā arī personas, pret kuru vērš izpildi, darba instrumentus un priekšmetus, kas ir būtiski viņa(-as) profesionālās darbības veikšanai vai profesionālajai apmācībai, izņemot, ja šī persona norāda, ka tos var apķīlāt, vai ja piedziņa attiecas uz to pirkuma cenas samaksu vai to remonta izmaksu segšanu vai ja tie tiek apķīlāti kā uzņēmuma telpu materiāls īpašums.

No apķīlāšanas ir atbrīvoti arī aktīvi, kas ir mājāsaimniecībā obligāti nepieciešamie priekšmeti un atrodas personas, pret kuru vērš izpildi, faktiskajā mājoklī, izņemot, ja izpilde notiek par šo priekšmetu apmaksu vai to remonta izdevumiem.

Daļēji apķīlājami aktīvi

Nedrīkst apķīlāt divas trešdaļas no neto algām, periodiskajiem maksājumiem, ko saņem kā vecuma pensiju vai jebkādu citu sociālo pabalstu, apdrošināšanas maksājumiem, atlīdzībām nelaimes gadījumos, ikgadējiem ienākumiem vai jebkāda veida maksājumiem, kas nodrošina uzturētājiem parādnieka iztiku.

Lai aprēķinātu iepriekšminēto maksājumu neto daļu, ņem vērā tikai iemaksas, kas vajadzīgas saskaņā ar likumu.

Šāda apķīlāšanas aizlieguma maksimālais ierobežojums ir vienāds ar valstī noteiktās minimālās algas trīskārtēju apmēru, kāds tas noteikts katras apķīlāšanas laikā, un minimālais ierobežojums ir vienāds ar valstī noteiktās minimālās algas vienu apmēru, ja parādniekam nav citu ienākumu.

Minētos ierobežojumus nepiemēro, ja izpildāmā prasība attiecas uz uzturētājiem — šādā gadījumā imunitāte pret apķīlāšanu ir summai, kas ir līdzvērtīga pilnai no iemaksām neatkarīgai pensijai.

Apķīlājot naudu vai bankā glabāto naudas atlikumu, nedrīkst apķīlāt summu, kas vienāda ar valstī noteikto minimālo algu, vai — uzturētājiem maksāšanas pienākumu gadījumā — summu, kas vienāda ar pilnu no iemaksām neatkarīgu pensiju. (Šī imunitāte pret apķīlāšanu un iepriekš minētā daļēja imunitāte pret apķīlāšanu nav kumulatīva)

Pēc izpildāmās prasības summas un būtības, kā arī personas, pret kuru vērš izpildi, un viņa(-as) ģimenes locekļu vajadzības izvērtēšanas tiesa izņēduma kārtā un pēc tās personas lūguma, pret kuru vērš izpildi, uz tās noteiktu saprātīgu termiņu var samazināt apķīlājamo ienākumu daļu vai pat pilnībā to atbrīvot no apķīlāšanas uz laikposmu, kas nepārsniedz vienu gadu.

Naudas summu vai banku depozītu imunitāte pret apķīlāšanu

No prasījuma, ko nepakļauj apķīlāšanai, iegūtās naudas summas vai banku depozīti netiek apķīlāti, piemērojot tādus pašus nosacījumus kā attiecībā uz sākotnējo prasījumu.

Kopīgas mantas apķīlāšanas ierobežojumi izpildes procesā, kas ierosināts pret vienu no laulātajiem

Ja laulāto kopīgo mantu apķīlā izpildes procesā, kas vērsti tikai pret vienu no laulātajiem, jo personai, pret kuru vērš izpildi, šķietami nepietiek aktīvu, parādnieka laulātajam izsniedz paziņojumu, ka viņam(-ai) 20 dienās ir jāpiesakās mantas dalīšanai vai jāpievieno apliecinājums, ar ko viņš(-a) apstiprina, ka ir uzsākta tiesvedība, kurā jau ir iesniegts pieteikums par mantas dalīšanu, pretējā gadījumā izpildi turpinās vērst pret kopīgo mantu.

Pēc pieteikuma par mantas dalīšanu iesniegšanas vai attiecīgā apliecinājuma pievienošanas izpildi aptur, kamēr notiek šī mantas dalīšana. Ja apķīlātie aktīvi dalīšanas rezultātā nenonāk pie personas, pret kuru vērš izpildi, var apķīlāt citus aktīvus, kas nonākuši pie šīs personas, un iepriekšējā apķīlāšana paliek spēkā, kamēr nav notikusi jaunā apķīlāšana.

Vispārējie noteikumi par mantu, ko var apķīlāt, un apķīlāšanas ierobežojumiem ir noteikti [Civilprocesa kodeksa](#) 735.–747. pantā.

Apķīlāšanas ierobežojumi, pamatojoties uz samērīgumu

Apķīlāšana attiecas tikai uz mantu, kas nepieciešama, lai samaksātu izpildei pakļauto parādu un paredzamās izpildes izmaksas — pieņem, ka apķīlāšanas veikšanas nolūkos un neskarot vēlāku norēķinu tās ir attiecīgi 20 %, 10 % un 5 % no izpildes prasības vērtības atkarībā no tā, vai attiecīgā izpildes prasības vērtība ir rajona tiesas finansiālajā jurisdikcijā; pārsniedz to, bet nepārsniedz vairāk kā četras reizes apelācijas tiesai noteikto jurisdikcijas vērtību; vai ir lielāka par pēdējo minēto vērtību. Rajona tiesas jurisdikcijas summa ir 5000,00 EUR, bet apelācijas tiesas jurisdikcijas summa ir 30 000,00 EUR (šīs faktu lapas pārskatīšanas laikā 2021. gadā). Šīs divas summas ir noteiktas 44. pantā 2013. gada 26. augusta Likumā Nr. 62/2013, ar kuru var iepazīties šajā [saitē](#).

No noilguma izrietošie izpildes ierobežojumi

Vispārējā gadījumā tiesību aizsardzībai tiesā (ja to pastāvēšana vai konstatēšana ir atkarīga no lietas dalībnieku gribas) piemēro noilgumu, ja tās netiek izmantotas likumā noteiktajā termiņā.

Tiesa nevar noteikt noilgumu pēc savas iniciatīvas. Lai noilgums stātos spēkā, uz to tiesā vai ārpus tiesas kārtībā ir jāatsaucas personai, kurai par labu tas pastāv, šīs personas pārstāvim, vai — ja minētā persona nav rīcībspējīga — prokuroram.

Kad ir iestājies noilgums, labuma guvējs (parādnieks) var atteikties veikt maksājumu un var arī jebkāda veidā apstrīdēt minēto tiesību izmantošanu. Ja pret attiecīgo personu vērš izpildes procesu, parādnieks, pret kuru vērš izpildi, var iebilst pret izpildi attiecīguma prasībā, atsaucoties uz noilgumu. Iebildumiem pret izpildi noteiktais termiņš ir 20 dienas, skaitot no pavēstes saņemšanas dienas.

Tomēr parādnieks nevar prasīt tāda daļēja maksājuma atgūšanu (atgriešanu), ko viņš(-a) ir veicis(-kusi) godprātīgi, lai izpildītu saistības, kurām iestājies noilgums, pat ja maksājums veikts, nezinot par minēto noilgumu. Šis noteikums attiecas uz visiem tādu tiesību apmierināšanas veidiem, kurām iestājies noilgums, kā arī uz minēto tiesību atzīšanu vai nodrošinājuma sniegšanu.

Attiecībā pret personu, kura pieprasa izpildi, uz noilgumu var atsaukties parādnieka kreditori un trešās personas, kurām pastāv leģitīmas intereses noilguma atzīšanas kontekstā, pat ja parādnieks ir atteicies atsaukties uz noilgumu. Tomēr, ja parādnieks ir atteicies no noilguma, viņa kreditori var atsaukties uz noilguma termiņu tikai tad, ja ir izpildīti civiltiesībās paredzētie apstrīdēšanas prasības (*impugnação pauliana*) nosacījumi.

Ja apsūdzības celšanas gadījumā parādnieks neatsaucas uz noilguma termiņiem un tiek notiesāts, galīgais nolēmums neietekmē viņa kreditoru atzītās tiesības.

Parastais noilguma termiņš ir 20 gadi, taču pastāv arī īsi noilguma termiņi.

Piecu gadu noilguma termiņš ir tālāk uzskaitītajiem prasījumiem:

mūža rentei un zemes rentei;

nomas un īres maksām, kas jāmaksā nomniekam vai īrniekam, pat ja tās maksā tikai vienreiz;

ilgtermiņa nomai vai īrei;

līgumiskajiem vai likumiskajiem procentiem, ieskaitot bruto procentus, un uzņēmumu dividendēm;

kapitāla amortizācijas likmēm, ko maksā ar procentiem;

uzturētājiem maksājumiem, kam iestājies samaksas pienākums;

citiem periodiski atjaunināmiem maksājumiem.

Likumā ir paredzēta noilguma prezumpcija (balstoties uz ievērošanas prezumpciju) šādos gadījumos:

uzņēmumu, kas nodrošina izmitināšanu, pārtiku vai dzērienus, prasījumiem par sniegtajiem pakalpojumiem, nodrošinot izmitināšanu, pārtiku vai dzērienus, noilgums iestājas pēc sešiem mēnešiem, neskarot turpmāk norādīto divu gadu noilguma termiņu;

to uzņēmumu prasījumiem, kas nodrošina studentu izmitināšanu vai studentu izmitināšanu un pārtiku vai dzērienus studentiem, noilgums iestājas pēc diviem gadiem; tāpat kā tādu uzņēmumu prasījumiem, kas nodrošina apmācības, izglītības, palīdzības vai ārstniecības pakalpojumus, — par to sniegtajiem pakalpojumiem;

tirgotāju prasījumiem par priekšmetiem, kas pārdoti personai, kura nav tirgotājs, vai kas nav paredzēti šādas personas darījumdarbībai, noilgums iestājas pēc diviem gadiem; tāpat kā tādu personu prasījumiem, kuras veic profesionālu darbību kādā nozarē, par preču vai ražojumu piegādi, darba izpildi vai citu personu lietu pārzināšanu, ieskaitot ar to saistītos izdevumus, izņemot, ja attiecīgais pakalpojums ir paredzēts parādnieka saimnieciskajai darbībai;

prasījumiem par brīvo profesiju izpildē sniegtajiem pakalpojumiem un ar tiem saistīto izdevumu atlīdzināšanu noilgums iestājas pēc diviem gadiem.

Attiecībā uz noilguma periodiem, kas civiltiesībās raksturoti kā prezumēti noilguma periodi, piemēro šādus noteikumus:

ievērošanas prezumpciju, pamatojoties uz termiņa izbeigšanos, var atspēkot vienīgi ar sākotnējā parādnieka vai personas, kurai prasījums pārgājis mantošanas ceļā, veiktu atzīšanu;

ārpusietas atzīšana ir spēkā tikai tad, ja tā ir rakstiska;

uzskata, ka prasījums ir atzīts, ja parādnieks atsakās liecināt vai dot zvērestu tiesā vai veic ar ievērošanas prezumpciju nesaderīgas juridiskas darbības.

Ar spriedumu vai izpildu dokumentu atzītu tiesību noilgums darbojas šādi:

ja likumā attiecībā uz kādām tiesībām ir paredzēts īsāks noilguma termiņš nekā parastais termiņš, pat ja tas ir tikai prezumēts, attiecībā uz tiesībām piemēro pēdējo minēto noilguma termiņu, ja tās paliek spēkā saskaņā ar spriedumu ar *res judicata* spēku, ar kuru atzīst šīs tiesības, vai saskaņā ar citu izpildu dokumentu;

tomēr, ja spriedumā vai citā dokumentā ir sniegta norāde uz maksājumiem pa daļām, kuru izpildes termiņš vēl nav iestājies, attiecībā uz šīm daļām turpina piemērot īsāko noilguma termiņu.

Civilkodeksā ir paredzēti noteikumi par noilguma termiņa sākšanos, tā apturēšanu un pārtraukšanu. Ja pastāv apturēšanas pamati (piem., attiecībā uz nepilngadīgajiem, militāro dienestu, nepārvaramu varu, parādnieka vainu), noilguma termiņš nesākas un neturpinās. Ja noilguma termiņa tecējums tiek pārtraukts, pagājušais laiks tiek pilnībā atcelts un sākas jauns noilguma termiņš.

Noilguma termiņa tecējuma pārtraukšanā ieinteresēts kreditors to var panākt, izmantojot vai atsaucoties uz kādu no šādiem aktiem:

pavēste vai tiesas paziņojums par darbību, ar kuru tieši vai netieši tiek pausts nodoms izmantot tiesības, neatkarīgi no tā procesa veida, uz kuru attiecas darbība, kā arī pat ja tiesai nav jurisdikcijas.

Ja pavēsti neizsniedz vai paziņošanu neveic ar pieteikuma iesniedzēju nesaisītu iemeslu dēļ piecās dienās pēc tam, kad tas tika lūgts, noilguma termiņa tecējumu pārtrauc, kad pagājušas piecas dienas.

Pavēstes vai paziņojuma atcelšana neatceļ iepriekšējos punktos minēto pārtraukumu.

Šā punkta vajadzībām par līdzvērtīgiem pavēstei vai paziņojumam uzskata jebkādus citus tiesas līdzekļus, kurus lieto, lai par darbību informētu personu, pret kuru var izmantot tiesības;

šķīrējtiesas līgumu, ar kuru pārtrauc apgalvoto tiesību noilguma periodu;

tiesību atzīšanu attiecībā pret to turētāju, ko veikusi persona, pret kuru šīs tiesības var izmantot;

atzīšanai klusējot būs nozīme tikai tad, ja tā izriet no noteikumiem, ar kuriem viennozīmīgi tiek pausta šāda atzīšana.

Noilguma termiņa tecējuma pārtraukšanai ir šādas sekas (ja likumā nav īpaši paredzēts citādi):

līdz tam pagājušo laiku neņem vērā;

no darbības, kas pārtrauc noilgumu, sākas jauns noilguma periods;

jaunajam noilgumam piemēro sākotnējo noilguma periodu.

No beigu termiņa izrietošie izpildes ierobežojumi

Ja kādas tiesības uz likumā vai pēc pušu gribas noteiktā pamata ir jāizmanto noteiktā termiņā, piemēro noteikumus par šo tiesību izbeigšanos, ja vien likumā nav tieši minēts noilguma termiņš.

Izbeigšanos var novērst tikai, tiesību aktos vai līgumā noteiktajā termiņā veicot darbību, kurai tiesību akti vai līgums piešķir preventīvu ietekmi. Izbeigšanās novēršanai pietiek celt atzīšanas vai izpildes panākšanas prasību, un nav nepieciešams izsniegt parādniekam pavēsti. Ja termiņš ir noteikts līgumā vai ar tiesību aizsardzību saistītā tiesību normā, izbeigšanos novērš arī šādas aizsardzības atzīšana, ko veikusi persona, pret kuru tā izmantojama.

Izbeigšanās termiņu var apturēt vai pārtraukt tikai gadījumos, kad to paredz tiesību akti, un, ja tiesību akti neparedz citu konkrētu datumu, izbeigšanās termiņš sākas no brīža, kad tiesības var tikt likumīgi īstenotas.

Izbeigšanos tiesa novērtē *ex officio*, un uz to var atsaukties jebkurā tiesvedības posmā, ja tiesības ir neatņemamas. Ja tas attiecas uz tiesību aizsardzību tiesā, pamatojoties uz izpildes procesa ierosināšanas pamatu, uz izbeigšanos ir jāatsaucas personai, kurai par labu tā pastāv (parasti tas ir parādnieks vai persona, pret kuru vērš izpildi).

Noilguma termiņa definīcija un sekas, kā arī izbeigšanās datums ir paredzēti Civilkodeksa 309.–340. pantā, ar to var iepazīties šajā [saitē](#).

Brīdinājums

Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunktam, tiesām un citām struktūrām un iestādēm šajā faktu lapā ietvertā informācija nav saistoša. Joprojām ir jāiepazīstas arī ar spēkā esošajiem tiesību aktiem. Minētie tiesību akti tiek regulāri atjaunināti un interpretēti judikatūrā, tos pilnveidojot.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 20/12/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Rumānija

1 Ko civilīlētās un krimināllīlētās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpildes panākšanas noteikumi ir izklāstīti Civilprocesa kodeksa 622.–914. pantā. Izpildes panākšanas procedūra ir civilprocesa otrais posms, un tā galvenokārt ir paredzēta, lai nodrošinātu tiesas spriedumā vai citā izpildu dokumentā paredzēto tiesību faktisku izmantošanu. Izmantojot izpildes procedūru, kreditors, kuram ir tiesības, kas atzītas ar tiesas spriedumu / izpildāmu dokumentu, liek parādniekam izpildīt tās viņa saistības kā parādniekam, kuras viņš ir atteicies izpildīt brīvprātīgi.

Rumānijas Civilprocesa kodeksā ir uzskaitīti tiešie un netiešie izpildes panākšanas pasākumi.

Tiešas piespiedu izpildes veidi ir tie, kas attiecas uz saistību priekšmetu, kurš noteikts izpildes rīkojumā, t. i., kustamā īpašuma apķīlāšana (Civilprocesa kodeksa 893.–895. pants), nekustamā īpašuma apķīlāšana (Civilprocesa kodeksa 896.–902. pants) un piespiedu izpildes piemērošana saistībām veikt kādu konkrētu darbību vai atturēties no tās (Civilprocesa kodeksa 903.–914. pants (tostarp īpaši noteikumi par izpildes piemērošanu spriedumos par nepilngadīgām personām — 910.–914. pants) un Civilkodeksa 1527. un turpmākie panti). Attiecībā uz piespiedu izpildi, ko piemēro saistībām veikt noteiktu darbību, likumā nošķir saistības, kuras var izpildīt arī cita persona/struktūra, kas nav parādnieks, un *intuitu persona* saistības.

Netieša piespiedu izpilde attiecas uz naudas summas iegūšanu, uz kuru attiecas piespiedu izpildes rīkojums, piespiedu kārtā pārdodot parādnieka mantu. Netiešas izpildes pasākumu piemēri ir naudas arests vai īpašuma apķīlāšana (kam seko pārdošana). Vēl viens pasākums ir vispārējo ienākumu no nekustamā īpašuma apķīlāšana.

Saistības, kurām, iespējams, tiks piemērota piespiedu izpilde, ir monetārās saistības, mantas nodošana vai tās izmantošanas nodošana, ēkas nojaukšana /atteikšanās no stādījumiem/darbu pārtraukšana, vai saistības attiecībā uz nepilngadīgu personu aizgādības tiesību un dzīvesvietas noteikšanu un piekļuves kārtību.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesas spriedumus un citus izpildāmos dokumentus izpilda tiesu izpildītājs (*executor judecătoresc*), kas apkalpo apelācijas tiesu, kuras jurisdikcijā atrodas nekustamais īpašums (nekustamā īpašuma / nenovāktu kultūraugu apķīlāšanas gadījumā un tiešās izpildes gadījumā attiecībā uz nekustamo īpašumu). Kustamā īpašuma arestu un tiešo izpildi attiecībā uz kustamo īpašumu veic tiesu izpildītājs, kas apkalpo apelācijas tiesu, kuras jurisdikcijā ir parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta vai attiecīgā īpašuma juridiskā adrese. Ja parādnieka dzīvesvieta / juridiskā adrese ir ārzemēs, lieta ietilpst jebkura tiesu izpildītāja kompetencē.

Arestu, pamatojoties uz kreditora pieteikumu, veic tiesu izpildītājs, kura birojs atrodas apelācijas tiesas jurisdikcijā, kurā atrodas tā parādnieka / trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta / juridiskā adrese, uz kuru attiecas arests. Fiziskas vai juridiskas personas bankas konta(-u) aresta gadījumā kompetence ir tiesu izpildītājam, kura birojs atrodas apelācijas tiesas jurisdikcijā, kur atrodas parādnieka dzīvesvieta / juridiskā adrese vai tās kredītiestādes galvenais birojs / filiāle, kurā parādnieks atvēris attiecīgo(-s) kontu(-s). Ja parādniekam ir vairāki konti, kompetence par visu kontu arestu ir tiesu izpildītājam jebkurā vietā, kur ir atvērti konti. Par izpildi atbildīgā tiesa ir rajona tiesa (*judecătorie*), kuras jurisdikcijā ir parādnieka dzīvesvieta / juridiskā adrese dienā, kad lieta ir nodota minētajai par izpildi atbildīgajai struktūrai. Ja parādnieka domicils / juridiskā adrese nav Rumānijā, kompetence ir rajona tiesai, kuras jurisdikcijā atrodas kreditora domicils / juridiskā adrese, un, ja šis domicils / juridiskā adrese neatrodas Rumānijā, — rajona tiesai, kuras jurisdikcijā ir tā tiesu izpildītāja juridiskā adrese, kuram kreditors ir piešķīris izpildes panākšanas tiesības.

Par izpildi atbildīgā tiesa izskata pieteikumus par izpildāmības deklarācijām, apelācijas sūdzības pret izpildes pasākumiem un citus jautājumus, kas rodas izpildes gaitā, izņemot tos, kas saskaņā ar likumu ietilpst citu tiesu vai iestāžu jurisdikcijā.

Valsts nodeva par izpildāmības deklarāciju pieteikumiem ir RON 20 par katru izpildāmo dokumentu (Valsts ārkārtas rīkojums Nr. 80/2013 par tiesas nodevām, kas pēc tam attiecīgi grozīts).

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Izpildi drīkst veikt tikai saskaņā ar tiesas spriedumu (galīgiem spriedumiem, provizoriski izpildāmiem lēmumiem) vai citu rakstisku dokumentu, kas uzskatāms par izpildāmu dokumentu saskaņā ar likumu (notariāli publiskie akti, parādzīmes, šķīrējtiesas nolēmumi utt.).

Pēc kreditora iesniegtā piespiedu izpildes pieteikuma saņemšanas tiesu izpildītājs to reģistrē. Tiesu izpildītājs ar lēmumu izdod izpildāmības deklarāciju bez pušu uzaicināšanas. Izpildāmības deklarācija ļauj kreditoram lūgt kompetentajam tiesu izpildītājam vai nu vienlaicīgi, vai secīgi piemērot visus pieejamos izpildes panākšanas pasākumus, lai izmantotu savas tiesības, tostarp tiesības uz izpildes izmaksu atlīdzināšanu. Izpildāmības deklarācija ir spēkā visā valstī un aptver arī izpildāmus dokumentus, ko tiesu izpildītājs izdod apstiprinātās izpildes procedūras kontekstā.

Tiesu izpildītājs var nodot procesuālos dokumentus vai nu personiski, vai ar sava procesuālā aģenta starpniecību, bet tad, ja tas nav iespējams, — saskaņā ar tiesību normām par izsaukšanu uz tiesu un procesuālo dokumentu nodošanu.

Tiklīdz tiesu izpildītājs ir saņēmis pieteikumu par izpildes panākšanu, tas ar lēmumu organizē minētā pieteikuma reģistrēšanu un izpildes lietvedības atvēršanu, vai attiecīgajā gadījumā atsaka izpildes panākšanas procedūras uzsākšanu, norādot minētā atteikuma iemeslus. Kreditoru nekavējoties informē par šo lēmumu. Ja tiesu izpildītājs atsakās uzsākt izpildes panākšanas procedūru, kreditors var 15 dienās no minētā paziņošanas datuma iesniegt sūdzību par izpildi atbildīgajā tiesā.

Ne vēlāk kā trijās dienās kopš pieteikuma reģistrēšanas tiesu izpildītājs pieprasa par izpildi atbildīgajai tiesai, izpildāmības deklarāciju un iesniedz šajā tiesā atbilstoši apliecinātas kreditora pieteikuma, izpildāmā dokumenta, lēmuma un tiesas nodevas samaksu apliecināša dokumenta kopijas.

Pieteikumu par izpildāmības deklarāciju izskata ne vēlāk kā septiņās dienās kopš tā reģistrēšanas tiesā, pieņemot nolēmumu slēgtā tiesas sēdē bez pušu uzaicināšanas. Nolēmumu var aizkavēt ne ilgāk kā par 48 stundām, un šāda nolēmuma pamatojums ir jānorāda ne vēlāk kā septiņās dienās kopš tā pieņemšanas.

Izpildāmības deklarācija ļauj kreditoram lūgt tiesu izpildītājam, kas pieprasījis deklarāciju, vai nu vienlaicīgi, vai secīgi piemērot visus pieejamos likumā paredzētos izpildes panākšanas pasākumus, lai izmantotu savas tiesības, tostarp tiesības uz izpildes izmaksu atlīdzināšanu. Izpildāmības deklarācija ir spēkā visā valstī. Tā aptver arī izpildāmus dokumentus, ko tiesu izpildītājs izdod apstiprinātās izpildes procedūras kontekstā.

Tiesa var noraidīt pieteikumu par izpildāmības deklarāciju tikai tad, ja: pieteikums ir citas izpildes struktūras jurisdikcijā; lēmums vai attiecīgajā gadījumā dokuments nav izpildāms dokuments; dokuments, kas nav tiesas spriedums, neatbilst visām formālajām prasībām; prasība nav droši zināma, tās summa nav fiksēta un tai nav iestājies termiņš; parādniekam ir imunitāte pret izpildi; dokuments satur nosacījumus, kurus nevar izpildīt; pastāv citi šķēršļi.

Ar tiesas nolēmumu, ar ko tiesa atzīst pieteikumu par izpildāmības deklarāciju, nevar pārsūdzēt, taču to var pārskatīt, ja tiek pārsūdzēta pati izpilde.

Nolēmumu par pieteikuma par izpildāmības deklarāciju noraidīšanu drīkst pārsūdzēt tikai kreditors, un tas jā dara 15 dienās no tā pieņemšanas.

Valsts tiesu izpildītāju nacionālā asociācija (*Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești*) ar Tieslietu ministrijas atļauju nosaka un aktualizē minimālo maksu par tiesu izpildītāju sniegtajiem pakalpojumiem. Ar tieslietu ministra 2006. gada 14. novembra Rīkojumu Nr. 2550/2006 (ar turpmākiem grozījumiem) tika noteiktas šādas minimālās un maksimālās maksas par veiktajiem pasākumiem:

Procesuālo dokumentu paziņošana un nodošana: RON 20–400.

Tiešā izpilde

izlikšana: RON 150–2200 parādniekam, kas ir fiziska persona, RON 5200 parādniekam, kas ir juridiska persona;

aizgādības par nepilngadīgām personām nodošana vai to dzīvesvietas noteikšanas izpilde: RON 50–1000;

tiesību piekļūt nepilngadīgām personām izpilde — RON 50–500;

valdījuma atgūšanas, īpašuma robežu noteikšanas, servitūtu, īpašuma nodošanas u. c. pasākumu izpilde: RON 60–2200 parādniekam, kas ir fiziska persona, un RON 5200 parādniekam, kas ir juridiska persona;

darbu pārtraukšanas / ēkas nojaukšanas izpilde: RON 150–2200 parādniekam, kas ir fiziska persona, un RON 5200 parādniekam, kas ir juridiska persona.

Netiešā izpilde

minimālā maksa	maksimālā maksa
par prasījumiem, kas ir mazāki par RON 50 000, — 10 % no summas un RON 75, plus 2 % no summas, kas pārsniedz RON 1000	par prasījumiem līdz RON 50 000, 10 %
par prasījumiem, kas ir lielāki par RON 50 000, bet mazāki par RON 80 000 — RON 1175, plus 2 % no summas, kas pārsniedz RON 50 000	par prasījumiem, kuru summa ir no RON 50 000 līdz RON 80 000, — RON 5000 plus līdz 3 % no summas, kas pārsniedz RON 50 000
par prasījumiem, kuru summa ir no RON 80 000 līdz RON 100 000, — RON 1775 plus 1 % no summas, kas pārsniedz RON 80 000	par prasījumiem, kuru summa ir no RON 80 000 līdz RON 100 000, — RON 5900 plus līdz 2 % no summas, kas pārsniedz RON 80 000
par prasījumiem, kas pārsniedz RON 100 000, — no RON 2500 plus 1 % no summas, kas pārsniedz RON 100 000, līdz RON 5500 plus līdz 0,5 % no summas, kas pārsniedz RON 400 000	par prasījumiem, kas pārsniedz RON 100 000, — RON 6300, plus līdz 1 % no summas, kas pārsniedz RON 100 000

Arests

minimālā maksa	maksimālā maksa
par prasījumiem, kas ir mazāki par RON 50 000, — 10 % no summas un RON 75, plus 2 % no summas, kas pārsniedz RON 1000	par prasījumiem līdz RON 50 000, 10 %
par prasījumiem, kuru summa ir no RON 50 000 līdz RON 80 000, — RON 1175 plus 2 % no summas, kas pārsniedz RON 50 000	par prasījumiem, kuru summa ir no RON 50 000 līdz RON 80 000, — RON 5000 plus līdz 3 % no summas, kas pārsniedz RON 50 000
par prasījumiem, kuru summa ir no RON 80 000 līdz RON 100 000, — RON 1775 plus 1 % no summas, kas pārsniedz RON 80 000	par prasījumiem, kuru summa ir no RON 80 000 līdz RON 100 000, — RON 5900 plus līdz 2 % no summas, kas pārsniedz RON 80 000
par prasījumiem, kas pārsniedz RON 100 000, — RON 2500 plus 1 % no summas, kas pārsniedz RON 100 000, un RON 5500 plus līdz 0,5 % no summas, kas pārsniedz RON 400 000	par prasījumiem, kas pārsniedz RON 100 000, — RON 6300, plus līdz 1 % no summas, kas pārsniedz RON 100 000

Turpmāki pasākumi saistībā ar atteikumu apmaksāt vekseli, parādzīmi vai čeku: RON 150–400.

Faktu noskaidrošana un mantas inventarizācija: RON 100–2200 parādniekam, kas ir fiziska persona, RON 5200 parādniekam, kas ir juridiska persona.

Mantas, uz ko attiecas sadalīšana tiesas ceļā, pārdošana publiskā izsolē: RON 150–2200.

Apķīlāšana piesardzības apsvērumu dēļ: RON 100–1200 parādniekam, kas ir fiziska persona, RON 2200 parādniekam, kas ir juridiska persona.

Apķīlāšana tiesas ceļā: RON 100–1200 parādniekam, kas ir fiziska persona, RON 2200 parādniekam, kas ir juridiska persona.

Arests piesardzības apsvērumu dēļ: RON 100–1200 parādniekam, kas ir fiziska persona, RON 2200 parādniekam, kas ir juridiska persona.

Piedāvājuma reģistrēšana: RON 50–350.

Konfiskācija: 10 % no ienākumiem, kas gūti no pārdošanas (minimāli) līdz 10 % no ienākumiem, kas gūti no pārdošanas (maksimāli).

Ieteikumi izpildes dokumentu noformēšanai: RON 20–200.

3.2 Galvenie noteikumi

Skatīt atbildi uz 2.1. jautājumu.

Kreditors un parādnieks var vienoties, ka izpildes pasākumu pilnībā/daļēji piemēro tikai parādnieka naudas ieņēmumiem, ka apķīlātie aktīvi tiek pārdoti vienojoties vai ka parāds ir sedzams, izmantojot citus likumā atļautus līdzekļus.

Uz ārvalstu tiesas pieņemtu spriedumu attiecīgajā gadījumā attiecas papildu procedūra, proti, lēmums par izpildāmības deklarēšanu (*exequatur*).

Uz parādnieka ieņēmumiem un mantu var attiekties izpilde, ja tās var apķīlāt, un tikai tādā apmērā, kāds ir nepieciešams, lai izpildītu kredītoru tiesības.

Mantu, uz ko attiecas īpašs aprites režīms, var apķīlāt tikai saskaņā ar likumā noteiktajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz parādnieku ir īpašs nosacījums, ka izpildes procedūru ierosināt nevar, ja vien parādnieks nav atbilstoši pieaicināts saistībā ar katru izpildes veidu. Pastāv arī citi īpaši noteikumi attiecībā uz parādnieku, piemēram, attiecībā uz nepilngadīgiem parādniekiem vai pilngadīgiem parādniekiem, par kuriem ir atzīts, ka viņiem nav tiesībspējas un rīcībspējas, pret kuriem nevar piemērot izpildes pasākumus, ja vien nav iecelts aizbildnis vai aizgādnis.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu izpildi var piemērot parādnieka ienākumiem, tostarp vispārīgiem ienākumiem no nekustamā īpašuma, bankas kontos esošajām summām, kustamajam un nekustamajam īpašumam utt. Skatīt atbildi uz 1. jautājumu.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Pēc tam, kad ir identificēta parādniekam piederoša vai trešo personu turējumā esoša kustamā manta, to apķīlā. Pēc tiesu izpildītāja pieprasījuma apķīlāšanu var reģistrēt Tirdzniecības reģistrā (*registru comerțului*), Kustamā īpašuma nodrošinājumu elektroniskajā arhīvā (*Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*), mantojumu reģistrā (*registru succesoral*), ko uztur Valsts notāru kamera (*camera notarilor publici*), vai citos publiskos reģistros. No mantas apķīlāšanas brīža tā vairs nav parādniekam pieejama visā izpildes periodā. Ja šis noteikums netiek ievērots, piemēro tiesas noteiktu naudas sodu, izņemot gadījumus, kad šāda rīcība ir noziedzīgs nodarījums. Ja attiecīgā summa nav samaksāta, tiesu izpildītājs izņemtās mantas pārdos publiskā izsolē vai tiešā pārdošanā, vai citā ar likumu atļautā veidā (Civilprocesa kodeksa 731. pants un turpmākie panti).

Par naudas summām, vērtspapīriem vai citu arestējamu, nemateriālu, kustamu mantu, ko parādniekam ir parādā vai ko parādnieka vārdā tur trešā persona, vai ko trešā persona būs parādā parādniekam nākotnē, pamatojoties uz pastāvošajām tiesiskajām attiecībām, var izdot aresta rīkojumus. Visas arestētās naudas summas un aktīvi tiek iesaldēti no dienas, kad rīkojums par arestu ir nosūtīts trešajai personai, kurai arests ir piemērojams. No iesaldēšanas dienas līdz izpildes rīkojumā norādīto saistību pilnai samaksai trešajai personai, uz kuru attiecas arests, nedrīkst veikt maksājumus un īstenot darījumus, kuru rezultātā ir iespējams, ka iesaldētie aktīvi var tikt samazināti. Ja trešā persona, uz kuru attiecas arests, nepilda attiecīgās saistības, kreditors, kas cenšas piedzīt samaksu, parādnieks vai tiesu izpildītājs var nodot šo lietu par izpildi atbildīgajai tiesai, lai arests tiktu apstiprināts. Galīgā apstiprināšanas lēmuma sekas ir prasījuma nodošana, un tas ir dokuments, kas izpildāms pret trešo personu, uz kuru attiecas arests. Pēc aresta apstiprināšanas trešajai personai, uz kuru attiecas arests, ir jāiemaksā vai jāsamaksā summa tādā apmērā, kā skaidri norādīts apstiprināšanas lēmumā. Pretējā gadījumā piespiedu izpildi sāk pret trešo personu, uz kuru attiecas arests, pamatojoties uz validācijas lēmumu (Civilprocesa kodeksa 781. pants un turpmākie panti).

Kas attiecas uz izpildi pret nekustamo īpašumu, ja parādnieks nesamaksā savu parādu, tiesu izpildītājs pēc izpildāmības deklarācijas nodošanas un reģistrēšanas zemesgrāmatā uzsāk pārdošanas procedūru (Civilprocesa kodeksa 813. pants un turpmākie panti).

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Piemērojamais termiņš ir seši mēneši (Civilprocesa kodeksa 697. pants un turpmākie panti), ja kreditors ir jāvis šim periodam pāiet kopš piespiedu izpildes darbības termiņa, neveicot citas piedziņas darbības.

Noilguma termiņš ir trīs gadi (Civilprocesa kodeksa 706. pants un turpmākie panti).

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Pret faktiskajiem izpildes pasākumiem var iesniegt apelācijas sūdzību; izpildes rīkojumu var pārsūdzēt, lai precizētu tā nozīmi, darbības jomu vai piemērošanu. Ja piespiedu izpilde tiek veikta saskaņā ar tiesas spriedumu, parādnieks to nevar apstrīdēt, atsaucoties uz faktiskiem/juridiskiem iemesliem, kurus parādnieks varēja iesniegt pirmās instances tiesā vai apelācijas tiesā.

Ja piespiedu izpilde tiek veikta saskaņā ar izpildāmu aktu, kas nav tiesas spriedums, piespiedu izpildes pārsūdzībā var atsaukties arī uz faktiskiem vai juridiskiem iemesliem saistībā ar tiesību būtību, ja vien likumā nav noteikts tiesiskās aizsardzības līdzeklis, ar ko atceļ izpildāmo aktu, tostarp prasība saskaņā ar vispārējām tiesībām.

Viena un tā pati persona nevar ierosināt jaunu apelācijas sūdzību, pamatojot to ar iemesliem, kas pastāvēja pirmās apelācijas dienā.

Kompetentā tiesa ir par izpildi atbildīgā tiesa vai — gadījumā, ja ir jāprecizē izpildes rīkojuma nozīme, darbības joma / piemērošana, — tiesa, kas izdevusi izpildāmo spriedumu.

Pārsūdzību var iesniegt 15 dienās no dienas, kad:

apelācijas iesniedzējs tika informēts par izpildes aktu;

attiecīgā ieinteresētā persona tika informēta par aresta piemērošanu;

parādniekam tika nodota pavēste, vai dienas, kad viņam/viņai kļuva zināms par pirmo izpildes pasākumu.

Apelācijas sūdzību, lai precizētu izpildes rīkojuma nozīmi, darbības jomu vai piemērošanu, var iesniegt jebkurā laikā pirms tā termiņa beigām, kurā ir tiesības pieprasīt izpildes panākšanu. Apelācijas sūdzību, ar kuru trešā persona pieprasa īpašumtiesības / citas lietu tiesības uz arestēto īpašumu, var iesniegt 15 dienās no īpašuma pārdošanas / piespiedu nodošanas dienas. Tas, ka trešā persona nav iesniegusi apelācijas sūdzību minētajā termiņā, neliedz tai izmantot savas tiesības, iesniedzot atsevišķu pieteikumu.

Ja trešā persona uztur apelācijas sūdzību pret izpildi, tiesa attiecīgā gadījumā atceļ pārsūdzēto rīkojumu par izpildi vai izdod nolēmumu par paša izpildes pasākuma labošanu, atcelšanu vai izbeigšanu, par izpildāmā dokumenta atcelšanu vai precizēšanu vai par tāda izpildāmā dokumenta izpildi, attiecībā uz kuru ir atteikta atbilstības nodrošināšana. Ja apelācijas sūdzība tiek noraidīta, apelācijas iesniedzējam pēc pieprasījuma ir jāmaksā atlīdzība par kaitējumu, kas radies izpildes kavējuma dēļ, un tad, ja apelācijas sūdzība ir ierosināta jaunprātīgi, tam tiks arī piemērots naudas sods.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Atsevišķi aktīvi un īpašumi ir atbrīvoti no piespiedu izpildes. Atbrīvots ir šāds kustamais īpašums: preces personīgai lietošanai / mājāsaimniecības priekšmeti, kas nepieciešami parādnieka un tā ģimenes iztikas nodrošināšanai; reliģiskie priekšmeti; priekšmeti, kas ir nepieciešami personām ar invaliditāti vai ir paredzēti slimnieku aprūpei; pārtikas krājumi trīs mēnešiem parādniekam un tā ģimenei un, ja parādnieks iztiek tikai no lauksaimniecības darbības, pārtikas krājumi, kas nepieciešami līdz nākamajai ražas novākšanai; dzīvnieki, kas nodrošina iztikas iegūšanu, un barība šiem dzīvniekiem līdz nākamajai ražas novākšanai; kurināmais, kas nepieciešams parādniekam un tā ģimenei trim ziemas mēnešiem; personiskās vai ģimenes vēstules, fotogrāfijas un gleznas utt. Turklāt uzturēšanas saistību gadījumā parādnieka algu/pensiju var apķīlāt, nepārsniedzot pusi no šādiem mēneša neto ienākumiem, bet cita veida saistību gadījumā — nepārsniedzot trešdaļu no ienākumiem.

Ja ienākumi no darba vai parādniekam regulāri izmaksātās naudas summas, kas nodrošina tā iztiku, ir mazākas, nekā valstī noteiktā minimālā alga, apķīlāšanu var vērst tikai uz summu, kas pārsniedz pusi no minimālās algas.

Ienākumu kategorijas, kuras ir atbrīvotas no piespiedu izpildes: valsts pabalsti un bērna pabalsti, maksājumi par slima bērna aprūpi, maternitātes pabalsti, pabalsti nāves gadījumā, valsts studiju stipendijas, dienas nauda utt.

Skatīt arī atbildi uz 4.3. jautājumu.

Saistītās saites

<https://www.executori.ro> <https://www.just.ro>

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 08/08/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Slovēnija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Slovēnijas Republikā izpildi vispārēji reglamentē Likums par civiltiesisku prasību izpildi un nodrošināšanu (*Zakon o izvršbi in zavarovanju — ZIZ*). Izpilde nozīmē izpildu dokumenta piespiedu izpildes panākšanu, ko veic tiesa, kura pieprasa prasījuma izpildi (sniegt, veikt, pārtraukt darbību vai atļaut). Ir iespējama arī naudas prasījuma izpildes panākšana, pamatojoties uz publisku aktu. Izņēmuma kārtā ģimenes lietās izpilde var ietvert prasījumu izpildes panākšanu saistībā ar attiecībām.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesām, konkrēti vietējām tiesām (*okrajna sodišča*), ir kompetence atļaut un veikt izpildi.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Tiesa sankcionē izpildi, pamatojoties uz izpildu dokumentu.

Izpildu dokumenti ir šādi:

izpildāms tiesas nolēmums (spriedums vai šķīrējtiesas nolēmums, lēmums, maksājums vai cits tiesas vai šķīrējtiesas rīkojums) un tiesas izlīgums (noslēgts pirms tiesas);

izpildāms notariāls dokuments;

cits izpildāms lēmums vai dokuments, kas ir izpildu dokuments saskaņā ar likumu, ratificētu un publicētu starptautisku līgumu vai Slovēnijas Republikā tieši piemērojamu Eiropas Savienības tiesību aktu.

Izpildu dokumentu var izpildīt, ja tajā ir norādīta informācija par kreditoru, parādnieku un saistību priekšmetu, veidu, apmēru un izpildes termiņu (*ZIZ* 21. panta 1. punkts). Ja izpildu dokuments ir lēmums, kurā nav norādīts saistību brīvprātīgas izpildes termiņš, termiņu nosaka tiesa izpildlēmumā.

3.1 Procesuālā kārtība

Izpildes procedūra un nodrošinājuma procedūra sākas pēc kreditora pieprasījuma. Pieprasījumu var iesniegt kreditors nepastarpināti, jo jurista pārstāvība nav obligāta. Parasti šos pieprasījumus par izpildes panākšanu iesniedz ar tāda jurista starpniecību, kuram ir atbilstošas juridiskās zināšanas. Šo lietu izskatīšana ir vietējo tiesu kompetencē. Neskarot teritoriālās jurisdikcijas nosacījumus, pieprasījumi par izpildes panākšanu, kuru pamatā ir publisks akts, ir iesniedzami Ļubjanas vietējā tiesā (*Okrajno sodišče v Ljubljani*), kas par tiem pieņem lēmumu. Attiecībā uz iespēju vai nepieciešamību pieteikumus izpildes procedūrā iesniegt elektroniski lūdzam skatīt sadaļu "automātiska apstrāde".

Tiesas nodeva ir jāsamaksā, iesniedzot pieteikumu, iebildumu vai apelācijas sūdzību par izpildi. Tiesas nodeva ir jāsamaksā astoņās dienās pēc rīkojuma par tiesas nodevas samaksu izsniegšanas.

Ja tiesas nodeva šajā termiņā nav samaksāta un nav apstākļu, kas ļautu nodevas apmaksu atcelt vai atlikt, vai samaksāt nodevu pa daļām, tiek uzskatīts, ka iesniegums ir atsaukts.

Kad tiesa saņem pieprasījumu par izpildes panākšanu, tā pārbauda, vai pieprasījumā ir norādītas visas nepieciešamās ziņas, un tad pieņem izpildlēmumu, ar ko atļauj izpildes panākšanu vai atsaka pieprasījumu par izpildi (kā nepamatotu pēc būtības), vai noraida pieprasījumu par izpildes panākšanu (procesuālu apsvērumu dēļ). Ja izpilde tiek atļauta, tiesa par izpildlēmumu paziņo kreditoram un parādniekam, bet gadījumā, ja tā tiek atteikta, tad tikai kreditoram. Tiesa pieņem izpildlēmumu, ar ko ieceļ tiesu izpildītāju, vai arī lēmumu par tiesu izpildītāja ieceļšanu nodod tiesu izpildītājam kopā ar visu to dokumentu eksemplāriem, kas nepieciešami izpildes panākšanai.

Tiesa var atļaut panākt naudas prasījuma izpildi, izmantojot tos paņēmienus un piemērojot tos pret tiem objektiem, kas norādīti pieprasījumā par izpildi.

Pirms izpildes procedūras beigām tiesa pēc kreditora pieprasījuma var atļaut panākt izpildi, izmantojot papildu paņēmienus un piemērojot tos pret citiem objektiem.

Tiesa var norīkot izpildes panākšanu, izmantojot citus paņēmienus, nevis tos, ko pieprasa kreditors, ja alternatīvais paņēmienis ir pietiekams, lai segtu prasījumu. Lēmums, ar ko kreditora iesniegtais pieprasījums par izpildi tiek atteikts, nav pārsūdzams.

Izpilde stājas spēkā, pirms izpildlēmums ir kļuvis galīgs, ja vien attiecībā uz konkrētiem izpildes pasākumiem likumā nav noteikts citādi. Kreditors nevar saņemt samaksu, pirms izpildlēmums nav kļuvis galīgs, izņemot gadījumu, kad izpilde tiek veikta, pamatojoties uz izpildu dokumentu, attiecībā uz parādnieka naudu, kas tiek turēta maksājumu iestādē (izpilde uz izpildu dokumenta pamata), ja vien izpildu dokuments ir pievienots pieprasījumam par izpildi.

Tiesa ieceļ tiesu izpildītāju ar lēmumu, ar ko atļauj izpildi, kuras panākšanai ir nepieciešami tieši izpildes pasākumi.

Tiesu izpildītāji

Tiesu izpildītāji ir personas, kas veic tiešus izpildes panākšanas un drošības pasākumus (viņi fiziski veic izpildi, t. i., atsavina īpašumu, nosaka drošības pasākumus utt.). Tiesu izpildītājus ieceļ par tieslietām atbildīgais ministrs. Tiesu izpildītāju skaitu un reģistrācijas vietu nosaka par tieslietām atbildīgais ministrs tā, lai katrā rajona tiesas (*okrožno sodišče*) teritorijā būtu vismaz viens tiesu izpildītājs, savukārt pārējos tiesu izpildītājus norīko rajona tiesu teritorijās atbilstoši izpildes lietu skaitam vietējās tiesās katras rajona tiesas teritorijā. Atsevišķās izpildes lietās tiesu izpildītāju ar lēmumu ieceļ tiesa, taču kreditoram ir tiesības izvirzīt konkrēta tiesu izpildītāja kandidātūru. Katrā atsevišķajā gadījumā tiesu izpildītājs var veikt pasākumus visā Slovēnijas Republikas teritorijā. Tiesu izpildītāju pakalpojumi ir publiski pakalpojumi, kurus tie veic kā neatkarīgu darbību.

Tiesu izpildītāji ir atbildīgi par jebkādu kaitējumi, ko tie rada, veicot izpildes panākšanas un drošības pasākumus, ar savu rīcību vai pienākumu neizpildi saskaņā ar likumu, tā īstenošanas noteikumiem un tiesas rīkojumiem.

Gadījumā, ja tiesu izpildītāji būtiski pārkāpj savus pienākumus, par tieslietām atbildīgais ministrs tos var atbrīvot no amata.

Izpildes panākšanas izmaksas

Izpildes panākšanas izmaksas vispirms sedz kreditors. Kreditoram ir arī avansā jāsedz izpildes panākšanas pasākumu izmaksas tiesas noteiktajā apmērā un termiņā. Ja kreditors nesamaksā nodrošinājuma iemaksu, tiesa izpildi apturēs. Parādniekam pēc kreditora pieprasījuma ir jāatlīdzina kreditoram radušās izmaksas, ja tās bija nepieciešamas izpildes panākšanai, tostarp izmaksas par pieprasījumiem saistībā ar parādnieka īpašumu un izmaksas par procedūrām, ko tiesa ierosināja pēc savas iniciatīvas. Tiesai ir jālemj par izmaksām astoņās dienās no pieprasījuma saņemšanas dienas.

Lai nodrošinātu samaksu par darbu un izmaksu atgūšanu, tiesu izpildītājs var lūgt kreditoram veikt nodrošinājuma iemaksu noteiktajā termiņā un cenrādīt paredzētajā apmērā. Tiesu izpildītājam ir personiski jāiesniedz kreditoram paziņojums par nodrošinājuma iemaksas veikšanu, kurā jāietver arī brīdinājums par sekām, kas rodas, ja nodrošinājuma iemaksa netiek veikta savlaicīgi un ja tiesu izpildītājam nav iesniegts maksājumu apliecinošs dokuments.

Tiesu izpildītājam minētajā paziņojumā ir jāietver arī informācija par viņa tiesībām lūgt tiesai lemt par nodrošinājuma iemaksu. Ja kreditors nepiekrīt samaksas veidam, termiņam vai nodrošinājuma iemaksas apmēram, viņš astoņās dienās no paziņojuma saņemšanas dienas var iesniegt tiesu izpildītājam lūgumu, lai par šo jautājumu lemtu tiesa. Tiesu izpildītājam minētais lūgums ir nekavējoties jānosūta tiesai, kurai ir jālemj par šo jautājumu astoņās dienās no lūguma saņemšanas dienas.

Ja kreditors neveic nodrošinājuma iemaksu tādā veidā un termiņā, kā ir noteicis tiesu izpildītājs vai tiesa, vai arī neiesniedz maksājumu apliecināšu dokumentu, tiesu izpildītājs par to informē tiesu, kas izpildi apturēs.

3.2 Galvenie noteikumi

Pirmais nosacījums izpildes panākšanas atļaušanai ir tāds, ka **izpildei ir jābūt pamatotai. Par pamatojumu var kalpot izpildu dokuments vai publisks akts** saskaņā ar likumu.

Tiesas lēmumu izpildāmība

Tiesas lēmums ir izpildāms, kad tas ir kļuvis galīgs un ir beidzies termiņš, kurā parādnieks savas saistības var izpildīt brīvprātīgi. Saistību brīvprātīgas izpildes termiņš sākas nākamajā dienā pēc lēmuma nodošanas parādniekam. Tiesa var atļaut tikai noteiktas lēmuma daļas izpildi, kad tā kļūst izpildāma.

Tiesa atļaus izpildi, pamatojoties uz tiesas lēmumu, kas vēl nav kļuvis galīgs, gadījumos, kad likumā noteikts, ka apelācijas sūdzība neaptur lēmuma izpildi.

Tiesas izlīguma izpildāmība

Tiesas izlīgums ir izpildāms, ja izlīgumā ietvertajam prasījumam ir iestājies samaksas termiņš. Prasījuma termiņš ir jānorāda izlīguma ierakstā, publiskā aktā vai saskaņā ar likumu apstiprinātā dokumentā. Ja termiņu šādi nevar norādīt, to norāda galīgajā lēmumā, kas pieņemts civilīetā, kurā nosaka prasījuma termiņu.

Izpildāms notariāls dokuments

Notariāls dokuments ir izpildāms, ja parādnieks dokumentā ir piekritis tā tiešai izpildāmībai un ja ir iestājies notariālajā dokumentā noteiktā prasījuma termiņš. Prasījuma termiņš ir norādīts notariālajā dokumentā, publiskā aktā vai saskaņā ar likumu apstiprinātā dokumentā. Ja prasījuma termiņš nav atkarīgs no laika apsvērumiem, bet gan no cita fakta, kas norādīts notariālajā dokumentā, notāram ir jāpaziņo pusēm par to, kas ir uzskatāms par pietiekamu pierādījumu, lai demonstrētu, ka ir iestājies prasījuma termiņš: kreditora rakstisks paziņojums parādniekam, ka ir iestājies prasījuma termiņš, norādot termiņa datumu, un pierādījums tam, ka parādniekam ir iesniegts rakstiskais paziņojums, ka ir iestājies prasījuma termiņš. Notāram ir jāpaziņo pusēm, ka tās var pilnvarot notāru informēt parādnieku par prasījuma termiņa iestāšanos tā vietā, lai iesniegtu pierādījumu tam, ka parādniekam ir iesniegts rakstiskais paziņojums, ka ir iestājies prasījuma termiņš. Kreditora rakstiskais paziņojums vai notāra paziņojums ir nododams ierakstītā vēstulē.

Otrais nosacījums tam, lai tiesa atļautu izpildi, ir **pieprasījuma par izpildes panākšanu iesniegšana**; tajā ir jānorāda informācija par kreditoru un debitoru, tostarp attiecīgā tos identificējošā informācija, izpildu dokuments vai publisks akts, parādnieka saistības, izpildes paņēmieni un objekts, kā arī cita informācija, kas nepieciešama izpildes īstenošanai (pieprasījumā par izpildi, pamatojoties uz publisku aktu, ir jāietver arī lūgums tiesai izdot rīkojumu parādniekam apmaksāt prasījumu, tostarp aprēķinātās izmaksas, astoņās dienās vai trijās dienās — tādu strīdu gadījumā, kas attiecas uz vekseliem vai čekiem, — no lēmuma nodošanas dienas). Pieprasījumā par izpildi kreditoram ir nepārprotami jādefinē izpildu dokuments, uz kura pamata tiek prasīta izpilde, un jānorāda, ka ir izdota izpildāmības deklarācija.

Ir jābūt pienākušam termiņam, kad ir jāsedz prasījums, un ir jābūt pagājušam termiņam, kurā saistības var izpildīt brīvprātīgi (brīvprātīgas izpildes termiņam). Izpildu dokumentā vai publiskajā aktā ir jābūt skaidri noteiktam, kurš ir parādnieks. Pieprasījumā par izpildi ir jābūt norādītam arī parādnieka vārdam, uzvārdam vai nosaukumam un adresei (vai juridiskajai adresei). Pieprasījumā par izpildi ir jābūt skaidri norādītai informācijai, kas identificē parādnieku (un kreditoru) un kas ir atšķirīga atkarībā no tā, vai minētā persona ir fiziska persona, juridiska persona, uzņēmējs vai privātpersona.

Parādniekam ir jābūt eksistējošai vienībai (parādnieks nevar būt miris vai izslēgts no tiesas reģistra). Ja pieprasījums par izpildi ir iesniegts attiecībā uz neeksistējošu vienību, tas ir noraidāms, un gadījumā, ja vienība pārstāj eksistēt izpildes procedūras laikā, tas kalpo par iemeslu procedūras apturēšanai saskaņā ar likumu (un par to nav jāizdod īpašs lēmums).

Izpildes procedūrā **prezumpcijas** (par tiesībspēju) vienādi attiecas gan uz parādnieku, gan kreditoru, kā viņi ir definēti civilprocesā saskaņā ar Civilprocesa likumu (*Zakot o pravdnem pstopku*), atsaucoties uz ZIZ 15. pantu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Izpildes panākšanas pasākumu mērķis ir segt kreditora prasījumu.

Izpildes pasākumi naudas prasījumu segšanai ir šādi: parādnieka kustamās mantas pārdošana, nekustamā īpašuma pārdošana, parādnieka naudas prasījuma nodošana, citu īpašumtiesību vai materiālo tiesību un dematerializēto vērtspapīru īpašumtiesību izpirkšana, uzņēmuma daļībnieka daļas pārdošana un maksājumu iestādē (piem., bankā) turētas naudas nodošana.

Izpildes pasākumi nemonetāro prasījumu segšanai ir šādi: kustamās mantas atsavināšana un piegāde, nekustamā īpašuma atbrīvošana un atsavināšana, pakalpojuma aizvietošana uz parādnieka rēķina, parādnieka piespiešana rīkoties, uzlikt finansiālas sankcijas, darbinieka atjaunošana darbā, kustamās mantas sadale, vēlmes apliecināšana un bērna aizvešana.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Iepriekš uzskaitītie izpildes pasākumi ļauj panākt izpildi attiecībā uz jebkuru izpildes objektu (jebkuru parādnieka objektu, īpašumtiesībām vai materiālajām tiesībām), ja vien uz objektu neattiecas likumā paredzēts izņēmums vai ar likumu netiek ierobežota izpilde pret objektu (*ZIZ 32. pants*).

Izpildes priekšmets nevar ietvert:

objektus, kas netiek tirgoti;

minerālresursus un citus dabas resursus;

ietaisies, ierīces un citus objektus, kas ir būtiski svarīgi valstij vai pašvaldībai to uzdevumu veikšanai, kā arī kustamo un nekustamo īpašumu, ko izmanto valsts aizsardzībai;

ietaisies, ierīces un citus objektus, kas ir būtiski svarīgi parādniekam, lai tas varētu sniegt sabiedrisku pakalpojumu; un

citus likumā paredzētos objektus un tiesības (piem., naudas līdzekļus, kas paredzēti bērna uzturēšanai, strikti personiskas lietas, ienākumus no sociālās palīdzības, vecāku pabalstus, bērnu pabalstus, invaliditātes pabalstus, pārtiku, apkures degvielu, darba un vaislas dzīvniekus, ordeņus, medaļas, personām ar invaliditāti paredzētus palīgīdzekļus, lauksaimniecības zemi un lauksaimnieku ietaises, kas viņiem nepieciešamas pašu iztikai, utt.).

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Visu izpildāmo pasākumu galvenais mērķis ir segt kreditora prasījumu. Izpildes pasākumu sekas ir atkarīgas no izmantotā izpildes pasākuma veida.

NAUDAS PRASĪJUMU IZPILDE

Izpildi attiecībā pret kustamo mantu veic, arestējot un pārdodot kustamo mantu. Kreditors saņem aizturējuma tiesības attiecībā uz arestētajiem priekšmetiem.

Izpildi attiecībā pret parādnieka debitoru parādiem veic, arestējot un nododot debitoru parādus. Lēmumā, ar ko tiek atļauta debitoru parādu izņemšana (lēmums par izņemšanu), tiesa aizliedz parādnieka debitoram maksāt parādu parādniekam un parādniekam pieprasīt parādu samaksu, tostarp no apgrūtinājumiem, kas piemēroti kā nodrošinājums, vai jebkādā citā veidā atsavināt debitoru parādus. Izņemšana stājas spēkā dienā, kad lēmums par izņemšanu ir nodots parādnieka debitoram. Arestējot parādnieka debitora parādus, ko tiesa ir atļāvusi darīt pēc kreditora pieprasījuma, kreditors saņem apgrūtinājumu, ko piemēro arestētajiem debitoru parādiem.

Izpilde pret parādnieka naudu, kas tiek turēta maksājumu iestādē: Ar izpildlēmumu pret naudu, ko parādnieks uzglabā maksājumu iestādē, tiesa izdod rīkojumu maksājumu iestādei iesaldēt parādnieka naudu visos kontos maksimāli tādā apmērā, kas maksājams saskaņā ar izpildlēmumu, un pēc tam, kad lēmums kļuvis galīgs, samaksāt šo summu kreditoram. Lēmuma sekas ir arests un nodošana atgūšanai. Kad izpildlēmums kļuvis galīgs, tiesa informē maksājumu iestādi. Pēc samaksas veikšanas kreditoram maksājumu iestāde nekavējoties par to informē tiesu.

Izpildi pret debitora parādu, ar ko atsavina vai piegādā kustamo mantu vai nodod nekustamo īpašumu, veic, arestējot šo debitora parādu un nododot to kreditoram, un pēc tam to pārdodot. Parādnieka arestēto debitora parādu nodošanas sekas ir parādnieka monetāro debitora parādu nodošana.

Izpildi pret citām īpašumtiesībām vai materiālajām tiesībām veic, arestējot attiecīgās tiesības un realizējot kustamo mantu. Izņemšana stājas spēkā dienā, kad lēmums par izņemšanu ir nodots parādniekam. Izpildlēmumā, ar ko tiek atļauta izņemšana, tiesa aizliedz parādniekam atsavināt tiesības. Pēc tiesību aresta kreditors iegūst apgrūtinājumu.

Izpilde pret dematerializēto vērtspapīru īpašumtiesībām: Izpildi pret dematerializēto vērtspapīru īpašumtiesībām, ko tirgo bīržās, veic, arestējot un pārdodot dematerializēto vērtspapīru īpašumtiesības un samaksājot kreditoram no ienākumiem, kas gūti no pārdošanas. Arests stājas spēkā dienā, kad lēmums par izņemšanu ir reģistrēts dematerializēto vērtspapīru īpašumtiesību centrālajā reģistrā.

Izpildi pret uzņēmuma dalībnieka daļu veic, reģistrējot izpildlēmumu, pārdodot daļu un samaksājot kreditoram no pārdošanas gūtos ienākumus. Ar izpildlēmumu tiesa aizliedz dalībniekam atbrīvoties no savas daļas. Tiesa uzņēmumam iesniedz izpildlēmumu un reģistrē to tiesas reģistrā. Šādi reģistrējot, kreditors iegūst apgrūtinājumu, ko piemēro dalībnieka daļai, tas attiecas arī uz jebkuru personu, kas vēlāk šo daļu iegādājas.

Izpildi pret nekustamo īpašumu veic, izpildlēmumu reģistrējot zemesgrāmatā, nosakot nekustamā īpašuma vērtību, pārdodot to un samaksājot kreditoram no ienākumiem, kas gūti no īpašuma pārdošanas. Tiesa reģistrē izpildlēmumu pret nekustamo īpašumu zemesgrāmatā. Šādi reģistrējot, kreditors iegūst apgrūtinājumu, ko piemēro nekustamajam īpašumam, tas attiecas uz jebkuru personu, kas vēlāk iegādājas īpašumtiesības uz minēto īpašumu. Kreditors, kas pieprasa izpildi, bet vēl nav saņēmis apgrūtinājumu vai tiesības uz parāda atmaksu no īpašuma vērtības, reģistrējot izpildlēmumu, iegūst tiesības saņemt maksājumu no nekustamā īpašuma pirms personas, kas apgrūtinājumu vai tiesības uz parāda atmaksu no īpašuma vērtības ir saņēmusi vēlāk.

NEMONETĀRU PRASĪJUMU IZPILDE

Procesu, ar ko tiek atsavināta un piegādāta kustamā manta, veic, tiesu izpildītājam atsavinot priekšmetu no parādnieka un nododot to kreditoram, pretī saņemot apliecinājumu par saņemšanu.

Procesu, ar ko tiek atbrīvots un atsavināts nekustamais īpašums, veic, tiesu izpildītājam atsavinot nekustamo īpašumu un nododot to kreditora valdījumā pēc tam, kad tas ir atbrīvots no personām un priekšmetiem. Nekustamā īpašuma atbrīvošanu un atsavināšanu drīkst veikt pēc tam, kad ir pagājušas astoņas dienas, kopš izpildlēmums ir nodots parādniekam.

Procesu, ar ko tiek noteikts pienākums veikt darbību, atļaut vai izbeigt darbību, var veikt, sadarbojoties ar tiesu izpildītāju un izmantojot tiesas noteiktu paņēmieni. Pamatojoties uz izpildu dokumentu, saskaņā ar kuru parādniekam ir jāveic kāda noteikta darbība, ko var veikt kāds cits, izpilde notiek, tiesai atļaujot kreditoram uz parādnieka rēķina uzticēt uzdevuma veikšanu kādai citai personai vai veikt to pašam (**aizvietošanas pakalpojums uz parādnieka rēķina**). Ja parādniekam saskaņā ar izpildu dokumentu ir jāveic kāda darbība, ko nevar veikt cita persona, tiesa nosaka piemērotu termiņu izpildlēmumā paredzētā pienākuma izpildei un piemēro naudas sodu, ja parādnieks pienākumu neizpilda noteiktajā termiņā (**parādnieka piespiešana, piemērojot naudas sodu**).

Procesu, kurā darbinieks atgriežas darbā, veic tiesa, nosakot piemērotu termiņu izpildlēmumā paredzēto pienākumu izpildei. Izpildlēmumā tiesa nosaka arī naudas sodu, ko piemēro gadījumā, ja parādnieks minēto pienākumu neizpilda noteiktajā termiņā.

Process par objekta sadali var notikt ar faktisku fizisku sadali, ja šāda sadale ir noteikta ar izpildu dokumentu, vai objektu pārdodot.

Process par vēlmes apliecināšanu Tas ir pienākums iesniegt zemesgrāmatu vai citu vēlmes apliecinājumu, kā noteikts lēmumā, kas ir izpildu dokuments, un tas ir uzskatāms par izpildītu, kad minētais lēmums ir kļuvis galīgs.

Procesu par izpildes panākšanu lietās, kas attiecas uz aizgādību vai bērnu audzināšanu un personisku saziņu ar bērniem, veic tādā veidā, ka tiesa izpildlēmumā nosaka, ka personai ir jānodod bērns. Tiesa nosaka termiņu, kurā bērns ir jānodod, vai lemj, ka bērns ir jānodod nekavējoties. Ar izpildlēmumu pienākums par bērna nodošanu tiek piemērots personai, uz kuru attiecas izpildu dokuments, personai, no kuras gribas ir atkarīga bērna nodošana, un personai, kura ir kopā ar bērnu laikā, kad lēmums ir izdots. Izpildlēmumā tiesa nosaka, ka pienākums nodot bērnu stājas spēkā pret jebkuru personu, ar kuru bērns ir kopā izpildes veikšanas laikā.

Par izpildi atbildīgā tiesa var piemērot naudas sodu parādniekam, kas rīkojas pretrunā tiesas spriedumam, piemēram, slēpjot, bojājot vai iznīcinot savu mantu, veicot darbības, kas kreditoram var izraisīt neatgriezeniskus bojājumus vai bojājumus, kurus ir grūti salabot, traucē tiesu izpildītājam īstenot izpildes vai drošības pasākumus, rīkojas pretrunā lēmumam par nodrošinājumu, traucē ekspertam vai maksājumu iestādei strādāt, traucē darba devējam vai citam izpildlēmuma izpildītājam veikt izpildi vai kavē vai liedz veikt nekustamā īpašuma apskati un novērtēšanu.

Ja parādnieks rīkojas pretrunā izpildlēmumam un atbrīvojas no sava īpašuma, šāds darījums ir spēkā tikai tad, ja juridiskais akts ir veikts pret atlīdzību un ja otra puse nodošanas vai apgrūtinājuma laikā ir rīkojusies labticīgi (proti, tā nezina vai nevarēja zināt, ka parādniekam nebija tiesību atbrīvoties no sava īpašuma).

Parādniekam, kas iznīcina, bojā, nodod vai slēpj daļu no sava īpašuma ar mērķi aizkavēt maksājuma veikšanu kreditoram, tādējādi radot kaitējumu kreditoram, rodas kriminālatbildība un tiks piemērots naudas sods vai brīvības atņemšana līdz vienam gadam.

Pēc tiesas pieprasījuma bankai ir jāsniedz paskaidrojums un dokumentācija, kas parāda, vai un kā tā ir izpildījusi tiesas izpildlēmumu un kā tā ir piemērojusi rīkojumu par prasījumu atmaksu, kā noteikts likumā. Bankai ir arī jānosūta kreditoriem un tiesai informācija par parādnieka bankas kontiem. Uz izpildlēmuma pamata bankai ir jāiesaldē parādnieka nauda, kas tiek glabāta bankā, tādā apmērā, kā norādīts izpildlēmumā, un tad jāsamaksā šī summa kreditoram. Pēc kreditora pieprasījuma tiesa var izdot rīkojumu, ka bankai, kas pretēji tiesas lēmumam nav veikusi pienākošās summas izņemšanu, nodošanu vai samaksu, ir jāsamaksā šī summa kreditoram parādnieka vietā no bankas pašas līdzekļiem. Šādā gadījumā banka ir atbildīga pret kreditoru par kaitējumu, kas radies, nepildot izpildlēmumu vai pārkāpjot tiesību noteikumus par pienākumu izpaust informāciju, maksājumu secības ievērošanu, saistību apmēru un apmaksas veidu saskaņā ar izpildlēmumu.

Uz izpildlēmuma pamata parādnieka darba devējam ir kreditoram jāizmaksā vienreizējs naudas maksājums vai regulāri jāmaksā kreditoram naudas summas, uz ko parādniekam būtu citādi tiesības kā uz algu. Taču parādniekam ir jāsaņem ne mazāk kā 76 % no minimālās algas mēnesī. Pēc kreditora pieprasījuma tiesa var izdot rīkojumu darba devējam, kas pretēji tiesas lēmumam nav ieturējis un maksājis pienākošās summas, samaksāt šādas summas kreditoram parādnieka vietā no darba devēja līdzekļiem. Šajā gadījumā darba devējs ir atbildīgs pret kreditoru par zaudējumiem, kas radušies, nerīkojoties saskaņā ar izpildlēmumu.

Parādnieka debitoram ir jādeklarē, vai tas atzīst izņemto parādu un kādā apmērā tas to atzīst, un vai tā pienākums maksāt debitora parādu ir atkarīgs no citu pienākumu izpildes. Ja tas deklarēšanu neveic vai deklarācijā sniedz nepatiesu informāciju, tas ir atbildīgs pret kreditoru par radīto kaitējumu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Katra pasākuma, ko noteikusi par izpildi atbildīgā tiesa, spēkā esamības termiņš ir atkarīgs no minētā pasākuma būtības. Parasti izpildes procedūra (un lēmuma par izpildes atļaušanu sekas) ir atrisināta, kad ir apmierināts kreditora prasījums. Ja izpilde nav iespējama juridisku vai faktisku iemeslu dēļ, šis jautājums risināms, apturot izpildi, un tā sekas ir visu izpildes pasākumu atcelšana, izņemot gadījumus, ja, šādi rīkojoties, tiktu skartas trešo personu iegūtas tiesības (piem., pircēju tiesības uz izņemto kustamo mantu). Kreditors var pieprasīt izpildes atlikšanu uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu, un šādā gadījumā lēmums par izpildes atļaušanu paliek spēkā, pat ja parādniekam lēmuma izdošanas laikā nav īpašuma (t. i., eksistē faktiski šķēršļi, kas kavē kreditora prasījuma īstenošanu).

Ja nauda nav pieejama, ja izpildi īsteno pret parādnieka debitoru parādiem no parādnieka bankas kontiem, vai ja parādnieks nevar piekļūt naudai, bankai šāds izpildlēmums ir jāsaslabā uzskaitē vienu gadu un jāmaksā kreditoram tad, kad nauda kļūst pieejama parādnieka kontā vai kad parādnieks saņem tiesības rīkoties ar naudu. Līdz tam izpildi apturēt nedrīkst.

Ja kustamās mantas izņemšanas laikā tiesu izpildītājs konstatē, ka nav tādu aktīvu, uz ko varētu vērst izpildi, vai ka izņemtie aktīvi nav pietiekami, lai segtu kreditora prasījumu, vai ka tiesu izpildītājs nevar veikt izņemšanu parādnieka prombūtnes dēļ vai tāpēc, ka parādnieks neļauj iekļūt telpās, kreditors trijos mēnešos no dienas, kad tika veikts pirmais mēģinājums īstenot izņemšanu, var pieprasīt, lai tiesu izpildītājs vēlreiz mēģina veikt izņemšanu. Līdz tam izpildi apturēt nedrīkst.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Parādniekam, kreditoram, jebkurai trešai personai, kurai ir tādas tiesības uz izpildes objektu, kas kavē izpildi, un jebkurai pircējam, kurš ir iegādājies objektu procedūras laikā, ir tiesības iesniegt tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret lēmumiem, ko pieņēmusi par izpildi atbildīgā tiesa.

Tipisks tiesiskās aizsardzības līdzeklis pret pirmās instances tiesas lēmumu ir tā pārsūdzība. Izņēmuma kārtā parādnieks vai trešā persona, kam ir tādas tiesības uz izpildes objektu, kas kavē izpildi, var iesniegt iebildumu pret izpildlēmumu. Iebildumam jābūt pamatotam. Iebildumā parādniekam vai trešai personai ir jānorāda visi fakti un jāsniedz pierādījumi, ar ko iebildums (parādnieka iebildums) ir pamatojams. Kreditoram ir tiesības atbildēt uz šādu iebildumu astoņās dienās. Lēmumu par iebildumu var pārsūdzēt.

Ikviena, kas pierāda, ka tam var būt tādas tiesības uz izpildes objektu, kas kavē izpildi, var iesniegt iebildumu pret izpildlēmumu un pieprasīt, lai tiesa pasludina, ka izpilde pret šo objektu nav atļauta (trešās personas iebildums). Iebildumu var iesniegt pirms izpildes procedūras beigām. Ja kreditors neatbild uz iebildumu noteiktajā termiņā vai paziņo, ka neiebilst pret minēto iebildumu, tiesa pilnā apmērā vai daļēji apturēs izpildi. Ja kreditors noteiktajā termiņā paziņo, ka ieobilst pret minēto iebildumu, tiesa iebildumu noraidīs. Puse, kas iesniegusi iebildumu, var ierosināt tiesvedību 30 dienās pēc tam, kad lēmums noraidījis iebildumu, pamatojoties uz kreditora iebildumu, vai arī tāpēc, ka tas tika uzskatīts par nepamatotu, ir kļuvis galīgs, lai noskaidrotu, vai izpildi drīkst vērst pret objektu.

Pārsūdzību un iebildumu var iesniegt tiesā, kas izdeva lēmumu, kurš tiek apstrīdēts. Parasti iebildumu izskata tiesa, kas izdeva izpildlēmumu, bet pārsūdzību — otrās instances tiesa. Lēmums par pārsūdzību ir galīgs.

Iebildums un pārsūdzība ir jāiesniedz astoņās dienās pēc pirmās instances tiesas lēmuma saņemšanas. Izņēmuma kārtā iebildumu var iesniegt pēc šā laikposma beigām, līdz izpildes procedūras beigām, ja iebilduma pamatā ir fakts, kas attiecas uz aktuālo prasījumu, un ja šāds fakts radās pēc lēmuma izpildāmības un to nevarēja aizstāvēt sākotnējā termiņā.

Iebildums un pārsūdzība izpildes procedūrā izpildes pasākumu veikšanu neaptur, izņemot maksājuma stadiju. Parasti nevar veikt samaksu kreditoram, pirms izpildlēmums ir kļuvis galīgs. Kreditors var saņemt samaksu, pirms izpildlēmums ir kļuvis galīgs, tikai tādā gadījumā, ja izpildes pamatā ir izpildu dokuments, kad izpilde ir vērstā pret parādnieka naudu, kas tiek glabāta maksājumu iestādē (uz izpildu dokumentu balstīta izpilde), ja vien izpildu dokuments ir pievienots pieprasījumam par izpildi, izņemot komercietas, kurās izpildu dokuments nav jāpievieno.

Izpildes procedūrā ir pieejami ierobežoti ārkārtas tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Pārsūdzība par otrās instances lēmumu, ar ko atsaka vai noraida pieprasījumu par izpildi, ir atļauta saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti tiesību aktos, kuri reglamentē civilprocesu. Pārskatīšana nav atļauta, ja vien likumā nav paredzēts citādi.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo Tpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Naudas prasījumu izpildi un šādu prasījumu nodrošināšanu nevar vērst pret objektiem un tiesībām, kas ir būtiski svarīgas, lai nodrošinātu parādnieka un to personu pamata iztikas vajadzības, kuras parādniekam saskaņā ar likumu ir pienākums uzturēt, vai tādas, kas ir būtiski svarīgas, parādniekam veicot savu profesionālo darbību. Pret atsevišķiem šādiem objektiem un tiesībām izpildi var vērst tikai ierobežotā mērā.

Saistītās saites

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

http://www.mp.gov.si/si/obrazci_evidence_mnenja_storitve/uporabni_seznam_i_imeniki_in_evidence/

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://pisrs.si/>

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 21/12/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Slovākija

1 Ko civilīlētās un kriminālīlētās izprot ar sprieduma izpildi?

Saskaņā ar Likuma Nr. 160/2015 jeb Strīdu izšķiršanas civilprocesa kodeksa (*Civilný sporový poriadok*) 232. panta 1. punktu spriedumu izpilde ir tiesas nolēmuma atribūts, ar kuru tiek nodibināts nolēmuma ievērošanas pienākums; tas ietver sevī iespēju ar tiesiskiem līdzekļiem panākt nolēmuma tiešu un nekavējošu izpildi. Izņemot lietas, kas skar nepilngadīgas personas, nolēmuma civilīlētās un komercīlētās izpildi reglamentē Likums Nr. 233/1995 par tiesu izpildītājiem un izpildes procedūru, ar kuru groza noteiktus tiesību aktus, ar grozījumiem (Izpildes kodekss) (*Exekučný poriadok*), saskaņā ar kuru tikai nolēmums ar izpildāmības atribūtu ir izpildāms dokuments. Izpildes kodeksā izpildāms tiesas nolēmums definēts kā izpildāms dokuments, ja tas piešķir tiesības, rada saistības vai skar aktīvus. Izpildes kodeksa 45. pantā definēti arī citi izpildāmi dokumenti, pamatojoties uz kuriem var tikt veikta izpilde, tostarp izpildāmi dokumenti no citām valstīm un notariālie akti.

Nolēmumu, kas skar nepilngadīgas personas, izpildi reglamentē citi juridiskie noteikumi un tai nav piemērojams Izpildes kodekss. To reglamentē Likuma Nr. 161/2015, Bezstrīdus civilprocesa kodekss (*Civilný mimosporový poriadok*), 370. un tam sekojošie panti. Šis tiesību akts piemērojams nolēmumu izpildes nodrošināšanai šādos jautājumos:

- par aizbildnību pār nepilngadīgu personu, saskarsmes tiesībām vai saistībām attiecībā uz nepilngadīgu personu, kas nav finanšu saistības;
- par nepilngadīgas personas atgriešanu ārzemēs nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas gadījumā;
- ja kādi konkrēti tiesību akti var starptautisks nolīgums, kas ir saistošs Slovākijas Republikai, paredz vienošanās vai autentiska instrumenta, kas reglamentē aizbildnību pār nepilngadīgu personu, saskarsmes tiesības vai saistības attiecībā uz nepilngadīgu personu, kas nav finanšu saistības, izpildāmību.

Tādējādi turpmāk tiek nošķirta izpildāmība saskaņā ar Izpildes kodeksu un izpildāmība saskaņā ar Bezstrīdus civilprocesa kodeksu.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Izpildāmība saskaņā ar Izpildes kodeksu

Izpildi veic tiesu izpildītājs, kas ir valsts nozīmēts un pilnvarots veikt izpildes procedūru; šāda procedūra ietilpst valsts varas īstenošanā. Izpildi veic tiesu izpildītājs, kuru pilnvaro tiesa: tiesa piešķir lietas, pilnvarojot atsevišķus tiesu izpildītājus veikt izpildi; lai novērstu iespēju ietekmēt lietu piešķiršanu, tiesu izpildītāji tiek izvēlēti pēc nejaušības principa, izmantojot ministrijas apstiprinātu tehnoloģiju un programmatūru. Tiesu izpildītāju saraksts ir pieejams tīmekļa vietnē <http://www.ske.sk/>. Banská Bystrica apgabaltiesa (*Okresný súd Banská Bystrica*) ir kompetentā iestāde jautājumos par izpildes procedūru; t.i., izpildes pieteikumi ir jāadresē tikai šai tiesai, neskatoties uz kreditora vai debitora uzturēšanās/pastāvīgās dzīvesvietas atrašanās vietu. Pamatā tomēr tiesa piešķir lietu tās reģionālās tiesas nozīmētam tiesu izpildītājam, kuras jurisdikcijā ir debitora adrese.

Izpildāmība saskaņā ar Bezstrīdus civilprocesa kodeksu

Nolēmuma, kas skar nepilngadīgu personu, izpildi var veikt tikai tiesa; pamatā tiesa ar teritoriālo jurisdikciju ir tā tiesa, kuras jurisdikcijā ir nepilngadīgās personas uzturēšanās vieta, pēc vecāku vienošanās vai citā likumīgā veidā. Ja tiesa ar teritoriālo jurisdikciju nav zināma vai nevar savlaicīgi iejaukties, tiesa, kuras jurisdikcijā nepilngadīgā persona pašreiz uzturas, piespiež un veic izpildi. Tiesa, kurai ir teritoriālā jurisdikcija steidzamu pasākumu izpildei, ir tiesa, kas šo pasākumu piespriedusi; ja steidzamu pasākumu piespiež apelācijas tiesa, teritoriālā jurisdikcija ir pirmās instances tiesai. Pirmās instances tiesa ir tiesa ar teritoriālo jurisdikciju nolēmumu izpildei, kas skar nepilngadīgas personas atgriešanu ārzemēs nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas gadījumā. Tādēļ nolēmuma izpildi veic pats tiesnesis, tomēr tiesnesis var norīkot tiesu ierēdni noorganizēt nepilngadīgas personas aizvešanu. Izpildot nolēmumu, pilnvarotajam tiesu ierēdnim likumiski ir tādas pašas pilnvaras kā tiesnesim.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Izpildes procedūra saskaņā ar Izpildes kodeksu

Saskaņā ar Izpildes kodeksa 48. pantu kreditors (t.i., kreditors saskaņā ar izpildāmo dokumentu; vienība, kurai, pamatojoties uz labvēlīgu nolēmumu, tiek piespriests apmaksas prasījums) iesniedz izpildes pieteikumu, ja debitors brīvprātīgi neievēro labvēlīgo nolēmumu. Atbildot uz pieteikumu, no puses, kura ir tiesīga pieprasīt maksājumu atbilstīgi izpildāmajam dokumentam, tiek uzsākta izpildes procedūra.

Kā iepriekš minēts, izpildes pieteikumu elektroniski iesniedz Banská Bystrica apgabaltiesā, t.i., nosūta uz tiesas elektronisko pastkastīti, aizpildot noteiktu elektronisko veidlapu, kas ir pieejama Ministrijas tīmekļa vietnē. Pieteikumam jābūt apliecinātam; pretējā gadījumā tas netiek izskatīts. Ja kreditoram vai tā pārstāvim nav aktivizētas elektroniskās pastkastītes, izpildes pieteikumu var iesniegt, izmantojot tiesu izpildītāju. Šādā gadījumā tiesu izpildītājs ir kreditora pilnvarotais pārstāvis šim pakalpojumam līdz izpilde tiek apstiprināta, un atbildībā par to tiesu izpildītājs ir tiesīgs saņemt atalgojumu un izmaksu atlīdzību; izmaksu apjoms un to aprēķināšanas kārtību nosaka ministrija vispārējās piemērojamības aktā. Izpildes lūgumā ir jānorāda šāda informācija:

- a) tiesa, kurai tas adresēts;
- b) kreditors un debitors, ja pēdējais ir tiesvedības puse;
- c) kreditora pārstāvis un gadījumā, ja pieteikumu iesniedz vairāki kreditori – kreditoru kopīgais pārstāvis (atsauce uz pienākumu nozīmēt kopīgu pārstāvi);
- d) tiesu izpildītājs, ja pieteikums iesniegts, izmantojot tiesu izpildītāju;
- e) izpildāmo dokumentu, uz kā pamata var veikt izpildi un kas apliecina tiesības iesniegt izpildes pieteikumu pret debitoru; ja tas skar tiesību pārņemšanu, jāpierāda tiesību pārņemšanas fakts;
- f) galveno faktu izklāsts un norāde uz pierādījumiem par attiecībām ar debitoru, ja izpilde veicama uz izpildāmā dokumenta pamata, piešķirot prasījuma tiesības, pamatojoties uz parādrakstu vai vekseli, pret debitoru, kas ir fiziska persona; tas attiecināms arī uz gadījumiem, ja izpildes pieteikums ir apliecināts, pamatojoties uz nepārtrauktu pārvedu vekseļu virkni.
- g) prasījums; ja tas ir maksājuma prasījums, tas jāsadala pamatsummā, atkārtotos papildu izdevumos, kapitalizētos papildu izdevumos, līgumsodā un par kreditora izpildes izmaksās;
- h) kreditora bankas konts, kurā ieskaitāms izpildes procedūras maksājums;
- i) kreditora e-pasta adrese elektroniskai saziņai ar tiesu izpildītāju, ja kreditoram nav aktivizētas elektroniskās pastkastītes;
- j) kreditora apliecinājums par atbilstību nosacījumam vai abpusējām saistībām, ja izpildāmajā dokumentā paredzētais debitora pienākums ir piesaistīts atbilstībai nosacījumam vai abpusējām saistībām, kā arī norāde uz pierādījumiem;
- k) kreditora apliecinājums, ka izpildāmajā dokumentā norādītās saistības nav izpildītas; ja ir izpildīta daļa saistību, par šo daļu informē izpildes pieteikuma iesniegšanas dienā;
- l) pieteikuma iesniegšanas datums.

Izpildes pieteikumam ir jāpievieno šādi dokumenti:

- a) izpildāmā dokumenta kopija ar tā izpildāmības apliecinājumu, ja nepieciešams; nav jāpievieno maksājuma rīkojumi, kas izsniegti piedziņas procesā;
- b) tiesību pārņemšanu apstiprinošs dokuments; ja tiesību pārņemšanu paredz likums vai Uzņēmumu reģistrs (*Obchodný register*), pietiek ar attiecīgu norādi;
- c) dokuments, no kura izriet, ka nosacījums vai abpusējās saistības ir izpildītas, ja to paredz izpildāmais dokuments;
- d) patērētāja līgums un visi pārējie līgumiskie dokumenti, kas saistīti ar patērētāja līgumu, tostarp dokumenti, uz kuriem patērētāja līgums atsaucas, ja tas skar izpildi, pamatojoties uz izpildāmo dokumentu, kas piešķir prasījuma tiesības uz patērētāja līguma pamata; tas neattiecas uz gadījumiem, kad izpildāmais dokuments ir piedziņas procesā izsniegts maksājuma rīkojums.

Ja izpilde tiek pieteikta, pamatojoties uz citā valstī izsniegtu izpildāmo dokumentu, kreditoram jāpievieno dokumenti atbilstīgi izpildāmā dokumenta tipam (Izpildes kodeksa 48. panta 5. punkts).

Saņemot izpildes pieteikumu, tiesa to izskata un, ja tas atbilst likumā noteiktajām prasībām, apstiprina to un nodod tiesu izpildītājam, kas organizē izpildi.

Procedūra saskaņā ar Bezstrīdus civilprocesa kodeksu

Puses tiesvedībā par izpildes nolēmumu saskaņā ar izpildāmo dokumentu ir nepilngadīgā persona, kreditors un debitors. Ja debitors labprātīgi neievēro izpildāmo dokumentu, kreditors var iesniegt pieteikumu nolēmuma izpildei; tomēr saskaņā ar Bezstrīdus civilprocesa kodeksu, tiesa var uzsākt tiesvedību pēc savas iniciatīvas. Nolēmums var tikt izpildīts tiklīdz ir izdots rīkojums par tā izpildi, un izpilde var tikt veikta, neizsniedzot rīkojumu pusēm. Izpildot nolēmumu, tiesa nošķir nepilngadīgo personu no personas, ar kuru tai saskaņā ar nolēmumu nav jābūt, un noorganizē nepilngadīgās personas nodošanu tai personai, kurai saskaņā ar nolēmumu nepilngadīgā persona tiek uzticēta, vai personai, kurai saskaņā ar nolēmumu ir saskarsmes tiesības ar nepilngadīgo personu, uz ierobežotu laiku, vai personai, kas ir tiesīga sagaidīt nepilngadīgo personu, kura tikusi nelikumīgi aizvesta vai aizturēta.

3.2 Galvenie noteikumi

Izpildes procedūra saskaņā ar Izpildes kodeksu

Nosacījumi izpildes procedūras veikšanai saskaņā ar Izpildes kodeksu ir izpildāmā dokumenta esamība, izpildes pieteikuma iesniegšana un tiesas nodevas apmaksa (16,50 EUR). Tiesas nodeva jāapmaksā, iesniedzot pieteikumu, un to var apmaksāt tikai ar pasta pārvedumu vai bankas pārskaitījumu. Rēķina informācija šīs nodevas apmaksai tiek nosūtīta elektroniski. Tiesa nesūta paziņojumu par nodevas apmaksu; ja nodeva nav apmaksāta 15 dienu laikā no

pieteikuma iesniegšanas, pieteikums netiek izskatīts; tas neattiecas uz gadījumiem, kad kreditors ir atbrīvots no tiesas nodevas, un tiesa informēs kreditoru par šo apstākli.

Pēc tam, kad ir uzsākta tiesību uz tādu saistību, kas nav naudas summas apmaksā, izpilde, kreditora tiesu izpildītājs var lūgt avansa iemaksu procesa izmaksu segšanai; tas neattiecas uz gadījumiem, kad kreditors ir atbrīvots no tiesas nodevas. Ja kreditors neveic avansa maksājumu pēc tiesu izpildītāja pieprasījuma tā norādītajā laika termiņā, kas nedrīkst būt mazāks par 15 dienām, tiesu izpildītājs izsniedz paziņojumu par izpildes apturēšanu. Saskaņā ar Izpildes kodeksu izpildāms dokuments ir izpildāms tiesas nolēmums, ja tas piešķir tiesības, rada saistības vai skar aktīvus. Izpildāms dokuments var būt arī:

- a) Eiropas Savienības institūcijas, iestādes, biroja vai aģentūras lēmums;
- b) Slovākijā izpildāms citas valsts izsniegts izpildāmais dokuments;
- c) notariālais akts, kurā ietvertas juridiskās saistības un norādīts kreditors un debitors, tiesiskais pamats, saistību izpildes priekšmets un laiks, ja debitors notariālajā aktā devis piekrišanu izpildāmībai;
- d) šķīrējtiesas procesā izdots izpildāms nolēmums, tostarp tajā apstiprināta samierināšanās;
- e) mantojuma lēmums;
- f) publiskās pārvaldes vai reģionālās pašpārvaldes izsniegts izpildāms lēmums, tostarp paziņojums par sodu, kas nav ticis uz vietas apmaksāts;
- g) maksājuma novērtējums, apliecinājums par nodokļu un nodevu parādu un attiecīgās iestādes apstiprināts izlīgums;
- h) izpildāms lēmums un apliecinājums par sociālā nodrošinājuma, sociālās apdrošināšanas, vecuma pensijas shēmas un publiskās veselības apdrošināšanas iemaksu parādiem;
- i) citi izpildāmi lēmumi, parādu apliecinājumi vai apstiprināts izlīgums, kas ir likumiski izpildāms;
- j) dokuments, kas izsniegts atbilstīgi citā ES dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, ja tas skar attiecīgajos tiesību aktos norādīto parādu atgūšanu;
- k) paziņojums par izpildes apturēšanu un aicinājums veikt izpildes izmaksu apmaksu;
- l) attiecīgajos tiesību aktos norādīts izpildāmais dokuments.

Izpildes procedūra saskaņā ar Bezstrīdus civilprocesa kodeksu

Vienīgais nosacījums nolēmuma izpildei ir pats izpildāmais dokuments, jo tiesa var uzsākt procesu pēc savas iniciatīvas; tiesa var uzdot nolēmuma izpildi pēc savas iniciatīvas, un rīkojums par steidzamu pasākumu izpildes procesu vienmēr tiek izdots pēc tiesas iniciatīvas. Kreditors nemaksā nekādas tiesas nodevas par pieteikumu, jo šie procesi ir atbrīvoti no tiesu nodevas.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Aktīvi, kuriem saskaņā ar Izpildes kodeksu piemērojama izpilde

Ja izpildes pamatā ir izpildāmais dokuments, kas izveido pienākumu maksāt naudas summu, izpildi var īstenot:

- a) apķīlājot ieņēmumus;
- b) uzdodot veikt maksājumu;
- c) pārdodot kustamo mantu;
- d) pārdodot vērtspapīrus;
- e) pārdodot nekustamo īpašumu;
- f) pārdodot uzņēmumu;
- g) uzdodot apturēt autovadītāja apliecības darbību.

Ja tas skar parādu atgūšanu, kas bez blakus izdevumiem pieteikuma par izpildi paziņošanas dienā nepārsniedz 2000 EUR ("nelielas vērtības izpilde"), izpildi nevar īstenot, pārdodot nekustamo īpašumu, kas ir debitora pastāvīgā vai pagaidu uzturēšanās vieta; tas neietekmē tiesības arestēt nekustamo īpašumu. Uzturēšanās vietas parādu atgūšanas izpilde netiek uzskatīta par nelielas vērtības izpildi.

Izpildi var īstenot, pārdodot nekustamo īpašumu, kas ir debitora pastāvīgā vai pagaidu uzturēšanās vieta, tikai ar tiesas apstiprinājumu gadījumā, ja pastāv vairāki izpildes procesi pret debitoru par parādu atgūšanu, kas kopsummā pārsniedz 2000 EUR, un tiesu izpildītājs var pierādīt, ka nav citu iespēju parādu atgūšanai. Iepriekšējā teikumā minētā nekustamā īpašuma pārdošanas pieteikums var tiks iesniegts tiesu izpildītājam, kurš pirmais arestējis nekustamo īpašumu, un ar šī izpildītāja rakstveida piekrišanu arī tiesu izpildītājam, kurš arestu uzlicis vēlāk.

Ja izpildes pamatā ir izpildāmais dokuments, kas rada saistības, kuras nav naudas summas apmaksā, izpildes metodi nosaka saistību raksturs. Izpildi var veikt:

- a) atbrīvojot;
- b) konfiscējot vai iznīcinot priekšmetus par debitora līdzekļiem
- c) sadalot priekšmetu, kas ir koplietošanā;
- d) strādājot vai sniedzot pakalpojumus

Izpildes procedūra nedrīkst skart aktīvus vai tiesības, kurām saskaņā ar Izpildes kodeksu vai konkrētiem tiesību aktiem nav piemērojama izpilde, kuras ir izslēgtas no izpildes vai nav pieņemamas izpildei. Tādējādi kļūst tiesību izpildi var īstenot tikai tad, ja kreditors ir kļūst kreditors vai kļūst kreditors piekrt izpildei. Izpildi var īstenot tikai izpildes atļaujā norādītā prasījuma un izpildes izmaksu ietvaros; tas neattiecas uz gadījumiem, kad izpilde tiek īstenota, pārdodot kustamo mantu, kas nav dalāma, vai nekustamo īpašumu, ja debitoram nav pietiekami alternatīvu aktīvu, lai apmierinātu prasījumu.

Šādām lietām nav piemērojama izpilde:

- a) nekustamajam īpašumam, kas ir valsts īpašums un kuru saskaņā ar konkrētiem tiesību aktiem pārvalda administrators, izņemot nekustamo īpašumu, kam piemērota pagaidu pārvaldība atbilstīgi konkrētiem tiesību aktiem;
- b) valsts budžeta ieņēmumi, nauda valsts finansētas organizācijas norēķīnu kontā un saņemamie līdzekļi no tiesiskajām attiecībām, kas paredz šādus ieņēmumus;
- c) vērtspapīri, kas ir valsts īpašums, un valsts kapitāla daļa juridiskajās personās;
- d) naudas līdzekļi, kas paredzēti valsts budžeta deficīta un nacionālā parāda segšanai;
- e) citi valsts aktīvi, kas precizēti konkrētos tiesību aktos.

Citiem valsts aktīviem un Slovākijas Republikas Eksporta-importa bankas (*Exportnoimportná banka Slovenskej republiky*) aktīviem nepiemēro izpildi, ja tie tiek izslēgti no izpildes, pamatojot to ar būtiski nepieciešamību valsts darba nodrošināšanā vai sabiedrisko labumu, vai Eksporta-importa bankas aktīvu būtisku nepieciešamību tās darba nodrošināšanā. Šādos gadījumos 60 dienu laikā kopš paziņojuma par izpildes uzsākšanu saņemšanas var tikt iesniegts pieteikums izslēgt priekšmetus no izpildes. Šādiem valsts aktīviem izpildes procesu var piemērot tikai tad, ja valsts aktīvus pārvalda valsts aktīvu administrators, kura darbības rezultātā radies kreditora prasījums.

Nolēmuma izpilde saskaņā ar Bezstrīdus civilprocesa kodeksu

Tiesa nošķir nepilngadīgo personu no personas, ar kuru tai saskaņā ar nolēmumu nav jābūt, un noorganizē nepilngadīgās personas nodošanu tai personai, kurai saskaņā ar nolēmumu nepilngadīgā persona tiek uzticēta, vai personai, kurai saskaņā ar nolēmumu ir saskarsmes tiesības ar nepilngadīgo personu, uz ierobežotu laiku, vai personai, kas ir tiesīga sagaidīt nepilngadīgo personu, kura tikusi nelikumīgi aizvesta vai aizturēta. Tiesnesis var uzdot tiesas ierēdnim noorganizēt nepilngadīgās personas aizvešanu. Izpildot nolēmumu, pilnvarotajam tiesu ierēdnim likumiski ir tādas pašas pilnvaras kā tiesnesim.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Kad izpilde ir uzsākta, tiesu izpildītājs informē kreditoru un debitoru par tā uzsākšanu un īstenošanas gaitu, ja to ir iespējams noteikt (pirms izpildes rīkojuma izdošanas), un aicina debitoru apmierināt prasījumu. Paziņojumā par izpildes uzsākšanu tiek iekļautas izmaksas, ja saistības tiek izpildītas 15 dienu laikā no šī paziņojuma saņemšanas, kā arī izmaksas pēc šo 15 dienu termiņa beigām no paziņojuma saņemšanas, ja debitors nav izpildījis saistības norādītajā termiņā.

Paziņojuma par izpildes uzsākšanu sekas

Standarta tiesiskās darbības

Kad ir saņemts paziņojums par izpildes uzsākšanu, debitoram jāaprobežojas ar tādām standarta tiesiskajām darbībām, kādās var pamatoti tikt no viņa prasītas, ņemot vērā prasījuma summu un nozīmīgumu. Juridiskai personai vai individuālajam komersantam standarta tiesiskās darbības ir tiesiskās darbības, kas ir būtiski nepieciešami to darba vai uzņēmējdarbības veikšanai. Citām fiziskām personām standarta tiesiskās darbības ir tādas tiesiskās darbības, kas ir būtiski nepieciešami, lai apmierinātu to parastās vajadzības, kā arī to personu vajadzības, kurām šai fiziskajai personai ir jāmaksā uzturliedzekļi.

Šo īpaši šādas darbības netiek uzskatītas par standarta tiesisku darbību:

- uzņēmuma, kooperatīva vai citas juridiskās personas izveide;
- daļu iegāde vai nodošana uzņēmumā, kooperatīvā vai citā juridiskā personā;
- nekustamā īpašuma nodošana vai izīrēšana, vai tā apgrūtināšana par labu trešajām personām;
- tiesisku darbību veikšana bez pienācīgas atļūdzības.

Atbrīvošanās no aktīviem, kam piemērojama izpilde

Pēc paziņojuma par izpildes uzsākšanu saņemšanas nav iespējams atbrīvoties no aktīviem, kam ir piemērojama izpilde, bez iepriekšējas rakstveida piekrišanas no tiesu izpildītāja, izņemot attiecībā uz standarta tiesiskajām darbībām. Atbrīvošanās no aktīviem pretēji šim aizliegumam neietekmē šādu tiesisko darbību spēkā esamību, taču šādas tiesiskās darbības neietekmē kreditoru, un kreditora prasījums var tikt apmierināts, īstenojot izpildi no zaudētajiem priekšmetiem un neapstrīdot tiesisko darbību, ja tā skar atbrīvošanos no aktīviem to personu labā, kuras uzskaitītas [Civilt kodeksa \(Občiansky zákonník\) 42a. panta 3. un 4. punktā](#), kuras zināja par izpildes procesu vai arī kurām būtu bijis jāzina, ja tās veiktu pienācīgu izpēti.

Prasījumu ieskaits

Pēc izpildes uzsākšanas netiek ņemts vērā vienpusējs debitora prasījumu ieskaits pret kreditoru, izņemot gadījumus, kad to atļauj izpildāmais dokuments, uz kā pamata debitors varētu īstenot izpildi.

Prasījuma apmierināšanas sekas

Pēc paziņojuma par izpildes procesa uzsākšanu saņemšanas prasījuma apmierināšanas sekas iestājas tikai tad, ja tiesu izpildītājs saņem neapmaksāto summu. Ja tiek veikts maksājums prasījuma apmierināšanai pirms paziņojuma par izpildes procesa uzsākšanu saņemšanas, kreditoram bez nepamatotas kavēšanās ir jāinformē tiesu izpildītājs par šo faktu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Uz šiem pasākumiem nav attiecināmi nekādi laika ierobežojumi.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Izpildes apturēšana un izpildes pārtraukšana saskaņā ar Izpildes kodeksu

Debitors var apturēt izpildi, pieprasot tiesu izpildītāju to apturēt (izpildītājs tad izsniedz paziņojumu par izpildes apturēšanu) jo īpaši šādu iemeslu dēļ no kreditora puses:

- ir iesniegta īpaša prasība (*vylučovací žaloba*) vai noris process īpašumtiesību noteikšanai, ja tas skar aktīvus, kam piemērojama izpilde;
- debitors, kas ir fiziska persona, ir iesniedzis pieteikumu apmaksai pa daļām un šis pieteikums ir pieņemts izskatīšanai;
- debitors, kas ir fiziska persona, ir iesniedzis pieteikumu izpildes apturēšanai un apliecinājis, ka ne paša vainas dēļ ir īslaicīgi situācijā, kad tūlītēja izpilde varētu radīt īpaši smagas sekas debitoram vai viņa ģimenei;
- uzturlīdzekļu atgūšanas izpildes procesā debitors ir apmaksājis uzturliedzekļu parādu, tostarp kreditora un tiesu izpildītāja izmaksas, iesniedzis pieteikumu izpildes apturēšanai un apliecinājis, ka turpmāk labprātīgi veiks regulārus uzturliedzekļu maksājumus caur tiesu izpildītāju;
- debitors, kas ir iesniedzis pieteikumu izpildes pārtraukšanai, ir pārvedis nodrošinājumu prasījuma vērtības apjomā uz īpašu kontu, kuru no savas puses ir atvēris tiesu izpildītājs.

Debitors var lūgt tiesu pārtraukt izpildi šādu iemeslu dēļ:

- apstākļi kopš izpildāmā dokumenta izveides ir mainījušies, dzēšot prasījumu;
- izpildāmais dokuments ir atsaukts;
- saskaņā ar konkrētiem tiesību aktiem pastāv iemesli, kuru dēļ nav iespējams atzīt vai izpildīt citas valsts izdotu izpildāmo dokumentu, izņemot gadījumus, ja dokuments varētu būt piemērots agrākā procesa stadijā;
- pastāv citi faktori, kas kavē izpildāmā dokumenta izpildi.

Debitors var iesniegt tiesu izpildītājam pieteikumu, kas var izraisīt apturēšanu, tikai 15 dienu laikā pēc paziņojuma par izpildes uzsākšanu saņemšanas. Ja pieteikums izpildes apturēšanai tiek iesniegts vēlāk (kas neizraisīs apturēšanu), debitors var tikai atsaukties uz faktoriem, kas radušies pēc šī termiņa beigām. Turpmākajos pieteikumos par izpildes apturēšanu debitors var tikai atsaukties uz faktoriem, kas radušies pēc iepriekšējā pieteikuma izpildes apturēšanas iesniegšanas. Pirmajos divos teikumos definētie ierobežojumi nav piemērojami, ja pastāv arī faktori, kādēļ debitors nevarēja ne savas vainas dēļ iesniegt pieteikumu agrāk. Ja kreditors piekrit izpildes pārtraukšanai, tiesu izpildītājs izdod paziņojumu par izpildes pārtraukšanu, kas tiek izsniegts tiesvedības dalībniekiem un tiesai; citādi piecu darba dienu laikā pēc atbildes sniegšanas termiņa beigām kreditora tiesu izpildītājs iesniedz pieteikumu izpildei pārtraukšanai kopā ar izpildītāja apliecinājumu un jebkādu kreditora apliecinājumu tiesā, kura lemj par pieteikumu.

Principā nevar tikt iesniegtas "apelācijas sūdzības" pret turpmākajiem tiesu izpildītāja un tiesas lēmumiem izpildes procesā, izņemot Izpildes kodeksā paredzētajos likumiskajos izņēmuma gadījumos.

Nolēmuma izpilde saskaņā ar Bezstrīdus civilprocesa kodeksu

Apelācijas sūdzību var pieņemt pret rīkojumu par nolēmuma izpildi un rīkojumu, ar kuru noraida pieteikumu nolēmuma izpildei. Apelācijas sūdzību pret nolēmuma izpildi var pamatot tikai uz izpildāmā dokumenta neizpildāmību vai apstākļiem, kas radušies kopš izpildāmā dokumenta izveides un kuru rezultātā prasījums ir dzēsts; Apelācijas sūdzība pret rīkojumu nolēmuma izpildei nekalpo par šķērslī pirmās instances tiesai izpildīt nolēmumu.

Tiesa var atlikt nolēmuma izpildi pēc savas iniciatīvas, ja nolēmuma izpilde nopietni apdraud nepilngadīgās personas dzīvību, veselību vai attīstību. Atbildot uz pieteikumu, tiesa var atlikt citas valsts izdota nolēmuma izpildi, ja tas tiek apstrīdēts valstī, kurā tas ticis izdots, līdz brīdim, kad ir iesniegta šāda nolēmuma apelācija. Tiesa arī atlikt nolēmuma izpildi, ja to prasa konkrēti tiesību akti.

Tiesa arī pārtrauks nolēmuma izpildes procesu pēc savas iniciatīvas, ja:

- izpildāmais dokuments vēl nav kļuvis izpildāms;
- izpildāmais dokuments ir atsaukts no brīža, kad tika uzdots nolēmuma izpilde; ja izpildāmais dokuments ir grozīts, tiesa var turpināt nolēmuma izpildi atbilstīgi grozītajam izpildāmajam dokumentam;
- tiesa ir pasludinājusi nolēmuma izpildi par nepieņemamu, jo pastāv citi iemesli, kādēļ nolēmums nav izpildāms;
- apstākļi kopš izpildāmā dokumenta izveides ir mainījušies, dzēšot saistības;
- saistības ir nokārtotas;
- nolēmums ir izpildīts.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Skatīt 4. un 5. punktu. Tiesu izpildītājs atbild par saistībām samērīgas izpildes metodes izvēli un par arestēto debitora aktīvu vērtības atbilstību saistību vērtībai. Izpildi var īstenot tikai izpildes atļaujā norādītā prasījuma un izpildes izmaksu ietvaros; tas neattiecas uz gadījumiem, kad izpilde tiek īstenota, pārdodot kustamo mantu, kas nav dalāma, vai nekustamo īpašumu, ja debitoram nav pietiekami alternatīvu aktīvu, lai apmierinātu prasījumu.

Tiesai jānoraida izpildes pieteikums arī tad, ja:

- ieteikums vai izpildāmais dokuments ir pretrunā ar Izpildes kodeksu;
- pastāv iemesli šādas izpilde ir pārtraukšanai;
- kreditors vai debitors nav izpildāmajā dokumentā uzrādītās personas tiesību pārņēmējs;
- izpilde ierosināta, pamatojoties uz izpildāmo dokumentu, kas izsniegts procesā ar no parādraksta vai vekseļa izrietošu prasījumu, un ir kļuvis zināms, ka prasījums radies saistībā ar patērētāju līgumu, kurā nav ņemti vērā nepieņemami līgumiskie nosacījumi, vai parādraksta vai vekseļa ierobežojumi vai nepieņemamība, vai fakts, ka līgums pārkāpj morāles principus, un tas ietekmē prasījumu;
- izpildāmais dokuments izsniegts procesā, kurā nav bijis iespējams apstrīdēt vai pārskatīt nepieņemamus līgumiskos nosacījumus, un šādi nepieņemami līgumiskie nosacījumi ietekmē izpildāmo prasījumu, kas radies saistībā ar patērētāja līgumu;
- izpilde īstenojama, pamatojoties uz šķīrējtiesas lēmumu patērētāju strīdā, un:
 - patērētāja šķīrējtiesas līgums neatbilst konkrētajos tiesību aktos izvirzītajiem nosacījumiem;
 - šķīrējtiesas lēmumu patērētāju strīdā nav izdevis šķīrējtiesnesis, kas šķīrējtiesas procesa laikā bija reģistrēts patērētāju strīdus izšķirt tiesīgo šķīrējtiesnesu sarakstā.
 - šķīrējtiesas lēmumu patērētāju strīdā nav izdevusi šķīrējtiesa, kam šķīrējtiesas procesa laikā bija tiesības izšķirt patērētāju strīdus;
 - patērētāja šķīrējtiesas nolēmums neatbilst konkrētajos tiesību aktos izvirzītajiem nosacījumiem vai arī nav izpildāms;
- ieteikumā iekļauts prasījums par atkārtotiem blakus izdevumiem un tas iesniegts vairāk nekā trīs gadus pēc tam, kad izpildāmais dokuments kļuvis izpildāms, un pēdējo trīs mēnešu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas debitoram nav prasīta parāda atmaksa, vai nav ticis noslēgts līgums ar debitoru par pakāpenisku izpildāmā dokumentā noteiktā parāda atmaksu trīs gadu laikā kopš izpildāmais dokuments kļuvis izpildāms;
- izpilde ir ierosināta, pamatojoties uz izpildāmo dokumentu, kas ir likumā noteiktajām prasībām neatbilstošs notariālais akts, vai tajā ietvertas saistības ir pretrunā ar likumu vai vispārpieņemtajiem morāles principiem.

Izpildes gaitā tiesa var pieprasīt tiesu izpildītāja paskaidrojumus vai progresa ziņojumus par katru izpildītājam piešķirto lietu, un izpildītāja pienākums ir tos iesniegt tiesai norādītajā termiņā. Tiesa var arī aizstāt izpildītāju pēc savas iniciatīvas, ja izpildītājs ir izdarījis atkārtotu vai smagu Izpildes kodeksā vai tiesas nolēmumā paredzēto pienākumu pārkāpumu. Pirms pieņemt lēmumu par izpildītāja aizstāšanu tiesa ņems vērā tiesvedības dalībnieku un tiesu izpildītāja paziņojumus.

Gadījumos, kad izpilde tiek veikta, arestējot ieņēmumus, no debitora mēnešalgas vai citiem ienākumiem nedrīkst atņemt pamata summu; valdība definē noteikumus šādas pamata summas aprēķina metodes. Ja lieta skar uzturlīdzekļus nepilngadīgam bērnam, no debitora mēnešalgas neatņemamā summa ir 70% no pirmajā teikumā definētās pamatsummas. Ja lieta skar personu, kura strādā ārzemēs un kuras šim nolūkam algu aprēķina, izmantojot algas koeficientu vai citu analogu metodi, pamata summa aprēķina metode tiek definēta tāda pašā veidā un proporcijā kā šī alga.

Līdzekļiem bankas kontā 165 EUR apmērā un līdzekļiem, kuri saskaņā ar debitora skaidri norādi paredzēti viņa darbinieku algu izmaksai, netiek piemērota izpilde, uzdodot veikt maksājumu no bankas konta. Ja debitoram ir vairāki konti, tikai vienā bankas kontā līdzekļiem apjomā līdz 165 EUR netiek piemērota izpilde.

Attiecībā uz debitora īpašumā esošiem priekšmetiem izpilde nevar tikt piemērota tiem, kas debitoram nepieciešami, lai apmierinātu savas un savas ģimenes materiālās vajadzības, viņa darbam vai uzņēmumam, kā arī tā nevar tikt piemērota priekšmetiem, kuru pārdošana pārkāptu vispārpieņemtos morāles principus.

Šādi priekšmeti ir izslēgti no izpildes procesa:

- parastās drēbes, apakšveļa un apavi;
- nepieciešamie mājsaimniecības priekšmeti, proti, debitora un viņa ģimenes locekļu gultas, galds, krēsli atbilstoši ģimenes locekļu skaitam, ledusskapis, cepeškrāsns, plīts, sildītājs, degviela, veļas mazgāšanas mašīna, segas un gultasveļa, standarta virtuves piederumi, radio;
- mājdzīvnieki, izņemot tos, kas izmantoti uzņēmējdarbībā;
- priekšmeti, kas pieder debitoram un kalpo viņa darba vai uzņēmējdarbības vajadzībām, summā līdz 331.94 EUR;
- medikamenti un citi priekšmeti, kas debitoram nepieciešami, ņemot vērā slimību vai fizisku nespēju;
- priekšmeti, kas izsniegti kā atbalsts materiālo vajadzību nodrošināšanai vai pabalsts atbilstīgi konkrētiem tiesību aktiem; konkrētos finanšu aktos paredzēti finansiālie ieguldījumi kā kompensācija nopietnas invaliditātes gadījumā un konkrētos finanšu aktos paredzēti finansiāla rakstura bērnu aizsardzības pasākumi;
- mehānisks transportlīdzeklis, kas debitoram, kurš ir fiziska persona, ir nepieciešams kā privātais transports un apmierina fiziskas personas ar nopietnu invaliditāti, viņa ģimenes un mājsaimniecības locekļu vajadzības;
- saderināšanās un laulību gredzeni;
- skaidra nauda summā līdz 165 EUR;
- mācību grāmatas un rotālietas.

No izpildes procesa ir izslēgti arī priekšmeti, kas pieder individuālajam komersantam, kurš apstrādā zemi, ja šo priekšmetu zaudējums apdraudētu lauksaimniecības zemes apstrādi vai nepārtrauktu augu vai dzīvnieku ražošanu atbilstīgi konkrētiem tiesību aktiem, kā arī vaislas dzīvniekus, t.i., piena govīs, teles, vaislas buļļus, vaislas sivēnmātes, vaislas kuiļus, aitas un vaislas aunus.

No izpildes procesa ir izslēgti arī noguldītāja aktīvi pensiju fondā un dalībnieka aktīvi papildu pensiju fondā atbilstīgi darba devēja veikto iemaksu apjomam par šo dalībnieku un ieņēmumiem no to ieguldījumiem.

Spēkā no **2017. gada 1. aprīļa**.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 03/01/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Somija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Jēdziens "izpilde" attiecas uz tiesas noteikta pienākuma izpildi vai tieši izpildāma izpildes pamata izpildi. Lielākajā daļā gadījumu izpilde ir saistīta ar parādu piedziņu. Vēl viens bieži izmantots izpildes pasākums ir izlikšana, t. i., pienākums atbrīvot ēku vai tās daļu. Starp izpildes pamatiem var būt arī pienākums nodot citai personai konkrētu mantu, pienākums veikt konkrētas darbības vai rīkojums izbeigt konkrētu darbību veikšanu. Var tikt izpildīta arī tiesas noteikta apķīlāšana vai citi piesardzības pasākumi. Somijas valsts Izpildes iestāde ir Tieslietu ministrijas pakļautībā esoša aģentūra, kas neatkarīgi un objektīvi veic likumā noteiktus izpildes pienākumus.

Izpilde lietās, kas saistītas ar tiesību aktiem par bērniem

Lietās, kas saistītas ar tiesību aktiem par bērniem, izpildes mērķis ir panākt, ka tiek izpildīti tiesas rīkojumi, piemēram, ka bērns tiek nodots attiecīgajai personai. Izpildes pamats var būt arī sociālo dienestu apstiprināta vienošanās. Svarīgi ņemt vērā, ka Somijā saskarsmes tiesības ir bērna, nevis vecāku tiesības. Tāda tiesas lēmuma izpildi, kas attiecas uz bērna aizgādību un/vai saskarsmes tiesībām, reglamentē Likums par tādu lēmumu izpildi, kuri attiecas uz bērna aizgādību un saskarsmes tiesībām (619/1996). Minēto likumu piemēro arī pagaidu rīkojumu izpildē. Saskaņā ar minēto likumu notiek arī izpilde lietās, kurās spriedums vai nolēmums ir pieņemts ārvalstīs un ir piemērojams Somijā saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003. Rīkojuma par aizgādību izpildi var nodrošināt tiesu izpildītājs, ja attiecīgais lēmums pieņemts pēdējo trīs mēnešu laikā. Citos apstākļos tiesā jāiesniedz pieteikums par izpildes rīkojumu. Tiesa var noraidīt izpildes pieteikumu tikai tad, ja izpildes procedūra būtu pretrunā bērna interesēm. Nodrošinot aizgādības rīkojumu izpildi, tiesa uzdod otrai pusei nodot bērnu prasītājam un neizpildes gadījumā nosaka naudas sodu. Alternatīvi var izdot rīkojumu par bērna paņemšanu no konkrētas vietas. Tādu rīkojumu izpildes procedūrā, kas attiecas uz saskarsmes tiesībām, otrai pusei uzliek pienākumu atļaut apmeklējumus un veikt citas konkrētas darbības, ko uzskata par nepieciešamām, lai apmeklējumi varētu notikt.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Somijas valsts Izpildes iestādes kontaktinformācija ir atrodama tās tīmekļa vietnē [somu](#), [zviedru](#) un [angļu](#) valodā.

Somijā tiesu izpildītāji ir valsts amatpersonas. Prasītāji nevar izvēlēties izpildes struktūrvienību vai tiesu izpildītāju, kas izskatīs viņu lietu; par rīkojumu attiecībā uz to, kuras lietas izskata, izlemj *ex officio*.

Somijas valsts Izpildes iestādes izpildes uzdevumus veic izpildes struktūrvienības.

Lielāko daļu parāda atgūšanas lietu izskata elektroniski valsts Izpildes pamatstruktūrvienība, tāpēc nav nepieciešams personīgi tikties ar parādniekiem. Iestādes piecas reģionālās paplašinātās izpildes struktūrvienības ir atbildīgas par konfiscētas mantas pārdošanu un citiem sarežģītākiem izpildes uzdevumiem to attiecīgajā jurisdikcijā.

Valsts Īpašā izpildes struktūrvienība pārvalda laikietilpīgus izpildes uzdevumus, kuros jāveic plaša izmeklēšana. Tā cieši sadarbojas ar citām iestādēm un sniedz ieguldījumu cīņā pret ēnu ekonomiku un finanšu noziegumiem.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Izpildes procedūra sākas, kad prasītājs iesniedz izpildes pieteikumu un, ja nepieciešams, pievieno izpildes pamata kopiju. Prasītājam nav iepriekš jāmaksā nekāda nodeva par izpildi.

Plašāka informācija par pieteikuma iesniegšanas procedūru [somu](#), [zviedru](#) un [angļu](#) valodā.

Izpildes pieteikumus var iesniegt elektroniski, izmantojot šādu tiešsaistes pakalpojumu: <https://asiointi2.oikeus.fi/ulosotto/#/>.

Izpildei var pieteikties arī, iesniedzot tradicionālu rakstisku pieteikumu vai nosūtot elektronisku ziņojumu.

Prasītājiem, kuri runā somu valodā:

Somu valodā: <https://www.ulosottolaitos.fi/fi/index/tietoaulosotosta/tietoavelkojalle/ulosotonhakeminen.html>

Zviedru valodā: https://www.ulosottolaitos.fi/sv/index/informationomutsokningen/informationtillborgenarer/utsokningsansokan_1.html

Izpildes pieteikuma veidlapa ārvalstu prasītājiem (angļu valodā): <https://oikeus.fi/en/index/oikeuslaitos/forms/enforcement.html>

Pieteikumi pa e-pastu no ārvalstīm: [ulosotto.uo\(at\)oikeus.fi](mailto:ulosotto.uo(at)oikeus.fi)

Norādījumi par droša e-pasta nosūtīšanu (angļu valodā): <https://oikeus.fi/en/index/oikeuslaitos/submittingdocuments.html> />

Tiesu izpildītājiem ir pienākums izpildīt tiesu spriedumus un citus tiesību aktos noteiktus izpildes pamatus, un viņi nevar izskatīt to saturu. Lai sāktu izpildes procedūru, prasītājam ir jānorāda izpildes pamats, kas paredzēts tiesību aktos, un atbildētājam noteiktais pienākums. Tiesu izpildītāji pārliecinās, ka parāda piedziņa kopš tiesas sprieduma pieņemšanas vēl ir spēkā, piemēram, ka parāds vēl nav samaksāts, kā arī nav iestājies noilgums. Nodrošinājuma tiesību (piemēram, hipotēkas) turētāju tiesības ir paredzētas atsevišķā tiesību normā.

3.2 Galvenie noteikumi

Civillietās un komercietās izpildes procedūras veikšanas pamats parasti ir vispārējās piekritības tiesas spriedums vai nolēmums. Nav vajadzīgs īpašs tiesas rīkojums par izpildes procedūras sākšanu. Vispārējās piekritības tiesas ir apgabaltiesas kā pirmās instances tiesas un — pārsūdzības līmenī — apelācijas tiesas un Augstākā tiesa. Arī šķīrējtiesas nolēmums var būt izpildes procedūras sākšanas pamats. Praksē svarīgs izpildes pamats ir vienošanās par uzturlīdzekļiem, ko apstiprinājusi attiecīgā pašvaldību iestāde. Turpretī starp privātpersonām sagatavotus dokumentus kā izpildes pamatu Somija neatzīst. Pārsūdzētu spriedumu izpildes procedūru var sākt, ja prasītājs sniedz tiesu izpildītāja noteikto nodrošinājumu par zaudējumiem, kas var rasties atbildētājam. Tomēr parādu prasītājam neizmaksā, kamēr izpildes pamats un lēmumi par apķīlāšanu vai aresta uzlikšanu nav atzīti par galīgiem. Galvenie noteikumi par ārpus Somijas pieņemtu spriedumu izpildāmību ir ietverti ES tiesību aktos (piemēram, regulā “Brisele I” [Regula (EK) Nr. 44/2001] un regulā “Brisele IIa” [Regula (EK) Nr. 2201/2003]) un Konvencijā par spriedumu atzīšanu un izpildi Ziemeļvalstīs. Plašāka informācija par pārrobežu izpildi ir atrodama [Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē](#) somu, zviedru un angļu valodā.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Kad tiek sākta izpildes procedūra, parādniekam nosūta paziņojumu par procedūru un pieprasījumu veikt maksājumu. Ja parādnieks neveic maksājumu saskaņā ar pieprasījumu un brīvprātīgi nesazinās ar izpildes iestādi saistībā ar maksājumu, izpildes iestāde, pamatojoties uz reģistru datiem, sāk izmeklēšanu, lai noskaidrotu, kādi ir parādnieka ienākumi un manta.

Šajā izmeklēšanā būtisks solis ir informācijas pieprasīšana no bankām. Lielākajā daļā gadījumu algota darba ienākumiem un banku kontos esošajiem līdzekļiem uzliek arestu. Tā vietā, lai atskaitītu summu no algām, ko maksā ar regulāriem intervāliem, ir iespējams arī sagatavot atmaksas plānu. Kārtību, kādā nosaka parādnieka ienākumus un mantu, kā arī veic turpmāku izmeklēšanu, nosaka tiesību akti. Saskaņā ar tiesību aktiem tiesu izpildītājiem ir plašas tiesības, kas ļauj viņiem piekļūt informācijai no dažādiem reģistriem par parādnieka finanšu stāvokli. Tiesu izpildītājiem ir arī pienākums apzināt parādnieka mantu. Izpildes pasākumi jāveic bez liekas kavēšanās. Piemēram, ja parādniekam ir regulāri algota darba ienākumi, pirmais maksājums kreditoram parasti tiek veikts aptuveni divu mēnešu laikā no izpildes procedūras sākšanas. Parādniekam ir pārsūdzības tiesības, taču maksājumu ieturēšana netiek pārtraukta, kamēr to atsevišķi nepieprasa tiesa.

Pieteikumā var prasīt vai nu pilnu, vai ierobežotu izpildes procedūru. Kreditori Valsts izpildes iestādei var arī lūgt divus gadus uzraudzīt parādu pasīvās reģistrācijas procedūrā, ja parāda summu uzreiz nav iespējams iekasēt. Izpildes vajadzībām nolīgt advokātu vai juridisko konsultantu nav nepieciešams. Parādnieka visu veidu kustamo un nekustamo īpašumu, kas nav aizsargāts un uz ko neattiecas izņēmuma tiesības, var apķīlāt. Apķīlāt var arī tiesības, debitoru parādus vai mantas ar finanšu vērtību. Ja kreditors ir pieprasījis ierobežotu izpildi, apķīlāt var tikai aktīvus, par kuriem var pārliecināties reģistros un kuriem nav nepieciešama realizācija. Ja apķīlātā manta ir jārealizē, parasti to pārdo parādu piespiedu pārdošanas kārtībā, par to paziņojot vietējos laikrakstos un internetā.

Saites uz paziņojumiem par pārdošanu:

<https://www.ulosottolaitos.fi/myynti-ilmoitukset/fi/index.html> (somu un zviedru valodā)

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

Somijas Izpildes likumā ir arī īpaša norma, saskaņā ar kuru rajona tiesu izpildītājs var nolemt neņemt vērā fiktīvas vienošanās attiecībā uz mantu. Mantu var apķīlāt, neraugoties uz apgalvojumu, ka manta pieder trešai personai, ja:

tiek konstatēts, ka šīs trešās personas īpašnieka statusa pamatā ir ar mantu saistīta vai cita vienošanās, kas rada tiesisku statusu, kurš neatbilst tās patiesajai būtībai vai mērķim, ņemot vērā, ka parādnieka vara ir pielīdzināma īpašnieka varai, parādnieka darbības ir pielīdzināmas īpašnieka darbībām, kā arī no vienošanās izrietošos labumus parādniekam un citus tamlīdzīgus faktorus, un juridiskais statuss acīmredzami tiek izmantots, lai izvairītos no izpildes procedūras vai liegtu kreditoru piekļuvi mantai, un citā veidā būtu maza iespēja saprātīgā laika posmā atgūt no parādnieka parādu, kas pienākas prasītājam.

Tomēr apķīlāšanas procedūru nevar veikt, ja trešā persona, kas iesaistīta ar mantu saistītajā vienošanās pasākumā, pārliecināti argumentē, ka apķīlāšanas gadījumā varētu tikt pārkāptas šīs personas faktiskās tiesības. Tiesu izpildītājam ir atbilstīgi jāapspriežas ar parādnieku un trešo personu, kā arī nepieciešamības gadījumā ar prasītāju, ja vien šāda rīcība būtiski neapgrūtinā izpildes panākšanu.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Lai gan izpildes procedūras sākšanai ir noteiktas sekas, ievērojamas juridiskas sekas rada aresta uzlikšana un apķīlāšana. Tiklīdz manta ir apķīlāta, parādnieks nevar to iznīcināt, atsavināt vai ieķīlāt to vai saistībā ar to pieņemt citus lēmumus, kas kaitē kreditoram. Jebkurai darbībai, ar kuru tiek pārkāpts šis aizliegums, nav likumiska spēka attiecībā uz kreditoru. Tomēr saņēmējam vai trešai personai var pienākties *bona fide* aizsardzība. Tiesu izpildītājiem ir plaši pieejama informācija ne tikai no parādniekiem, bet arī no trešām personām, piemēram, no bankām. Tiklīdz banka ir informēta, ka parādnieka līdzekļi ir iesaldēti, tā drīkst izdot līdzekļus no parādnieka bankas konta tikai tiesu izpildītājam. Saņemamo summu, darba samaksas vai atalgojuma izmaksāšana, pārkāpjot šo aizliegumu, ir kriminālpārkāpums.

Izpildes procedūras laikā veiktas mantas pārdošanas rezultātā mainās īpašumtiesības uz mantu. Kā pirkuma maksu iegūtos līdzekļus bez kavēšanās pārskaita prasītājam.

Mantu tiek apķīlāta tādā apmērā, kas nepieciešams, lai samaksātu prasītājam parādu. Gadījumos, kad izpildes procedūru ir pieprasījuši vairāki kreditori vai kad apķīlātā manta ir saistīta, piemēram, ar hipotēkām, naudas līdzekļus sadala starp kreditoriem prioritārā secībā, kā noteikts tiesību aktos. Valstij maksājamās izpildes nodevas parasti iekasē no parādnieka. Ja izpildi neizdodas panākt, kreditoram ir jāmaksā neliela maksa par apstrādi. Tāpat kreditoram ir jāsedz maksa par līdzekļu pārvedumu. Nodeva netiek iekasēta uzturlīdzekļu lietās, un uzturlīdzekļiem piešķir prioritāti. Prasītājam pārskaitāmie maksājumi katru mēnesi var atšķirties atkarībā no parādnieka ienākumu svārstībām un parāda apjoma.

Plašāka informācija par izpildes nodevām [somu](#), [zviedru](#) un [angļu](#) valodā.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Tiesību aktos ir noteikts, ka tiesu izpildītājiem savi pienākumi ir jāveic ātri un bez liekas kavēšanās. Ja parādniekam nav mantas vai ienākumu, ko var apķīlāt vai kam var uzlikt arestu, kreditoram paziņo par lietas izbeigšanu, norādot vienu no šādiem iemesliem: līdzekļu trūkums, līdzekļu trūkums un nezināmi šķēršļi vai citi šķēršļi (atsevišķi norādīti) parāda piedziņai. Šādās situācijās informāciju par ienākumiem un mantu vienmēr iegūst no galvenajiem reģistriem. Izpildes procedūra tiek slēgta, bet kreditors var pieprasīt izpildi vēlāk; tādā gadījumā parādnieka finanšu stāvokli izvērtē atkārtoti. Prasītājs var pieprasīt nolēmuma izpildes panākšanu, piemēram, laikus iesniedzot jaunu pieteikumu, lai būtu iespējams uzlikt arestu tādiem līdzekļiem kā, piemēram, parādnieka nodokļu atmaksai gada beigās. Prasītājs var arī prasīt, lai parāds tiek iekļauts “pasīvajā reģistrā”. Ja, izmeklējot kādu citu lietu, tiek konstatēts, ka parādniekam ir ienākumi, kam var uzlikt arestu, vai manta, kuru var apķīlāt, vai ka parādnieks varētu saņemt nodokļu atmaksu, tad izpildes procedūrā tiek ņemts vērā pasīvajā reģistrā reģistrētais parāds. Pasīva reģistrācija ir spēkā divus gadus, sākot no dienas, kad izdots apliecinājums par šķēršļu esību, kas apliecina līdzekļu nepietiekamību.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Tiesu izpildītāja īstenotos izpildes procedūras pasākumus vai lēmumus var pārsūdzēt ikviens, kura tiesības minētais pasākums vai lēmums ir skāris. Pārsūdzības iesniedz apgabaltiesā. Pārsūdzības termiņš ir trīs nedēļas, ko parasti aprēķina, sākot no lēmuma dienas vai dienas, kad attiecīgā puse ir informēta par lēmumu.

Parasti pārsūdzības iesniegšana nepārtrauc izpildes procedūru, ja vien tiesa nelemj citādi. Ja pārsūdzība tiks atzīta par pamatotu, tiesa atceļ vai grozīs tiesu izpildītāja lēmumu. Dažos gadījumos tiesu izpildītāji var arī paši labot acīmredzamas kļūdas.

Ja no izpildes procedūras izrietoša strīda vai prasījuma izskatīšanai ir vajadzīga plaša mutiskas liecības, jautājumu var izlemt tiesā civilprocesuālā kārtībā (apstrīdēta izpilde).

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Tiesību aktos ir paredzēti izpildes aizliegumi, piemēram, sociālu iemeslu dēļ. Ir vairāki sociālie pabalsti, kam nevar uzlikt arestu. Ja parādnieks, uz ko attiecas izpildes procedūra, ir fiziska persona, tad nevar apķīlāt īpašumus, pabalstus un tiesības, kas atsevišķi noteikti tiesību aktos. Turklāt mantu nevar apķīlāt, ja, ņemot vērā tās vērtību un apstākļus, pēc izpildes izmaksu, tiesu izpildītāja nodevu un uz mantu attiecināmo parādu nomaksas kreditors vai kreditori saņemtu tikai nenozīmīgu summu.

Izpildes darbības un maksājumu plānos vienmēr jāņem vērā parādnieka ienākumu un mantas daļa, kas ir aizsargāta ar tiesību aktiem. Tā ir summa, kas paliek iztikas izmaksu segšanai. Parasti arestu var uzlikt ne vairāk kā trešdaļai no parādnieka neto darba samaksas vai atalgojuma. Informācija par noteiktajām aizsargātajām ienākumu un mantas daļām kopā ar piemēriem ir atrodama Somijas valsts Izpildes iestādes tīmekļa vietnē [somu](#), [zviedru](#) un [angļu](#) valodā.

Ja maksājumu saistības noteiktas fiziskai personai, izpildes pamats paliek spēkā 15 gadus (*izpildes pamata termiņš*). Šis termiņš ir 20 gadi, ja izpildes pamatā norādītais kreditors ir fiziska persona vai ja prasījums ir saistīts ar noziegumu, par ko parādniekam piespriests cietumsods vai sabiedriskais darbs. Šis termiņš naudas parādiem, kas balstīti uz vienošanos ar fizisku personu, ir 20 vai 25 gadi. Šo termiņu piemēro neatkarīgi no tā, vai pastāv pamats prasījuma piedziņai. Šis noteikums attiecas tikai uz fizisku personu naudas parādiem. Naudas parādam noilgums iestājas ne vēlāk kā 20 gadus pēc parāda samaksas termiņa. Šis termiņš ir 25 gadi, ja kreditors ir fiziska persona.

Ja fiziskai personai ir arī pamats atgūt monetāru prasījumu, pamatojoties uz vienošanos, tad termiņu aprēķina atbilstoši termiņam, kas beidzas pirmais. Tiesas spriedums vai cits izpildes pamats vairs nav izpildāms, ja ar to piešķirtās tiesības vēlāk ir zudušas, jo parāds ir samaksāts vai ir iestājies noilgums, vai tiesības zudušas kāda cita iemesla dēļ.

Plašāka informācija

Somijas valsts Izpildes iestādes tīmekļa vietnē [somu](#), [zviedru](#) un [angļu](#) valodā.

Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē — Civillietu spriedumu izpilde: [somu](#), [zviedru](#) un [angļu](#) valodā

Izpildes kodekss [somu](#) un [zviedru](#) valodā

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 08/12/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Zviedrija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Izpildes kodeksu (*utsökningsbalken*)

Piespiedu izpilde nozīmē, ka izpildes iestāde panāk, ka tiek pildīts pienākums, ko noteikusi tiesa vai cita struktūra. Piespiedu izpilde parasti ir saistīta ar pienākumu maksāt naudu vai pamest savu mājokli. Cits piespiedu izpildes veids ir saistīts ar nošķiršanu vai citiem drošības pasākumiem.

Piespiedu izpildi, kas ir saistīta ar samaksas pienākumu, īsteno kā apķīlāšanu. Apķīlāšana ļauj arestēt parādniekam piederošo īpašumu. Ja pienākums paredz, ka personai ir jāpārvietojas, piemēram, jāpamet mājoklis, piespiedu izpilde notiek izlikšanas ceļā. Citos gadījumos piespiedu izpilde parasti izpaužas tā, ka izpildes iestāde uzdod personai, pret kuru lūgts veikt piespiedu izpildi, veikt kādu darbību, pakļauties rīkojumam vai citam nolēmumam. Izpildes iestāde ir tiesīga noteikt naudas sodu.

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Bērnu un vecāku kodeksu (*föräldrabalken*)

Piespiedu izpilde saskaņā ar Bērnu un vecāku kodeksu ir saistīta ar pasākumiem, kas praksē jāveic attiecībā uz jautājumu, kas izriet no lēmuma vai vienošanās bērna aizgādības, dzīvesvietas, kontaktēšanās vai atdošanas lietās. Tiesa, kas lemj par piespiedu izpildi, var noteikt naudas sodu vai izdot rīkojumu, ka bērns tiek atņemts ar policijas palīdzību. Šie noteikumi par piespiedu izpildi tiek piemēroti arī tad, kad saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003 (Briseles II regula) tiek izpildīti ārvalstu nolēmumi, ja piespiedu izpilde attiecas uz bērna personu. Tomēr, ja piespiedu izpilde ir saistīta ar bērna mantu vai tiesāšanās izdevumiem, piemēro Izpildes kodeksu.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Piespiedu izpildi īsteno Zviedrijas Izpildes dienests (*Kronofogdemyndigheten*). Tādēļ Izpildes dienests lemj, piemēram, par apķīlāšanu. Par darbību kopumā atbild vecākais izpildes ierēdnis, bet faktisko izpildi parasti veic citi ierēdņi (izpildes ierēdņi).

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Izpildes kodeksu

Lai varētu notikt piespiedu izpilde, ir nepieciešams spriedums vai cits izpildu dokuments.

Piespiedu izpildes pamats var būt kāds no šādiem izpildu dokumentiem:

tiesas spriedums, verdikts vai lēmums,

tiesas apstiprināts izlīgums vai vienošanās par mediāciju, ko tiesa atzinusi par izpildāmu piespiedu kārtā

apstiprināts rīkojums par kriminālsodu, apstiprināts maksājuma rīkojums vai apstiprināts rīkojums par naudas sodu par noteikumu pārkāpumu,

šķīrējtiesas spriedums,

rakstiska apņemšanās divu liecinieku klātbūtnē, kas attiecas uz uzturīdzekļu maksāšanu saskaņā ar Lauības kodeksu (*äktenskapsbalken*) un Vecāku un bērnu kodeksu (*föräldrabalken*),

administratīvās iestādes lēmumu, ko izpilda saskaņā ar speciālo tiesību normu,

dokuments, kas ir izpildāms saskaņā ar speciālo tiesību normu,

Izpildes dienesta spriedums vai lēmums, kas saistīts ar rīkojumu par maksājumu vai palīdzību izpildes lietā, kā arī Eiropas maksājuma rīkojumi, kurus

Izpildes iestāde atzinusi par izpildāmiem.

Tiklīdz ir izdots izpildu dokuments, piespiedu izpildes sākšanai papildus nav nepieciešams atsevišķs tiesas vai citas iestādes lēmums.

Būtisku Izpildes dienesta darba daļu veido informācijas iegūšana par parādnieka mantu. Parādniekam ir jāsniedz informācija par savu mantu un saraksta veidā vai ar liecību jāapstiprina, ka sniegtā informācija ir precīza, pretējā gadījumā tam draud kriminālatbildība. Iestāde var arī uzdot parādniekam sniegt šo informāciju, piedraudot ar naudas sodu. Naudas sodu pēc Izpildes dienesta lūguma nosaka rajona tiesa.

Pieteikumu par piespiedu izpildi var iesniegt mutiski vai rakstiski. Pieteikuma iesniedzējs (persona, kas lūdz veikt piespiedu izpildi) mutisku pieteikumu var iesniegt, personīgi ierodoties Izpildes dienestā. Rakstisku pieteikumu jāparaksta pieteikuma iesniedzējam vai tā pārstāvim.

Izmaksas, kas valstij rodas piespiedu izpildes lietās (administratīvās izmaksas), tiek segtas no maksājumiem (izpildes nodevām). Administratīvās izmaksas, ja tas ir iespējams, parasti ir jāapmaksā atbildētājam lietā (ieteikuma iesniedzēja pretējai pusei), kad tiek veikta izpilde. Tomēr parasti pieteikuma iesniedzējs ir atbildīgs par valsts izmaksu segšanu. Izņēmumi no noteikuma par pieteikuma iesniedzēja atbildību var tikt paredzēti, piemēram, attiecībā uz lielāko daļu uzturīdzekļu maksājumu pieprasījumu.

Vispārējs noteikums ir, ka par katru izpildu dokumentu, kura piespiedu izpilde tiek lūgta, ir jāmaksā pamatmaksā. Piespiedu izpildes lietā, kas ir saistīta ar privāttiesisku prasījumu, pamatmaksā ir SEK 600.

Citi maksājumi, kas var būt jāveic, ir sagatavošanas nodevas, pārdošanas maksājumi un īpašie maksājumi.

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Bērnu un vecāku kodeksu

Piespiedu izpilde var notikt, pamatojoties uz vispārējās jurisdikcijas tiesas lēmumu bērna aizgādības, dzīvesvietas, kontaktēšanās vai atdošanas lietās.

Piespiedu izpilde var notikt arī, pamatojoties uz vienošanos par aizgādību, dzīvesvietu vai kontaktēšanos, kuru noslēguši vecāki un apstiprinājusi sociālās labklājības padome. Zviedrijā var izpildīt arī ārvalstu lēmumus, piemēram, lēmumu, kas ir izpildāms saskaņā ar Briseles II regulu.

Lēmumus par piespiedu izpildi pieņem rajona tiesas. Pieteikumu par piespiedu izpildi parasti iesniedz rajona tiesā pēc bērna dzīvesvietas. Ja bērns nedzīvo Zviedrijā, pieteikumu iesniedz Stokholmas rajona tiesā (*Stockholms tingsrätt*).

Pieteikumu var iesniegt, piemēram, vecāks, pie kura bērnam jāpārceļas vai ar kuru tam jākontaktējas.

Izskatot lietu, tiesa var dot īpašus norādījumus sociālā dienesta darbiniekam, lai tas censtos pārliecināt personu, kuras aprūpē bērns atrodas, labprātīgi pildīt lēmumu vai vienošanos. Ja lieta ir steidzama, tiesa vai policijas iestāde var nolemt, ka bērnu jāaprūpē nekavējoties. Lai īstenotu piespiedu izpildi, tiesa var noteikt naudas sodu vai izdot rīkojumu, ka bērns tiek atņemts ar policijas palīdzību.

Par pieteikumu piespiedu izpildei saskaņā ar Bērnu un vecāku kodeksu netiek iekasēta samaksa. Tomēr jebkurai no pusēm var piespriest maksāt otras puses izdevumus par lietu. Pusei, kuras dēļ ir radušās izmaksas par bērna atņemšanu vai aprūpēšanu, var piespriest atlīdzināt šīs izmaksas valstij.

3.2 Galvenie noteikumi

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Izpildes kodeksu

Dažos gadījumos piespiedu izpilde var tikt kavēta. Tā notiks, ja, piemēram, izpildu dokuments ir tik neskaidrs, ka to nevar izmantot par piespiedu izpildes pamatu.

Ir arī iespējams, ka persona, kurai ar spriedumu uzdots veikt kādu darbību, ir izpildījusi ar šo spriedumu uzlikto pienākumu, piemēram, samaksājusi noteiktu naudas summu.

Iespējams arī gadījums, kad personai, kurai uzdots veikt kādu darbību, ir pretprasība pret pieteikuma iesniedzēju, t. i., tiek iesniegts iebildums par ieskaitu.

Ieskaits ir šķērslis piespiedu izpildei, ja izpildes dienests konstatē, ka ir iesniegta pretprasība derīga izpildu dokumenta vai rakstiska prasījuma apliecinājuma veidā.

Tāpat piespiedu izpilde nevar notikt, ja parādnieks apgalvo, ka cits strīds pušu starpā ir šķērslis piespiedu izpildei un šo iebildumu nav iespējams nekavējoties noraidīt. Piemēram, runa var būt par iebildumiem pret noilgumu.

Ja izpildu dokumentu atceļ tiesa, piespiedu izpildi nekavējoties aptur.

Dažos gadījumos tiesa var noteikt, ka aktīvs piespiedu izpildes process ir jāzbeidz (to sauc par kavēšanu).

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Bērnu un vecāku kodeksu

Tiek pieņemts, ka lēmuma vai vienošanās noteikumi ir bērna labākajās interesēs. Tiesa piespiedu izpildes pārskatīšanā nevar atkārtoti izvērtēt lēmumu vai vienošanos, un galvenā alternatīva ir labprātīgas izpildes panākšana. Ja ir nepieciešams kāds piespiedu pasākums, visbiežāk tā ir naudas soda uzlikšana.

Bērna fiziska savākšana ir vienīgi galējais līdzeklis.

Dažkārt piespiedu izpildi var kavēt šķēršļi, piemēram, bērna slimība.

Ja bērns ir sasniedzis tādu vecumu un brieduma līmeni, ka ir jāņem vērā tā vēlmes, piespiedu izpildi nevar veikt pret bērna gribu, izņemot, ja tiesa konstatē, ka tas nepieciešams, lai ievērotu bērna intereses. Tiesai arī jāatsakās no piespiedu izpildes, ja ir skaidrs, ka tā būtu pretrunā ar bērna interesēm.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Izpildes kodeksu

Lai īpašumu varētu apķīlāt, tam jāatbilst konkrētiem priekšnoteikumiem. Īpašumam:

jāpieder parādniekam;

jābūt pārnesamam;

jābūt ar naudas vērtību.

Ar apķīlājumu var pārņemt jebkāda veida īpašumu. Noteikumus par pamatīpašumu parasti piemēro tikai fiziskām personām. Kā nekustams, tā kustams īpašums var tikt apķīlāts.

Ar kustamu īpašumu saprot ne tikai personīgo īpašumu (piemēram, automašīnas, laivas un citus transportlīdzekļus), bet arī aktīvus (piemēram, kontus bankā) un dažādas tiesības (piemēram, lietošanas tiesības vai mirušas personas mantojuma masas daļu).

Arī ienākumus, pensijas utt. var apķīlāt.

Ne visu īpašumu var apķīlāt. Tas attiecas uz pamatīpašumu. Noteikumus par pamatīpašumu parasti piemēro tikai fiziskām personām. Pamatīpašums ir, piemēram:

apģērbs un citi parādnieka personīgai lietošanai paredzēti priekšmeti, kuriem ir saprātīga vērtība, mēbeles, sadzīves tehnika un citas iekārtas, kas nepieciešamas, lai pārvaldītu un uzturētu mājokli, darbarīki un citas iekārtas, kas ir nepieciešamas parādnieka iztikai vai profesionālajai apmācībai, personiskās mantas, piemēram, medaļas un sporta sacensību balvas, kuru vērtība parādniekam ir tik īpaša, ka būtu nesaprātīgi tās apķīlāt. Mantu pret apķīlāšanu var aizsargāt arī speciālās tiesību normas. Tādas var būt, piemēram, attiecībā uz kompensāciju.

Ieturēšana no algas var notikt tikai no naudas summas, kas pārsniedz to, kas parādniekam ir nepieciešama sevis un ģimenes uzturēšanai.

Šajā ziņā dažiem prasījumiem ir priekšroka attiecībā pret citiem. Prasījums, kas ir saistīts ar uzturlīdzekļu maksāšanu, būs prioritārs pār citiem prasījumiem.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Izpildes kodeksu

Pēc īpašuma apķīlāšanas parādniekam vairs nav tādas kontroles pār to, kā iepriekš. Parādnieks nedrīkst īpašumu izmantot tā, ka tas kaitētu pieteikuma iesniedzējam, to atsavinot vai jebkādā citā veidā, izņemot, ja to īpaša iemesla dēļ pēc apspriešanās ar pieteikuma iesniedzēju ir atļāvusi Izpildes iestāde. Jebkuram, kurš prettiesiski lieto apķīlāto īpašumu, draud kriminālsods.

Ar lēmumu par apķīlāšanu tiek piešķirtas prioritātes tiesības uz īpašumu.

Piespiedu izpildes lietā trešai personai ir jānorāda, vai parādniekam pret to ir prasījumi vai cita veida saistības, kam var būt nozīme, izvērtējot, vai parādniekam ir apķīlājams īpašums. Pienākums atklāt informāciju ir arī jebkurai trešai personai, kuras valdījumā atrodas parādnieka īpašums, piemēram, ķīlas vai noguldījuma veidā. Piemēram, bankai ir jāsniedz informācija par parādnieka bankas kontiem, seifiem un citu īpašumu, kas atrodas bankas uzraudzībā. Pienākums atklāt informāciju ir arī parādnieka radniekiem un draugiem.

Informāciju no trešām personām var pieprasīt rakstiski vai mutiski, un, ja nepieciešams, trešās personas var izsaukt uz nopratināšanu. Tās var piespiest to atklāt, piedraudot ar naudas sodu vai ieslodzījumu.

Apķīlātu īpašumu Izpildes iestāde var nekavējoties pārdot piespiedu kārtā. Piespiedu pārdošana parasti notiek publiskā izsolē, bet dažos gadījumos tā var notikt privāti.

Par piespiedu izpildes lietās saņemtajām naudas summām pēc iespējas ātrāk jāpaziņo pieteikuma iesniedzējam un tās jāizmaksā.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Izpildes kodeksu

Lēmuma par apķīlāšanu maksimālais spēkā esamības termiņš nav noteikts. Tomēr tiesību aktos tiek prezumēts, ka apķīlātais īpašums tiks pārdots nekavējoties; sk. 3.2. punktu.

Ja iespējams, izlikšanai jānotiek četru nedēļu laikā no brīža, kad Izpildes iestāde saņēmusi visus nepieciešamos dokumentus.

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Bēmu un vecāku kodeksu

Lēmums par piespiedu izpildi stājas spēkā nekavējoties, ja nav noteikts citādi. Tas ir spēkā, līdz tiek pieņemts lēmums par pretējo. Rīkojumā par sodu parasti ir norādīts, ka noteiktā termiņā jāveic kāda darbība, piemēram, bērns jāatdod pieteikuma iesniedzējam. Lēmumā par piespiedu izpildi attiecībā uz tikšanos parasti ir norādīts, kad tikšanās var notikt, un to parasti piemēro vairākus mēnešus uz priekšu.

Lēmums piespiedu izpildes jautājumā neliedz izvērtēt no jauna iesniegtus pieteikumus.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Izpildes kodeksu

Izpildes iestādes pieņemtos lēmumus parasti var pārsūdzēt. Pārsūdzību, kas paredzēta rajona tiesai, iesniedz izpildes iestādei.

Persona, uz kuru attiecas lēmums, var pārsūdzēt izpildes iestādes lēmumu, ja tas ir bijis tai nelabvēlīgs. Lēmumus par ieturējumiem no algas var pārsūdzēt, neievērojot konkrētu termiņu. Lēmumus par citas mantas apķīlāšanu var pārsūdzēt trīs nedēļu laikā no to izsniegšanas. Trešās personas šo apķīlājumu var pārsūdzēt, neievērojot konkrētu termiņu.

Rajona tiesa var nolemt, ka izpildu darbības pagaidām nav veicamas (to sauc par kavēšanu), vai, ja tiek konstatēts, ka tam ir konkrēts pamats — ka jau veiktās darbības ir jāatceļ.

Piespiedu izpildes lietas saskaņā ar Bēmu un vecāku kodeksu

Par rajona tiesas lēmumu piespiedu izpildes jautājumos var vērsties apelācijas tiesā. Apelācija ir jānoformē rakstiski un jāiesniedz rajona tiesā. Apelācijas iesniegšanas termiņš ir trīs nedēļas.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Izpildes kodeksā ir noteikumi, kas ierobežo piespiedu izpildes iespēju, piemēram, lai aizsargātu parādnieku. Parādnieks var ierobežotā apmērā novērst piespiedu izpildi, iebilstot pret to, piemēram, noilguma dēļ. Visbiežākie piespiedu izpildes ierobežojumu piemēri ir noteikta īpašuma un noteiktas mantas atbrīvošana no apķīlāšanas, balstoties uz parādnieka vajadzībām. Piemēram, no mantisku lietu apķīlāšanas var būt izslēgts tā dēvētais "labums" ("neapķīlājamais īpašums"), piemēram, dzīvoklis, kurā ir parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta, un nauda, kas parādniekam nepieciešama sevis tūlītējai uzturēšanai. Ieturēšana no algas nenotiks attiecībā uz "rezerves summu", no kuras sedz parastos dzīvošanas izdevumus un parādnieka mājokļa izmaksas.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Anglija un Velsa

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Piespiedu izpilde ir tiesas apstiprināta darbība, kas tiek veikta, lai piespiestu spriedumā norādītos parādniekus izpildīt tiesas rīkojumus.

Saskaņā ar Anglijas un Velsas tiesību sistēmu izpildes metodes izvēle ir atkarīga tikai no kreditora, kas par tādu atzīts ar tiesas spriedumu.

Apsverot metodi, kreditoram jāņem vērā šādi faktori:

vai kreditors, visticamāk, saņems savas naudas un tiesas nodevas atmaksu no atbildētāja;

vai atbildētājs ir parādā arī citām personām un vai pret to ir pieņemti citi apgabaltiesas spriedumi;

vai atbildētājam pieder kāds īpašums vai aktīvi, ko var konfiscēt un pārdot izsolē;

vai atbildētājs strādā;

vai atbildētājam ir citi ienākumi, piemēram, no ieguldījumiem;

vai atbildētājam ir konts bankā, būvniecības krājaizdevu sabiedrībā vai citviet;

vai atbildētājam pieder īpašums (māja); vai

kāda cita persona ir atbildētājam parādā.

Turpmāk ir norādīta informācija par dažādiem piespiedu izpildes veidiem. Sprieduma kreditoram jāizvēlas tas variants, kura gadījumā ir vislielākā iespēja saņemt parāda atmaksu.

Tiesa nevar garantēt, ka sprieduma kreditors saņems savu naudu, un par jebkādām darbībām ir jāmaksā tiesas nodeva. Lai gan tiesa pieskaitīs nodevu summai, ko parādnieks jau ir parādā, tiesa nevar atgriezt kreditora samaksātās summas, ja kreditors neko nesaņem no atbildētāja. Papildu informācija atrodama [brošūrā par izpildes procedūrām](#).

Vispārēja informācija kreditoram atrodama norādījumos [Kā tiesā iesniegt finanšu prasību](#).

Vispārēja informācija parādniekiem ir pieejama šādās rokasgrāmatās:

[Apgabaltiesas spriedumi par parādiem](#)

[Reakcija uz tiesā celtu finanšu prasību](#)

[Iesniegt tiesā finanšu prasību](#)

Dažādie piespiedu izpildes veidi ir norādīti turpmāk.

Kontroles pārņemšana pār īpašumu (ko iepriekš sauca par piekļuves ierobežošanu īpašumam/izpildi)

Īpašuma konfiskācija iespējama turpmākai izņemšanai un pārdošanai izsolē, lai segtu spriedumā norādītā parāda izmaksas.

Lai panāktu piespiedu izpildi, pārņemot kontroli pār īpašumu, tiesā ir jāiesniedz pieteikums kontroles ordera saņemšanai. Orderis palīdz tikai gadījumos, kad atbildētājam:

sprieduma kreditora norādītajā adresē ir pietiekami īpašuma, ko varētu pārdot izsolē naudas iegūšanai; vai

ir visa orderī prasītā nauda (lai nepieļautu īpašuma pārdošanu).

Pirms tiesa var izsniegt orderi, jābūt spēkā kādam no šādiem apstākļiem:

atbildētājs nav samaksājis summu, kas tam saskaņā ar rīkojumu jāmaksā; vai

atbildētājs nav laicīgi samaksājis vismaz vienu no maksājumiem.

Tiesu izpildītāji ne vienmēr var izņemt un pārdot atbildētāja īpašumu. Piemēram, tie nedrīkst izņemt būtiskus mājaiemniecības priekšmetus un amata instrumentus, kā arī īpašumu, kas saņemts uz nomaksu vai uz ko attiecas īres līgums. Tiesu izpildītājs neizņem atbildētāja īpašumu, ja tas nav pietiekami vērtīgs, lai samaksātu orderī minēto summu pēc tam, kad ir segtas īpašuma izņemšanas un pārdošanas izmaksas. Par izsolē pārdoto īpašumu bieži tiek saņemta vien maza daļa no tā sākotnējās vērtības. Turklāt atbildētāja īpašumu jau var būt konfiscējis tiesu izpildītājs, kas rīkojas saskaņā ar citu orderi.

Papildu informācija par kontroles orderiem atrodama [Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē.

Ienākumu atskaitījumu rīkojumi

Izmantojot šo piespiedu izpildes metodi, tiek saņemts rīkojums, atbilstoši kuram no sprieduma parādnieka algas vai atlīdzības tās izmaksas dienā tiek regulāri atskaitīta fiksēta summa, kas tiek tieši pārskaitīta sprieduma kreditoram.

Pirms var izdot ienākumu atskaitījumu rīkojumu, atbildētājam ir jābūt nodarbinātam. Rīkojumu nevar izdot, ja atbildētājs ir bezdarbnieks vai pašnodarbinātais.

Ja atbildētāja iztikas izdevumi ir lielāki par nopelnīto, tiesa var izdot rīkojumu par atmaksu, veicot ļoti mazus daļmaksājumus, vai neizdod rīkojumu par iemaksu veikšanu.

Papildu informācija par ienākumu atskaitījumu rīkojumiem atrodama [Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē.

Apķīlāšanas rīkojumi, tostarp rīkojumi par pārdošanu un aizlieguma rīkojumi

Apķīlāšanas rīkojums neļauj atbildētājam pārdot savus aktīvus (piemēram, īpašumu, zemi vai ieguldījumus), nesamaksājot parādu sprieduma kreditoram.

Samaksa sprieduma kreditoram tiek veikta no pārdošanas rezultātā iegūtajiem līdzekļiem, kad sprieduma kreditors pārdod īpašumu, vai no mantojuma, kad sprieduma parādnieks nomirst. Šajā procesā var būt iesaistīti arī divi citi tiesas rīkojumu veidi. Pirmkārt, pārdošanas rīkojums, saskaņā ar kuru tiesa var piespiest pārdot nekustamā īpašuma daļas, kas norādītas apķīlāšanas rīkojumā. Otrkārt – aizlieguma rīkojums, ar ko sprieduma parādniekam aizliedz atsavināt nekustamo īpašumu, lai izvairītos no apķīlāšanas rīkojuma piemērošanas.

Papildu informācija par apķīlāšanas rīkojumiem atrodama [Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē.

Trešo personu parādsaistību rīkojumi (iepriekš saukti par trešās personas maksātāja procesu)

Izmantojot šo piespiedu izpildes metodi, tiek saņemts rīkojums, atbilstoši kuram sprieduma parādnieka bankas konti tiek iesaldēti ar tiesas rīkojumu. Tad spriedumā norādītā parāda segšanai nepieciešamā summa tiek automātiski pārskaitīta sprieduma kreditoram parādsaistību nokārtošanai. Ja bankas kontos nav pietiekami līdzekļu parāda apmaksai, tiek izmantoti pieejamie līdzekļi, lai atmaksātu vismaz daļu parāda.

Papildu informācija par trešo personu parādsaistību rīkojumiem atrodama [Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē.

[Videierakstā](#) ir sniegta papildu informācija.

Bankrota process

Ja parāda summa ir vismaz £ 5000, sprieduma kreditors var arī iesniegt pieteikumu par atbildētāja bankrotu. Šo procesu var rosināt gan apgabaltiesā, gan Augstajā tiesā. Tomēr tas var būt dārgi.

Informācijas saņemšanas rīkojumi (iepriekš saukti par mutvārdu pārbaudi)

Lai gan šī nav piespiedu izpildes metode, šī procedūra ļauj iztaujāt sprieduma parādniekus, lai saņemtu informāciju par to aktīviem un dotu sprieduma kreditoram iespēju izdarīt pamatotāku izvēli par vēlamo piespiedu izpildes metodi.

Papildu informācija par informācijas saņemšanas rīkojumiem atrodama [Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Anglijā un Velsā par piespiedu izpildes jautājumiem ir tiesīga spriest Augstā tiesa, apgabaltiesa vai mirtiesā. Augstā tiesa un apgabaltiesa taisa spriedumus, bet mirtiesā izdod saistību rīkojumus vietējām iestādēm.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Ir iespējams panākt gan tiesu, gan ārpus tiesas lēmumu piespiedu izpildi. Ne vienmēr ir jālūdz tiesas rīkojums, ar ko tiek atļauts veikt piespiedu izpildi.

Kontroles pār īpašumu pārņemšanas procesu var uzsākt attiecībā uz nesamaksāto īri, nodokļiem, muitas un akcīzes nodokļiem, stāvvieta naudas sodiem, pirms tam nesāņemot tiesas piekrišanu.

Gan apgabaltiesa, gan Augstā tiesa ir tiesīgas lemt par piespiedu izpildes rīkojumiem lietās, kur tās pieņēmušas spriedumu. Tomēr jānorāda, ka apgabaltiesas tiesu izpildītājs nevar panākt piespiedu izpildi par summu, kas pārsniedz £ 5000 (ja vien tas neattiecas uz vienošanos, ko regulē 1974. gada Patēriņa kredītu likums un kuras gadījumā piespiedu izpilde var tikt panākta apgabaltiesā). Apgabaltiesu spriedumi par summām, kas pārsniedz £ 5000, ir jānodod Augstajai tiesai, lai to piespiedu izpildi veiktu tiesu izpildītājs. Augstās tiesas tiesu izpildītājs nevar piespiedu kārtā izpildīt spriedumus par summām, kas mazākas par £ 600.

Ir procedūra, atbilstoši kurai spriedumu kreditori var izvēlēties nodot apgabaltiesu spriedumus par summām £ 600 līdz £ 5000 robežās Augstajai tiesai piespiedu izpildes īstenošanai. Turklāt jānorāda, ka Augstajā tiesā nav ienākumu atskaitījumu procedūras; lai izmantotu šo izpildes panākšanas metodi, lieta ir jānodod apgabaltiesai.

Ja prasība iesniegta, izmantojot [Money Claim Online](#) (Finanšu prasību tiešsaistē), pieteikums izpildes ordera saņemšanai arī ir jāiesniedz tiešsaistē.

Piespiedu izpildes aģentu statuss, lomas, atbildības jomas un pilnvaras

Augstās tiesas tiesu izpildītāji (agrāk šerifi) – kopš 2004. gada 1. aprīļa Augstās tiesas tiesu izpildītāji nodrošina, ka tiek izpildītas Augstās tiesas pavēstes. Šīs amatpersonas ir piespiedu izpildes speciālisti, kurus iecēlis lords kanclers piespiedu izpildes panākšanai noteiktos pasta apgabalos. Pirms izvērtēšanas iecelšanai amatā tām ir jāatbilst daudziem kritērijiem, tostarp attiecībā uz kvalifikāciju, nevainojamu finanšu reputāciju, dalību profesionālā asociācijā, kā arī tām jāatbalsta daudzveidība un jāapņemas atbilstoši rīkoties un ievērot disciplīnas procedūru. Augstās tiesas tiesu izpildītāji var panākt apgabaltiesas spriedumu par naudu piespiedu izpildi, ja prasītā summa pārsniedz £ 600 un ja kreditors izvēlas nodot parādu Augstajai tiesai lēmuma izpildei.

Apgabaltiesas tiesu izpildītāji, kas ir Viņas Majestātes Tiesu un tribunāla dienesta darbinieki un tādējādi ierēdņi, veic to spriedumu un/vai rīkojumu izpildi, kas pieņemti un reģistrēti apgabaltiesās. Viņi panāk kontroles orderu piespiedu izpildi, atgūst zemi un īpašumu, izmantojot attiecīgi valdījuma orderus un īpašuma atgriešanas orderus. Turklāt apgabaltiesu tiesu izpildītāji veic arī citus pienākumus, tostarp dokumentu un apcietināšanas orderu personīgu izsniegšanu.

Sertificēti piespiedu izpildes aģenti ir privāti piespiedu izpildes aģenti, kurus pilnvarojis apgabaltiesas tiesnesis. Viņi nodarbojas ar nomnieka mantas konfiskāciju iznomātāja vārdā, lai nodrošinātu nenomaksātās nomas maksas samaksu bez tiesas iejaukšanās. Saskaņā ar vairākiem citiem tiesību aktiem sertificēti piespiedu izpildes aģenti ir atļauts piedzīt arī citus specifiskus parādus, piemēram, pašvaldību nodokļus, nodokļus par komercīpašumu utt.

Mirtiesas: civillietās tiesu izpildītāji ir atbildīgi par mirtiesas rīkojumu piespiedu izpildi. Tie var konfiscēt un pārdot īpašumu, lai atgūtu parāda summu, kas radusies naudas soda vai paziņojuma par kopienas sodu rezultātā. Šīs amatpersonas var arī izpildīt aresta, apcietināšanas, aizturēšanas un kontroles orderus, ko izdevušas mirtiesas atbilstoši dažādiem tiesību aktiem, tostarp orderus, kas attiecas uz naudas sodu un kopienas sodu piespiedu izpildi. Dažas mirtiesas piespiedu izpildes ārpakalpojumu var uzticēt sertificētiem piespiedu izpildes aģentiem.

Juristu vai citu juridiskās jomas profesionāļu iesaistīšana

Kreditoram nav pienākums iesniegt savu piespiedu izpildes pieteikumu ar juristu vai jebkāda cita juridiskās jomas speciālista starpniecību.

Piespiedu izpildes procedūras var būt sarežģītas, jo īpaši Augstajā tiesā. Kreditori, pirms uzsākt izpildes procedūru, var vēlēties saņemt konsultācijas, piemēram, no advokāta, juridisko konsultāciju centra vai [Iedzīvotāju konsultāciju centra](#).

Piespiedu izpildes izmaksu apjoms

Par katru piespiedu izpildes metodi ir jāmaksā atšķirīga tiesas nodeva. Kā norādīts iepriekš, lai gan tiesa pieskaitīs nodevu pie atbildētāja parāda summas, tiesa nevar atgriezt kreditora samaksāto naudu, ja naudu nemaksā atbildētājs. Papildu informācija par izpildes metodēm atrodama [Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē.

3.2 Galvenie noteikumi

Kā norādīts iepriekš, Anglijā un Velsā sprieduma kreditors pilnībā lemj par izmantojamo piespiedu izpildes metodi. Atbildīgais kreditors, kurš tiesā ir saņēmis spēkā esošu spriedumu un vēl nav saņēmis tam pienākošos parādu, ir tiesīgs panākt šā sprieduma izpildi piespiedu kārtā, izmantojot tam vispiemērotākos līdzekļus. Tāpēc, kamēr ir spēkā esošs spriedums un iesniegts atbilstošs pieteikums, tiesai ir pienākums ievērot kreditora vēlmes un izmantot kreditora izvēlēto piespiedu izpildes metodi.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedu izpildes darbības var vērst pret šādiem aktīviem:

bankas kontiem, izmantojot trešās personas parādsaistību (vai trešās personas maksātāja) rīkojuma procedūru;

materiālu kustamo mantu, pārņemot kontroli pār īpašumu;

reģistrētiem transportlīdzekļiem, pārņemot kontroli pār īpašumu;

nekustamo īpašumu, izmantojot apķīlāšanas rīkojuma procedūru;

algām vai atlīdzību, izmantojot ienākumu atskaitījumu procedūru.

Tiesu izpildītājs var izņemt tikai īpašumu, kas pieder atbildētājam vai kas ir kopīpašums. Šī procedūra nav piemērojama turpmāk minētajiem īpašuma veidiem:

a) priekšmeti vai aprīkojums (piemēram, instrumenti, grāmatas, tālruni, datoraprīkojums un transportlīdzekļi), kas parādniekam ir vajadzīgi personīgai lietošanai darbā, uzņēmējdarbībā, darbojoties amatā vai profesijā, mācībām vai izglītībai, tomēr jebkurā gadījumā maksimālā šādu priekšmetu vai aprīkojuma summa, kam piemērojama minētā atkāpe, nav lielāka par £ 1350;

b) apģērbs, gultasveļa, mēbeles, mājsaimniecības aprīkojums, priekšmeti un krājumi, kas pamatoti vajadzīgi parādnieka un visu tā mājsaimniecības locekļu pamata mājsaimniecības vajadzību apmierināšanai, tostarp (bet ne tikai):

i) plīts vai mikroviļņu krāsns,

ii) ledusskapis,

iii) veļas mazgājamā mašīna,

iv) pietiekami liels ēdamgalds un pietiekams skaits krēslu, lai uz tiem varētu apsēsties parādnieks un visi parādnieka mājsaimniecības locekļi,

v) pietiekams skaits gultu un gultasveļas parādniekam un visiem tā mājsaimniecības locekļiem,

vi) viens fiksētās līnijas tālrunis vai, ja telpās nav fiksētās līnijas tālruņa, mobilais vai interneta tālrunis, ko var izmantot parādnieks vai parādnieka māsājniecības loceklis,

vii) jebkurš priekšmets vai aprīkojums, kas pamatoti vajadzīgs parādnieku vai jebkura tā māsājniecības locekļa medicīniskajai aprūpei, mājvietas drošībai vai

mājvietas apsardzei (piemēram, signalizācijas sistēma), vai drošībai mājvietā,

viii) pietiekams skaits gaismekļu vai krāšņu, vai citas sadzīves tehnikas, kas paredzēta apgaismojumam vai apsildei, lai apmierinātu parādnieka māsājniecības pamata apkures un apgaismojuma vajadzības, un

ix) jebkurš priekšmets vai aprīkojums, kas pamatoti vajadzīgs

par 18 gadiem jaunāka bērna,

personas ar invaliditāti vai

vecākas personas aprūpei;

c) servisa suņi (tostarp suņi-pavadoni, suņi nedzirdīgām personām un suņi personām ar invaliditāti), aitu suņi, sargsuņi vai mājas lolojumdzīvnieki;

d) transportlīdzeklis, kurā ir redzams derīgs personas ar invaliditāti žetons, jo to izmanto personas ar invaliditāti transportēšanai vai ir pamatoti uzskatīt, ka to izmanto saistībā ar šādu transportēšanu;

e) transportlīdzeklis (kas pieder vai nepieder publiskai iestādei), ko izmanto policijas, ugunsdzēsības vai neatliekamās palīdzības mērķiem vai ir pamatoti uzskatīt, ka to izmanto saistībā ar šādiem mērķiem; un

f) transportlīdzeklis, kurā ir redzams Lielbritānijas Medicīniskās asociācijas žetons vai citas neatliekamās medicīniskās palīdzības iestādes žetons, jo to izmanto neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai vai ir pamatoti uzskatīt, ka to izmanto saistībā ar šādiem mērķiem.

Visam īpašumam, kuru tiesu izpildītājs izņem, jābūt tādām, par kuru, visticamāk, izsolē tiks saņemta nauda. Tiesu izpildītājs neizņem īpašumu, ja tas uzskata, ka par attiecīgo īpašumu netiks saņemta pietiekami liela summa, lai pēc izņemšanas un pārdošanas izsolē izmaksu segšanas varētu apmaksāt vismaz daļu no orderī minētās summas.

Ienākumu atskaitījumu rīkojumu gadījumā tiesa ņem vērā, cik daudz naudas atbildētājam ir vajadzīgs pārtikas, tērpu vai hipotēkas un pamatvajadzību, kā arī regulāro maksājumu, piemēram, par elektrību, apmaksai. To sauc par "aizsargāto ienākumu likmi". Ja atbildētāja ienākumi ir lielāki par aizsargāto ienākumu likmi, tiek izdots rīkojums.

Ja trešo personu parādsaistību rīkojumu gadījumā spriedumā norādītais parādnieks nevar izņemt naudu no sava bankas vai būvniecības krājaizdevu sabiedrības konta un apgalvo, ka rīkojuma rezultātā viņš vai viņa ģimene saskaras ar grūtībām segt parastās dzīvošanas izmaksas, parādnieks var prasīt tiesai grūtību maksājuma rīkojumu, kas ļauj veikt vienu vai vairākus maksājumus noteiktām personām.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Gan parādnieku, gan trešo personu gadījumā tiesu rīkojumu prasību neievērošanas rezultātā var tikt piemērotas sankcijas par necieņas izrādīšanu tiesai.

Sods par tiesas prasību neievērošanu var ietvert "nozēlas izrādīšanu" (proti, atvainošanās tiesnesim atklātā tiesas sēdē), naudas sodus, bet vissmagākajos gadījumos — ieslodzījumu uz līdž pat 14 dienām.

Bankām ir noteikti pienākumi attiecībā uz informācijas atklāšanu un bankas kontu apķīlāšanu. Ja banka attiecībā uz vienu no tās klientiem saņem trešās personas parādsaistību rīkojumu, bankai nav jāatklāj, cik daudz naudas līdzekļu ir kontā. Tā var apliecināt, ka kontā nav naudas līdzekļu, ka naudas līdzekļi nav pietiekami, lai samaksātu visu summu, taču ir iespējams daļējs maksājums, vai ka ir pietiekami līdzekļi visas summas samaksai. Ir ļoti stingri datu aizsardzības nosacījumi, kas nosaka, kādu informāciju papildus iepriekš minētajai banka drīkst sniegt.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Visos rīkojumos ir norādīts termiņš, kas noteikts būtiskās informācijas sniegšanai vai tiesas rīkojuma izpildei, kā arī maksimālais sods, ko var piemērot par tiesas rīkojuma nepildīšanu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Ar tiesām saistītas piespiedu izpildes metodes (apķīlāšanas rīkojumi, ienākumu atskaitījumu rīkojumi un trešo personu parādsaistību rīkojumi) ietver divpakāpju procesu. Procesa starpposms ir tikai dokumentāra tiesu funkcija, un šajā posmā spriedumā noteiktais parādnieks nekādi neiesaistās šajā procesā. Tomēr, lai pārietu uz ienākumu atskaitījumu rīkojumu un trešo personu parādsaistību rīkojumu galīgo posmu, ir jānotiek sēdei, uz kuru tiek uzaicināts parādnieks un kurā viņš var skaidrot iemeslus, kāpēc nebūtu jāuzsāk plānotās piespiedu izpildes metodes galīgais posms. Galīgā sēde notiek tajā pašā tiesā, kur iesniegts sākotnējais pieteikums par attiecīgās piespiedu izpildes metodes izmantošanu (ja vien netiek lūgts to darīt citā tiesā). Par sēdes datumu savlaicīgi tiek paziņots visām pusēm, un visos gadījumos ir fiksēts minimālais laika periods starpposmu, paziņojumu par galīgo sēdi un pašu galīgo sēdi, lai parādniekam (kā arī jebkurai tieši iesaistītai attiecīgai trešai personai, piemēram, bankai trešo personu parādsaistību rīkojuma gadījumā) būtu laiks sagatavot savus argumentus. Ja pusēm galīgās sēdes datums ir neizdevīgs, tās var panākt sēdes pārcelšanu uz abpusēji pieņemamāku datumu. Ja tā notiek, pagaidu rīkojums paliek spēkā, tomēr tas nekļūst par galīgo rīkojumu, kamēr nav notikusi attiecīgā sēde.

Apķīlāšanas rīkojumu gadījumā kreditoram pagaidu rīkojums ir jāzīd parādniekam, un, ja parādnieks neiebilst, pagaidu rīkojums kļūst par galīgo rīkojumu bez vajadzības organizēt sēdi (ja vien tiesnesis nelemj, ka sēde ir vajadzīga). Parādniekam ir jāsniedz tiesai atbilde 10 dienu laikā no paziņojuma par sēdi saņemšanas. Ja parādnieks iebilst pret pagaidu rīkojumu vai ja tiesnesis nodod lietu, lieta tiek pārsūtīta uz sākotnējo tiesu, kur pieņemts spriedums, un tiek noteikts sēdes datums. Gan kreditoram, gan parādniekam jāpiedalās tiesas sēdē.

Kad tiesa ir pieņēmusi rīkojumu, šo lēmumu nevar pārsūdzēt. Attiecīgos gadījumos apelācijas sūdzību vai atcelšanas lūgumu var iesniegt tikai attiecībā uz sākotnējo spriedumu, ar ko kreditoram piešķirtas tiesības pieprasīt piespiedu izpildi. Tiesa var atcelt piespiedu izpildes procesu tikai tad, ja spriedums ir sekmīgi pārsūdzēts vai atcelts. Ja apelācijas sūdzība par spriedumu tiek iesniegta pēc tam, kad tiesa ir apstiprinājusi kreditora pieteikumu par piespiedu izpildes rīkojuma pieņemšanu, ordera izpildi var apturēt, iesniedzot lūgumu tiesai. Tiesu izpildītāji nedrīkst izņemt īpašumu, bet tiem ir jāturpina šā īpašuma piedzīšana (proti, ir jāpagatavo saraksts ar īpašumu, ko vēlāk var konfiscēt un izņemt pārdošanai).

Ja kreditors ir iesniedzis tiesai pareizu pieteikumu par piespiedu izpildi, tiesa nevar atteikties apstiprināt kreditora izvēlēto piespiedu izpildes metodi. Tāpēc kreditoram nav vajadzīgi līdzekļi, lai pārsūdzētu lēmumu, ar ko tiek atļauts izmantot attiecīgo pasākumu.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Kontroles orderis vai rīkojums ir ierobežots laikā. Orderis un rīkojums ir derīgi 12 mēnešus, un šo termiņu ar tiesas rīkojumu var pagarināt vēl uz papildu 12 mēnešiem.

Kontroles pār īpašumu pārņemšanas procesā parādnieks 7 pilnas dienas iepriekš ir jāinformē par piespiedu izpildi, lai dotu viņam iespēju samaksāt parādu un segt izmaksas, pirms tiesu izpildītājs pārņem kontroli pār īpašumu. Šo periodu ar tiesas rīkojumu var saīsināt, ja ir pierādījumi, ka parādnieks pārvietos aktīvus, lai izvairītos no piespiedu izpildes.

Tiesu izpildītājs nevar pārņemt kontroli pār īpašumu pirms 6:00 vai pēc 21:00, ja parādnieks ir fiziska persona.

Tiesu izpildītājs nevar iekļūt telpās kontroles pār īpašumu pārņemšanai, ja bērns vai neaizsargāta persona (arī tad, ja vairāk nekā viena šāda persona vai abu personu kombinācija) ir vienīgā persona, kas atrodas īpašuma atrašanās vietā.

Ja parādnieks ir neaizsargāta persona, netiek piedzīta nodeva vai nodevas, kas jāmaksā par kontroles pār īpašumu pārņemšanu kā par piespiedu izpildes posmu, ja vien tiesu izpildītājs pirms īpašumu izņemšanas nav devis parādniekam pienācīgu iespēju saņemt palīdzību un konsultācijas.

Saistītās saites

[Tieslietu ministrija](#)

[Piespiedu izpildes civillietās asociācija](#)

[Augstās tiesas tiesu izpildītāju asociācija](#)

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 21/10/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Ziemeļīrija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Piespiedu izpilde ir juridisks process, kura laikā var tikt panākta tiesas sprieduma, rīkojuma vai lēmuma izpilde piespiedu kārtā.

Ziemeļīrijā ir unikāla sistēma civillietu spriedumu piespiedu izpildei. Vairumā anglosakšu tiesību sistēmu spriedumu piespiedu izpilde notiek, izmantojot tiesu papildu rīkojumus. Ziemeļīrijā spriedumu piespiedu izpildi civillietās, kas saistītas ar naudas piedziņu, precēm un īpašumu, veic iestāde, kuru sauc par Spriedumu piespiedu izpildes biroju, kam ir gan administratīvas, gan tiesu funkcijas.

Spriedumu piespiedu izpildes birojs tika izveidots 1971. gadā, un kopš 1979. gada to pārvalda Ziemeļīrijas Tiesu dienests. Spriedumu piespiedu izpildes biroja pilnvaras un procedūras ir norādītas 1981. gada Spriedumu piespiedu izpildes (Ziemeļīrija) rīkojumā ("1981. gada rīkojums") un 1981. gada Spriedumu piespiedu izpildes noteikumos (Ziemeļīrija) (SR 1981/147).

Piespiedu izpildes dažādie veidi ir šādi.

Daļmaksājumu rīkojums — šis rīkojums paredz maksājumu pa daļām, ja Spriedumu piespiedu izpildes birojs ir pārliecināts, ka parādniekam ir vai būs līdzekļi, lai pamatotā laika periodā samaksātu visu parāda summu vai tās daļu.

Ienākumu atskaitījumu rīkojums — šis rīkojums ir paredzēts parādnieka darba devējam, un saskaņā ar šo rīkojumu no parādnieka algas vai atlīdzības ir periodiski jāveic atskaitījumi, kas jāpārskaita Spriedumu piespiedu izpildes birojam. Šis rīkojums atšķiras no vairuma citu piespiedu izpildes rīkojumu, jo Spriedumu piespiedu izpildes birojam nav pilnvaru to izdot bez kreditora pieteikuma. Spriedumu piespiedu izpildes birojs var arī apturēt rīkojuma izsniegšanu darba devējam, ja tas ir pārliecināts, ka parādnieks brīvprātīgi veiks maksājumus birojam.

Konfiskācijas rīkojums — šis rīkojums pilnvaro Spriedumu piespiedu izpildes biroju konfiscēt un pārdot dažas parādnieka preces un citu īpašumu. Īpašums nonāk Spriedumu piespiedu izpildes biroja turējumā un valdījumā un tiek apķīlāts par labu kreditoram, kura labā rīkojums pieņemts.

Zemes apķīlāšanas rīkojums — šo rīkojumu visbiežāk izmanto ievērojamu parādsaistību gadījumā un parasti piemēro kopā ar citu izpildes panākšanas metodi. Ar šo rīkojumu kā tādu netiek praktiski nodrošināta parāda piedziņa; kreditoram ir jāveic darbības, lai izmantotu pārdošanas tiesības, iesniedzot pieteikumu par maksāšanas prasības piespiedu izpildi tiesai — 1981. gada rīkojumā arī ir noteikums par apķīlāšanas rīkojumiem attiecībā uz citiem īpašuma veidiem.

Saņēmēja iecelšanas rīkojums un rīkojums atbilstoši Valsts procesa likumam — atbilstoši saņēmēja iecelšanas rīkojumam vecākais tiesu izpildītājs tiek iecelts par jebkāda tāda maksājuma saņēmēju, uz kuru parādniekam varētu būt tiesības. Saņēmēja iecelšanas rīkojums ir piemērots tādiem maksājumiem kā īre un ieņēmumi no zemes, reversīva interese atbilstoši testamentam, summas, kas jāmaksā pašnodarbinātam parādniekam atbilstoši līgumam, vai maksājumi, kas jāveic civiltiesiskas prasības pret citu personu vai uzņēmumu rezultātā.

Parādsaistību apķīlāšanas (trešās personas maksātāja) rīkojums — atbilstoši parādsaistību apķīlāšanas rīkojumam spriedumā atzītā parādnieka parādniekam (maksātājs trešā persona) ir jāsamaksā parāds tieši kreditoram vai par labu tam. Tas piešķir nodrošinātā kreditora statusu visiem kreditoriem, kas to saņēmuši, un ir piemērojams nesamaksātiem parādiem vai uzkrātiem parādiem.

Rīkojums par zemes valdījuma nodrošināšanu — sprieduma par zemes valdījumu piespiedu izpilde tiek panākta ar rīkojumu par zemes valdījuma nodrošināšanu un dod Spriedumu piespiedu izpildes birojam tiesības izlikt jebkādu personu, kuras valdījumā ir īpašums, neatkarīgi no tā, vai šī persona ir atbildētājs.

Preču piegādes rīkojums — sprieduma par īpašumtiesībām uz precēm piespiedu izpilde tiek panākta ar preču piegādes rīkojumu. Spriedumu piespiedu izpildes birojs izņems preces un nodos atpakaļ kreditoram. To nevajadzētu sajaukt ar konfiskācijas rīkojumu, jo preces netiek pārdotas.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Spriedumu piespiedu izpildes birojs

Laganside House
23-27 Oxford Street
Belfast
BT1 3LA

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Samaksājot attiecīgu nodevu, jebkura persona, kurai ir tiesības uz sprieduma piespiedi izpildi, var lūgt Spriedumu piespiedi izpildes biroju panākt šā sprieduma piespiedi izpildi. Pirms pieteikuma parādniekam ir jānosūta "paziņojums par nolūku pieprasīt piespiedi izpildi". Ja parādnieks neveic maksājumus saistībā ar spriedumu desmit dienu laikā no paziņojuma par nolūku pieprasīt piespiedi izpildi, pieteicējs var sākt piespiedi izpildi. Sākotnējo pieteikumu var iesniegt lietās, kurās visu nesamaksāto summu bilances kopsumma pārsniedz £ 3000. Tas ļauj sprieduma kreditoram panākt aresta ordera izsniegšanu, kā arī pārskata par parādnieka līdzekļiem saņemšanu, lai pieņemtu pamatotāku lēmumu par to, vai turpināt piespiedi izpildi.

Kad Spriedumu piespiedi izpildes birojs ir pieņēmis pieteikumu, tas uzreiz izsniedz parādniekam aresta orderi, norādot, ka konkrēts parādnieka īpašums (izņemot noteiktu īpašumu, piemēram, mājsaimniecības priekšmetus) atrodas Spriedumu piespiedi izpildes biroja valdījumā un kontrolē, lai to nevarētu atsavināt. Aresta orderis tiek atcelts tikai tad, kad ir samaksāta spriedumā norādītā summa vai ja piespiedi izpildes pieteikums tiek atsaukts.

Nākamais piespiedi izpildes posms ietver informācijas iegūšanu par parādnieka līdzekļiem un ir ārkārtīgi būtisks piespiedi izpildes piemērošanas noteikšanai. Spriedumā atzītājam parādniekam ir jāsniedz tiesu izpildītājam viņa prasītā informācija par parādnieka līdzekļiem. Spriedumā atzītājam parādnieks tiek iztaujāts mājās vai ar pavēsti izsaukts pie norīkotās amatpersonas pārbaudes veikšanai.

Saņemot tiesu izpildītāja ziņojumu, galvenais tiesu izpildītājs (skatīt zemāk) vai vadošais tiesu izpildītājs pieņem pagaidu lēmumu par pieteikuma izpildi. Tikai galvenais tiesu izpildītājs var pieņemt konfiskācijas rīkojumus, trešās personas maksātāja rīkojumus un saņēmēja iecelšanas rīkojumus, kā arī rīkojumus atbilstoši Valsts procesa likumam. Ņem vērā parādnieka finansiālos un citus būtiskos apstākļus, un tiek pieņemts lēmums par labāko līdzekli sprieduma piespiedi izpildei vai par sprieduma piespiedi izpildes veikšanu vai neveikšanu. Puses tiek informētas, un tām tiek dota iespēja iesniegt iebildumus. Ja puses neiebilst, lēmums tiek apstiprināts, bet iebilduma gadījumā lieta tiek nodota izskatīšanai galvenajam tiesu izpildītājam.

Izpildes panākšanas aģentu statuss, lomas, atbildības jomas un pilnvaras

Spriedumu izpildes biroju vada vecākā amatpersona, kuras amats atbilst galvenā tiesu izpildītāja (tiesas ierēdņa) statusam, un tā darbinieki ir galvenais tiesu izpildītājs (un tā vietnieks), norīkotās amatpersonas un tiesu izpildītāji, katrs no viņiem ir atbildīgs par konkrētu Ziemeļīrijas rajonu.

Spriedumu piespiedi izpildes birojam piešķirtās pilnvaras, kas tam ļauj darboties tā kompetences ietvaros, ir izklāstītas 1981. gada rīkojumā. Īpaši nozīmīgas pilnvaras ietver tiesības pieņemt iepriekš aprakstītos dažādos piespiedi izpildes rīkojumus. Spriedumu piespiedi izpildes birojam ir papildu pilnvaras sniegt palīdzību piespiedi izpildes procesa īstenošanā. Tas ietver aresta orderu izdošanu un procedūras liecinieku ierašanās un nopratināšanas nodrošināšanu, parādnieku līdzekļu pārbaudi, tostarp trešo personu pārbaudi (kam var būt informācija par parādnieka līdzekļiem un aktīviem), kā arī to naudas līdzekļu saņemšanu, kas iegūti, piespiedi kārtā izpildot spriedumus.

Spriedumu piespiedi izpildes birojam ir arī pilnvaras noraidīt piespiedi izpildes pieteikumu. 1981. gada rīkojumā nav norādīti noraidījuma pamati, bet pieteikumi parasti tiek noraidīti, ja pieteicējam nav tiesību uz sprieduma piespiedi izpildi. Ja sprieduma piespiedi izpildi nevar panākt pamatotā laika periodā (ar jebkāda piespiedi izpildes rīkojuma izdošanas palīdzību), Spriedumu piespiedi izpildes birojs var izsniegt paziņojumu un apliecinājumu par to, ka spriedumu nav iespējams izpildīt piespiedi kārtā. Spriedumu piespiedi izpildes birojam ir arī plašas pilnvaras pilnībā vai ar nosacījumiem apturēt jebkura sprieduma piespiedi izpildi.

Juristu vai citu juridiskās jomas profesionāļu iesaistīšana

Galvenā tiesu izpildītāja veiktajā lietas izskatīšanā var personīgi vai ar juridiskā pārstāvja vai advokāta pārstāvību piedalīties jebkura puse vai rīkojuma skartā persona.

Piespiedi izpildes izmaksu apjoms

Spriedumu piespiedi izpildes sistēmu Ziemeļīrijā finansē no nodevām, kuras samaksā sistēmas izmantotāji. Piemērojamās nodevas ir norādītas Spriedumu piespiedi izpildes rīkojuma (Ziemeļīrija) 1996. gada pielikuma 1. daļā (grozītā versija) (SR 1996/101) un ir atkarīgas no atbilstoši spriedumam atgūstamās summas, un informācija par spēkā esošajām nodevām ir pieejama arī Ziemeļīrijas Tiesu dienesta tīmekļa vietnē.

3.2 Galvenie noteikumi

Spriedumu piespiedi izpildes biroja kompetence ir noteikta 1981. gada rīkojumā un ietver šādus spriedumus:

spriedumi par naudas līdzekļiem, tostarp jebkuras tiesu instances spriedumi Ziemeļīrijā, ārpus Ziemeļīrijas taisīti spriedumi, kas reģistrēti Ziemeļīrijā, kā arī daži spriedumi, kas pieņemti atbilstoši Eiropas tiesībām par parādiem vai zaudējumu atlīdzību, un dažu specializēto tiesu un šķīrējtiesu spriedumi; spriedumi, atbilstoši kuriem personai ir tiesības uz jebkādas zemes valdījumu, galvenokārt valdījuma rīkojumi par labu kreditoriem, lai gan tie tiek arī sagatavoti privātiem un publiskiem zemes īpašniekiem;

spriedumi, saskaņā ar kuriem personai ir tiesības uz preču piegādi;

spriedumi, saskaņā ar kuriem noteiktā laika periodā personai tiesā ir jāiemaksā nauda vai jāveic kādas citas darbības, kā arī spriedumi pret uzņēmumiem;

Spriedumu piespiedi izpildes biroja pilnvarām ir daži ierobežojumi attiecībā uz spriedumu piespiedi izpildi, tostarp turpmāk minētie:

ja sprieduma piespiedi izpildi var panākt tikai ar tās tiesas atļauju, kura šādu spriedumu sagatavoja — no sākuma ir jāsaņem tiesas atļauja;

ja piespiedi izpilde ir apturēta vai atlikta, pieteikumu par piespiedi izpildi nevar pieņemt, kamēr nav atcelts lēmums par izpildes apturēšanu vai atlikšanu;

ja kopš datuma, kad spriedums kļuvis izpildāms, ir pagājuši vismaz seši gadi, tā piespiedi izpilde nav iespējama. Pēc minētā termiņa galvenajam tiesu izpildītājam ir jāiesniedz pieteikums, lai saņemtu piespiedi izpildes atļauju;

ja spriedums sagatavots pret personu citas personas vārdā vai veidā, tā piespiedi izpilde iespējama tikai pēc tiesas atļaujas saņemšanas.

Lēmumu par konkrētu piespiedi izpildes rīkojumu pieņem Spriedumu piespiedi izpildes birojs, un pieteicējs nevar pieprasīt izmantot kādu konkrētu metodi.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piespiedi izpildes darbības var veikt attiecībā uz algām vai atlīdzību, izmantojot ienākumu atskaitījumu procedūru. Atskaitāmā summa tiek aprēķināta, ņemot vērā "parasto atskaitījumu likmi" un "aizsargāto ienākumu likmi". Pirmā ir likme, kura Spriedumu piespiedi izpildes biroja ieskatā ir pamatoti piemērojama attiecībā uz parādnieka ieņēmumiem, lai parādnieks izpildītu savas saistības atbilstoši spriedumam. Otrā likme atbilst summai, kuras nepārsniegšanas gadījumā Spriedumu piespiedi izpildes birojs uzskata, ka parādnieka ienākumi nav jāsamazina, ņemot vērā tā līdzekļus un vajadzības.

Konfiskācijas rīkojumu var piemērot četrām īpašuma kategorijām:

preces, attiecībā uz kurām parādniekam ir pārdodama interese;

nauda, pārvedu vekselji, obligācijas, vekselji un jebkādi citi naudā pārvēršami vērtspapīri, kas pieder parādniekam;

visas dzīvības apdrošināšanas polises, kuru gadījumā parādnieks ir vienīgais apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs; un

parādnieka laulātā vai laulātās īpašums, ja spriedumā norādītais parāds ir saistīts ar iegūto īpašumu vai sniegtajiem pakalpojumiem, vai īri vai likmēm, kuras jāsaņem saistībā ar telpām, kuras vispārējiem nolūkiem vai vajadzībām izmanto parādnieks un viņa ģimene.

Netiek konfiscēti šāds īpašums: apģērbs, mēbeles, gultas piederumi un citi būtiski mājsaimniecības priekšmeti; parādnieka profesionālie instrumenti un darbarīki, kuru vērtība nepārsniedz £ 200; īpašums, kurš uzticēts parādniekam turējumā par labu citai personai; īpašums, kurš atrodas tiesas iecelta saņēmēja turējumā.

Zemes apķīlāšanas rīkojumu var izdot attiecībā uz jebkādu parādnieka zemi vai tiesībām lietot zemi, un zemes lietošanas tiesības ietver jebkādas juridiskas vai t. s. tainīguma lietošanas tiesības vai interesi, servitūtu, tiesības, īpašumtiesības, prasījumus, pieprasījumus, piemērojamās maksas, ķīlas vai

apgrūtinājumus attiecībā uz zemi vai saistībā ar to. Apkļūšanas rīkojumus un citus līdzīgus rīkojumus var izdot attiecībā arī uz cita veida īpašumu (papildus zemei). Tas iever valsts iestāžu, publisku uzņēmumu vai uzņēmumu līdzekļus vai akcijas; tiešās obligācijas; līdzekļus tiesā un privāto uzņēmumu daļas. Papildus tās naudas apkļūšanai, kuru spriedumā atzītajam parādniekam ir parādā klienti par paveikto darbu vai sniegtajiem pakalpojumiem, parādu apkļūšanas rīkojums var tikt izdots attiecībā uz jebkuriem naudas līdzekļiem, kas parādniekam ir bankā vai būvniecības krājaizdevu sabiedrībā.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Spriedumu piespiedu izpildes biroja izdotam piespiedu izpildes rīkojumam ir tāds pats juridisks spēks un sekas kā Augstās tiesas rīkojumam. Ir dažādas papildu piespiedu izpildes pilnvaras, ko var izmantot, ja netiek ievērots piespiedu izpildes rīkojums, tostarp:

pat sešu nedēļu cietumsods par apzinātu daļmaksājumu nemaksāšanu atbilstoši daļmaksājumu rīkojumam vai citu summu nemaksāšanu, kas noteiktas 1981. gada rīkojuma 107. pantā.

sekvestrācijas rīkojumi, kurš dod jebkurai par sekvestrētāju ieceltai personai iekļūt jebkādā zemes īpašumā, kas pieder personai, pret kuru pieņemts spriedums; saņemt, sekvestrēt un pieņemt tīri vai ienākumus no šīs zemes; pārņemt jebkādu citu šīs puses personīgo īpašumu un paturēt to sekvestrācijas kārtībā, līdz tiek izpildīts rīkojums.

Par Spriedumu piespiedu izpildes biroja rīkojumu neievērošanu var vērsties Augstajā tiesā, kura var skatīt šo lietu par necieņas izrādīšanu birojam tāpat, it kā tas būtu bijis vērst pret šo tiesu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Spriedums par naudas līdzekļiem tiek uzskatīts par izpildītu, kad spriedumā norādītā summa ir samaksāta vai veikti attiecīgi norēķini. Šādā gadījumā visi piespiedu izpildes rīkojumi, kas pieņemti attiecībā uz spriedumu, tiek uzskatīti par izpildītiem. Kad ir sekmīgi izpildīts rīkojums par zemes valdījumu vai preču nodošanu, nevar veikt tālākas procesuālas darbības, izņemot saistībā ar piespiedu izpildes izmaksu un izdevumu atgūšanu.

Kreditors vai spriedumā atzītais parādnieks var lūgt Spriedumu piespiedu izpildes birojam atzīt piespiedu izpildes rīkojumu par atceltu, izpildītu vai mainītu, un lietu var izskatīt.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Vadošais tiesu izpildītājs iekšējās pārsūdzības adresē galvenajam tiesu izpildītājam.

Spriedumu piespiedu izpildes birojs adresē ārējās pārsūdzības Augstajai tiesai par faktiskajiem juridiskajiem jautājumiem, kas norādīti 1981. gada rīkojuma 140. pantā, bet citos juridisko jautājumu gadījumos — Apelācijas tiesai. Ienākumu atskaitījumu rīkojums ir vienīgais sprieduma par naudas līdzekļiem piespiedu izpildes rīkojums, kas norādīts 140. pantā, un nav vispārēju tiesību apstrīdēt atteikumu pieņemt kādu īpašu piespiedu izpildes rīkojumu.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

1981. gada Spriedumu izpildes (Ziemeļīrijas) rīkojuma 17. pantā un 1981. gada Spriedumu izpildes noteikumu (Ziemeļīrija) 5. noteikumā ir iekļauti vairāki piespiedu izpildes ierobežojumi. Ierobežojumi pastāv un ir saistīti ar dažādām situācijām, kad tiek pieprasīta sprieduma piespiedu izpilde. Ierobežojumi pastāv, lai aizsargātu parādnieku no dažādām situācijām, piemēram (uzskaitījums nav izsmeljošs):

- kad ir jālūdz tiesas atļauja, pirms uzsākt piespiedu izpildi;
- kad tiesa ir apturējusi vai atlikusi sprieduma piespiedu izpildi, kas neļauj iesniegt pieteikumu par sprieduma piespiedu izpildi Spriedumu piespiedu izpildes birojam;
- kad pieteikums par sprieduma piespiedu izpildi ir iesniegts vairāk nekā 6 gadus pēc tam, kad spiedums kļuvis izpildāms. Šajā gadījumā kreditors lūdz biroja atļauju sprieduma piespiedu izpildei, pirms iesniegt pieteikumu — to nosaka Spriedumu piespiedu izpildes biroja galvenais tiesu izpildītājs;
- piespiedu izpildes pieteikums netiek pieņemts, ja ir pagājuši vairāk nekā 12 gadi kopš datuma, kad spriedums kļuvis izpildāms;
- kad par viena sprieduma piespiedu izpildi ir iesniegts vairāk nekā viens pieteikums. Ja ir iesniegts vairāk nekā viens pieteikums, kreditors lūdz atļauju vecākajam tiesu izpildītājam, pirms iesniegt vēl vienu pieteikumu par tā paša sprieduma piespiedu izpildi;
- kad kreditors ir cedējis parādu trešai personai pēc tam, kad ir sagatavots spriedums;
- kad tiesa spriedumā ir iekļāvusi nosacījumu, kurš nav izpildīts, un tas neļauj iesniegt pieteikumu par sprieduma piespiedu izpildi Spriedumu piespiedu izpildes birojam;
- piespiedu izpildes pieteikums tiek pieņemts, kad vēl tiek skatīts rīkojums par piespiedu izpildes apturēšanu atbilstoši 103. noteikumam. Ir jāsaņem galvenā tiesu izpildītāja atļauja, pirms tiek iesniegts pieteikums par piespiedu izpildi;
- piespiedu izpildes pieteikums tiek pieņemts, kad ir izdots rīkojums par piespiedu izpildes apturēšanu, pamatojoties uz maksātnespēju atbilstoši 14. panta 1. punktam.

Ja Spriedumu piespiedu izpildes birojs ir apliecinājis, ka sprieduma piespiedu izpilde nav iespējama (1981. gada Spiedumu piespiedu izpildes (Ziemeļīrija) rīkojuma 19.–21. pants), apliecinājumu var atcelt (pēc kreditora lūguma). Tomēr šādas iespējas termiņš ir 12 gadi no datuma, kad izsniegts apliecinājums par izpildes neiespējamību.

1989. gada ierobežojumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 16. pantā ir izklāstīti spriedumu (un intereses) piespiedu izpildes ierobežojumi — tā netiek uzsākta, ja ir pagājuši 6 gadi kopš datuma, kad spriedums kļuvis izpildāms. Spriedumu piespiedu izpildes biroja galvenais tiesu izpildītājs to ņem vērā, izskatot pieteikumu par tāda sprieduma piespiedu izpildi, kurš pieņemts pirms vairāk nekā 6 gadiem (sk. d) apakšpunktu).

Saistītās saites

[Ziemeļīrijas tiesu un tribunālu dienests](#)

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 25/10/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas

Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Skotija

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Skotijā terminu "piespiedu izpilde" izmanto, lai aprakstītu vairākus tiesiskos procesus, kurus var veikt pret parādniekiem, lai panāktu parādu samaksu kreditoriem. Piespiedu izpilde var tikt veikta kompetenti, vienīgi pamatojoties uz likumīgu orderi, piemēram, tiesas dekrētu vai dokumentu par naudas parāda samaksu, vai plašākā nozīmē civillietu tiesas rīkojumu, kas parasti paredz kādas darbības izpildi vai novēršanu.

Piespiedu izpildes veidi ir ieņēmumu arests, trešās personas rīcībā esošu preču vai līdzekļu arests, preču vai līdzekļu apķīlāšana, liegums un parāda atzīšana.

Parāda atzīšana

Parāda atzīšana ir ļoti sens piespiedu izpildes veids attiecībā uz mantotu īpašumu, kas paredz mantojuma tiesisku nodrošināšanu par labu kreditoram. Šī reti izmantotā piespiedu izpilde ir vienīgi Skotijas civillietu tiesas process. Pēc tam, kad ir izdots atzīšanas dekrēts, tā izrakstu reģistrē attiecīgajā Skotijas zemesgrāmatā (Dzimtīpašuma reģistrā vai Zemesgrāmatā). Tad parasti lemjošais kreditors iegūst tādas pašas tiesības kā citi pārmantotie kreditori, izņemot pārdošanas tiesības. Tas ļauj kreditoram celt prasību par īpašuma atbrīvošanu no parādnieka, ja tas ir parādnieka valdījumā, vai arī celt prasību par īres naudas saņemšanu no īrniekiem, ja īpašums tiek izīrēts. Tikai pēc desmit gadiem kreditors var vērsties tiesā, lai kļūtu par īpašnieku un pārdotu īpašumu.

Trešās personas rīcībā esošu preču vai līdzekļu arests

Arests ir piespiedu izpilde pret parādniekam piederošu kustamo mantu, kas ir trešās personas rīcībā. To īsteno, liedzot trešajām personām atbrīvoties no arestētās mantas. Var arestēt parādus, bankas kontā esošus līdzekļus, akcijas, trasta fondus, apdrošināšanas polises un ķermenisku kustamo mantu. Nevar arestēt parādnieka rīcībā esošu ķermenisku kustamo mantu, jo šādos gadījumos piemērotā piespiedu izpilde ir apķīlāšana.

Preču apķīlāšana

Kreditors var apķīlāt parādnieka rīcībā esošu ķermenisku kustamo mantu un pārdot to izsolē, lai atgūtu nesamaksātos parādus. Tomēr apķīlāšanu nevar veikt, lai atsavinātu tādas lietas kā tirdzniecības līdzekļus vai grāmatas, kas nepieciešamas parādniekam viņa profesijā, vai transportlīdzekļus, kuri parādniekam pamatoti nepieciešami un kuri nepārsniedz noteiktu vērtību. Apķīlāšanu nevar veikt, lai iegūtu parādnieka dzīvojamajā mājā esošas lietas, ja vien šerifs tiesā nav izdevis rīkojumu par ārkārtas apķīlāšanu. Apķīlāšana ļauj kreditoram apķīlāt naudu (skaidru naudu, tostarp monētas un banknotes ārvalstu valūtā, pasta rīkojumus, bankas instrumentus utt.), kas atrodas parādnieka telpās, lai gan nevar apķīlāt naudu, kas atrodas parādnieka dzīvojamajā mājā vai pie parādnieka.

Ieņēmumu arestēšana

Izpildi attiecībā uz parādnieka ieņēmumiem var veikt, arestējot ieņēmumus (lai piedzītu vienu parādu), arestējot kārtējos uzturlīdzekļus (lai piedzītu uzturlīdzekļus vai regulāru pabalstu laulības šķiršanas gadījumā) vai izdotot apvienotu aresta rīkojumu (tiesas izdots rīkojums, lai vienlaikus piedzītu divus vai vairākus viena veida parādus). 1991. gada Likuma par bērnu uzturēšanu izpratnē ikvienai personai, kurai saskaņā ar uzturlīdzekļu arestu ir pienākums maksāt bērnu uzturlīdzekļus, var izdot orderi par atskaitījumiem no ieņēmumiem. Darba devējam, kam iesniegts aresta grafiks, katru algas dienu jāatskaita no parādnieka ieņēmumiem summa, kas aprēķināta saskaņā ar likumā noteiktajām tabulām, un tā jāpārskaita kreditoram līdz brīdim, kad parāds ir samaksāts vai parādnieks izbeidz darba attiecības.

Izlikšana no īpašuma un īpašuma atbrīvošana

Izlikšanu var veikt, pamatojoties uz dekrētiem par mantota īpašuma atgūšanu, tā atbrīvošanu vai izlikšanu no tā. Atbrīvošana ir termins, ko lieto, kad saimnieks vēlas atgūt īpašumu no īrnieka. Izlikšana ir līdzeklis mantota īpašuma atbrīvošanai no personas, kurai nav tiesību tajā atrasties.

Liegums

Liegums ir uz konkrētu personu attiecināma piespiedu izpilde, kas liedz parādniekam pārdot vai citādi atsavināt savu mantoto īpašumu vai piešķirt jebkādu nodrošinājumu attiecībā uz to, tādējādi kaitējot kreditoram, kurš noteica liegumu. To panāk, reģistrējot liegumu Liegumu un atzinumu reģistrā. Liegums sniedz mierinājumu tā noteicējam, jo parādniekam būs grūti atsavināt savu mantoto īpašumu, taču tas nepiešķir lieguma piemērotajam nekādas reālas tiesības uz šo īpašumu. Liegums ir negatīva vai aizliedzoša piespiedu izpilde, kas paliek spēkā piecus gadus, bet tiek izbeigta agrāk, ja kreditors, kurš piemēro liegumu, piekrīt to atcelt; parasti pēc parāda samaksas.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Skotijā šerifa ierēdņi un ziņotāji ir par izpildi atbildīgās personas. Kreditori tām uzdod izpildīt šerifu tiesu vai civillietu tiesas rīkojumus vai orderus pret parādniekiem, kā arī parāda dokumentus, kas reģistrēti Valsts oficiālo dokumentu reģistrā izpildes nolūkā.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Tiesas rīkojumi vai dekrēti, ko izdevusi kāda šerifa apgabala tiesa Skotijā vai civillietu tiesa, vai līdzvērtīgas iestādes (piemēram, parāda dokuments, kas reģistrēts izpildes nolūkā), ir izpildāmi. Dekrēta izraksts parasti satur orderi visu veidu likumīgai izpildei.

Par piespiedu izpildi parasti atbild šerifu tiesu ierēdņi un ziņotāji. Tie ir neatkarīgi, algoti līgumdarbinieki, kuriem ir galvenā šerifa izdota pilnvara rīkoties attiecīgā šerifa apgabalā. Šie darbinieki ir pakļauti tiesas kontrolei un uzraudzībai, lai gan tiesa tos tieši nenodarbina. 1987. gada Likumā par parādniekiem (Skotija) ir paredzēts regulējums kontrolei pār viņu pieņemšanu darbā, apmācību un rīcību, pildot oficiālās funkcijas, savukārt 2002. gada Likumā par parādu maksāšanu un apķīlāšanu (Skotija) un 2007. gada Likumā par bankrotu un piespiedu izpildi (Skotija) ir precīzāk reglamentētas viņu funkcijas un rīcība. Turklāt visiem tiesu darbiniekiem ir pienākums veikt savus pienākumus saskaņā ar šerifu tiesu ierēdņu un ziņotāju apvienības konstitūciju un nolikumu. Tikai dažos izpildes procesos ir nepieciešams iesaistīt juristu.

Pašlaik maksa, ko iekasē šerifu tiesu ierēdņi un ziņotāji par piespiedu izpildi, ir noteikta 2013. gada Tiesas rīkojumā par tiesvedības formām (samaksa šerifu tiesu ierēdņiem) (SS/2013/345) un 2013. gada Tiesas rīkojumā par tiesvedības formām (samaksa ziņotājiem) (SS/2013/346). Šīs samaksas tabulas tiek regulāri mainītas.

3.2 Galvenie noteikumi

Parasti, lai veiktu izpildi, pietiek ar dekrētu, kas izdots par labu prasītājam (personai, kas ceļ prasību). Tomēr vairumā piespiedu izpildes gadījumu, lai varētu piedzīt parādu, ir nepieciešams arī izsniegt maksājuma pieprasījumu un izdot ar parādu saistītu konsultāciju un informācijas kopumu. Maksājuma pieprasījums ir oficiāls lūgums veikt maksājumu, kas iesniegts parādniekam par summu, kura tam jāsamaksā kreditoram, tostarp attiecīgajiem procentiem un izmaksām. Parādniekam tiek dotas četrpadsmit dienas (ja parādnieks atrodas Apvienotajā Karalistē) maksājuma veikšanai. Ja parāds netiek samaksāts noteiktajā termiņā, kreditors var izmantot piespiedu izpildi, lai atgūtu nesamaksāto summu. Ar parādu saistītu konsultāciju un informācijas kopums iesaka parādniekiem saņemt ar naudu saistītas konsultācijas.

Ārkārtas apķīlāšanas rīkojuma gadījumā kreditoram ir jāvērtē tiesā, lai pieprasītu īpašu atļauju apķīlāt nebūtiskus priekšmetus, kas atrodas parādnieka dzīvojamajā mājā. Izlemjot, vai izdot šādu rīkojumu, šerifs ņem vērā dažādus apsvērumus. Tie ir:

parāda veids (un jo īpaši tas, vai parāds attiecas uz nodokļiem vai nodevām, vai arī uz tirdzniecību vai uzņēmējdarbību, ko veic parādnieks);

vai parādnieks dzīvo norādītajā dzīvojamajā mājā;
vai parādnieks veic tirdzniecību vai uzņēmējdarbību šajā dzīvojamajā mājā;
vai parādniekam ir sniegtas ar naudu saistītas konsultācijas;
vai ir beidzies rīkojumu vai norādījumu samaksas termiņš; un
vai ir panākta vienošanās starp parādnieku un kreditoru par parāda samaksu.

Jo īpaši šerifam ir jābūt pārliecinātam, ka kreditors ir veicis pamatotus pasākumus, lai vienotos par parāda samaksu, un kreditors jau ir veicis pasākumus parāda piedziņai, izmantojot arestu un ieņēmumu arestu, un pastāv pamatotas izredzes, ka summa, kas atgūta no parādnieka nebūtisko aktīvu izsoles, varētu būt vismaz vienāda ar saprātīgu iekasējamo izdevumu aplēses un 100 sterliņu mārciņu summu.

Arests tiek veikts, lai apķīlātu trešās personas rīcībā esošu īpašumu (līdzekļus un kustamās mantas), un tas nodrošina priekšrocību kreditoram, kurš veic arestu. Kad līdzekļi ir arestēti, tie tiek automātiski atbrīvoti pēc četrpadsmit nedēļām, ja nav iesniegti iebildumi. Jebkuri iebildumi jāiesniedz šerifu tiesā, un tiem jābūt pamatotiem ar to, ka arests ir nepamatoti bargs, šerifu tiesas darbinieks nav veicis arestu pienācīgi vai arestētie līdzekļi pieder trešajai personai (vai tie pieder kopīgi trešajai personai un parādniekam). Lai atbrīvotu arestētās mantas, kreditoram ir jāceļ izpildes prasība, kurā, ja to atļauj tiesa, personai, kuras mantas ir arestētas, ir uzdots tās atbrīvot.

Atzīšanas gadījumā, ja parāds netiek samaksāts pēc desmit gadiem ("likumīgais termiņš"), atzinējs var pārveidot savas tiesības par pilnīgām īpašumtiesībām. Tas tiek darīts ar civilietu tiesas prasību, kas pazīstama kā deklarētāja prasība par likumīgā termiņa izbeigšanos. Parādnieks var aizstāvēties pret deklarētāja prasību par likumīgā termiņa izbeigšanos, pamatojoties uz to, ka parāds ir samaksāts.

Liegums stājas spēkā dienā, kad lieguma grafiks un lieguma izpildes sertifikāts ir reģistrēts Liegumu un atzinumu reģistrā. Tomēr, ja paziņojums par liegumu un izpildes sertifikāts tiek reģistrēti Liegumu un atzinumu reģistrā 21 dienas laikā pēc minētā paziņojuma, liegums stājas spēkā dienā, kad paziņojums ir reģistrēts.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Katram aktīvu veidam ir pieejama piespiedu izpilde, izņemot skaidru naudu, kas ir parādnieka rīcībā.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Parāda atzīšana

Atzīšana ir mantojuma tiesiska nodrošināšana par labu kreditoram. Dekrēts par atzīšanu nepiešķir atzinējam tūlītējas pārdošanas pilnvaras: tikai pilnvaras saņemt īres maksu, ja mantojamais īpašums tiek izīrēts, vai izlikt parādnieku, ja īpašums ir viņa valdījumā.

Trešās personas rīcībā esošu preču vai līdzekļu arests

Aresta mērķis ir iesaldēt parādniekam piederošos līdzekļus un/vai kustamo īpašumu, kas ir trešās personas rīcībā. Trešajai personai ir aizliegts izmantot vai atsavināt mantas vai līdzekļus vai nodot tos parādniekam bez kreditora piekrišanas. Lai arestētās mantas tiktu nodotas kreditoram, tam ir jāiesniedz izpildes prasība. Arestētie līdzekļi, kas ir finanšu iestādes rīcībā, tiek automātiski atbrīvoti pēc 14 nedēļām, ja nav iesniegti iebildumi. Ja arestēto īpašumu daļa vairākas personas, tās uzņemas atbildību attiecībā pret kreditoru, kas veic arestu, atbilstīgi attiecīgās īpašuma daļas vērtībai. Viņi arī teorētiski izrādīs necieņu pret tiesu, ja rīkosies, pārkāpjot arestu. Personām, uz kurām attiecas arests, ir juridisks pienākums atklāt kreditoram, kurš veic arestu, aresta skarto aktīvu esamību vai apmēru. Ja šis pienākums netiek izpildīts, šerifs var izdot rīkojumu, saskaņā ar kuru personai, uz kuru attiecas arests, ir jāsamaksā naudas summa kreditoram, kurš veic arestu.

Ieņēmumu arestēšana vai rīkojums par kārtējiem uzturlīdzekļiem

Ja darba devējam ir iesniegts ieņēmumu aresta grafiks vai rīkojums par kārtējiem uzturlīdzekļiem, tam ir jāatskaita aprēķinātā summa un jāpārskaita tā kreditoram. Ja darba devējs neievēro noteikumus, tas uzņemas atbildību attiecībā pret kreditoru par naudas summu, kas jāpārskaita.

Izlikšana no īpašuma un īpašuma atbrīvošana

Ar rīkojumu par izlikšanu no īpašuma vai īpašuma atbrīvošanu personai tiek prasīts atbrīvot dekrēta izrakstā minēto īpašumu no savas klātbūtnes. Ja persona, uz kuru attiecas rīkojums par izlikšanu no īpašuma vai īpašuma atbrīvošanu, nepilda to brīvprātīgi un neatbrīvo īpašumu līdz noteiktajam datumam, šerifu tiesas darbinieki var atbrīvot īpašumu no minētās personas un nodrošināt īpašumu, vajadzības gadījumā lūdzot policijas palīdzību. Rīkojums par mantotā īpašuma atbrīvošanu ir jāizsniedz personai, kurai ir jāatbrīvo īpašums, un ir jāizteikts rīkojumā minētajam atbrīvošanas termiņam, tikai tad var notikt atbrīvošana vai izlikšana, ja vien Šerifs nav atbrīvojis no šīs parsības.

Liegums

Ja liegums ir reģistrēts Liegumu un atzinumu reģistrā, tas liedz parādniekam pārdot vai citādi atsavināt savu mantoto īpašumu vai izmantot to par jebkādu nodrošinājumu, tādējādi kaitējot lieguma piemērotājam. Lieguma piemērotājs var atcelt jebkuru atsavināšanu, standarta nodrošinājumu vai citu parādnieka rīcību, kas ir pretrunā liegumam.

Dekrēts *ad factum praestandum* ir dekrēts, kas paredzēts, lai panāktu, ka parādnieks veic kādu darbību, kas nav naudas samaksa, un tas ir jāpilda. Dekrēta noteikumos precīzi jānorāda, kas jā dara, un, vērsoties tiesā, vēlams pievienot alternatīvu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu neizpildes gadījumā. Par noteikumu neievērošanu nevar piemērot apcietinājumu, izņemot, ja persona, kas sākotnēji pieprasīja dekrētu ("pieteikuma iesniedzējs"), iesniedz pieteikumu tiesā, kura izdeva sākotnējo dekrētu. Tad pieteikuma iesniedzējam ir jāpārliecina tiesa, ka parādnieks apzināti atsakās izpildīt dekrētu. Ja tiesa ir pārliecināta, tā var izdot orderi par atbildētāja apcietināšanu uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus. Ieslodzījums neatbrīvo no dekrētā noteiktā pienākuma izpildes.

Naudas apķīlāšana

Tā ļauj kreditoram apķīlāt un atbrīvot naudu (skaidru naudu, tostarp monētas un banknotes ārvalstu valūtā, pasta rīkojumus, bankas instrumentus utt.), kas atrodas parādnieka telpās, lai gan nevar apķīlāt naudu, kas atrodas parādnieka dzīvojamajā mājā vai pie parādnieka.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Parāda atzīšana

Pēc dekrēta izdošanas izrakstu reģistrē attiecīgajā Skotijas zemesgrāmatā. Pēc tam dekrēts ir spēkā, un tikai pēc desmit gadiem kreditors var vērsties tiesā, lai kļūtu par īpašnieku un pārdotu īpašumu.

Trešās personas rīcībā esošu preču vai līdzekļu arests

Aresta izpilde var būt vai nu sekmīga, vai nesekmīga. Piemēram, rīkojumu par arestu var izsniegt bankai, taču, ja parādniekam šajā bankā nav konta vai ja kontā nav pietiekami daudz līdzekļu, tad aresta izpilde nebūs sekmīga.

Preču apķīlāšana

Apķīlāšana ir spēkā līdz datumam sešus mēnešus pēc izstrādājuma apķīlāšanas dienas vai datumam, kas ir 20 dienas pēc apķīlātā izstrādājuma izņemšanas no vietas, kurā tas tika apķīlāts, atkarībā no tā, kurš termiņš ir agrāk. Ārkārtas apķīlāšanas rīkojumā norāda termiņu, kurā tas jāizpilda.

Ieņēmumu arestēšana vai rīkojums par kārtējiem uzturlīdzekļiem

Ieņēmumu aresta grafika iesniegšana vai kārtējo uzturlīdzekļu arests var būt vai nu sekmīgs, vai nesekmīgs. Ja parādnieks nav darba attiecībās ar personu, kurai ir iesniegts grafiks, ieņēmumu aresta grafika iesniegšana vai kārtējo uzturlīdzekļu arests ir nesekmīgs. Ja parādnieks ir darba attiecībās ar attiecīgo personu, ieņēmumu aresta grafika vai kārtējo uzturlīdzekļu arests paliek spēkā, līdz parāds tiek samaksāts vai parādnieks pārtrauc darba attiecības.

Izlikšana no īpašuma un īpašuma atbrīvošana

Piespiedu izpilde pēc dekrēta par izlikšanu no īpašuma vai tā atbrīvošanu jāveic bez liekas kavēšanās. Nav noteikts, kas varētu izraisīt lieku kavēšanos. Tas ir atkarīgs no katras lietas īpašajiem apstākļiem.

Liegums

Liegums zaudē spēku pēc pieciem gadiem. To var atjaunot, pamatojoties uz prasību, ko lieguma piemērotājs ir iesniedzis tiesā. Dekrētā *ad factum praestandum* precīzi jānorāda, kas ir jādara, un laiks, kurā tas jādara.

Naudas apķīlāšana

Naudas apķīlāšana var būt vai nu sekmīga, vai nesekmīga. Piemēram, ja šerifu tiesas darbinieks neatrod līdzekļus parādnieka telpās, naudas apķīlāšana nav sekmīga. Ja naudas apķīlāšana ir sekmīga, tiesas darbiniekam (šerifu tiesas ierēdnim vai ziņotājam) jāiesniedz ziņojums šerifam 14 dienu laikā no dienas, kurā tiek veikta naudas apķīlāšana. Tiesas darbiniekam ir jāiesniedz ziņojuma kopija parādniekam un kreditoram. Apķīlāšana zaudē spēku, ja šerifs atsakās pieņemt ziņojumu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Darba devējs vai parādnieks var vērsties pie šerifa, lai tas izdotu rīkojumu, ar kuru spēkā esošais rīkojums par uzturlīdzekļiem tiktu atzīts par nederīgu vai spēku zaudējušu. Turklāt, ja parādnieks var pārliecināt šerifu par to, ka viņš, visticamāk, vairs nekavēs maksājumus, šerifs var izdot rīkojumu, atsaucot rīkojumu par uzturlīdzekļiem.

Parādnieks, persona, kurai piemērots arests, vai trešā persona var vērsties pie šerifa ar paziņojumu par iebildumu, lūdzot atsaukt vai ierobežot arestu. Šis paziņojums jāiesniedz četru nedēļu laikā pēc aresta izpildes.

Apelāciju var iesniegt par jebkuru šerifa lēmumu, kas pieņemts attiecībā uz apķīlāšanu vai ārkārtas apķīlāšanu. Apelāciju var iesniegt galvenajam šerifam tikai ar šerifa atļauju un par tiesību jautājumiem. Galvenā šerifa lēmums par šādu apelāciju ir galīgs.

Lieguma atcelšana vai atsaukšana ir pamatota gadījumos, kad liegums ir bijis procesuāli nepamatots un ja ir samazināts dekrēts par maksāšanu.

Pēc dekrēta izpildes nav iespējams iesniegt apelāciju par īpašuma atbrīvošanu vai izlikšanu no tā.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Parādnieks, kurš piedalās parāda risinājumā

Ja parādniekam tiek piemērots mantas arests vai tas noslēdz trasta aktu, aizsargātu trasta aktu vai iesaistās parāda samaksas programmā saskaņā ar parāda samaksas shēmu, kreditori atbilstīgi konkrētiem nosacījumiem nevar veikt turpmāku piespiedu izpildi attiecībā pret parādnieku. Tā vietā kreditoram parasti būtu jāapsver iespēja iesniegt parādnieka pilnvarotajam prasību par nesamaksātajām summām vai pievienot parādu jebkurai parāda samaksas programmai.

Piespiedu izpildes moratorijs

Ar izmaiņām 1985. gada Likumā par bankrotu (Skotija), kas stājas spēkā 2015. gada 1. aprīlī, pamatojoties uz 2014. gada Likumu par konsultācijām saistībā ar bankrotu un parādiem (Skotija), attiecībā uz visiem likumā noteiktajiem parādu risinājumiem Skotijā jāievieš piespiedu izpildes moratorijs. Tas nozīmēs, ja persona paziņo, ka vēlas pieteikties likumā noteiktam parāda risinājumam, tai tiks piešķirtas sešas nedēļas, kurās kreditori nevēršīsies pret to ar piespiedu izpildi. Tas ir tas pats sešu nedēļu termiņš, kāds pašlaik ir paredzēts saskaņā ar 2007. gada Likumu par bankrotu un piespiedu izpildi (Skotija), ar kuru ievieša piespiedu izpildes moratoriju attiecībā uz parādnieku, kurš plāno pieteikties vai ir pieteicies parādu samaksas programmai, vai sešu nedēļu laikposms no datuma, kad parādnieks paziņo parādu samaksas shēmas administratoram par savu ieceri pieteikties parādu samaksas programmai. Tomēr noteiktos apstākļos šos sešas nedēļas ilgo moratorija termiņu var samazināt vai pagarināt. [Saskaņā ar 2020. gada Likumu par koronavīrusu (Skotija) moratorija aizsardzības laikposms ir pagarināts līdz sešiem mēnešiem — šis grozījums būs spēkā līdz 2020. gada 30. septembrim, un to var vēl pagarināt ar noteikumiem.]

Samaksas laiks

Izdodot dekrētu, kas vērstas pret parādnieku, par noteikta veida parāda samaksu, tiesa var izdot norādījumu par samaksas laiku, lai maksājamo summu varētu maksāt pa daļām. Arī pēc tam, kad ir sāktas piespiedu izpilde, tiesa var izdot rīkojumu par samaksas laiku. Kamēr ir spēkā norādījums vai rīkojums par samaksu, nedrīkst iesniegt maksājuma pieprasījumu vai veikt piespiedu izpildi, lai piedzītu parāda samaksu.

Izpildes laika ierobežojumi

Ja pēc dienas, kad saistības ir kļuvušas izpildāmas, tās ir pastāvējušas nepārtraukti divdesmit gadus un nav iesniegts attiecīgs prasījums un saistības nav atbilstoši atzītas, tās izbeidzas. Tāpēc, ja nepārtrauktā 20 gadus ilgā laikposmā nav veikta piespiedu izpilde saskaņā ar tiesas dekrētu vai parāda dokumentu un parādnieks vai kāds tā vārdā to nav viennozīmīgi rakstiski atzinis, saistības izbeigsies ar noilgumu. Tomēr, ja kreditors veic piespiedu izpildi, lai izpildītu dekrētu vai parāda dokumentu, un parādnieks kreditoram skaidri atzīst, ka parāds joprojām pastāv, kreditoram tiks doti vēl 20 gadi, lai panāktu pilnīgu prasības pret parādnieku apmierināšanu.

Saistītās saites

[Accountant in Bankruptcy](#)

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 19/10/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas

Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi - Gibraltārs

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Piedziņa ir tiesas sankcionēta darbība, ko veic, lai piespiestu spriedumā noteiktos debitorus ievērot tiesas rīkojumus. Piedziņas metodes izvēlas vienīgi spriedumā noteiktais kreditors.

Kreditoram, izvēloties metodi, jāņem vērā, vai:

ir ticams, ka viņš/ viņa atgūs savu naudu un tiesas nodevu no atbildētāja;

atbildētājs ir parādā naudu citiem cilvēkiem, vai uz viņu attiecas citi tiesas spriedumi;

atbildētājam pieder manta vai aktīvi, ko var izņemt un pārdot izsolē;

atbildētājs strādā;

atbildētājam ir citi ienākumi, piemēram, ienākumi no ieguldījumiem;

atbildētājam ir bankas, celtniecības sabiedrības vai kāds cits konts;

atbildētājam pieder īpašums (māja); vai

kāds cits atbildētājam ir parādā naudu.

Tālāk sniegta informācija par dažādiem piedziņas pasākumiem. Spriedumā noteiktajam kreditoram jāizvēlas metode, ar kuru pastāv vislielākā iespēja, ka viņš/ viņa atgūs parādu.

Tiesa nevar garantēt, ka spriedumā noteiktais kreditors atgūs savu naudu, un par visām veiktajām darbībām ir jāmaksā tiesas nodeva. Lai arī tiesa pieskaitīs nodevu tai naudai, kuru atbildētājs jau ir parādā, tiesa nevar atdot to, ko kreditors ir samaksājis, ja viņš/ viņa nesaņem naudu no atbildētāja.

Ir iespējamas tālāk minētās piedziņas metodes.

Mantas apķīlāšana

Civiltiesas spriedumus izpilda, apķīlājot mantu. Lai panāktu piedziņu, ir jāvēršas tiesā ar prasību par izpildes orderi. Orderis palīdzēs tikai tad, ja atbildētājam: spriedumā noteiktajā adresē ir pietiekami daudz mantu, kuras varētu pārdot izsolē, lai iegūtu naudu; vai ir visa nauda, kas pieprasīta orderī (lai apturētu mantu pārdošanu).

Lai tiesa varētu izdot orderi, atbildētājam jābūt:

nesamaksājušam summu, kas viņam vai viņai jāsamaksā; vai

neveikušam vismaz vienu no saviem maksājumiem.

Tiesu izpildītāji ne vienmēr var izņemt un pārdot atbildētāja mantu. Piemēram, viņi nevar izņemt būtiskus sadzīves priekšmetus un darba instrumentus vai mantas, uz kurām attiecas pārdošanas ar nomaksu vai nomas līgumi. Tiesu izpildītājs neizņems atbildētāja mantu, ja pēc mantas izņemšanas un pārdošanas izmaksu atskaitīšanas tā nav pietiekami vērtīga, lai samaksātu orderī norādīto summu. Bieži, pārdodot mantu izsolē, tiek iegūta tikai neliela daļa tās sākotnējās vērtības. Turklāt atbildētāja mantu, iespējams, jau ir arestējuši arī tiesu izpildītāji, rīkojoties saskaņā ar citu orderi.

Rīkojumi par trešo personu parādiem

Spriedumā noteiktais kreditors var iesniegt pieteikumu Augstākajā tiesā, lai tam tiktu samaksāts trešās personas parāds atbildētājam. Praksē šo metodi izmanto, lai arestētu naudas līdzekļus, kas atbildētājam var būt bankas kontos. Ja bankas kontos nepietiek līdzekļu parāda segšanai, tad pieejamos līdzekļus izmanto, lai atmaksātu vismaz daļu parāda summas.

Maksātspējas procedūra

Ja parāda summa pārsniedz 750 sterliņu mārciņu, spriedumā noteiktais kreditors var arī iesniegt pieteikumu, lai atbildētāju atzītu par maksātspējīgu. Šī procedūra tiek ierosināta Augstākajā tiesā. Tomēr tas var būt dārgi.

Tiesas pavēste

Augstākās tiesas maza apmēra prasību (prasību līdz 10 000 sterliņu mārciņām) jurisdikcijā spriedumā noteiktais kreditors var pieteikties tiesas pavēstei. Pēc tam tiesa var izdot samaksāt parādu pa daļām, kas noteiktos ierobežotos apstākļos samaksas neizpildes gadījumā var būt par iemeslu apcietinājumam.

Rīkojumi par informācijas iegūšanu

Lai gan tā pati par sevi nav piedziņas metode, tā ļauj noprotināt parādniekus, lai iegūtu informāciju par viņu aktīviem, lai spriedumā noteiktais kreditors varētu izdarīt apzinātāku izvēli attiecībā uz piedziņas metodi, kuru viņš vēlētos izmantot.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Gibraltārā Augstākā tiesa ir kompetenta veikt piedziņu.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Augstākā tiesa (tostarp tās maza apmēra prasību jurisdikcija) var izdot rīkojumu par piedziņu gadījumos, kad tā ir pieņēmusi spriedumu.

Gibraltārā tiesu izpildītāji ir Tiesu dienesta darbinieki, tātad arī ierēdņi. Viņi nodarbojas ar tādu spriedumu un/ vai rīkojumu izpildi, kas pieņemti un reģistrēti tiesā. Viņi pilda izpildes orderus, pārņem zemi saskaņā ar orderi par īpašumtiesībām un atgūst mantu saskaņā ar orderi par mantas atdošanu. Turklāt tiesu izpildītāji veic citus pienākumus, tostarp personisku dokumentu izsniegšanu un apcietināšanas orderu izpildi.

Advokātu vai citu juristu izmantošana

Kreditoram nav pienākuma iesniegt pieteikumu par piedziņu ar advokāta vai cita jurista palīdzību.

Izņemot Augstākās tiesas maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, izpildes procedūras var būt sarežģītas. Tāpēc kreditori pirms izpildes procedūras sākšanas var vēlēties saņemt advokāta vai ledzīvotāju konsultāciju biroja konsultāciju.

Piedziņas izmaksu apmērs

Par katru piedziņas metodi ir atšķirīgas tiesas nodevas. Kā minēts iepriekš, lai arī tiesa pieskaitīs nodevu tai naudai, kuru atbildētājs jau ir parādā, tiesa nevar atdot to, ko kreditors ir samaksājis, ja viņš/ viņa nesaņem naudu no atbildētāja. Lai iegūtu plašāku informāciju par piemērojamiem nodevām, sazinieties ar Augstākās tiesas Kanceleju — 277 Main Street, Gibraltārs, tālruna numurs (+350) 200 75608.

3.2 Galvenie noteikumi

Kā minēts iepriekš, Gibraltārā piedziņas metodi izvēlas vienīgi spriedumā noteiktais kreditors. Atbildīgajiem kreditoriem, kuri ir saņēmuši spēkā esošu tiesas spriedumu un kuriem joprojām nav samaksāts, ir tiesības panākt attiecīgā sprieduma izpildi ar piemērotākajiem līdzekļiem, kas viņiem pieejami. Tāpēc, kamēr ir spēkā spriedums un tiek iesniegts atbilstošs pieteikums, tiesai ir pienākums ievērot kreditora izvēli.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Piedziņas pasākumus var veikt attiecībā uz šādiem aktīviem:

bankas konti, izmantojot trešās puses parāda piedziņas procedūru;

kustams materiālais īpašums, panākot sprieduma izpildi;
nekustamais īpašums, izmantojot iekasēšanas rīkojuma procedūru.

Nav tāda stingri noteikta no apķīlāšanas atbrīvotas mantas saraksta. Tomēr ir pamatnostādnes. Tiesu izpildītājs var izņemt tikai to mantu, kas pieder atbildētājam vai ir kopīpašums.

No visas tiesu izpildītāja izņemtās mantas vajadzētu iegūt naudu izsolē. Tiesu izpildītājs nevar izņemt mantu, ja viņš vai viņa uzskata, ka no tās nevarēs iegūt pietiekami daudz naudas, lai samaksātu daļu orderī noteiktās summas pēc tam, kad būs atskaitītas izņemšanas un pārdošanas izsolē izmaksas. Tiesu izpildītāji nevar izņemt:

priekšmetus, kas atbildētājam nepieciešami viņa darbam vai uzņēmējdarbībai, piemēram, darba instrumentus vai grāmatas;
svarīgus mājsaimniecības priekšmetus, kas nepieciešami atbildētājam un viņa ģimenei, piemēram, apģērbus vai gultas piederumus;
priekšmetus, kas tiek iznomāti, īrēti vai par kuriem ir noslēgti līgumi par pārdošanu ar nomaksu (tostarp automašīnas);
mantu, ko, iespējams, jau ir arestējuši tiesu izpildītāji, rīkojoties saskaņā ar citu orderi; vai
aprīkojumu, kas nepieder uzņēmumam (piemēram, biroja mēbeles, tehniku un transportlīdzekļus, kas tiek iznomāti).

Trešo personu parādu piedziņas gadījumā spriedumā noteiktais parādnieks, kurš nevar izņemt naudu no sava konta bankā vai celtniecības sabiedrībā un kurš apgalvo, ka tāpēc viņa vai viņas ģimenei ir grūtības segt ikdienas izdevumus, var iesniegt pieteikumu tiesā par rīkojumu par maksājumu ārkārtas apstākļos, kas ļauj veikt vienu vai vairākus maksājumus konkrētām personām.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Gan parādniekiem, gan trešajām personām var piemērot sankcijas par necieņas izrādīšanu tiesai, ja tās neizpilda tiesas rīkojuma prasības. Sodī, ko var piemērot par necieņas izrādīšanu, ir "necieņas novēršana" (proti, atvainošanās tiesnesim atklātā tiesas sēdē), naudas sods un smagākajos gadījumos brīvības atņemšana uz laiku līdz 14 dienām.

Bankām ir noteiktas saistības attiecībā uz informācijas izpaušanu un bankas kontu apķīlāšanu. Kad banka saņem rīkojumu par trešās puses parāda piedziņu attiecībā uz kādu no klientiem, bankai nav jāatklāj, cik naudas ir kontā. Tā var norādīt, ka kontā nav naudas, ka nepietiek līdzekļu, lai samaksātu visu summu, bet var samaksāt tās daļu vai arī ka ir pietiekami daudz līdzekļu, lai samaksātu visu pieprasīto summu. Informāciju, ko banka var sniegt, reglamentē ļoti stingri datu aizsardzības noteikumi.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Visos rīkojumos norāda termiņu, kurā jāiesniedz būtiska informācija vai jāizpilda tiesas rīkojums, kā arī maksimālo sodu, ko var uzlikt par tiesas rīkojuma neizpildi.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Visas tiesā balstītās piedziņas metodes (iekasēšanas rīkojumos un rīkojumos par trešo personu parādu piedziņu) veido divu posmu procesu. Procesa starpposms ir vienīgi papīra formāta tiesas funkcija, un šajā posmā spriedumā noteiktais parādnieks nesniedz nekādu ieguldījumu procesā. Tomēr, lai metode nonāktu līdz pēdējam posmam, jānotiek tiesas sēdei, uz kuru tiek uzaicināts spriedumā noteiktais parādnieks un kurā viņš var norādīt iemeslus, kāpēc nevajadzētu izmantot paredzēto piedziņas metodi. Tiesas sēdes datums tiek paziņots visām pusēm savlaicīgi, un visos gadījumos ir noteikts minimālais laikposms starp "pagaidu" posmu, paziņojumu par "galīgo" tiesas sēdi un "galīgo" tiesas sēdi, lai parādniekam (un jebkurai attiecīgai tieši iesaistītai trešajai pusei, piemēram, bankai rīkojuma par trešās puses parāda piedziņu gadījumā) būtu laiks sagatavot savu lietu. Ja "galīgās" tiesas sēdes datums pusēm neder, tās var pārcelt attiecīgo tiesas sēdi uz abpusēji izdevīgāku datumu. Šādā gadījumā pagaidu rīkojums paliek spēkā, bet rīkojumu nevar padarīt par galīgu, kamēr nav notikusi attiecīgā tiesas sēde.

Tiklīdz tiesa ir izdevusi rīkojumu, tās lēmumu nevar pārsūdzēt. Attiecīgos gadījumos pārsūdzības vai lūgumus par atcelšanu var iesniegt vienīgi attiecībā uz sākotnējo spriedumu, ar kuru kreditors sākotnēji tika pilnvarots pieprasīt piedziņu. Tikai tad, ja spriedums tiek veiksmīgi apstrīdēts apelācijas kārtībā vai atcelts, tiesa var atcelt piedziņas procesu. Ja spriedums tiek apstrīdēts pēc tam, kad tiesa ir apstiprinājusi kreditora prasību par piedziņu, orderi var apturēt, iesniedzot pieteikumu tiesā. Tiesu izpildītāji nedrīkst izņemt mantu, bet viņiem ir jāturpina piedziņa attiecībā uz to (tas ir, jāuzskaita mantas, kuras vēlāk varētu konfiscēt un izņemt pārdošanai).

Ja kreditors ir iesniedzis tiesā pareizu pieteikumu par piedziņu, attiecīgā tiesa nevar atteikties atļaut izmantot kreditora izvēlēto piedziņas metodi. Tādēļ kreditoram nav nepieciešami pārsūdzības līdzekļi pret lēmumu par pasākuma piešķiršanu.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Orderim vai izpildrakstam ir ierobežots laiks. Orderis un izpildraksts ir derīgi 12 mēnešus, un ar tiesas rīkojumu tos var pagarināt vēl uz 12 mēnešiem. Īstenojot mantas kontroles procesu, parādniekam jāsaņem paziņojums, kurā paskaidrots, ka viņa attiecīgā manta ir arestēta un ka viņam ir piecas dienas, lai noslēgtu vienošanos ar tiesu izpildītāju par "pārejošām īpašumtiesībām". Šāda vienošanās ļauj parādniekam saglabāt mantu. Ja parādnieks piecās dienās nenoslēdz vienošanos, tiesu izpildītāji var izņemt mantu un sākt tās izsoli.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 14/10/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.